

รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎฐิบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ภูกิจ กุละपालานนท์

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE MODEL OF BASIC EDUCATIONAL MANAGEMENT IN
PRIMARY SCHOOLS TO WORLD STANDARD QUALITY

A Dissertation Submitted to University of Phayao
in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Doctor of Philosophy Degree in Educational Administration
May 2024

Copyright 2024 by University of Phayao

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ของ ภูกิจ กุละपालานนท์

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ศาสตราจารย์ ดร. วิทยา จันทร์ศิลา)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัก)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ บุรณะชาติ)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้ำฝน กันมา)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล
ผู้วิจัย:	ภูกิจ กุละपालานนท์, วิทยานิพนธ์: กศ.ต. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2567
อาจารย์ที่ปรึกษา:	รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัค อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ
คำสำคัญ:	รูปแบบการจัดการศึกษา, มาตรฐานระดับสากล, สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล วิธีการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล เป็นการศึกษา ในโรงเรียนที่มีแนวทางการปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการศึกษามาตรฐานระดับสากลจำนวน 6 แห่ง โดยการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยการประเมินความเหมาะสม ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร/รองผู้อำนวยการ /หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้โรงเรียนนานาชาติ จำนวน 60 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู หลักสูตร และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ ขั้นตอนที่ 3 การติดตามตรวจสอบ และขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ ประกอบด้วย 1) คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) นโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุนจากภาครัฐ 2) การสื่อสารความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่สาธารณชน 3) การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในทุกมิติ 4) วัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ ส่วนผลการตรวจสอบรูปแบบผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีเหมาะสมแบบฉันทามติ และผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลมีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

Title: THE MODEL OF BASIC EDUCATIONAL MANAGEMENT IN
PRIMARY SCHOOLS TO WORLD STANDARD QUALITY

Author: Pokij Kulapalanont, Dissertation: Ph.D (Educational Administration), University of Phayao, 2024

Advisor: Associate Professor Dr. Sombat Noparak Co–advisor Assistant Professor Dr.Santi Buranachart
Assistant Professor Dr.Sunthon Khlal um

Keywords: Educational Management Model, International Standards, Basic Educational Institutions

ABSTRACT

This research has the objective To develop the educational management model of basic primary educational institutions to reach international standard quality. The research method is divided into 3 steps. Step 1: Study of the components and guidelines for organizing education in basic primary educational institutions to reach international standard quality. This is a study in schools that have good practices in providing standard education. 6 international level locations through semi–structured interviews. Step 2: Creating and examining the educational management model of basic primary educational institutions to meet international standard quality. By evaluating suitability 9 experts. Step 3: Evaluating the educational management model of basic primary educational institutions to reach international standard quality. The sample group is executives/deputy directors. /Head of Department/Head of International School Learning Group, 60 people, analyzed data by averaging. and standard deviation

The results of the research found that: 1. Guidelines for educational management of basic primary educational institutions towards international standard quality. By applying the concept of systems theory, including input factors, processes, outputs, and results. 2. The educational management model of basic primary educational institutions towards international standard quality consists of 4 elements: Component 1 Input factors include educational institution administrators, teachers. Curriculum and learning support Component 2 PDCA quality system management process includes planning (Plan), operation (Do), monitoring (Check) and improvement (Do). Component 3 results include quality according to basic education standards. Quality according to international school standards Component 4: Success factors in educational management of basic educational institutions at the primary level towards international standard quality and 3. Results of the evaluation of the educational management model of basic educational institutions at the primary level towards international standard quality. It is possible and useful. at a high level

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะตลอดจนติดตามความก้าวหน้า อย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญการตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล รวมทั้งผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยาทุกท่านที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ศึกษาจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนที่มีแนวทางวิธีการปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการศึกษามาตรฐานระดับสากลตลอดจนผู้ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ 1) International school Eastern Seaboard (ISE) 2) Unity Concord International School Chiang Mai 3) The American School of Bangkok Sukhumvit และ 4) Mooltripakdee International School 5) British Concordance International School Chiang Mai และ 6) Bangkok International Preparatory and secondary school ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยในการศึกษาจนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ผู้เป็นที่รักยิ่ง และเป็นแรงใจสำคัญทำให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี รวมถึงเพื่อน ๆ พี่ ๆ ร่วมงานทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา และเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ประสบความสำเร็จในการศึกษาขั้นสูงสุดระดับดุษฎีบัณฑิตในครั้งนี้

ภูกิจ กุละपालานนท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับชั้นพื้นฐาน.....	11
แนวคิดและทฤษฎีการบริหารและการจัดการสถานศึกษาในประเทศไทย	36
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล	42
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ	129
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	137
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	148
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	149

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้น พื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล.....	152
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับ ประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล	156
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับ ประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล	158
บทที่ 4 ผลการวิจัย	161
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้น พื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล	162
ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่ คุณภาพมาตรฐานระดับสากล	231
ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับ ประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล	254
บทที่ 5 บทสรุป.....	258
สรุปผลการวิจัย	258
อภิปรายผลการวิจัย.....	264
ข้อเสนอแนะ.....	274
บรรณานุกรม	276
ภาคผนวก	284
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	285
ประวัติผู้วิจัย.....	300

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัย องค์ประกอบ ที่มีอิทธิพลต่อการประสิทธิผลของโรงเรียน มาตรฐานสากล	61
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัย สภาพ ด้านการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียน มาตรฐานสากล	63
ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัย สภาพ ด้านการดำเนินการบริหารจัดการระบบคุณภาพของ โรงเรียนมาตรฐานสากล	72
ตาราง 4 แสดงแนวทางการวัดและประเมินผลสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3.....	74
ตาราง 5 แสดงแนวทางการวัดและประเมินผลสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6	76
ตาราง 6 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยด้านการวัดและประเมินผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล	78
ตาราง 7 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบด้านปัจจัยพื้นฐานของโรงเรียนมาตรฐานสากล.....	79
ตาราง 8 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัย องค์ประกอบ ด้านการสร้างเครือข่ายและโรงเรียนร่วม พัฒนาสู่มาตรฐานสากลของโรงเรียนมาตรฐานสากล	86
ตาราง 9 แสดงแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา และหลักสูตรแห่งชาติของ ต่างประเทศ.....	88
ตาราง 10 แสดงสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน.....	100
ตาราง 11 แสดงตัวชี้วัดในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล	101
ตาราง 12 แสดงการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard)	106
ตาราง 13 แสดงการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management).....	108
ตาราง 14 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ ประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	146

ตาราง 15 แสดงผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ชั้น
 พื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล207

ตาราง 16 แสดงการประเมินร่างรูปแบบการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่
 คุณภาพมาตรฐานระดับสากล245

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ และความเป็น
 ประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพ
 มาตรฐานระดับสากล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา (n = 56)254

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล	33
ภาพ 2 แสดงการสร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกด้วยการพัฒนาหลักสูตรและการสอนการบริหารคุณภาพระดับมาตรฐานสากล	43
ภาพ 3 แสดงแผนภาพสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	97
ภาพ 4 แสดงปัจจัยความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล	127
ภาพ 5 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	148
ภาพ 6 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1	150
ภาพ 7 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2	151
ภาพ 8 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 3	152
ภาพ 9 แสดงร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล	231
ภาพ 10 แสดงรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล	247

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวิทยาการ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้แต่ละประเทศไม่สามารถ ปิดตัวอยู่โดยลำพัง ต้องร่วมมือและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การดำรงชีวิตของคนในแต่ละประเทศ มีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันมากขึ้น มีความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น ในขณะเดียวกัน สังคมโลกในยุคปัจจุบันเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร ทำให้คน ต้องคิด วิเคราะห์ แยกแยะ และมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคมที่มีความ สลับซับซ้อนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้นำไปสู่สถานการณ์ของการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมระหว่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษา คุณภาพของการจัดการศึกษาจึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญประการหนึ่ง สำหรับความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลกของแต่ละ ประเทศ ประเทศที่จะอยู่รอดได้หรือคงความได้เปรียบก็คือประเทศที่มีอำนาจทางความรู้ และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งในยุคโลกไร้พรมแดน คนต่างชาติจะเข้ามาทำงานและประกอบ อาชีพในประเทศไทยมากขึ้น ขณะเดียวกันคนไทยก็มีโอกาสไปทำงานและประกอบอาชีพ ในต่างประเทศมากขึ้นด้วยเช่นกัน (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงาน คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, หน้า 3) สำหรับประเทศไทย การศึกษาถือเป็นสิทธิ ขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน ที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญ อกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และ สมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า ทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ของโลก ศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนา ประเทศมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่วางกรอบ เป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคน สามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหาร จัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับ

ความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, คำนำ)

จากข้อมูลผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552-2558 พบว่า ประเทศไทยประสบความสำเร็จหลายด้าน แต่อีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในระยะต่อไป เมื่อเปรียบเทียบอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยกับนานาประเทศ พบว่า มีแนวโน้มลดลง และต่ำกว่าประเทศอื่น โดยเฉพาะสิงคโปร์ มาเลเซีย ผลการพัฒนาด้านคุณภาพการศึกษายังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาก และต่ำกว่าหลายประเทศในแถบเอเชีย แม้ว่าเยาวชนจะมีการใฝ่หาความรู้เพิ่มขึ้น แต่ยังขาดความสามารถในการจัดการและการสังเคราะห์ข้อมูลที่สืบค้นได้และการนำไปใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ ปัญหาด้านประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบการจัดการที่ต้องได้รับการปรับปรุงเป็นลำดับแรก โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนที่มีจำนวนนักเรียนต่อห้องและจำนวนนักเรียนต่อครูที่เหมาะสม การผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพ การบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งมีอยู่จำนวนมาก เพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาและลดภาระงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการศึกษาซึ่งได้รับค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ แต่ใช้จ่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาครูค่อนข้างน้อย โดยงบประมาณส่วนใหญ่ที่ใช้จัดการศึกษามาจากภาครัฐ ภาคเอกชนยังมีส่วนร่วมน้อย และผู้ที่มีรายได้น้อยต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาค่อนข้างมาก จึงต้องเร่งดำเนินการปฏิรูประบบการผลิต การพัฒนาครู และการบริหารงานบุคคลของครูให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาที่เชื่อมโยงกันเพื่อใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็ก กระจายอำนาจการบริหารจัดการไปสู่สถานศึกษา เพื่อความคล่องตัว ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดและสนับสนุนการศึกษาเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐ และปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 65-66)

นอกจากนี้ ยังพบข้อมูลที่สะท้อนถึงสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทย โดยคณะอนุกรรมการการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563, หน้า ง-ฉ) พบว่าคุณภาพการศึกษากายในประเทศไทยมีมาตรฐานต่ำกว่าเกณฑ์ ขาดความเสมอภาค และ

มีคุณภาพต่ำเมื่อเทียบกับมาตรฐานการศึกษาสากล โดยสภาพของการจัดการเรียนการสอน หรือห้องเรียนของไทยในปัจจุบันเป็นดังนี้ 1) เนื้อหาสาระที่ต้องเรียนมากแต่เชื่อมโยงกับการใช้ ประโยชน์ในชีวิตน้อย สิ่งที่คุณเรียนได้เรียนรู้ตามหลักสูตร ไม่เชื่อมโยงกับการใช้ประโยชน์ในชีวิต 2) ครูจำนวนไม่น้อยมีความแตกต่างกันสูงในความเชี่ยวชาญ ทั้งในเนื้อหาและการจัดการเรียน การสอน รวมทั้งความสามารถในการจูงใจผู้เรียน 3) การจัดการเรียนการสอนและการวัด และประเมินผล ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เน้นเนื้อหาและความจำ ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ 4) ผู้เรียนมีความบกพร่อง ทำให้อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องพื้นฐาน และหัวใจหลักของการศึกษาในทุกวิชา ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ได้เต็มที่ 5) ความเหลื่อมล้ำ ในโอกาสและความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ 6) ระบบการศึกษาของไทย รองรับเฉพาะผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูง ผู้เรียนที่มีความถนัดและความสนใจ ในด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่วิชาการหลัก จึงไม่ได้รับความสนใจจากครูและสถานศึกษา และ 7) ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวนมากขาดภาวะผู้นำทางวิชาการ และไม่มีเวลาบริหารสถานศึกษา เต็มที่

จากการติดตามการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนส่วนใหญ่ ยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิด คุณภาพตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการศึกษา หาความรู้ ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน 2) ทักษะความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและการศึกษา หาความรู้ ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน 3) ทักษะและความสามารถในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) และ เรียนรู้จากการปฏิบัติทดลอง 4) ทักษะและความสามารถในการคิดรูปแบบต่าง ๆ เช่น การคิด วิเคราะห์ การคิดเชิงวิทยาศาสตร์ การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น 5) ทักษะและความสามารถในการทำงานและแข่งขันกับชาวต่างชาติ 6) โอกาสในการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้และการดำรงชีวิต และ 7) ความเป็นผู้มีจิตสาธารณะ และมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ ต่อปัญหาอุปสรรค สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมาย ของหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างถ่องแท้ สามารถนำไปถ่ายทอดแก่ผู้เรียน และประยุกต์ใช้สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนด นโยบายให้โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) เป็นนวัตกรรมจัดการ

การศึกษาที่ใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการพัฒนายกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล ผู้เรียนมีศักยภาพและความสามารถทัดเทียมกับผู้เรียนนานาชาติ โดยเริ่มดำเนินการนำร่องในปีการศึกษา 2553 กับโรงเรียนจำนวน 500 โรงเรียน ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ด้วยการให้โรงเรียนในโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ความเป็นสากล ด้วยเล็งเห็นความจำเป็นที่ต้องเร่งหาวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะและความสามารถต่าง ๆ ดังกล่าวให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อให้เป็นพื้นฐานที่จะเติบโตเป็นคนไทยที่มีความคิดเป็นสากล มีความสามารถในการร่วมมือทำงานและแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้ประเทศไทยดำรงอยู่ในเวทีระดับนานาชาติได้อย่างรู้เท่าทัน สมศักดิ์ศรี เคียงบ่าเคียงไหล่ ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ได้รับประโยชน์ในสิ่งที่ควรจะได้รับ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบ สันติ ถ้อยทีถ้อยอาศัยและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อมุ่งหวังให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนถึงปัจจุบันก็ยังไม่ครอบคลุมโรงเรียนทั้งหมดในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความจำเป็นว่าหากต้องการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และสมรรถนะที่จำเป็น เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพื่อการแข่งขันในเวทีนานาชาติได้ การพัฒนาโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพทัดเทียมมาตรฐานสากลจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรเร่งดำเนินการ หากโรงเรียนมีแนวทางการจัดการศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานสากลที่ถูกต้อง ก็จะช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และผู้เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานในระดับสากล เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากลต่อไป

คำถามการวิจัย

1. องค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลเป็นอย่างไร และมีความเหมาะสมเพียงใด
3. รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล มีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล
3. เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ในการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยการสังเคราะห์เอกสาร

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาองค์ประกอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลลัพธ์ และ 4) ปัจจัยความสำเร็จ

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

องค์ประกอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ใน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 3.1 ปัจจัยนำเข้า
- 3.2 กระบวนการ
- 3.3 ผลลัพธ์
- 3.4 ปัจจัยความสำเร็จ

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยการศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพ มาตรฐานระดับสากล

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งเป็น 1) โรงเรียนนานาชาติ สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่มีระบบการจัดการศึกษาด้วยระบบ American Curriculum จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ (1) International School Eastern Seaboard (ISE) (2) Unity Concord International School Chiang Mai และ (3) The American School of Bangkok Sukumvit และ 2) โรงเรียนนานาชาติ สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่มีระบบการจัดการศึกษาด้วยระบบ British Curriculum จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ (1) Mooltripakdee International School (2) British Concordance International School Chiang Mai และ (3) Bangkok International Preparatory and Secondary School

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ใน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 3.1 ปัจจัยนำเข้า
- 3.2 กระบวนการ
- 3.3 ผลลัพธ์
- 3.4 ปัจจัยความสำเร็จ

ขั้นที่ 1.3 การสรุปผลการศึกษารายองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ผู้วิจัยนำผลการศึกษารายองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ทั้งจากการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติที่โรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) สำหรับเป็นข้อมูลในการนำไปยกร่างรูปแบบทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ในการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ในการยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษารายองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล มาเป็นข้อมูลในการยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ และองค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

2. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ที่ยกกว้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา ความเหมาะสมเบื้องต้น และการใช้ภาษา

3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม ต่อไป

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 3 คน และกลุ่มที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพ มาตรฐานระดับสากล

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร/รองผู้อำนวยการ /หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่มสาระ การเรียนรู้โรงเรียนนานาชาติ จำนวน 60 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนนานาชาติในเขตภาคเหนือ

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์ประกอบของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล หมายถึง ปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะของผู้บริหาร 2) คุณลักษณะของครู 3) หลักสูตร และ 4) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

2. แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล หมายถึง แนวปฏิบัติเพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลที่ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ และ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

3. รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล หมายถึง องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันเพื่อส่งเสริมให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล บรรลุตามวัตถุประสงค์ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ปัจจัยที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ประกอบด้วย คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู หลักสูตร และสิ่งสนับสนุนการศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ หมายถึง ขั้นตอนในกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ได้แก่ การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act)

องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ หมายถึง ผลที่เกิดจากการบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ได้แก่ คุณภาพมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และคุณภาพมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ หมายถึง สิ่งที่เป็นเงื่อนไขที่ทำให้รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ นโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุนจากภาครัฐ การสื่อสารความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่สาธารณชน การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในทุกมิติและวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ

4. ความเหมาะสม หมายถึง ผลการพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยผู้ทรงคุณวุฒิว่ามีความเหมาะสมในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบอย่างไรบ้าง

5. ความเป็นไปได้ หมายถึง ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลไปใช้ โดยผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติในเขตภาคเหนือ ว่ามีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในบริบทปัจจุบัน

6. ความเป็นประโยชน์ หมายถึง ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลไปใช้ โดยผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติในเขตภาคเหนือ ว่ามีความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในบริบทปัจจุบัน

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ได้รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ในการนำไปเป็นแนวทางให้กับสถานศึกษานำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา

2. เป็นข้อมูล/สารสนเทศสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการโรงเรียนนานาชาติ และสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการของโรงเรียนนานาชาติ นำไปวางแผนและพัฒนาระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนนานาชาติ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับชั้นพื้นฐาน
 - 1.1 ความหมาย ความสำคัญในการจัดการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน
 - 1.2 ความเป็นมาและความสำคัญของโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 1.3 แนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล
2. แนวคิดและทฤษฎีการบริหารและการจัดการสถานศึกษาในประเทศไทย
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล
 - 3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในประเทศไทย
 - 3.2 แนวคิดการบริหารจัดการหลักสูตรโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย
 - 3.3 องค์ประกอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล
 - 3.4 แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล
 - 3.5 ปัจจัยความสำเร็จในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล
4. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับชั้นพื้นฐาน

ความหมาย ความสำคัญในการจัดการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาของประเทศไทยมีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ยุคก่อนมีระบบโรงเรียน ยุคก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และยุคหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ ได้เริ่มดำเนินการเพื่อการปฏิรูปการศึกษามาตั้งแต่ปีการศึกษา 2539

โดยได้กำหนดขอบข่ายของการปฏิรูปการศึกษาเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานทางการศึกษา และเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีอยู่เดิมให้เบาบางลงหรือหมดไป รวมทั้งเพื่อพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการและยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพัฒนาประเทศชาติ อยู่ในสังคมโลกอย่างเป็นสุข โดยกำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาใน 4 ด้าน คือ 1) การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา 2) การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และ 4) การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา

ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 5-9) ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา ตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา พบปัญหาที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไขพัฒนาและสานต่อ

สรุปได้ว่า ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาพบว่าสถานศึกษาชั้นพื้นฐานไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ประเมินของ สมศ. รอบแรก ถึงร้อยละ 65 (จากสถานศึกษาสามหมื่นแห่งทั่วประเทศ) และต่อมามีการประเมินรอบสองก็ยังมีสถานศึกษาที่ต้องได้รับการพัฒนาอีกถึงร้อยละ 20.3 ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาและอุดมศึกษามีความสามารถและสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ และขาดทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น

ด้านการผลิตและพัฒนาครูอาจารย์ พบว่า นโยบายจากอัตรากำลังภาครัฐและมาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณ (ปี 2543-2549) มีผลให้วงทางการศึกษาต้องสูญเสียอัตรากำลังไปถึง 53,948 อัตรา บัณฑิตครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ บางส่วนจบแล้วไม่เป็นครู อาจารย์ครูสอนไม่ตรงวุฒิ ขาดแคลนครูในบางพื้นที่ ในอนาคตอีกประมาณ 5-10 ปี จะมีครูประจำการเกษียณมากกว่าร้อยละ 50 จำเป็นต้องมีการเตรียมวางแผนผลิตครู รองรับการคัดเลือกบุคคลมาเป็นครู พบว่า ผู้เข้าเรียนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ แม้จะมีจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่มักจะเลือกเรียนไว้เป็นอันดับท้าย ๆ เป็นความจำเป็นต้องเรียน ดังนั้น จึงไม่ได้คนเก่งและมีใจรักมาเป็นครู ด้านการพัฒนาครู ขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพต่อเนื่อง ขาดการดูแลเอาใจใส่

ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและจัดการศึกษาและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมรวมทั้งการกระจายอำนาจ พบว่า แม้จะมีกฎกระทรวงและหลักเกณฑ์และวิธีการการกระจายอำนาจ แต่หน่วยปฏิบัติยังไม่มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงานและจัดการศึกษาเท่าที่ควร การจัดการศึกษาของเอกชนยังไม่การขยายตัวเท่าที่ควร สถานประกอบการและสถาบันต่าง ๆ มีส่วนร่วมจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่ยังมีสัดส่วนน้อยมาก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของสถานศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ว่า “สถานศึกษา” หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย

หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมี วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ดังนั้น สถานศึกษาจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่ต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับ การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 6) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาระบบ และแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและ ประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวคือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และ ระดับมัธยมศึกษา ซึ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น จะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ประเภท สามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ศักยภาพ และ ความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อ และประเภทอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ให้เป็นกำลังแรงงาน ที่มีฝีมือหรือศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 39-40) สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับผู้เรียน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตาม ศักยภาพ

มาตรา 6 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษาแห่งชาติว่า “การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข” ซึ่งมุ่งหวังให้คนไทยมีชีวิตที่สมบูรณ์และสังคมไทยที่ดีงาม คือ มีชีวิตที่ดี เก่ง และมี ความสุข เป็นสังคมที่ดีงาม มีคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ รวมทั้งสังคม สมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน

คำว่า “คนดี” จึงหมายถึง คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านจิตใจ และพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย ประหยัด มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยันใฝ่ ใฝ่ เรียนตลอดชีวิต รักประเทศ รักชาติ มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

“คนที่เก่ง” คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต โดยมีความสามารถด้านใด ด้านหนึ่งหรือรอบด้าน มีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง เช่น ทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถทางภาษา ศิลปะ ดนตรี กีฬา มีภาวะผู้นำ ควบคุมตนเองได้ เป็นต้น

“คนมีความสุข” คือ คนที่มีสุขภาพดี ทั้งกาย และจิต เป็นคนร่าเริงแจ่มใส ร่างกาย แข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสรภาพปลอดพ้นจากการตกเป็นทาสของอบายมุข ได้ทำในสิ่งที่ตนสนใจตามความต้องการ สามารถเรียนรู้ให้รู้ ความจริงบรรลุความดี ความงาม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และสามารถดำรงชีวิต อย่างพอเพียงร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ (พนม พงษ์ไพบูลย์, 2545; สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 6-7; (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, หน้า 63)

ทั้งนี้ สังคมคุณภาพมุ่งมั่นที่จะสร้างและพัฒนาให้คนไทยทุกคนมีโอกาสมีความสุขภาค และสามารถพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ เพื่อเป็นคนดีคนเก่ง และคนมีความสุขเป็นสังคม ที่มีการพัฒนาอย่างสมดุลกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่สังคม เศรษฐกิจ ฐานความรู้ได้อย่างเหมาะสม รักษาและฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสมดุลมีชีวิตอยู่ร่วมกันได้ อย่างกลมกลืน ซึ่งทุกคนสามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เป็นการสร้างโอกาสให้คนไทยทุกคน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ก้าวทันกับโลกยุคข้อมูลข่าวสารและวิทยาการ สมัยใหม่ มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความใฝ่รู้ พร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ มุ่งให้บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษา ขึ้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและคุณค่า เอกลักษณ์ศิลปและวัฒนธรรมของไทย ช่วยเหลือเกื้อกูลรักษาไว้ซึ่งสถาบันครอบครัว มีการพัฒนาเครือข่ายชุมชนให้เข้มแข็ง สร้างจิตสำนึกแห่งความเป็นไทยให้มากยิ่งขึ้น มีเจตคติ

และค่านิยมที่ค้ำนึ่งถึงประโยชน์ส่วนรวม ให้ความสำคัญกับการดูแลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และคนยากจน ค้ำนึ่งถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีความยุติธรรมและความเสมอภาค ทั่วหน้า

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคน มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ ของตนเองกับสังคม ความรู้ทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ ภาษา มีทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (รุ่ง แก้วแดง, 2544, หน้า 61-63)

การศึกษา หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ทักษะและทัศนคติของคนรุ่นก่อนให้กับ อนุชนรุ่นหลังของสังคม เพราะอนุชนรุ่นหลังคงไม่อาจเติบโตไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ถ้าไม่ได้ ดูดซับความเชื่อเกี่ยวกับโลกทัศน์และทักษะในการดำรงชีวิต และแก้ปัญหาของผู้ใหญ่ ก่อนที่การศึกษาจะกลายมาเป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องกระทำด้วยความตั้งใจและเป็นทางการ และเป็นระบบ

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีสภาพหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย ที่พึงปรารถนาในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ การจัดการศึกษาจึงเป็นความจำเป็นที่ทุกประเทศ ต้องดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพประชากรและเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการแข่งขัน ระหว่างประเทศ

1. ความหมายของการศึกษาพื้นฐาน

คำว่า “การศึกษาพื้นฐาน” (Basic Education) เป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย สหรัฐอเมริกา การศึกษาพื้นฐาน หมายถึง “การสอนให้มีทักษะในการสื่อสาร คิดคำนวณ และเข้าสังคม เพื่อให้บุคคลสามารถอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณเป็น สามารถ ค้นคว้าหาความรู้ต่อไปได้ รู้จักโลกแห่งการงาน หน่วยสวัสดิการสังคม ทำงานกับนายจ้างได้ รู้จักการบริโภคที่เหมาะสม รู้จักการปรับปรุงสุขภาพ” (Cartwright, 1970, p. 407 อ้างอิงใน สำนักวิทยบริการ, 2554, สื่อบนออนไลน์)

ตามความหมายนี้มุ่งถึงการศึกษาเบื้องต้นเป็นสำคัญ องค์การยูเนสโก ซึ่งเป็นศูนย์รวม ของนานาชาติในด้านการศึกษา ได้ให้คำนิยามการศึกษาพื้นฐานไว้ว่า “การศึกษาสำหรับคนทุกเพศ ทุกวัย ให้มีโอกาสได้เรียนความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิต ปกป้องให้เกิดความอยากเรียน

อยาการู้ มีทักษะในการเรียนด้วยตนเอง รู้จักถาม สังเกต วิเคราะห์ ตระหนักว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น” (Edgar, 1972, p. 162)

ความต้องการการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน (Basic Learning Needs) หมายถึง ความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมที่จำเป็นสำหรับบุคคลเพื่อความอยู่รอด ปรับปรุงคุณภาพชีวิต และการเรียนรู้ต่อเนื่อง

การศึกษาพื้นฐาน (Basic Education) หมายถึง การศึกษาที่มุ่งให้ตอบสนองความต้องการทางการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงการเรียนการสอนในระดับต้น ซึ่งเป็นพื้นฐานให้แก่การเรียนรู้ขั้นต่อไป เช่น การศึกษาสำหรับเด็กวัยเริ่มต้น การศึกษาระดับประถม การสอนให้รู้หนังสือ ทักษะความรู้ทั่วไป ทักษะเพื่อการดำรงชีวิต สำหรับเยาวชนและผู้ใหญ่ ในบางประเทศ การศึกษาพื้นฐานยังขยายขอบเขตไปถึงระดับมัธยมด้วย

คำว่า “การศึกษาพื้นฐาน” (Basic Education) เป็นคำที่มีความหมายหลากหลายในสหรัฐอเมริกา

การศึกษาพื้นฐาน หมายถึง “การสอนให้มีทักษะในการสื่อสาร คิดคำนวณ และเข้าสังคม เพื่อให้บุคคลสามารถอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณเป็น สามารถค้นคว้าหาความรู้ต่อไปได้รู้จักโลกแห่งการงาน (Cartwright, 1970, p. 407 อ้างอิงใน สำนักวิทยบริการ, 2554, สื่อออนไลน์)

ตามความหมายนี้มุ่งถึงการศึกษาเบื้องต้นเป็นสำคัญองค์การยูเนสโกซึ่งเป็นศูนย์รวมของนานาชาติในด้านการศึกษา ได้ให้คำนิยามการศึกษาพื้นฐานไว้ว่า

“การศึกษาสำหรับคนทุกเพศทุกวัย ให้มีโอกาสได้เรียนความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิต ปลุกฝังให้เกิดความอยากเรียนอยากรู้ มีทักษะในการเรียนด้วยตนเอง รู้จักถาม สังเกต วิเคราะห์ ตระหนักว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น” (Edgar, 1972, p. 162)

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า การศึกษาพื้นฐานไม่ได้หมายความอยู่แค่เฉพาะการศึกษาชั้นประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นต้นเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งบุคคลส่วนใหญ่มีโอกาสได้เข้าเรียนด้วย

ความต้องการการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน (Basic Learning Needs) หมายถึง ความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมที่จำเป็นสำหรับบุคคลเพื่อความอยู่รอด ปรับปรุงคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้ต่อเนื่อง

การศึกษาพื้นฐาน (Basic Education) หมายถึง การศึกษาที่มุ่งให้ตอบสนองความต้องการทางการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงการเรียนการสอนในระดับต้น ซึ่งเป็นพื้นฐาน

ให้แก่การเรียนรู้ขั้นต่อไป เช่น การศึกษาสำหรับเด็กวัยเริ่มต้น การศึกษาระดับประถม การสอนให้รู้หนังสือ ทักษะความรู้ทั่วไป ทักษะเพื่อการดำรงชีวิต สำหรับเยาวชนและผู้ใหญ่ในบางประเทศ การศึกษาพื้นฐานยังขยายขอบเขตไปถึงระดับมัธยมด้วย

ดังนั้นเห็นได้ว่า การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ได้มีคำจำกัดอยู่เฉพาะการศึกษาชั้นประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาขั้นต้นเท่านั้น แต่ยังคงครอบคลุมการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาซึ่งบุคคลส่วนใหญ่มีโอกาสได้เข้าเรียนด้วย

2. หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานยึดหลักที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ ดังนี้

2.1 หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นผู้มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ที่พอเพียงต่อการพัฒนางานอาชีพและคุณภาพชีวิตส่วนตน สามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันและชาญฉลาด และมีความเป็นประชาธิปไตย

2.2 หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย ให้มีความรัก และภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นและประเทศชาติ มีความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพสุจริต มีความมุ่งมั่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีลักษณะนิสัยและทัศนคติที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีทั้งของครอบครัว ชุมชน สังคมไทย และสังคมโลก

2.3 หลักแห่งความเสมอภาค คนไทยทั้งปวงต้องมีสิทธิเสมอภาคในการรับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึง เท่าเทียม ควบคู่ไปกับการมีคุณภาพ โดยไม่แบ่งชนชั้นหรือความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรม

2.4 หลักการมีส่วนร่วม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนมีส่วนร่วม ในการบริหารและการจัดการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ คักดิ์ศรี และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ตามนัยของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

2.5 หลักแห่งความสอดคล้อง อุดมการณ์และมาตรฐานในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ต้องสอดคล้องกับสารบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 นโยบายการศึกษาของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการอุดมศึกษา

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีสภาพที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ ครู ผู้บริหาร สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา หลักสูตร และกิจกรรมของสถานศึกษา รวมทั้ง สภาพแวดล้อม และการบริการปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ต้องการได้ คือ ครู ซึ่งมีสภาพที่เกี่ยวข้อง 2 ส่วน ได้แก่ คุณภาพของครู คุณภาพการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลของครู ครูที่ดีต้องมีความรักศรัทธาในอาชีพ เมตตา และเอาใจใส่ผู้เรียน เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้เรียน หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับผู้ปกครอง และชุมชนได้ดี ครูต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน (ถ่ายทอดความรู้และต่อยอด ความรู้ให้ผู้เรียนได้) อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับประโยชน์ที่จะเกิดกับลูกศิษย์ เป็นอันดับแรก ครูต้องมีความเชื่อว่า “เด็กทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และสามารถ พัฒนาตนเองได้” จึงจะสามารถพัฒนากิจกรรม วิธีการ ตลอดจนสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอน เพื่อให้บรรลุมาตรฐานการจัดการเรียนการสอน หรือการจัดการเรียนรู้ของครูต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ครูมีอาชีพต้องคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล

ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง หมั่นปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่ดีงาม อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ ในการดำรงชีวิต มีบุคลิกลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างยั่งยืน พร้อมทั้งจะ เจริญเติบโตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และเป็นที่ยอมรับของสังคมและประเทศชาติในอนาคต

การบริหารจัดการเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหาร (Administration) และการจัดการ (Management) เป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิด การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย การบริหารและการจัดการอย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารเป็นผู้ขับเคลื่อนสำคัญที่สุด เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพทั้งหลาย เป็นผู้ที่มีเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน และมีความมุ่งมั่นที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นให้จงได้ ทุ่มเทพลังกายและความคิดอย่างเต็มกำลัง มีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ รอบรู้เป็นที่พึ่งทางวิชาการ ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ มีความสามารถในการจัดการองค์กร บริหารจัดการให้มีครูสอน อย่างพอเพียง มอบหมายงานให้บุคลากรได้เหมาะสมกับศักยภาพ สอดรับกับภาระและปริมาณงาน ใช้หลักการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตร สถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม การพัฒนา

บุคลากร การพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์รอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ปัจจุบันสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้บริหารอีกประการหนึ่ง คือ การทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างแท้จริง

4. ความหมายของทฤษฎี

ทฤษฎี คือ ข้อสมมติต่าง ๆ (Assumptions) หรือข้อสรุปเป็นกฎเกณฑ์ (Generalization) Herbert Feigl ได้ให้ความหมายของทฤษฎีไว้ว่า “ทฤษฎีเป็นข้อสมมติต่าง ๆ ซึ่งมาจากกระบวนการทางตรรกวิทยาและคณิตศาสตร์” Kneller ได้ให้ความหมายของทฤษฎีไว้เป็น 2 ความหมายด้วยกัน คือ หมายถึง ข้อสมมติฐานต่าง ๆ (Hypothesis) ซึ่งกลั่นกรองแล้วจากการสังเกตหรือการทดลอง หมายถึง ระบบของความคิดต่าง ๆ ที่นำปะติดปะต่อกัน (Coherent) D.J. O'Connor ได้ให้คำจำกัดความของทฤษฎีไว้เป็น 4 ลักษณะด้วยกัน คือ เป็นข้อสมมติฐานต่าง ๆ ที่กลั่นกรองแล้วโดยหลักของตรรกวิทยา เป็นการนำเอาความคิดรวบยอดมารวมกันเป็นโครงสร้างเป็นสาระที่เกี่ยวกับปัญหาเป็นการกำหนดเงื่อนไขหรือกฎต่าง ๆ เพื่อควบคุมพฤติกรรมบางอย่าง

ทฤษฎีการศึกษา คือ การผสมผสานทฤษฎีการศึกษาต่าง ๆ (Eclecticism) การประยุกต์เอาหลักการและทฤษฎีทางการศึกษาไปใช้เป็นหลักในการจัดการศึกษานั้น กระทำกันหลายวิธี โดยทั่วไปมักจะใช้วิธีผสมผสานโดยเลือกสรรหลักการที่ดีของหลายทฤษฎีที่พอจะประมวลเข้าด้วยกันได้โดยไม่ขัดแย้งกัน มาใช้เป็นแนวการจัดการศึกษา ปรัชญาทางการศึกษา เป็นสิ่งกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษา หรือเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดให้ผู้เรียนมีลักษณะเป็นอย่างไร กล่าวได้ว่า ปรัชญาของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีเป้าหมายเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลกได้ เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

- 4.1 เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความ เป็นสากล
- 4.2 เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 4.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ
- 4.4 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้

4.5 เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

5. ปรัชญาการศึกษา

เป็นปรัชญาที่แตกหน่อมาจากปรัชญาแม่บทหรือปรัชญาทั่วไปที่ว่าด้วยความรู้ ความจริงของชีวิต หากบุคคลมีความเชื่อว่าความจริงของชีวิตเป็นอย่างไร ปรัชญาการศึกษา จะจัดการศึกษาพัฒนาคนและพัฒนาชีวิตให้เป็นไปตามนั้น ส่วนการจัดการเรียนการสอน ก็จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักปรัชญาการศึกษานั้น ๆ ดังนั้น การศึกษาเรื่องการสอน การสอนว่าควรจะเป็นอย่างไร จึงต้องศึกษาถึงที่มา คือ ปรัชญา “การจัดการศึกษาโดยไม่มี ปรัชญาการศึกษาเป็นแนวทาง ก็เป็นเสมือนเรือที่แล่นไปในท้องทะเลโดยไม่มีหางเสือ”

ปรัชญาสากลที่มีความสำคัญและถูกนำมาใช้เป็นแนวคิดในการจัดการศึกษา ของไทย ประกอบด้วย 4 ปรัชญา ได้แก่

5.1 จิตนิยม (Idealism) ปรัชญาจิตนิยมเป็นปรัชญาสาขาเก่าแก่ที่สุด ปรัชญาเมธี ผู้ให้กำเนิดปรัชญาสาขานี้ คือ พลาโต (Plato) นักปรัชญาชาวกรีก ผู้ซึ่งมีชีวิตอยู่ในช่วงปี 427–347 ก่อนคริสตกาล ปรัชญาสาขานี้คือ Idealism มาจากคำว่า Idea-ism เดิมตัว I เพื่อสะดวกแก่การออกเสียง ปรัชญาสาขานี้มีลักษณะเป็นจิตนิยม มีความเชื่อว่า โลกนี้เป็น โลกของจิตใจ (A World of Mind) จิตใจนั้นอยู่เหนือวัตถุ ความสุขที่แท้จริงอยู่ที่ใจมิใช่อะไรที่ วัตถุภายนอก จึงให้ความสำคัญกับความสุทางใจมากกว่าความสุทางกาย ทัศนะของพลาโต ในด้านการศึกษา คือ การให้ความเจริญเติบโต เน้นการอบรมจิตใจให้มีระเบียบวินัย และ ให้อำนาจการใช้ความคิดอย่างมีระบบระเบียบการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาสาขานี้ มีลักษณะดังนี้

5.1.1 ความเชื่อของครูตามปรัชญานี้ เชื่อว่า “การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความหยั่งเห็น (Insight)” ความรู้เกิดจากการคิดหรือการทำงานของจิต หรือประสาทสัมผัสทางใจ ดังนั้น ครูจึงมุ่งพัฒนาจิตใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นคุณธรรมความดี ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ ชีวิตมีสันติสุข

5.1.2 วิธีการสอนจะมุ่งสอนให้ผู้เรียนแสวงหาความสุทางใจ มากกว่า แสวงหาวัตถุ เน้นการใช้สัญลักษณ์เป็นสื่อในการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน จึงเกี่ยวกับการใช้สื่อสัญลักษณ์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งได้แก่ การฟัง และการจดจำ ครูมักจะใช้ วิธีการสอนแบบบอกเล่า บรรยาย ยกตัวอย่างอ้างอิงด้วยนิทาน เพื่อเปรียบเทียบให้เกิด ความเข้าใจ มากกว่าใช้วิธีการอื่น ๆ สอนให้จำให้คิดอย่างมีเหตุผลมากกว่าจะให้ทำการพิสูจน์ หรือปฏิบัติจริงเพราะเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่ เป็นนามธรรมมิใช่รูปธรรม จึงไม่อาจมองเห็นด้วยตา

การได้มาซึ่งความรู้ต้องใช้การคิดหรือการไตร่ตรองเท่านั้น และในบางครั้งสิ่งที่เห็นด้วยสายตา มิใช่สิ่งที่เป็นจริงเสมอไปอาจจะเป็นเพียงภาพลวงตา การยึดติดอยู่กับภาพลวงตาหรือสิ่งที่มองเห็นด้วยสายตา ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงความจริงหรือความรู้อันถูกต้อง การเรียนการสอน จะเน้นการเรียนในห้องเรียน และห้องสมุด มากกว่าการศึกษานอกสถานที่หรือทัศนศึกษา

5.1.3 ผู้เรียน ครูจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของการสอน (Teacher Center) มากกว่ายึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการสอน ดังนั้น ครูจะเป็นผู้แสดง นักเรียนเป็นผู้ดู ครูเป็นผู้พูด นักเรียนเป็นผู้ฟัง เพราะเชื่อว่า การเรียนรู้ของเด็กเกิดจากการบอกเล่าของผู้ใหญ่ จึงนิยมบังคับให้เด็กท่องจำในสิ่งที่ครูคิดว่าดี มีประโยชน์ ซึ่งเด็กอาจจะเบื่อเพราะมองเห็นประโยชน์ เนื่องจากสิ่งที่เรียนรู้เป็นนามธรรมและอยู่ไกลตัวเด็กเกินไป

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนตามแนวคิดนิยม จะเน้นความรู้ที่ได้มาจากการฟัง (สุตมยปัญญา) และความรู้ที่ได้มาจากการคิด (จินตมยปัญญา) ตามหลักในพุทธศาสนา หรือเน้นการเรียนรู้ที่ผ่านประสาทสัมผัสทางใจนั่นเอง

5.2 วัตถุนิยม (Materialism) หรือประจักษ์นิยม (Realism) ปรัชญาวัตถุนิยม หรือประจักษ์นิยม เป็นปรัชญาอีกสาขาหนึ่งที่มีต้นเค้าความคิดมาจากปรัชญาสมัยกรีก ผู้ที่เป็นปรัชญาเมธี ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็น บิดาแห่งวัตถุนิยม คือ อริสโตเติล (Aristotle) นักปรัชญาชาวกรีกผู้ ซึ่งมีชีวิตอยู่ในช่วง 384–322 ปี ก่อนคริสตกาล ปรัชญาวัตถุนิยม มีความเชื่อว่าโลกใบนี้เป็นโลกของวัตถุ (A World of Things) วัตถุย่อมอยู่เหนือจิตใจ ปรัชญาสาขานี้จึงให้ความสำคัญกับความสุขทางกายที่ได้จากวัตถุมากกว่าความสุขทางใจ ทัศนะของอริสโตเติลในด้านการศึกษแตกต่างจากพลาโต อริสโตเติล เห็นว่าการใคร่ครวญหาเหตุผลด้วยจิตใจอย่างเดียวไม่เพียงพอ จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงตามธรรมชาติด้วย เป็นการมองโลกทางด้านวัตถุและเป็นการเริ่มต้นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ การจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาสาขานี้มีลักษณะดังนี้

5.2.1 ความเชื่อของครูตามปรัชญานี้ เชื่อว่า “การเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับ การมองเห็น” เพราะความรู้เกิดขึ้นจากสิ่งที่มองเห็น หรือเกิดจากสิ่งที่ป็นรูปธรรม รับรู้ได้โดยประสาทสัมผัสทางกาย คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ครูจะมุ่งสอนให้นักเรียนแสวงหาวัตถุ เช่น วิชาชีพต่าง ๆ สอนให้รู้จักทำมาหากินมากกว่าปลูกฝังคุณธรรมความดี ให้ความสำคัญกับวัตถุ หรือการพัฒนาเศรษฐกิจมากกว่าสิ่งอื่น เพราะเชื่อว่า ถ้าคนเรามีกินมีใช้ คงไม่มีใครคิดเป็นโจร เลี้ยงคูเลี้ยงตาราง

5.2.2 วิธีการสอนเน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากประสาทสัมผัสทางกายและ สิ่งที่เป็นรูปธรรม มากกว่านามธรรม วิธีการสอนจึงมักจะใช้วิธีการสาธิต (Demonstration)

โดยใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ เช่น ของจริง รูปภาพ การศึกษานอกสถานที่ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้โดยไม่ต้องท่องจำ จะให้ความสำคัญกับวิชาที่มุ่งพัฒนาความเจริญทางวัตถุมากกว่ามุ่งพัฒนาจิตใจ

5.2.3 ผู้เรียนครุศึกษิตัวเองเป็นศูนย์กลางของการสอน มากกว่ายึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการสอน ครูจะเป็นผู้แสดง นักเรียนเป็นผู้ดู ใช้การบอกเล่า บรรยาย หรือการให้นักเรียนท่องจำ จะมีน้อยลงแต่จะการใช้การสาธิตหรือทดลองให้ดู มีอุปกรณ์ของจริงหรือรูปภาพให้นักเรียนเห็น แต่ผู้สาธิตหรือทดลองเป็นครุมิใช่ นักเรียน ความสามารถของครูในการสาธิต การอธิบาย และการใช้อุปกรณ์การสอน มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก

สรุปการเรียนการสอนตามแนววัตถุนิยม เน้นความรู้ที่ได้มาจากประสาทสัมผัสทางกาย โดยเฉพาะการดูเป็นหลัก

5.3 ประสบการณ์นิยม (Experimentalism) ปฏิบัตินิยม (Pragmatism) หรือ อุปกรณ์นิยม (Instrumentalism) ปรัชญาประสบการณ์นิยมเป็นปรัชญาที่แพร่หลายทั่วไปในวงการปรัชญาตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา นับว่าเป็นผลผลิตทางความคิดที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาสมัยใหม่ ทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกา และในประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ปรัชญาเมธีที่เป็นผู้บุกเบิกปรัชญานี้มี 2 ท่าน คือ เจมส์ (William James) และดิวอี้ (John Dewey) ปรัชญาสาขานี้มีความเชื่อว่า โลกใบนี้ คือ โลกของประสบการณ์ (A World of Experience) ชีวิต คือ การเดินทางเพื่อแสวงหาประสบการณ์ ในโลกนี้ไม่มีสิ่งมีค่าใดมีค่าเท่ากับการแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ความสุขของคนเรา คือ การได้พบกับประสบการณ์แปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่ท้าทายความอยากรู้อยากเห็นของตนเอง ทศนะของดิวอี้เห็นว่า มนุษย์จะรับความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ จากประสบการณ์เท่านั้น การเรียนรู้ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์ที่เหมาะสม คือ การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นวิธีการแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอน โดยผู้เรียนจะต้องมีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย การจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาสาขานี้ มีลักษณะดังนี้

5.3.1 ความเชื่อของครุตามปรัชญานี้ เชื่อว่า “การเรียนรู้ต้องควบคู่ประสบการณ์” เพราะวิชาการต่าง ๆ สอนกันได้ แต่ประสบการณ์สอนกันได้ ดังนั้น ครูต้องจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กเกิดประสบการณ์ เพราะเด็กเป็นผู้อ่อนต่อโลกหรืออ่อนประสบการณ์ ความรู้ที่แท้จริงเกิดจากประสบการณ์ตรงหรือการลงมือกระทำจริง ๆ มิใช่เกิดจากการฟัง การดู หรือการนึกคิดอย่างในปรัชญาจิตนิยมหรือวัตถุนิยม คนที่มีประสบการณ์มาก จึงฉลาดมาก สามารถเอาตัวรอดและอยู่เป็นสุขในสังคม

5.3.2 การเรียนการสอน มีลักษณะสำคัญ คือ เน้นการเรียนรู้โดยวิธีการแก้ปัญหา(Problem Solving) ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner Centered Learning) และเรียนรู้ในขณะที่นำความรู้ที่ตนมีมาใช้ (Learning While Using Knowledge) จัดกิจกรรมการทดลอง ค้นคว้าฝึกแก้ไขปัญหาด้วยตนเองและการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง เช่น การสอนด้วยวิธีการแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้มากกว่าการท่องจำเนื้อหาวิชา เพราะเนื้อหาวิชาอาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และเนื้อหาวิชาต่าง ๆ นั้น มีมากมายเกินกว่าที่จะจดจำรายละเอียดได้หมด ขอเพียงผู้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ก็พอ กล่าวคือ สอนให้รู้จักวิธีการตกปลา มิใช่ นำปลาไปให้ หรือเน้นกระบวนการแสวงหาความรู้ (Process) มากกว่าตัวความรู้ (Product)

5.3.3 ผู้เรียน การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงประสบการณ์เก่ากับประสบการณ์ใหม่ของผู้เรียน นักเรียนจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะเท่าที่จำเป็น ครูจะไม่พูดหรือสอนอะไรมาก แต่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ หรือสร้างสถานการณ์จำลองแล้วให้นักเรียนใช้ประสบการณ์เดิมมาแก้ปัญหา เพื่อการค้นพบประสบการณ์ใหม่ที่จะเป็นคำตอบของปัญหานั้น ๆ ครูที่เก่งที่สุด คือ ครูที่สอน (พูด) น้อยที่สุด แต่นักเรียนเรียนรู้ได้น้อยที่สุด

สรุปได้ว่า การสอนตามแนวประสบการณ์นิยม จะเน้นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) เรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์จริง หรือจากประสบการณ์ตรง (Direct Experience)

5.4 อัจฉริยนิยม (Existentialism) ปรัชญาอัจฉริยนิยมเป็นปรัชญาสาขาที่เกิดขึ้นใหม่ที่สุด เป็นผลผลิตทางความคิดในศตวรรษที่ 20 นี้เอง ปรัชญาเมธีผู้ให้กำเนิดปรัชญาสาขานี้ เป็นนักปรัชญาและศาสนาสาวเดนมาร์ก ชื่อว่า ซีร์ เคกการ์ด (Soren Kierkegaard) มีชีวิตอยู่ในช่วง ค.ศ. 1844-1900 ปรัชญาสาขานี้มีความเชื่อว่าโลกนี้เป็นโลกส่วนตัว (A World of Individual) มนุษย์เกิดมาพร้อมกับเสรีภาพในตัวเอง จึงเป็นผู้ลิขิตชีวิตของตนเอง ความสุขเกิดจากการได้ทำในสิ่งที่ตัวเองต้องการ มนุษย์ไม่ควรตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เช่น ประเพณี วัฒนธรรม หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคม แต่ควรมีอิสระภาพในการตัดสินใจ เลือกลงหนทางของชีวิตด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีใครมาบงการ ด้วยการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางทุกเรื่อง หากสิ่งที่ตนกระทำนั้น มิได้ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนและขอให้ปัจจุบันตนมีความสุขก็พอ

5.4.1 ความเชื่อของครูตามปรัชญาอัจฉริยนิยม เชื่อว่า “การเรียนรู้ต้องเริ่มต้นที่ตนเอง” จึงมุ่งพัฒนาศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ตามความถนัดหรือความสามารถบนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะคนแต่ละคนมีความถนัดไม่เหมือนกัน ดังนั้น ไม่ควรบังคับให้เด็กทุกคนเรียนเหมือนกัน เพราะทำลายความเป็นตัวของตัวเองของเด็ก ซึ่งตรงกับ

ความหมายของการศึกษา (Education) ซึ่งมาจากภาษาละตินว่า Educare แปลว่า การนำออก เพราะจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ การดึงเอาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนออกมา หรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถของตนเองอย่างอิสระนั่นเอง

5.4.2 วิธี การสอน จะสอนให้นักเรียนเป็นตัวของตัวเองให้มากที่สุด เน้นความเป็นปัจเจกบุคคลหรือเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้วยการกระตุ้นให้นักเรียนคิดอย่างอิสระ ไม่ควรคิดหรือทำอะไรตามผู้อื่น ให้อิสระในการเลือกวิชาเรียนตามความถนัดหรือความสนใจ บรรยากาศในชั้นเรียนจะเต็มไปด้วยเสรีภาพ ครูจะไม่ดูว่านักเรียน นักเรียนอยากเรียนก็เรียน ไม่อยากเรียนก็ไม่มีการบังคับ เพราะครูจะสอนก็ต่อเมื่อนักเรียนพร้อมที่จะเรียน ครูจะให้นักเรียนปกครองกันเอง ระเบียบวินัยต่าง ๆ ไม่ได้มาจากครูแต่นักเรียนเป็นผู้ช่วยกันกำหนด ขึ้นมาเองตามความพอใจ

5.4.3 ผู้เรียนยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนโดยให้เด็กเป็นผู้ลงมือ ปฏิบัติ ส่วนครูเป็นผู้ดูหรือพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำปรึกษา ถ้าเด็กต้องการนักเรียนจะมีอิสระ เสรีภาพอย่างเต็มที่ในการคิดตัดสินใจด้วยตนเอง กล่าวโดยสรุป คือ การสอนตามแนวอัตนิยม จะให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเลือกทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความถนัดหรือความสนใจของแต่ละคน โดยไม่มีการบังคับเพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบตนเอง

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกระบวนการที่มีสภาพหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ การจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็น ที่ทุกประเทศต้องดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพประชากรและเพิ่มขีดความสามารถของประเทศ ในการแข่งขันระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ หลักการตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ และ แผนย่อยที่ 3 ในประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา และนโยบายรัฐบาลทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทย สู่ศตวรรษที่ 21

นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอื่น ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2561–2564) นโยบายและแผน ระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562–2565) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ

ที่เกี่ยวข้อง โดยคาดหวังว่าผู้เรียนทุกช่วงวัยจะได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อม ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ สู้ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ดังนั้น ในการเร่งรัดการทำงานภาพรวม กระทรวงให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม และผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ดังนี้

1. ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการ โดยมุ่งปฏิรูปองค์การเพื่อหลอมรวมภารกิจและบุคลากร เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย ฯลฯ ที่สามารถลดการใช้ทรัพยากรทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วย ทั้งการบริหารงานและการจัดการศึกษารองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล

2. ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารทรัพยากร โดยมุ่งปฏิรูปกระบวนการวางแผนงาน/โครงการแบบร่วมมือและบูรณาการ ที่สามารถตอบโจทย์ของสังคมและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งกระบวนการจัดทำงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า ส่งผลให้ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และนานาชาติ เชื่อมมั่นและร่วมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากยิ่งขึ้น

3. ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคนของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งบริหารจัดการอัตรากำลังให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์การ รวมทั้งพัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรภาครัฐ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล

4. ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

จุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

1. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

1.1 การจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ จัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท โดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ รวมทั้งแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

ส่งเสริมการพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษาตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและแตกต่างกันหลากหลายตามบริบทของพื้นที่

พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จากประสบการณ์จริง หรือจากสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ ตลอดจนจัดการเรียนการสอนในเชิง แสดงความคิดเห็นเพื่อเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมกันของผู้เรียนและครูให้มากขึ้น พัฒนาผู้เรียน ให้มีความรอบรู้และทักษะชีวิต เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตและสร้างอาชีพ อาชีพ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สุขภาวะ และทัศนคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ

1.2 การเรียนรู้ตลอดชีวิต จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย เน้นส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ (English for All) ส่งเสริมการเรียนการสอน ที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย อาชีพ อาชีพที่เหมาะสมรองรับสังคมสูงวัย หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต และหลักสูตรการดูแลผู้สูงวัย หลักสูตร BUDDY โดยเน้น การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โรงเรียน และผู้เรียน หลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อส่งเสริมประชาสัมพันธ์สินค้าออนไลน์ระดับตำบล

ส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและการมีงานทำ ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเขตพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตาม แนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และ วัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว)

พัฒนาครูให้มีทักษะ ความรู้ และความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และภาษาอังกฤษ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และมีเหตุผลเป็นขั้นตอน

พัฒนาครูอาชีพศึกษาที่มีความรู้และความสามารถในทางปฏิบัติ (Hands-on Experience) เพื่อให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญทางวิชาการ โดยร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา ชั้นนำของประเทศจัดหลักสูตรการพัฒนาแบบเข้มข้นระยะเวลาอย่างน้อย 1 ปี

พัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีศูนย์พัฒนาสมรรถนะบุคลากรระดับจังหวัดทั่วประเทศ

2. การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง

พัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักในการดำเนินการ

เฝ้าระวังภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยเฉพาะภัยจาก ยาเสพติด อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์

ส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทย เป็นสื่อจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารและใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด

3. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

3.1 สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3.2 สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยี โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

4.1 พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้

4.2 ศึกษาและปรับปรุงอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

4.3 ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

5. การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5.1 เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

5.2 ส่งเสริมการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้สามารถเป็นอาชีพ และสร้างรายได้

6. การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

6.1 ปฏิรูปองค์การเพื่อลดความทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพของหน่วยงานที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน เช่น ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย เป็นต้น

6.2 ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนและประชาชน ตลอดจนกระทรวงศึกษาธิการโดยรวม

6.3 สนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

6.4 พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษา (Big Data)

6.5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคนของกระทรวงศึกษาธิการ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์การ

6.6 สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถบริหารจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ

6.7 จัดตั้งหน่วยงานวางแผนทางการเงิน (Financial Plan) ระดับจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ

6.8 ส่งเสริมโครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ โดยเน้นปรับสภาพแวดล้อมทั้ง ภายในและภายนอกบริเวณโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และ จิตสาธารณะ

การขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นสู่การปฏิบัติ

1. ให้ส่วนราชการ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายและจุดเน้น เป็นกรอบแนวทางมาใช้ในการวางแผน และจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยคำนึงถึงมาตรการ 4 ข้อ ตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้แนวทางในการบริหารงบประมาณไว้ ดังนี้ (1) งดจัดงานต่างประเทศ 1 ปี ยกเว้นกรณีที่มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อกระทรวงศึกษาธิการ (2) ลดการจัดอบรมสัมมนาที่มีขนาดใหญ่และใช้งบประมาณมาก (3) ยกเลิกการจัดงาน Event และ (4) ทบทวนงบประมาณ ที่มีความซ้ำซ้อน

2. ให้มีคณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และรายงานการขับเคลื่อนนโยบาย และจุดเน้นสู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ โดยให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล สป. เป็นฝ่ายเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ตามลำดับ โดยมีบทบาทภารกิจในการตรวจราชการ ติดตาม ประเมินผล ในระดับนโยบาย และจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทราบตามลำดับ (กระทรวงศึกษาธิการ)

3. กรณีมีปัญหาในเชิงพื้นที่หรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ให้ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล และดำเนินการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ก่อน โดยใช้ภาคีเครือข่ายในการแก้ไขข้อขัดข้อง

พร้อมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการติดตามฯ ข้างต้น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตามลำดับ อนึ่งสำหรับภารกิจของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่ปฏิบัติในลักษณะงานในเชิงหน้าที่ (Function) งานในเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda) และงานในเชิงพื้นที่ (Area) ซึ่งได้ดำเนินการอยู่ก่อนเมื่อรัฐบาลหรือกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายสำคัญเพิ่มเติมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 นอกเหนือจากที่กำหนด หากมีความสอดคล้องกับหลักการนโยบายและจุดเน้นข้างต้น ให้ถือเป็นหน้าที่ของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบให้การดำเนินการเกิดผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ อย่างเป็นรูปธรรมด้วยเช่นกัน (กระทรวงศึกษาธิการ

ความเป็นมาและความสำคัญของโรงเรียนมาตรฐานสากล

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

จурินทร์ ลักษณะวิศิษฐ์ (2553) โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) คือ โรงเรียนที่เกิดขึ้นจากนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการยกระดับโรงเรียนชั้นนำ จำนวน 500 แห่งทั่วประเทศ ที่มีความพร้อมให้เป็นโรงเรียนดีมีมาตรฐานสากล ซึ่งนั่นเป็นโจทย์สำคัญที่จะต้องตอบให้ได้ว่าจะทำอย่างไรเพื่อให้โรงเรียนที่มีความพร้อมเหล่านั้นได้รับการพัฒนา และยกระดับสู่การเป็น “โรงเรียนมาตรฐานสากล”

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) หมายถึง โรงเรียนที่เกิดขึ้นจากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการยกระดับโรงเรียนชั้นนำ จำนวน 500 แห่ง ที่มีความพร้อมอยู่แล้ว ให้เป็นโรงเรียนดีมีมาตรฐานสากลเทียบเท่าสากล นอกจากนั้นโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) เป็นโรงเรียนในโครงการที่จัดหลักสูตรการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยมีความมุ่งหวังไว้ว่า นักเรียนมีศักยภาพเป็นพลเมืองโลก ซึ่งมีโรงเรียนในโครงการทั่วประเทศ รวม 500 โรงเรียน

จากการคัดเลือกโรงเรียนที่มีศักยภาพในการต่อยอดให้บรรลุวัตถุประสงค์โครงการ ระยะเวลาดำเนินการโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2555 มีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพทัดเทียมแข่งขันกับนานาชาติประเทศ โดยการพัฒนาหลักสูตร และรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความแตกต่างตามศักยภาพของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่เหมาะสม

โรงเรียนบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ได้รับการรับรองจากองค์การมาตรฐานสากลระดับโลก และมีการสร้างภาคีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และร่วมพัฒนากับสถานศึกษาระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระหว่างประเทศรวมทั้งเครือข่าย สนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ทั้งนี้ การดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล

มีกำหนดเวลา 3 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2553-2555 มีโรงเรียนที่กำหนดให้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 500 โรงเรียน โรงเรียนมาตรฐานสากลมุ่งจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์เทียบเคียงมาตรฐานสากล ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลกโดยดำเนินการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อเป็นการต่อยอดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นมาตรฐานชาติ ได้แก่ คนเก่ง คือ รู้สังคมไทย สังคมสากล มีความสามารถเฉพาะทาง คิดสร้างสรรค์ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ทันเทคโนโลยี แสวงหาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง คนดี คือ ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพดีทั้งจิตใจและพฤติกรรม มีวินัยต่อตนเองและสังคม ควบคุมตนเองได้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ มีความสุข คือ ร่างกายแข็งแรง ว่างแจ่มใส จิตใจเข้มแข็ง มีความสุขในการเรียนรู้และการทำงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ)

ทั้งนี้ แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้เข้าใจในเจตนารมณ์ขอขยายความสำเร็จทิศทางและกรอบการดำเนินงาน ตลอดจนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนายกระดับโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล และขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งถือเป็นเป้าหมายปลายทางสำคัญของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

ความหมายโรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เทียบเคียงมาตรฐานสากล ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลเมืองโลก (World Citizen, Global Citizen) เป็นการพัฒนายกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นมาตรฐานสากลเป็นการต่อยอดคุณลักษณะที่เป็นมาตรฐานชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลเมืองโลก

2. ลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากล

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-class Standard School) หมายถึง โรงเรียนที่พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน อย่างมีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล รวมทั้งมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพ คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะ (Learner Profile) เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World Class Standard) และมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพเยาวชนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 อีกทั้งเป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO

คือ Learning to Know, Learning to Do, Learning to Live with the Others, Learning to be สอดคล้องกับการศึกษาของ อีระ รุณเจริญ (2545, หน้า 58) กระบวนการบริหารจึงต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สังคมโลกในปัจจุบันต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคมและเป็นแรงผลักดันให้มีการปฏิรูปการศึกษา คุณภาพการศึกษาเป็นตัวชี้วัดสำหรับความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก ดังนั้นแต่ละประเทศเตรียมคนรุ่นใหม่ที่มีทักษะการปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในโลกยุคใหม่เท่าทัน มีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี เหมาะสม และเพียงพอ

ดังนั้น การดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา พบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติบางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนมาตรฐานสากลซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินการกิจตามแนวทางคู่มือการดำเนินการที่กำหนดให้ มีมิติของการบริหารจัดการถือได้ว่าเกิดประสิทธิผล แต่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จ น่าพึงพอใจในระดับหนึ่งเท่านั้น ในเชิงปริมาณแต่ยังคงมีปัญหาในเชิงคุณภาพ หลายประการด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางพัฒนาคุณภาพการจัดการ ใหม่ ยังไม่เกิดผลเท่าที่ควรด้วยโรงเรียนยังไม่มีอิสระและคล่องตัวในการบริหารจัดการ

นอกจากนี้ ระดับโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง บุคลากรต่าง ๆ ยังไม่เข้าใจการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่งผลให้การดำเนินงานส่วนใหญ่ขาดการมีส่วนร่วมองค์กรทางการศึกษาส่วนใหญ่จึงยังไม่มีความพร้อมที่จะปรับปรุงพัฒนาตามแนวทางการจัดการด้วยระบบคุณภาพ TQA (นุชนรา รัตนศิริระประภา, 2557, หน้า 512)

สรุปได้ว่า ความสำคัญของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะประสบความสำเร็จได้ จะต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อม ๆ กัน และต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ มิใช่เป็นการจัดการศึกษาเพียงบางส่วน ของโรงเรียน หรือจัดเป็นแผนการเรียนมาตรฐานสากล การจัดการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จะต้องมีจุดมุ่งหมายและทิศทางการที่ชัดเจน

แนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล

ในปัจจุบัน ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการสื่อสาร ทำให้ สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงระหว่างวัฒนธรรมมากขึ้น การเมืองแบบเสรีประชาธิปไตย เป็นที่นิยมยอมรับกันทั่วโลก ประเทศไทยจะมีความสัมพันธ์กับชุมชนโลกบนพื้นฐานของศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกัน จะมีความสามารถในการแข่งขันและร่วมมือ

กับประชาคมโลกได้ ต่อเมื่อเรามีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษา ให้สามารถพัฒนาคนและสังคมไทย ให้มีสมรรถนะในการแข่งขันมีคุณภาพสูงขึ้น รู้จักเลือกที่จะรับกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติ ปลูกจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย รวมถึงการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ทันต่อสภาพการณ์โลก มีเจตนาพร้อมมุ่งมั่นที่จะบรรลุความคาดหวัง ดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพอันหมายถึงเป็นคนดี เป็นคนเก่ง เป็นคนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่า และมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทย ภายใต้บริบทสังคมโลกใหม่ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพและความสามารถในระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร เพื่อการพึ่งตนเองและเพื่อสมรรถนะในการแข่งขัน

2. โรงเรียนยกระดับคุณภาพสูงขึ้นสู่มาตรฐานสากลผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ (TQA) เป็นโรงเรียนยุคใหม่ที่จัดการศึกษาแบบองค์รวม และบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมือง เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

3. โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรรูปแบบและวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความแตกต่างตามศักยภาพของผู้เรียนโดยคำนึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้จำเป็นต้องมีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสม และปรับประยุกต์ใช้ได้สมประโยชน์ ทันต่อการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก

4. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่เหมาะสม หลากหลายอย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ การเรียนรู้และเพิ่มพูนประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล ตลอดจนเพื่อจรรโลงความพึงพอใจและความผูกพันต่อวิชาชีพ

5. โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และร่วมพัฒนากับ สถานศึกษา ระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ ตลอดจนเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์และร่วมเป็นเครือข่าย พัฒนาความรู้ให้กับประชาชนในชุมชนและบุคคลทั่วไป

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

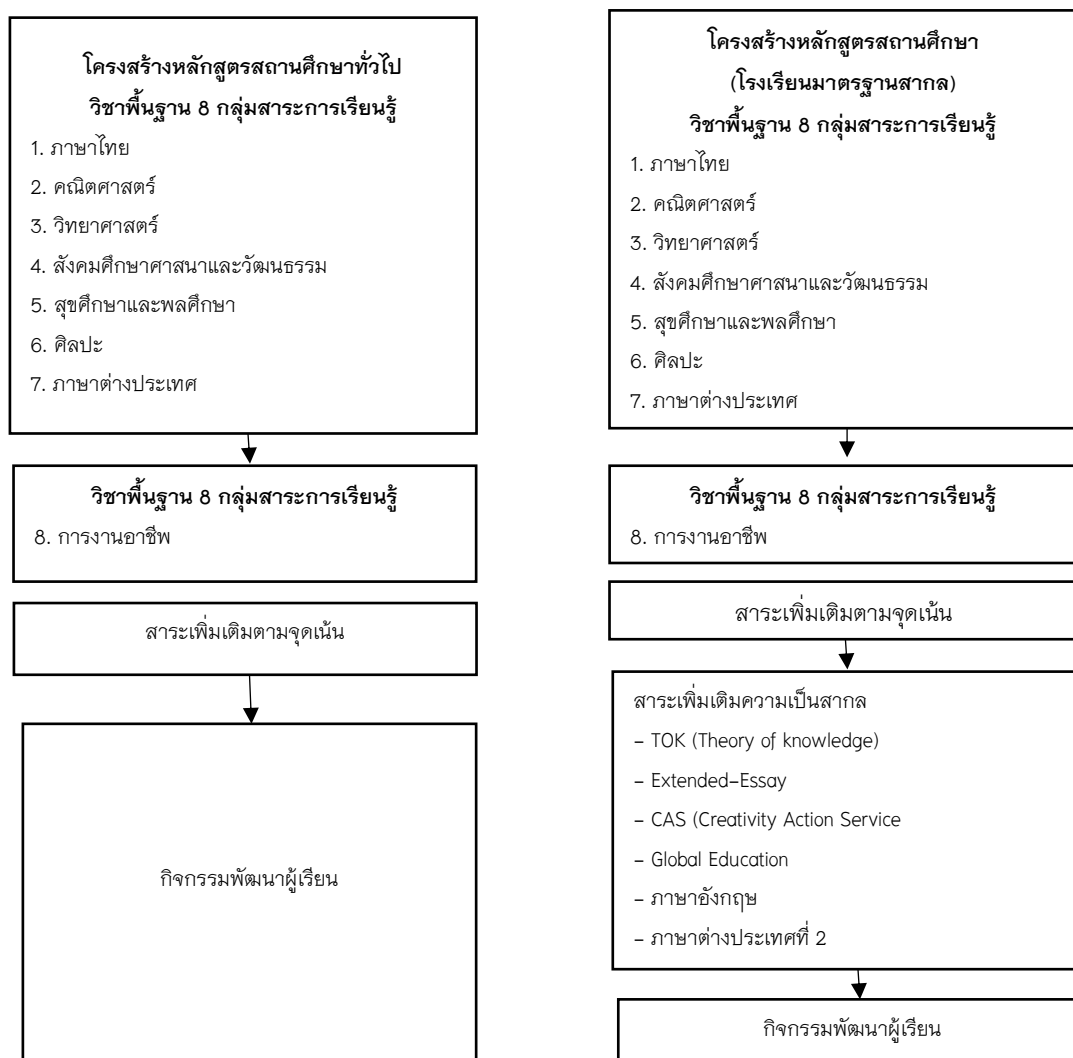
1. จัดการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551 คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ และภาษาต่างประเทศ

2. มีสาระเพิ่มเติมตามจุดเน้นในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้

3. มีสาระที่เป็นสากล ดังนี้ 1) Theory of Knowledge 2) Extended Essay
3) Creativity, Action, Service 4) Global Education 5) ภาษาอังกฤษ 4.6) ภาษาต่างประเทศที่ 2

4. มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ทั้งนี้ การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล พัฒนาโดยยึดรูปแบบโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นสำคัญ กล่าวคือ หลักสูตรสถานศึกษา มีสภาพ 3 ส่วน ได้แก่ สาระพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งแสดงเป็นแผนภาพเปรียบเทียบโครงสร้าง หลักสูตร ดังนี้

ภาพ 1 แสดงการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2551

จากภาพ 1 พบว่า การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนการสอนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยสามารถพิจารณาจัดการเรียนการสอนในทุกสาระการเรียนรู้เป็นภาษาไทย หรือในบางสาระการเรียนรู้ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และอื่น ๆ เป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของทรัพยากรของแต่ละสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญในการศึกษา/ทบทวนเนื้อหาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้เนื้อหามีความทันสมัย ร่วมสมัย หรือเป็นเหตุการณ์ที่เป็นปัจจุบัน และอยู่ในความสนใจของสังคม เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนสาระเพิ่มเติมที่มีความเป็นสากล จากการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรและการสอนของโรงเรียนมาตรฐานสากลของหลายประเทศ พบว่า โรงเรียนต่าง ๆ ได้จัดสาระเพิ่มเติม จำนวน 6 สาระหลัก ดังนี้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 1) ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge) 2) การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended-Essey) 3) กิจกรรมโครงการ สาธารณะประโยชน์ที่เกิดจากการคิดสร้างสรรค์สู่การปฏิบัติของผู้เรียน ที่เรียกชื่อว่า CAS (Creativity, Actions, Service) 4) โลกศึกษา (Global Education) เพื่อให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของความเป็นพลโลก (World Citizen) 5) ภาษาอังกฤษ 6) ภาษาต่างประเทศที่ 2

ทั้งนี้ สถาบันหลักสูตรการศึกษานานาชาติ (The International Baccalaureate Organization) (2553) จึงได้จัดทำหลักสูตร International Baccalaureate (IB) ขึ้น โดยทีมนักวิชาการนานาชาติในยุโรป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษานานาชาติที่มีคุณภาพสูง สำหรับครอบครัวที่ต้องย้ายถิ่นฐานไปในประเทศต่าง ๆ เป็นที่วางใจถึงความเป็นหนึ่งเดียวทางมาตรฐาน ทำงานร่วมกับโรงเรียน 3,073 แห่ง ในกว่า 139 ประเทศ โดยหลักสูตรเหล่านี้ ช่วยพัฒนาสติปัญญา บุคลิกภาพ สภาพอารมณ์ และทักษะทางสังคม ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การเรียนรู้ และการทำงานในโลกโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกเหนือจากวิชาหลักที่เปิดสอน 6 วิชา (วิชาภาษาที่หนึ่ง ภาษาที่สองคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เชิงปฏิบัติการ ศิลปะ และสังคมศึกษา) ยังกำหนดเงื่อนไขบังคับหลัก 3 ประการ ได้แก่ การเขียนเรียงความยาว (Essay) ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge) และ CAS (Creative-ความคิดสร้างสรรค์, Action-การลงมือปฏิบัติ, Service-การให้บริการ) ให้ทำงานวิจัยในคำถามที่ สนใจ นอกเหนือจากความรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ และประวัติศาสตร์

สอดคล้องกับ Burriss (2007) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์ของ South Side High School โดยการใช้หลักสูตร IB (International Baccalaureate Organization) เพื่อพัฒนาผู้เรียน พบว่าผู้เรียนมัธยมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสามารถเรียนในระดับมหาวิทยาลัยจบภายใน 4 ปี ตามกำหนด เพราะเป็นหลักสูตรในการเตรียมนักเรียนที่จะเข้ามหาวิทยาลัย มีความคาดหวังในตัวนักเรียนสูง เป็นหลักสูตรที่มีแนวโน้มให้ผลดีต่อผู้เรียนในโรงเรียนที่จัดชั้นเรียนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ Asia Society (2008) กล่าวถึงนโยบายที่ควรมีของสหรัฐอเมริกาเพื่อความสำเร็จทางการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ดังนี้ 1) เตรียมความพร้อมนักเรียนเพื่อให้เทียบเคียงนานาชาติได้ 2) ออกแบบใหม่ให้โรงเรียนเพื่อความเสมอภาค ความเป็นเลิศ และความสามารถระดับโลกให้นักเรียนทุกคน 3) สรรวจความรู้ของครูและผู้บริหารด้านความเป็นสากล 4) สร้างความเข้มแข็งทางภาษา ตั้งแต่ระดับประถมถึงระดับวิทยาลัย

Kustulasari (2009) ได้ทำวิจัย เรื่อง โครงการโรงเรียนนานาชาติในประเทศอินโดนีเซีย การวิเคราะห์เชิงนโยบาย พบว่า คุณลักษณะโรงเรียนนานาชาติในประเทศอินโดนีเซีย ประกอบด้วย 1) การกำหนดแนวนโยบายในการพัฒนาไว้ใน วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน 2) เคารพในคุณค่าทางวัฒนธรรมที่หลากหลายและสิ่งแวดล้อมของประเทศอินโดนีเซีย 3) นักเรียนสื่อสารได้ 2 ภาษา ทั้งอินโดนีเซีย และภาษาอังกฤษ 4) มีแผนพัฒนาความเป็นมืออาชีพให้ทีมงาน 5) ใช้หลักสูตรนานาชาติ 6) มีทรัพยากรที่เหมาะสมเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

(Schleicher and Stewart, 2008) ได้กล่าวไว้ในบทความทางวิชาการเรื่อง Learning from World-Class School ซึ่งสรุปการจัดอันดับทางการศึกษาขององค์การแห่งความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Organization of Economic Cooperation and Development) ว่า ลักษณะสำคัญของโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 4 สภาพ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานสูงในระดับสากล (High Universal Standard) 2) การตรวจสอบได้และการเป็นอิสระ (Accountability and Autonomy) 3) การส่งเสริมความเป็นมืออาชีพของครู (Strengthened Teacher and Professionalism) และ 4) การเรียนรู้ของแต่ละบุคคล (Personalized Learning) เน้นการจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่า แนวทางการจัดโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังนี้ คุณลักษณะของครูควรมีวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีสมรรถนะในด้านภาษาและเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับครู การวัดและประเมินผล

ทางการศึกษา การบริหารจัดการห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษา นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และความเป็นครู รวมถึงมีความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานในโรงเรียนมาตรฐานสากล ไว้ดังนี้ 1) โรงเรียนมีขนาดชั้นเรียนเหมาะสม โดยมีจำนวนนักเรียนต่อห้อง (ปฐมวัย 25 คน: 1 ห้อง, ประถมศึกษา 30 คน: 1 ห้อง, มัธยมศึกษา 35 คน: 1 ห้อง) โดยมีจำนวนครูที่มีความรู้ตรงสาขาวิชาที่สอนเพียงพอ และมีอัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 20 คน 2) ภาระงานการสอนของครู มีความเหมาะสมไม่เกิน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ 3) โรงเรียนจัดใหม่หนังสือ/ตำราเรียนที่มีคุณภาพ ระดับมาตรฐานสากล เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้เรียนอย่างเพียงพอ 4) โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์พกพาสำหรับนักเรียนทุกคน 5) โรงเรียนมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบความเร็วสูงเชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่ของโรงเรียน 6) โรงเรียนมีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย (Electronic Multi-Media Classroom) ห้องทดลองห้องปฏิบัติการ และมีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เน้นความเป็นเลิศของนักเรียนตามกลุ่มสาระอย่างพอเพียง และสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้และ สืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว 7) โรงเรียนมีห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ที่มีสภาพแวดล้อมบรรยากาศเอื้อต่อการใช้บริการ มีสื่อที่พอเพียง เหมาะสม ทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย มีหลักสูตรพื้นฐานที่ต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรต้องเตรียมผู้เรียนไปสู่สังคมในอนาคตครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย เป็นการจัดการศึกษาแบบ Inclusive Education หลักสูตรจะต้องทำให้ผู้เรียนทุกคนมีพื้นที่ที่จะอยู่ร่วมกันได้ในสังคมและสามารถแข่งขันในเวทีโลกได้อย่างสง่างาม

แนวคิดและทฤษฎีการบริหารและการจัดการสถานศึกษาในประเทศไทย

การบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทรัสต์ (Trusty, 1986) อ้างอิงใน (จันทรานี สงวนนาม, 2551, หน้า 131-132) แห่งภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทนเนสซี สหรัฐอเมริกา ได้กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำทางวิชาการไว้ 17 ประการ คือ

1. ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูนำเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของสถานศึกษาไปปฏิบัติ
3. สร้างความเชื่อมั่นว่ากิจกรรมของสถานศึกษาและของห้องเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา
4. สร้างความเชื่อมั่นว่าโครงการทางวิชาการของสถานศึกษาเป็นผลมาจากผลการวิจัย และการปฏิบัติทางการศึกษา

5. มีการวางแผนร่วมกับคณะครูเกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ ทางวิชาการ เพื่อให้บรรลุความต้องการของนักเรียน

6. ส่งเสริมให้ครูนำโครงการทางวิชาการไปปฏิบัติ

7. ปฏิบัติงานร่วมกับคณะครูในการประเมินผลโครงการทางวิชาการของโรงเรียน

8. ติดต่อสื่อสารกับครูและนักเรียนด้วยความคาดหวังที่สูงในด้านมาตรฐานทางวิชาการ

9. ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมทางสังคมของนักเรียน

10. ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเชาว์ปัญญาของนักเรียน

11. มีการจัดสรรเวลาเพื่องานวิชาการร่วมกับครูไว้อย่างชัดเจน

12. ให้ความร่วมมือกับนักเรียนในการกำหนดระเบียบเพื่อแก้ปัญหาด้านวินัยของนักเรียน

13. ร่วมมือกับนักเรียนให้มีการนำระเบียบกฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมากำหนดปัญหาด้านวินัย

14. ร่วมมือกับคณะครูให้มีการนำระเบียบกฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมากำหนดปัญหาด้านวินัยของนักเรียน

15. มีการประชุมพิเศษคณะครูเกี่ยวกับโครงการของสถานศึกษา

16. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างยุติธรรม

17. ช่วยเหลือครูในการพัฒนาระบบงาน เพื่อให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญในการดำเนินงานทางวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีบทบาท ดังต่อไปนี้

หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง หมวดวิชาบริหารศาสตร์กองพัฒนานุคน (สปช, 2536)

1. กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และวางแผนงานโรงเรียน

2. จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงานวิชาการ

3. กำกับ ติดตาม นิเทศงานวิชาการอย่างมีระบบ

4. จัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอตามสภาพของสถานศึกษา

5. จัดให้ครูผลิต จัดหาสื่อ และนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน

6. จัดให้มีมุมหนังสือ ห้องสมุดที่เหมาะสมตามสภาพของสถานศึกษา

7. ให้สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล

8. ส่งเสริมและนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา

9. อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น จัดสรรงบประมาณโครงการเหมาะสม เป็นต้น

10. ให้คำแนะนำปรึกษาในการดำเนินงานวิชาการทุกด้าน

11. จัดให้มีการประเมินผลงานวิชาการทุกระยะ เมื่อพบปัญหาต้องดำเนินการแก้ไข
สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารนำเอาความรู้ ความสามารถ แนวความคิด เทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพต่อการศึกษามาใช้ในการบริหารสถานศึกษา การเรียนการสอน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

แนวคิดการบริหารงานขององรีฟาโย ทฤษฎีองค์การ ของ องรีฟาโยล (Henri Fayol ค.ศ. 1841-1925) แนวคิดขององรี ฟาโยล วิศวกรชาวฝรั่งเศส เป็นเจ้าของแนวความคิดว่าด้วยหลักการจัดการในการบริหารงานของผู้บริหารงานทั้งภาครัฐและเอกชน (Private and Public) หลักการจัดการดังกล่าวมีความยืดหยุ่นได้ (Flexibly) สาระของหลักการจัดการมี 14 ข้อ ดังนี้

1. การจัดแบ่งกลุ่มแรงงานตามความชำนาญ (Specialization of Labor) การที่มีการแบ่งงานกันทำในแบบที่แต่ละคนมีเวลาที่จะพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของตนได้ทำให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

2. อำนาจหน้าที่ (Authority) การทำให้คนบริหารงานระดับต่าง ๆ มีสิทธิที่จะสั่งการ และมีอำนาจที่ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องเชื่อฟัง

3. กฎระเบียบและวินัย (Discipline) การต้องมีกฎระเบียบที่คนจะต้องปฏิบัติตาม ไม่หย่อนยานและไม่มีคนบิดพลิ้ว

4. ความเป็นเอกภาพทางคำสั่ง (Unity of command) คนทำงานแต่ละคนจะมีคนสั่งการเพียงคนเดียว คนที่อยู่เหนือขึ้นไป ก็ให้มีการออกคำสั่งและมีคนบริหารระดับรองลงไปนำไปบริหารจัดการอีกทีหนึ่ง (Each Employee has one and Only One Boss)

5. ความเป็นเอกภาพในทิศทาง (Unity of Direction) องค์การต้องมีทิศทางที่ชัดเจน และมีเอกภาพรวมเป็นหนึ่ง มีแผนงานที่จะต้องร่วมกัน และแต่ละฝ่ายนำแผนไปปฏิบัติตามนั้น

6. ผลประโยชน์ขององค์การเหนือผลประโยชน์บุคคล (Subordination of Individual Interests) ในช่วงการทำงานนั้น งานย่อมต้องมาเหนือสิ่งอื่นใด ซึ่งแนวคิดนี้เป็นความแตกต่าง

ไปจากองค์กรแบบครอบครัว ซึ่งมีในสมัยก่อนและแม้ในปัจจุบันที่ผลประโยชน์ส่วนตัว และส่วนงาน และองค์กรแยกกันไม่ออก

7. การมีระบบรางวัลค่าตอบแทน (Remuneration) ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับค่าตอบแทน จากบริการอย่างยุติธรรม และทางบริษัทหรือองค์กรก็ต้องปฏิบัติตามที่ได้ตกลงไว้

8. การบริหารงานแบบรวมศูนย์ (Centralization) ในการบริหารงานนั้นจะมีศูนย์รวม ของอำนาจอยู่ ณ จุดเดียวการตัดสินใจต่าง ๆ จะเริ่มมาจากเบื้องบนลงมาเป็นลำดับ

9. การมีระบบสายบังคับบัญชา (Scalar Chain) หรือในภาษาอังกฤษอาจเรียกว่า Line of Authority เป็นสายการบังคับบัญชาที่แต่ละฝ่ายจะรู้จักกันจากระดับบนลงสู่ระดับล่าง คล้ายกับการสั่งการของกองทัพ

10. การมีคำสั่งที่เป็นลายลักษณ์อักษร (Order) ในการทำงานในองค์กรขนาดใหญ่ ต้องมีคนจำนวนมาก และการสื่อสารต่าง ๆ ต้องมีสิ่งเขียนไว้อย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรและ จัดให้มีการจัดเก็บ ณ ที่ที่คนจะใช้เป็นที่อ้างอิงได้

11. ความยุติธรรมและเสมอภาค (Equity) การได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าได้รับการปฏิบัติอย่างเหมือน ๆ กัน ทั้งนี้เป็นความแตกต่างจากระบบ ในสมัยก่อนหน้านั้น ที่มีระบบพรรคพวก และญาติพี่น้อง ซึ่งทำให้เกิดการปฏิบัติอย่างไม่ เท่าเทียมกันและไม่เสมอภาค

12. ความมั่นคงในหน้าที่ การงาน (Personnel Tenure) เพื่อให้การทำงาน มีความต่อเนื่อง มีการลาออกจากงานต่ำจึงให้มีระบบการจ้างงานตลอดชีพ หรือจนเกษียณอายุ สำหรับคนทำงานที่ดี

13. การต้องมีความริเริ่ม (Initiative) ในการดำเนินการขององค์กรต้องมีการวางแผน คิดแผนที่จะต้องริเริ่ม และทำไปให้ได้ตามแผน ซึ่งเรื่องนี้เป็นความแตกต่างจากการทำงาน แบบกิจวัตร ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการปรับเปลี่ยนและการเติบโตขององค์กรได้

14. การต้องมีขวัญและกำลังใจในการทำงานร่วมกัน (Esprit De Corps) ทั้งนี้เพื่อความราบรื่นในการทำงาน ความเป็นกลุ่มก้อน ความผูกพันของคนทำงาน ด้วยหลักการและ เหตุผลของทฤษฎีองค์การของ อองรี ฟาโยล สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับองค์กรได้ ทั้งองค์กร แอมมูม องค์กรปลาดาว และองค์กรแบบลูกผสม ไม่ว่าจะเป็องค์กรใด ๆ หรือแบบใดก็จะต้องมี หลักการในการบริหารจัดการองค์กรที่ดี เพื่อที่การทำงานจะได้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

หลักการบริหารของฟาโยล มีทั้งหมด 14 ข้อ ซึ่งทุกข้อก็สามารถนำมาใช้ในองค์กรได้ แต่จากการอ่านหนังสือมีข้อที่นำมาใช้โดยตรงดังจะกล่าวต่อไป รายละเอียดและข้อมูลจะเป็น

การอธิบายถึงภาพรวมของการนำทฤษฎีมาใช้และตัวอย่างที่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในบริษัทหรือองค์กรต่าง ๆ ตามหนังสือที่ได้อ้างถึง คือ เริ่มจากอำนาจหน้าที่ในการสั่งการของผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้า ในองค์กรแบบแมงมุมเป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในเรื่องของการสั่งการองค์กรแบบนี้จะต้องมีโครงสร้างองค์กรแบบเป็นทางการลำดับชั้น จะเป็นแบบสูงลงมาล่าง มีสำนักงานใหญ่ การทำงานก็จะแตกต่างกับพวกที่เป็นปลาดาว เพราะมีการกระจายอำนาจในเรื่องของความเป็นเอกภาพ ในทิศทางจากการศึกษา “องค์กรไร้หัว” จะพูดถึงอุดมการณ์ของแต่ละกลุ่ม เช่น รวมตัวกันเพื่อการปกป้องและรักษาสิทธิ สมาชิกในกลุ่มที่เข้ามาทำงานตรงนี้ก็จะเป็นกลุ่มคนที่มีอุดมการณ์เดียวกันมารวมตัวกัน เพื่อทำงานนี้ขึ้นมา เพราะพวกเขาคิดว่า ผลประโยชน์ขององค์กรเหนือผลประโยชน์บุคคล ที่คิดแบบนี้ก็เพราะว่าพวกเขาทำงานเพื่อคนอื่นมากกว่าตัวเอง เหมือนกับพวก Catalyst ที่รวมตัวกันเพื่อการทำประโยชน์ให้กับคนหมู่มาก ในช่วงของการทำงานก็ต้องงานมาก่อน

Catalyst คือ การกระจายอำนาจการทำงานหลาย ๆ คน เพื่องานใหญ่ ๆ และท้าทายในการทำงานก็ต้องมีความยุติธรรมและความเสมอภาคให้แก่สมาชิกทุกคน พวก Catalyst ก็จะเป็นแบบนี้มีความไว้วางใจแล้ว ก็ยังให้ความเสมอภาคกับทุกคนในที่ม เหมือนบริษัท Toyota ที่ให้คนงานในสายการผลิตสามารถที่จะเสนอข้อคิดเห็นและวิธีการแก้ปัญหาในสายการผลิตได้ ไม่เหมือนองค์กรอื่น ๆ ที่คำสั่งการต้องมาจากข้างบน แต่บริษัท Toyota มีการบัญชาแบบล่างขึ้นบนด้วยความเสมอภาคกับคนงานและพนักงานทุก ๆ คน ในการทำงานกับคนอื่น ๆ คุณก็ต้องมีความคิดริเริ่มเหมือนที่คุณ Auren เขาเป็นคนพูดเร็วแต่สมองของเขาเร็วกว่าสามารถที่จะสร้างแผนที่ได้ในขณะที่เขากำลังคุยกับคุณ การสร้างแผนที่ของเขาก็คือเขาสร้างแผนที่ในใจเขาเอง โดยเขาจะใช้ความคิดในช่วงที่กำลังคุยกับคุณว่าจะใส่คุณไว้ในเครือข่ายสังคมของเขาตรงไหนได้บ้าง เขาสามารถที่จะโยงได้ว่าเขารู้จักใครบ้างและคุณรู้จักใครบ้าง หลังจากนั้นเขาก็จะทำการเชื่อมโยงคุณกับคนที่เขารู้จัก ให้รู้จักกันและเข้าร่วมเป็นสมาชิกในเครือข่ายของเขา

เฮนรี ฟาโยล (Henri, 1964) ได้สรุปเป็นทฤษฎีว่า การทำงานหัวใจของการบริหารจัดการเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายนั้น มีสภาพด้วยกัน 5 ปัจจัย เรียกว่า POCCC มีดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดผลกระทบต่อธุรกิจ และกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงานหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเอาไว้ เพื่อสำหรับเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต

2. การจัดการองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจำเป็นต้องให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักร สิ่งของ และตัวคน อยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสม ในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้

3. การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง หน้าที่ในการสั่งงานต่าง ๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งกระทำให้สำเร็จผลด้วยดี โดยที่ผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี จะต้องเข้าใจคนงานของตน

4. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่จะต้องเชื่อมโยงของทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับให้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

5. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้น สามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้ล่วงหน้า

หลักการบริหารของ เฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol) สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นงานบริหารจัดการของเอกชน หรือของรัฐ เทคนิคการทำงาน -> คณงานธรรมชาติ ความสามารถทางด้านบริหาร -> ระดับผู้บริหาร

ผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะพร้อมความสามารถทางร่างกาย จิตใจ ไหวพริบ การศึกษา หาความรู้ เทคนิคในการทำงานและประสบการณ์ต่าง ๆ Fayol แยกแยะให้เห็นว่าคุณสมบัติทางด้านเทคนิควิธีการทำงานนั้นสำคัญที่สุดในระดับคณงานธรรมชาติ แต่สำหรับระดับสูงขึ้นไปกว่านั้น ความสามารถทางด้านบริหารจะเพิ่มพูนความสำคัญตามลำดับ และมีความสำคัญมากที่สุดในระดับผู้บริหารชั้นสูงสุดยอด (Top Executive) ควรจะได้มีการอบรม (Training) ความรู้ทางด้านบริหารควบคู่กันไปกับความรู้ทางด้านเทคนิคในการทำงาน

การศึกษาในประเทศไทย เป็นการศึกษาที่จัดโดยกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย โดยภาครัฐจะเข้ามาดูแลโดยตรงและเปิดโอกาสให้เอกชนมีส่วนร่วมในการศึกษา ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา สำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้กำหนดให้พลเมืองไทยต้องจบการศึกษาอย่างน้อยที่สุดในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และต้องเข้ารับการศึกษาอย่างช้าสุดเมื่ออายุ 7 ปี ซึ่งการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งแบ่งออกเป็นระดับชั้นประถมศึกษา 6 ปีและมัธยมศึกษา 6 ปี นอกจากนี้แล้วการศึกษาขั้นพื้นฐานยังรวมถึงการศึกษาปฐมวัยอีกด้วย

ทั้งนี้รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ส่วนการบริหารและการควบคุมการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จะดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ซึ่งเป็นแผนกหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบันการศึกษาในประเทศไทยมีทั้งสิ้น 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

สำหรับระบบการศึกษาในโรงเรียนของประเทศไทยนั้น จะแบ่งการศึกษาออกเป็น ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6) นอกจากนี้จะมีการจัดการศึกษาในสายสามัญแล้ว ยังมีการจัดการศึกษาในสายอาชีพด้วย ซึ่งในระดับชั้น ปวช. 1-3 นั้น จะเทียบเท่ากับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เรียนที่เลือกสายสามัญมักมีความตั้งใจที่จะศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ส่วนนักศึกษาที่เลือกสายอาชีพมักวางแผนเพื่อเตรียมพร้อมสู่การจ้างงานและศึกษาเพิ่มเติม

ในการเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย รวมไปถึงอาชีวศึกษา จำเป็นต้องมีการสอบข้อเขียนซึ่งจัดสอบโดยโรงเรียน ส่งผลให้ในบางครั้งอาจมีปัญหานักเรียนไม่มีที่เรียนได้ นอกจากนักเรียนจะต้องสอบข้อเขียนของโรงเรียนแล้ว นักเรียนจำเป็นต้องมีคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (ONET) ซึ่งมีการจัดสอบในช่วงปลายภาคเรียนที่ 2 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และปลายภาคเรียนที่ 2 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยื่นประกอบในการพิจารณาส่วนการทดสอบระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะนำไปใช้ในการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

สำหรับประเทศไทยนั้นมีการแบ่งโรงเรียนออกเป็น 2 รูปแบบ คือ โรงเรียนรัฐ และโรงเรียนเอกชน โดยโรงเรียนรัฐนั้นจะบริหารจัดการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ไม่ได้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ส่วนโรงเรียนเอกชน จะบริหารจัดการโดยกลุ่มบุคคลหรือมูลนิธิต่าง ๆ ที่มีใบอนุญาตจัดตั้ง ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วมักเป็นโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลามเป็นหลัก ในเขตชนบทของประเทศไทยนั้นหลาย ๆ โรงเรียนมีลักษณะเป็นโรงเรียนขยายโอกาส คือ มีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษาตอนต้น หรืออาจมีการจัดการเรียน การสอนในระดับการศึกษาปฐมวัยด้วยก็ได้

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล

ปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาคน เป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้า และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ถ้าการศึกษาผลิตกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการประกอบอาชีพและมีประสิทธิภาพในการทำงาน แล้วการพัฒนาประเทศก็จะได้ผลดีทำให้เกิด

ความมั่นคง การให้การศึกษาดีที่พลเมืองถือเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง โดยสถานที่ที่ให้การศึกษาที่ดีที่สุด คือ โรงเรียนการจัดการศึกษาในยุคสมัยต่าง ๆ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้พลเมืองทุกคน ไม่เลือกเพศ ชาติ ศาสนา ได้รับการศึกษาพอเหมาะตามอัธยาศัย เพื่อจะได้ทำหน้าที่พลเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและสังคมส่วนรวม

ในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารกันทั้งในประเทศและต่างประเทศทั่วโลกเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการติดต่อค้าขาย การร่วมลงทุน การเดินทางท่องเที่ยว การติดต่อระหว่างประเทศดังกล่าว ทำให้จำเป็นต้องมีภาษากลางเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารกัน และส่วนใหญ่นิยมใช้ภาษาอังกฤษ จึงทำให้ออกจากการศึกษาภาษาของตนเองแล้วยังมีความต้องการที่จะศึกษา

ภาพ 2 แสดงการสร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกด้วยการพัฒนาหลักสูตรและการสอน การบริหารคุณภาพระดับมาตรฐานสากล

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในประเทศไทย

การศึกษาไทยในปัจจุบันระบบการศึกษาไทยปัจจุบันตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการจัดระบบการศึกษาขั้นประถมศึกษา 6 ปี (6 ระดับชั้น) การศึกษาขั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี (3 ระดับชั้น) และการศึกษาขั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี (3 ระดับชั้น) หรือระบบ 6-3-3

นอกจากนั้น ระบบการศึกษาไทยยังจัดเป็นระบบการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ในการจัดระบบการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะไม่พิจารณาแบ่งแยกการศึกษาในระบบโรงเรียนออกจากการศึกษานอกระบบโรงเรียน แต่จะถือว่าการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นเพียงวิธีการเรียนการสอน หรือรูปแบบของการเรียนการสอนที่ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Modes of learning” ฉะนั้น แนวทางใหม่คือสถานศึกษาสามารถจัดได้ทั้ง 3 รูปแบบ และให้มีระบบเทียบโอนการเรียนรู้ทั้ง 3 รูปแบบ โดยพระราชบัญญัติการศึกษา มาตรา 15 กล่าวว่า การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย คือ

1. การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2. การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

3. การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ คักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้ นอกระบบตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงานการสอนและจะส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดได้ทั้ง 3 รูปแบบ

การศึกษาในระบบ มี 2 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 3 ระดับ

1.1 การศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุ 3-6 ปี

1.2 การศึกษาระดับประถมศึกษา โดยปกติใช้เวลาเรียน 6 ปี

1.3 การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้ 1) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี 2) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี แบ่งเป็นสองประเภท ดังนี้

1.3.1 ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

1.3.2 ประเภทอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป

2. การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา การใช้คำว่า “อุดมศึกษา” แทนคำว่า “การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย” เพื่อจะให้การครอบคลุมการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา ที่เรียนภายหลังที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ทั้งนี้ การศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปีโดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาไทยในปัจจุบัน

หน้าที่หลักในการจัดการศึกษาของประเทศไทยของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งนโยบายด้านการศึกษาจากพรรคการเมืองในประเทศไทย ทำให้สรุปได้ว่า ภาพอนาคตการศึกษาไทย การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย เป็นการเพิ่มต้นทุนทางสังคมให้แก่ประเทศ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการจัดการศึกษา โดยเน้นให้เด็กเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีคุณธรรม อาศัยการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน เกิดการบูรณาการวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นสหวิทยาการเพื่อให้การศึกษาสอดคล้องกับวิถีชีวิต ความต้องการของผู้เรียน และชุมชนท้องถิ่นมากที่สุด และเพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการ จึงต้องมีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังท้องถิ่นอย่างเต็มรูปแบบในอนาคต นอกจากนี้ในอนาคตจะมีการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต และเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีบทบาทอย่างยิ่งในระบบการศึกษาในอนาคต (เสนห์ แดงทอง, 2542, หน้า 27) อย่างไรก็ตาม ปรัชญาหลัก ๆ ของแผนการศึกษาแห่งชาติ มักจะเน้นและยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงหรือกรอบของการบูรณาการ

ร่วมกันในเรื่องของการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และเรื่องอื่น ๆ เช่น การพัฒนาคน จะเน้นการพัฒนาให้เป็นคนเก่ง ดี มีความสุข มีความภูมิใจในความเป็นไทย รวมทั้งมีความศรัทธาเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตยฯ รังเกียจการทุจริต ต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

การพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา จะมุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาครู เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม ให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรมจริยธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การพัฒนากำลังคน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ภาคอุตสาหกรรมบริการ ภาคเศรษฐกิจ และสังคมต่าง ๆ โดยมีการกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

การมีส่วนร่วม ทั้งในส่วนของภาครัฐ เอกชน หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันศาสนา สถาบันครอบครัว เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพได้นั้น ไม่สามารถจะจำกัดอยู่แค่การให้การศึกษาได้เท่านั้น รายงานการพัฒนาโลกได้ระบุว่า สิ่งสำคัญที่สุดที่ภาครัฐจะต้องคำนึงถึง 3 ประการค้ำถาม คือ 1) โอกาส 2) สมรรถนะ และ 3) โอกาส (สุภัทร ชูประดิษฐ์, 2550)

ปัจจัยภายนอกกับแนวโน้มการศึกษา

ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อแนวโน้มของการศึกษาในประเทศ ไม่ได้หมายความว่าถึงกระบวนการสอน ครูผู้สอน หรือตัวเด็กเองเท่านั้น แต่รวมไปถึงปัจจัยภายนอกที่สำคัญและมีผลกับความสำเร็จและการพัฒนาของการศึกษาในประเทศ จะพัฒนาได้ดีขึ้นมากน้อยเพียงใด จะเจริญทัดเทียมหรือมากกว่าประเทศอื่น ๆ ได้นั้น จึงจำเป็นจะต้องวิเคราะห์ศึกษาปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ด้วย ดังเช่น 5 ประการที่สำคัญที่มีผลต่อแนวโน้มของการศึกษาไทยในอนาคต ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีมีผลต่อการกำหนดคุณสมบัติและคุณภาพของแรงงานในอนาคต เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีการขนส่ง เทคโนโลยีการผลิตนาโนเทคโนโลยี เทคโนโลยีชีวภาพ ฯลฯ มีความก้าวหน้าขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเทคโนโลยีเหล่านี้มีประโยชน์ในการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงต้องมีการเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในหลักสูตรการเรียนการสอน และปรับปรุงให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลต่อตลาดแรงงานและตลาดการศึกษา เนื่องจากการกำหนดลักษณะของแรงงานที่ต้องการ อาทิ เศรษฐกิจใหม่ จะแข่งขันกันด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนา ดังนั้น การศึกษาต้องพัฒนาคนให้มีทักษะการทำวิจัยให้สามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ที่มีคุณค่าต่อระบบเศรษฐกิจ การเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าและเงินลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น ประเทศต่าง ๆ ไม่เพียงแต่ต้องลด การกีดกันการแข่งขันเท่านั้น ยังต้องแข่งขันกันด้วยสินค้าที่มีคุณภาพ ซึ่งต้องอาศัยแรงงานที่มีฝีมือ มีทักษะความสามารถที่หลากหลาย เช่น ความรู้ด้านเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ การบริหาร ฯลฯ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษาที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพ

3. ปัจจัยด้านระบบราชการ

การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาเคลื่อนไปอย่างยากลำบาก เนื่องด้วยระบบราชการเป็นอุปสรรค ซึ่งเกิดจากความล่าช้าในการประสานงาน เนื่องจากการทำงานตามระบบราชการไทย มักทำงานแบบต่างคนต่างทำไม่ไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ ยังมีลักษณะของการรวมศูนย์ที่ส่วนกลางมากเกินไป การทำงานแบบราชการที่ยึดกฎระเบียบตายตัว ขาดความยืดหยุ่น และเอื้อต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารการศึกษาและครูบางส่วนที่ไม่ยอมปรับตัว

4. ปัจจัยด้านการเมือง

การปฏิรูปหรือพัฒนาการจัดการศึกษาจะสำเร็จหรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับการเมืองมากกว่าแนวทางและวิธีการ แต่หากการเมืองไทยมีเงื่อนไขบางประการที่เป็นอุปสรรค จะส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาไทยไม่ก้าวหน้าหรือประสบความสำเร็จเท่าที่ควร บางครั้งผู้ที่เข้ามาดำรงตำแหน่ง จึงมิใช่ผู้มีความรู้ในด้านการศึกษาอย่างแท้จริง ความไม่สอดคล้องของเป้าหมายของการจัดการศึกษากับเป้าหมายทางการเมือง เป้าหมายของนักการเมืองหลายคน คือ ต้องการคะแนนนิยม จึงมีนักการเมืองจำนวนไม่น้อยที่ไม่ดำเนินนโยบายที่ให้ผลในระยะยาว เนื่องจากเสียงที่จะทำให้ตนเองไม่เป็นที่นิยมทางการเมือง ซึ่งนั่นหมายความว่ารวมถึงนโยบายการศึกษา ดังนั้น นักการเมืองจึงเลือกดำเนินนโยบายที่เห็นผลในระยะสั้น เพื่อให้ตนเองได้รับเลือกตั้งเข้ามาอีกครั้ง อันเป็นอุปสรรคยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาไทย

5. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม

สังคมไทยมีเงื่อนไขทางวัฒนธรรมหลายประการเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาไทย ดังเช่น การขาดวัฒนธรรมการมีส่วนร่วม สังคมไทยในปัจจุบันขาดความเหนียวแน่น ขาดความร่วมมือร่วมใจ คนในสังคมจึงมองการศึกษาว่าเป็นเรื่องของ

รัฐบาลไม่เกี่ยวกับตนเอง รักความสนุกและความสบาย คนไทยส่วนใหญ่สนใจความบันเทิงมากกว่าการแสวงหาความรู้ จึงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อีกทั้งสังคมไทยยังมีลักษณะสังคมอุปถัมภ์ เห็นแก่พวกพ้องมากกว่าส่วนร่วม ผู้ที่มีอำนาจมักแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง โดยที่ประชาชนไม่กล้าขัดขวางเพราะต้องพึ่งพาอาศัย ดังนั้น เมื่อมีการกระจายอำนาจทางการศึกษา อาจกลายเป็นแหล่งผลประโยชน์ให้กับผู้มีอิทธิพลได้หากควบคุมไม่ดี (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550)

แนวโน้มของการศึกษาไทย

การวิเคราะห์การศึกษาในประเทศไทยภายใต้การใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) การศึกษาแห่งชาติ รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อีกทั้งความพยายามของทุกส่วน ในการมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาในประเทศที่ผ่านมา จึงสามารถแบ่งออกได้เป็นแนวโน้มในอนาคตเป็น 2 ด้าน ในด้านบวก และด้านลบ ต่อไปนี้

1. แนวโน้มด้านบวก

1.1 หลักสูตรใหม่เกิดขึ้นจำนวนมากจากการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันในด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ทำให้คนในสังคมต้องการเพิ่มความรู้ความสามารถให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง จึงหันมาสนใจศึกษาต่อในหลักสูตรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ ดังนั้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของคนในสังคม สถาบันการศึกษาจึงมุ่งพัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ อาทิ หลักสูตรที่บูรณาการระหว่างสองศาสตร์ขึ้นไป เช่น ระดับอาชีวศึกษาหลักสูตรเดียวจะมีหลายสาขาวิชา เรียนช่วงยนต์จะผนวกการตลาดและการบัญชีเข้าไปด้วย เป็นต้น หลักสูตรที่ให้ปริญญาบัตร 2 ใบ และมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยตลอดเวลา

1.2 หลักสูตรนานาชาติมีแนวโน้มมากขึ้น เนื่องจากสภาพยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุน ทำให้ตลาดแรงงานในอนาคตต้องการคนที่มีความสามารถด้านภาษา ต่างประเทศ ส่งผลให้ความต้องการการศึกษาที่เป็นภาษาสากลมีมากขึ้น ที่สำคัญการเปิดเสรีทางการศึกษา ยังเป็นโอกาสให้สถาบันการศึกษาจากต่างประเทศเข้ามาจัดการศึกษาในประเทศไทย และเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ ยิ่งมีส่วนกระตุ้นให้หลักสูตรการศึกษานานาชาติมีแนวโน้มได้รับความนิยมมากขึ้น แต่เนื่องจากหลักสูตรนานาชาติมีค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้น การเรียนในหลักสูตรนี้ยังคงจำกัดอยู่ในกลุ่มผู้เรียนที่มีฐานะดี

1.3 การจัดการศึกษามีความเป็นสากลมากขึ้น สภาพโลกาภิวัตน์ที่มีการเชื่อมโยงในทุกด้านร่วมกันทั่วโลก ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ กฎกติกา การดำเนินการ

ด้านต่าง ๆ ทั้งการค้า การลงทุน การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เชื่อมต่อกัน ประกอบการเปิด เสรีทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดการหลั่งไหลหลักสูตรการเรียนการสอน บุคลากรด้านการสอน หลักสูตรจากสถาบันการศึกษาต่างประเทศเข้าสู่ไทย อันมีผลทำให้เกิด การเปรียบเทียบและผลักดันให้สถาบันการศึกษาไทยต้องพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีความเป็นสากล ที่เป็นที่ยอมรับ อีกทั้งการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนกับนานาประเทศของไทย ได้ส่งผลให้เกิดความต้องการการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมในระดับสากล

1.4 ความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษาลดลง เนื่องจากสภาพการเรียกร้อง สิทธิมนุษยชนที่เป็นกระแสระดับโลกเกิดขึ้นควบคู่กับคลื่นประชาธิปไตยแผ่ขยายวงกว้างถึงไทย รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ส่งเสริมการเพิ่มสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน อีกทั้งสภาพการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมการเรียนการสอน ทำให้ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงคนได้อย่างกว้างขวาง อย่างไม่จำกัด อาจเป็นไปได้ว่าความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษาจะลดลงในกลุ่มสถาบัน การศึกษาของรัฐ ส่วนการจัดการศึกษาโดยสถาบันการศึกษาเอกชน ผู้เรียนที่ครอบครัว มีรายได้น้อย อาจเข้ารับบริการทางการศึกษาได้ลดลง เนื่องจากค่าเล่าเรียนแพง

1.5 โอกาสรับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น เมื่อเปิดเสรีทางการศึกษา จะก่อเกิดการแข่งขันในการจัดการศึกษา ทั้งจากสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศมากขึ้น หากพิจารณาในแง่บวก การเปิดเสรีทางการศึกษาเป็นการสร้างโอกาสให้คนไทยได้รับการ การศึกษาที่มีคุณภาพ เนื่องด้วยสถาบันแต่ละแห่งจะแข่งด้านคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันอุดมศึกษา คุณภาพการศึกษาจะเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก เนื่องจากการเปิดเสรีทางการศึกษา ที่เปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาต่างชาติเข้ามาเปิดการเรียนการสอน จึงเป็นแรงกดดัน ให้สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

2. แนวโน้มด้านลบ

2.1 การเพิ่มช่องว่างด้านคุณภาพในการจัดการศึกษาแม้ว่าสภาพการแข่งขัน ทางการศึกษาจะเป็นแรงผลักดันให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ เร่งพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน การสอนมากขึ้น แต่เนื่องจากทรัพยากรตั้งต้นของแต่ละสถาบันการศึกษามีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะมีความรู้ความสามารถ และปริมาณของบุคลากรการศึกษา งบประมาณ เงินทุน เทคโนโลยี สถานที่ ความมีชื่อเสียง ฯลฯ ส่งผลให้โอกาสพัฒนาคุณภาพการศึกษาย่อมแตกต่างกันด้วย โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาขนาดเล็ก หรือสถาบันการศึกษาที่ยังไม่มีความพร้อม/มีทรัพยากร ตั้งต้นไม่มาก ย่อมไม่มีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาคุณภาพมากนัก

2.2 การผลิตบัณฑิตเกินความต้องการของตลาด เนื่องจากความต้องการศึกษา ต่อในระดับอุดมศึกษามีสูงขึ้น และการพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่ต้อง

หาเลี้ยงตนเอง มีอิสระในการบริหารและเปิดหลักสูตรเพื่อหาผู้เรียนเข้าเรียนให้ได้จำนวนมาก สิ่งเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อระยะยาว คือ มีบัณฑิตจบเป็นจำนวนมากเข้าสู่ตลาดแรงงาน ไม่สามารถรองรับได้หมด โดยกลุ่มแรงงานระดับอุดมศึกษาที่ไม่มีคุณภาพหรือไม่จบจากสาขาที่ตลาดแรงงานต้องการ จะถูกผลักสู่แรงงานนอกระบบ หรือหาทางออกโดยเรียนต่อระดับสูงขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดภาวะแรงงานระดับปริญญาโทและเอกไม่มีคุณภาพและล้นตลาดตามมา

2.3 การสอนทักษะการคิดและทักษะทางอารมณ์ยังไม่มีคุณภาพสภาพ เศรษฐกิจที่มุ่งแข่งขัน ทำให้การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาทางวิชาการเป็นสำคัญ ในขณะที่ระบบการศึกษาไทยยังไม่สามารถพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนได้เท่าที่ควร เนื่องจากการเรียนการสอนยังมุ่งสอนให้ผู้เรียนคิดตามสิ่งที่ผู้สอนป้อนความรู้ มากกว่าการคิดสิ่งใหม่ ๆ ประกอบกับครูผู้สอนมีภาระงานมาก จนส่งผลต่อการพัฒนาบุคคลในด้านอื่น เช่น การพัฒนาเชิงสังคม รวมถึงการพัฒนาทักษะทางอารมณ์ นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีในกิจวัตรประจำวันหรือใช้ในการเรียนการสอน ทำให้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ลดลง ส่งผลให้ช่องทางการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และทักษะทางสังคมของผู้เรียนลดลงด้วย

2.4 การสอนคุณธรรมจริยธรรม ยังไม่มีคุณภาพแนวคิดของทุนนิยมที่มุ่งแข่งขันได้แพร่กระจายไปทั่วโลก ส่งผลให้ผู้คนต่างมุ่งแข่งขันและพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประกอบกับสถาบันการศึกษาจำนวนมากมุ่งพัฒนาความรู้ทางวิชาการ และประเมินผลการเรียนที่ความสามารถทางวิชาการ จนอาจจะละเลยการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนี้การไม่ได้มีผู้สอนที่รู้เชี่ยวชาญด้านการสอนคุณธรรมจริยธรรมโดยตรงหรือมีคุณภาพ ย่อมส่งผลต่อคุณภาพการสอนของวิชาคุณธรรมจริยธรรมได้

2.5 การสอนภาษาต่างประเทศยังไม่มีคุณภาพ ยิ่งก้าวสู่โลกไร้พรมแดนมากขึ้นเท่าใด ผู้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ หรือภาษาจีน ที่ผู้คนส่วนใหญ่ในโลกใช้ติดต่อสื่อสาร เจรจาต่อรอง การค้า การศึกษา ฯลฯ ย่อมมีความได้เปรียบ ทั้งในเรื่องการติดต่อสื่อสารและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน อย่างไรก็ตามปัญหาที่พบ คือ การสอนภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศของไทยยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ แม้ปัจจุบันจะตื่นตัวมากขึ้น แต่ยังไม่ก้าวหน้าไปมากเท่าที่ควร เพราะทรัพยากรด้านบุคลากรสอนภาษาต่างประเทศนี้ขาดแคลนมาก (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550)

สรุป ประเทศไทยยังต้องการการปฏิรูปโครงสร้างการบริหารให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและเป็นธรรม การกระจายงบประมาณที่เป็นธรรม ปฏิรูปการใช้งบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมของประเทศ โดยความร่วมมือร่วมแรง

ร่วมใจทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะด้านการพัฒนากระบวนการเรียน การสอนก็ควรให้สอดคล้องกับการทำงานของสมองของผู้เรียนและมีคุณภาพที่ใช้งานได้ เช่น อาจจัดโครงการที่มุ่งพัฒนาครูอาจารย์ ผู้บริหารการศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องการสร้างแรงจูงใจให้คนเก่ง คนดี อยากเข้ามาเป็นครูและสร้างความมั่นใจ และมั่นคง ในอาชีพครูมากขึ้น เช่น ปฏิรูปการฝึกหัดครู ปฏิรูปการคัดเลือก การทำงานแบบส่งเสริม ความพอใจและความก้าวหน้าของครูด้วย

สรุปได้ว่า การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุล ทั้งปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม รวมไปถึงการอบรมจากผู้ปกครองแนะนำบุตรหลานอย่างถูกต้อง ให้เลือกเรียนหรืออบรม ปรมิสัยให้รักการเรียนรู้ทุกรูปแบบ รักการอ่าน แสวงหาความสามารถพิเศษที่ชื่นชอบ และโดดเด่นของตัวเอง เป็นการทำให้เด็กรู้สึกรักและตั้งใจเรียนยิ่งขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม ควรต้องศึกษาเพื่อให้เข้าถึงผู้เรียนด้วย เพื่อให้ได้รับพัฒนาการอย่างแท้จริง ควรให้ผู้เรียนรู้จัก คิดวิเคราะห์แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งปลูกฝังความรักที่จะเรียนรู้ต่อไปอันเป็นคุณสมบัติ ที่สำคัญในโลกยุคข้อมูลข่าวสารหรือสังคมแห่งการเรียนรู้ต่อไปในอนาคตอย่างแน่นอน

แนวคิดการบริหารจัดการหลักสูตรโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย

ในปี พ.ศ. 2500 ได้มีชาวต่างประเทศซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทย ได้เสนอขอจัดตั้ง “โรงเรียนสถานศึกษานานาชาติ” ที่ถือเป็นโรงเรียนนานาชาติแห่งแรกในประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย โดยมีเงื่อนไขจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497 จัดตั้งของโรงเรียนหรือผู้รับใบอนุญาต จะต้องมีส่วนชาวไทย ถ้าเป็นนิติบุคคลจะต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทยให้ถูกต้อง และมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเป็นหลัก การบริหารโรงเรียนที่สำคัญซึ่งหลักการดังกล่าว ยังใช้ถึงปัจจุบันนี้ นั่นคือกำหนดให้เจ้าของ ครูใหญ่หรือผู้อำนวยการ และผู้จัดการต้องมี สัญชาติไทย (ประยูร มัยโกศา, 2542, หน้า 4)

จากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมและผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง การศึกษานานาชาติ ประกอบกับทิศทางการค้าโลกที่เริ่มเปลี่ยนมาสู่การลงทุนสินค้าบริการ “ธุรกิจการศึกษา” ถือว่าเป็นสินค้าบริการประเภทหนึ่งที่มีแนวโน้มจะทำรายได้ให้กับประเทศได้ อย่างมาก โดยเป็นหมายหลักสำหรับธุรกิจการศึกษานานาชาติที่สำคัญ คือ ผู้ปกครองคนไทย ที่นิยมส่งบุตรหลานไปศึกษาต่อต่างประเทศ และชาวต่างชาติในประเทศภูมิภาคเอเชีย เช่น อินโดนีเซีย ใต้หวัน จีน เวียดนาม และประเทศเพื่อนบ้าน

เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 เป็นต้นมา การลงทุนของสหราชอาณาจักรที่กลับมาศึกษาคึกอีกครึ่งหนึ่งในเมืองไทย ทั้งทางด้านธุรกิจ และการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายของโรงเรียนชั้นนำในอังกฤษได้เข้ามาลงทุนเปิดโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้น (มติชนออนไลน์, 2551, สื่อออนไลน์) โดยเป้าหมายทางธุรกิจของโรงเรียนกลุ่มนี้ค่อนข้างกว้าง ถือเป็นคู่แข่งโดยตรงของโรงเรียนนานาชาติกลุ่มดั้งเดิม

นอกจากนั้นยังมีกลุ่มโรงเรียนใหม่ที่มีมาตรฐานใกล้เคียงกับโรงเรียนของต่างประเทศ ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดระบบการเรียนการสอน สถานที่ และครูอาจารย์ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากกระแสสังคมไทยที่ผู้ประกอบการนิยมส่งบุตรหลานเรียนโรงเรียนนานาชาติเพิ่มมากขึ้น และโรงเรียนต้องใช้มาตรฐานระดับโลกจึงต้องมีการปรับตัวมากขึ้น ปัจจุบันมีภาคเอกชนของไทยและต่างชาติ ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลให้ความสนใจที่จะจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเป็นจำนวนมากเพิ่มขึ้น (วิรัตน์ แสงทองคำ, 2548, หน้า 37-39) โดยเฉพาะนักธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์หรือการพัฒนาที่ดินที่ให้ความสนใจลงทุนเปิดกิจการโรงเรียนนานาชาติในเขตที่มีการจัดสรรที่ดินหรือก่อตั้งหมู่บ้านจัดสรรเพื่อเพิ่มมูลค่าในที่ดินและเป็นทางเลือกของผู้ปกครองในการเลือกที่อยู่อาศัยและที่เรียนของบุตรหลาน การเพิ่มจำนวนมากขึ้นของโรงเรียนนานาชาติ มีอัตราการเพิ่มจำนวนขึ้นแบบก้าวกระโดดจากช่วงปี พ.ศ. 2531-2535 ประเทศไทยมีโรงเรียนนานาชาติเพียง 10 แห่ง ได้เพิ่มจำนวนเป็น 34 แห่งในช่วงปี พ.ศ. 2536-2540 และเพิ่มเป็น 62 แห่งในช่วงปี พ.ศ. 2541-2545

ในช่วงปี พ.ศ. 2546-2547 เพิ่มขึ้นเป็น 89 แห่ง จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2551) ประเทศไทยมีโรงเรียนนานาชาติจำนวนทั้งสิ้น 114 โรงเรียนทั่วประเทศ แยกเป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครหรือส่วนกลาง จำนวน 81 โรงเรียน และในต่างจังหวัด จำนวน 33 โรงเรียนจากหลักเกณฑ์การจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติของไทย กำหนดให้เจ้าของหรือผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการและครูใหญ่ หรือในปัจจุบันเรียกว่า ผู้อำนวยการต้องมีสัญชาติไทย แต่แนวทางปฏิบัติการบริหารส่วนใหญ่ โรงเรียนจะว่าจ้างอาจารย์ใหญ่ชาวต่างชาติในลักษณะเป็นผู้บริหารชั้นสูง (Chief Executive Officer หรือ CEO) เข้ามาบริหารจัดการโรงเรียนนานาชาติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทางการศึกษา อีกทั้งก่อให้เกิดเครือข่ายกับต่างประเทศไปทั่วโลก การกำหนดให้ผู้บริหารต้องเป็นคนไทยทั้งภาคการศึกษาและการบริหารในโรงเรียนนานาชาติ เป็นการจำกัดอำนาจการมีประสิทธิภาพ และมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนด้านธุรกิจการศึกษา การประกอบธุรกิจโรงเรียนนานาชาติของต่างชาติเป็นอย่างมาก

ระบบการศึกษานานาชาติและการจัดหลักสูตรนานาชาติต้องสนองต่อความต้องการด้านการศึกษาให้กับผู้เรียนจากทุกสัญชาติ โดยต้องสร้างหลักสูตรให้มีความกลมกลืน

สอดคล้อง โดยใช้แนวคิดทางการศึกษาจากทั่วโลก และการสนับสนุนวัฒนธรรมของประเทศ
เจ้าบ้านและในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมค่านิยมของนานาชาติเป็นสำคัญ

1. หลักสูตรของโรงเรียนนานาชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอแนวทางการพิจารณาระบบการศึกษาและหลักสูตร
โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย โดยมีหลักสูตร 3 ประเภท คือ หลักสูตรที่นำมาจาก
ต่างประเทศ หลักสูตรที่นำมาจากต่างประเทศ ปรับและพัฒนาเนื้อหารายวิชาใหม่และหลักสูตร
ที่โรงเรียนกำหนดขึ้นเอง

1.1 หลักสูตรที่นำมาจากต่างประเทศโดยมีหลักฐานหนังสือรับรองจากรัฐ
หรือสมาคมหรือประเทศนั้น ๆให้นำมาใช้ได้ต้องเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยตามมติ
คณะกรรมการอำนวยการพัฒนาหลักสูตร

1.2 หลักสูตรที่นำมาจากต่างประเทศนำมาปรับและพัฒนาเนื้อหาวิชาใหม่
เป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องในจุดหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตร มีการกำหนด
เนื้อหา มีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียนแต่ละระดับ

1.3 หลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดขึ้นเองหลักสูตรนี้โรงเรียนพัฒนาเองทั้งหมด
กรมวิชาการจะมีการพิจารณาหลักสูตรโดยเชิญโรงเรียนนานาชาติที่ผ่านการรับรองวิทยฐานะแล้ว
และผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมาร่วมกร่างหลักสูตร
เพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาหลักสูตรของโรงเรียนนานาชาติประเภทนี้ โดยจะพิจารณาจาก

1.3.1 หลักการจุดหมายโครงสร้างของหลักสูตร มีความสอดคล้องสัมพันธ์
กันและเหมาะสมกับผู้เรียน

1.3.2 เนื้อหาของหลักสูตรไม่ขัดต่อศีลธรรม ความมั่นคงของสถาบัน
ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และระบบการปกครอง

1.3.3 กำหนดให้เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยเป็นวิชาบังคับ 1 คาบ
ต่อสัปดาห์สำหรับนักเรียนเกรด 1-8 และเป็นวิชาเลือกสำหรับนักเรียนเกรด 9-12 ให้เรียน
ภาษาและวัฒนธรรมไทย อย่างน้อย 2 ปี สำหรับเด็กไทยกำหนดให้เรียนภาษาและวัฒนธรรม
ไทยอย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 คาบ ตลอด 12 ปี ทั้งนี้กำหนดเวลา 1 คาบ เท่ากับ 50 นาที
ในการเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยดังกล่าว

กรณีนักเรียนต่างชาติให้เรียนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 คาบ เพื่อให้ผู้เรียน
มีความรู้ ความเข้าใจในวิถีชีวิตของคนไทย ตลอดจนวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ลัทธิ
ศาสนา

2. ระบบการจัดการศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ

การจัดการศึกษาในรูปแบบนานาชาติมีปรัชญาที่จะสนองต่อความต้องการด้านการศึกษาให้กับเด็กโดยไม่เลือกสัญชาติ เชื้อชาติ รูปแบบการจัดการศึกษาต้องใช้หลักสูตรที่สอดคล้องกลมกลืน โดยทั่วไปการจัดการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยจะมีระบบการศึกษาใหญ่ ๆ อยู่ 3 ระบบ คือ ระบบหลักสูตรนานาชาติแบบอเมริกัน ระบบหลักสูตรนานาชาติแบบอังกฤษ และระบบหลักสูตรนานาชาติ IB (International Baccalaureate)

2.1 ระบบหลักสูตรนานาชาติแบบอเมริกัน เป็นหลักสูตรการเรียนการสอนแบบอเมริกันที่สอนในประเทศไทย ซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนการปฏิบัติและมาตรฐานที่ดีที่สุดของโรงเรียนในทวีปอเมริกาเหนือ ซึ่งเตรียมความพร้อมให้นักเรียนในการสอบ Standard Assessment Test (SATs) และ Advance Placement Test (AP) การสอบ SATs ประกอบไปด้วยข้อสอบแบบตัวเลือกเป็นหลัก และเป็นการทดสอบความรู้ทั่วไป ซึ่งจำเป็นสำหรับนักเรียนอเมริกันส่วนใหญ่ที่จะเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัย ขณะที่การสอบ AP จะเป็นการสอบวิชาเฉพาะทาง เป็นการสอบเสริมกับ SATs ของนักเรียนอเมริกัน เพื่อเข้าเรียนต่อแบบเฉพาะด้านในระดับอุดมศึกษาหรือเก็บหน่วยกิต สำหรับการเรียนในปีแรกของการศึกษาในระดับของมหาวิทยาลัย ปรัชญาของหลักสูตรนี้จะคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนและประเทศชาติเป็นหลัก จึงปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่นโดยองค์ความรู้ที่สำคัญของแต่ละกลุ่มสาระวิชาจะสนองต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา เน้นการพัฒนาความรู้ จากองค์ความรู้เดิม ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน ทั้งนี้การกำหนดเนื้อหารายวิชาที่จะใช้ครูผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา หลักสูตรจึงมุ่งจัดการศึกษาให้นักเรียนมีความสมบูรณ์ครบทั้งวิชาการและจริยธรรม ด้วยความเท่าเทียมและเสมอภาคกัน เน้นการฝึกกระบวนการความคิดการจัดการ การแก้ปัญหา และการวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่ การพัฒนาทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ด้วยความมีอิสรภาพ รู้จักรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม (Lunenburg and Ornstein, 2004, p. 487) โรงเรียนนานาชาติที่ใช้ระบบหลักสูตรแบบอเมริกันในประเทศไทย มีการแบ่งการสอนเป็น 3 ระดับ คือ

2.1.1 ระดับประถมศึกษา ตั้งแต่ชั้นอนุบาล-Grade 5 เริ่มตั้งแต่อายุ 3-10 ปี

2.1.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้น Grade 6-8 เริ่มตั้งแต่อายุ 11-13 ปี

2.1.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้น Grade 9-10 เริ่มตั้งแต่อายุ 14-17 ปี

นอกจากนี้หลักสูตรแบบอเมริกันยังเน้นการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียน ซึ่งต้องปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน

ประเมินและปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ระบบอเมริกันจะเน้นเป็นพิเศษและได้รับความสนใจจากนักเรียนเป็นอย่างมาก หลักสูตรแบบอเมริกันจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด จัดกระบวนการเรียนรู้กิจกรรมและเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับความถนัดและระดับความสามารถของผู้เรียน เป็นการฝึกกระบวนการคิด การจัดการปัญหา การวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความคิด และสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ตรง ทั้งนี้ยึดมาตรฐานและตัวบ่งชี้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 ระบบหลักสูตรนานาชาติแบบอังกฤษ เป็นหลักสูตรการศึกษาและประเมินผล การเรียนที่ ถูกกำหนดโดย UK Department for Education and Skill (DFES) โดยนักเรียน จะต้องเรียนประมาณ 6-8 วิชาในระดับการเรียนชั้น 10 และ 11 เพื่อการสอบวัดระดับ The General Certificate of Secondary Education (GCSE) ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในชื่อของ O Level และต้องเรียนอีก 3 วิชา ในระดับการเรียนชั้น 12 และ 13 เพื่อสอบในระดับ A Level โรงเรียนนานาชาติหลายแห่งเลือกที่จะใช้ระบบการสอบ International General Certificate of Secondary Education (IGCSE) ซึ่งควบคุมโดย The Cambridge Examination Board ซึ่งคุณสมบัติ ในการสอบสอดคล้องกับการสอบ แบบ GCSE

โรงเรียนนานาชาติที่ใช้ระบบหลักสูตรแบบอังกฤษในประเทศไทย มีการแบ่ง การสอนออกเป็น 3 ระดับ คือ

2.2.1 ระดับก่อนประถมถึงระดับประถมศึกษา คือ ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รับเด็กนักเรียนตั้งแต่อายุ 3 ปีถึง 10 ปี

2.2.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นปีที่ 7-9 และชั้นปีที่ 10-11 รับเด็ก นักเรียนตั้งแต่อายุ 12 ปีขึ้นไปจนถึงอายุ 15 ปี

2.2.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 13 อายุ 16 ปี ถึง 17 ปีขึ้นไป การที่มีหลักสูตร 13 ปี ของระบบการศึกษาแบบอังกฤษ แตกต่างจากหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนปลายของไทย ที่มีเพียง 12 ปี

หลักสูตรอังกฤษเน้นในเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตรและบริการชุมชน นักเรียนทุกคนต้องร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น หลักสูตรแบบอังกฤษนักเรียนจะเรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรง การฝึกปฏิบัติ การทดลอง การเรียนรู้ในห้องเรียน นักเรียนต้องทำงาน เป็นกลุ่ม โดยเฉพาะจัดให้ทำกิจกรรมร่วมกันในระบบบ้าน (House) เป็นการเรียนรู้การอยู่ ร่วมกัน ทำงานร่วมกัน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกันในสังคมเล็กที่เริ่มต้น จากบ้าน ทั้งนี้ เป็นการเรียนรู้ความแตกต่าง การยอมรับ ปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้

เกณฑ์การจบหลักสูตรอังกฤษนั้น นักเรียนต้องเรียนครบระยะเวลา 6 ปี ในระดับประถมศึกษา และ 5 ปี ในระดับมัธยมศึกษา และผ่านทุกวิชาถือว่าเรียนจบตามหลักสูตร ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปีที่ 12-13) นักเรียนต้องเรียนให้ครบระยะเวลา 2 ปี ๆ ละ 7 วิชา จาก 5 กลุ่มวิชา และได้รับการประเมิน จากองค์กรประเมิน 3 องค์กร คือ AQA (The Assessment and Qualifications Alliance), CIE (Cambridge International Examinations) และ EDEXCELL ซึ่งเป็นหน่วยงานจัดสอบของรัฐบาลจึงจะถือว่า สอบผ่านการเรียนในหลักสูตร A Level สามารถเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องสอบ และได้รับการเทียบโอน 8 วิชา นักเรียนชั้นปีที่ 11 ต้องสอบข้อสอบของ EDEXCELL หากสอบผ่านแล้วจึงจะได้เรียนต่อชั้นปีที่ 12-13 ถ้าสอบไม่ผ่านจะได้ IGCSE

2.3 ระบบหลักสูตรนานาชาติ IB (International Baccalaureate) หลักสูตร IB เพิ่งเริ่มมีขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1968 โดย International School Association (ISA), International School of Geneva และ UNESCO ได้ร่วมกันจัดตั้ง International Baccalaureate Organization (IBO) ขึ้นที่เมืองเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ หลักสูตร IB คือ การนำหลักสูตรที่ดีที่สุดจากหลายประเทศทั่วโลกมารวมกัน และพัฒนาให้เป็นหลักสูตรทันสมัยกับความเปลี่ยนแปลงของโลก ผลิตนักเรียนที่สามารถปรับตัวและเผชิญได้กับทุกสถานการณ์ โดยเฉพาะนักเรียนที่ต้องติดตามบิดามารดาไปต่างประเทศ บุคคลเหล่านี้มองหาโรงเรียนที่ได้มาตรฐานการศึกษาที่เป็นสากลซึ่งบุตรหลานของพวกเขาสามารถโอนย้ายไปเรียนต่อในประเทศอื่น ๆ ได้หรือกลับไปเรียนต่อที่ประเทศบ้านเกิดได้ หลักสูตรนี้เป็นระบบการศึกษาที่ช่วยหล่อหลอมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ อาทิ สามารถปรับตัวและเผชิญกับความแตกต่างของสังคม วัฒนธรรม ภาษา และศาสนา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์คิดอย่างอิสระ มีเหตุผลและสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการซักถาม มีความคิดหลากหลายและยืดหยุ่น สามารถแสดงออกได้อย่างมั่นใจ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมให้บุคคลและชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โรงเรียนนานาชาติที่ใช้ระบบหลักสูตร IB ในประเทศไทย แบ่งการสอนออกเป็น 3 ระดับ คือ

2.3.1 ระดับประถมศึกษา ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมปีที่ 5

2.3.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (MYP ชั้นปีที่ 6-8 และ 9-10)

2.3.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (MYP ชั้นปีที่ 11-12)

การจัดการศึกษาโรงเรียนนานาชาติแบบหลักสูตร IB นักเรียนจะสำเร็จการศึกษาหรือได้รับ IB Diploma โดย

1. นักเรียนต้องเรียนวิชาต่าง ครบ 26 หน่วยกิต ใน 6 กลุ่มวิชาบังคับ

2. สอบข้อสอบกลางภาคจาก IBO ตามหลักเกณฑ์ซึ่งต้องมีคะแนนผลสอบของวิชาต่าง ๆ รวมกันได้ไม่น้อยกว่า 24 คะแนน

3. สอบได้คะแนนระดับ 3 ของวิชาบังคับ คือ Theory of Knowledge และ Extend Essay นอกจากนี้หลักสูตร IB ยังจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพตามความสนใจและความถนัด โดยเน้นผลสำเร็จตามมาตรฐานของหลักสูตร

องค์ประกอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ขับเคลื่อนโรงเรียนมาตรฐานสากล มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล โรงเรียนมาตรฐานสากลจึงเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำมาใช้เป็นมาตรการในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีสภาพหลัก 2 ส่วน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้การขับเคลื่อนดังกล่าวเป็นไปตามเป้าหมายสำคัญ “คุณภาพการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ” สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2559-2560 ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ขึ้น สำหรับให้โรงเรียนนำแนวทางของเกณฑ์ไปประยุกต์ใช้ โดยเทียบเคียงให้เหมาะสมกับบริบทการบริหารจัดการของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานถือเป็นนโยบายสำคัญในการให้โรงเรียนในสังกัดนำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ปี 2559-2560 ไปใช้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาให้โรงเรียนมีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล และมีสมรรถนะในการแข่งขันสู่เวทีโลก

1. การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล

การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะประสบความสำเร็จได้ จะต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อมกัน โดยจะต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ มิใช่เป็นการจัดการศึกษาเพียงบางส่วน ของโรงเรียน หรือเพียงจัดเป็นแผนการเรียนมาตรฐานสากล การจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องมีจุดมุ่งหมายและทิศทางที่ชัดเจน ดังนี้

1.1. เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากล หรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูง ได้แก่ ประเทศที่ประสบความสำเร็จสูงในการเข้าร่วมโครงการ PISA หรือ TIMSS โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านสติปัญญา ความสามารถ และความถนัด มีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการเพิ่มพูนศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมพหุปัญญาของผู้เรียน บนพื้นฐานของความเข้าใจ และรู้ใจ มีการใช้กระบวนการคัดกรองในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาไปสู่จุดสูงสุดแห่งศักยภาพ

1.2. เพื่อยกระดับการบริหารจัดการของโรงเรียนให้มีการบริหารด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของโรงเรียนดำเนินไปตามมาตรฐานสากล หรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูงทั้งหลาย แต่ในสภาพความเป็นจริง การดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลมีความแตกต่างกันทั้งบริบท ศักยภาพ ขนาดโรงเรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนเกิดการพัฒนา จึงกำหนดให้มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเป็น 3 ระดับ คือ

1.2.1 ระดับที่ 1 การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ระดับโรงเรียน (School Quality Award: SCQA)

1.2.2 ระดับที่ 2 การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission Quality Award: OBECQA)

1.2.3 ระดับที่ 3 การบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับชาติ (Thailand Quality Award: TQA)

ทั้งนี้ รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพในแต่ละระดับ จะทำให้โรงเรียนเกิดการพัฒนาย่างมีขั้นตอน สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และบริบทของโรงเรียน

1.3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก โดยเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล มุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ได้แก่

Learning to Know: หมายถึง การเรียนเพื่อให้มีความรู้ในสิ่งต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อไป ได้แก่ การรู้จักการแสวงหาความรู้ การต่อยอดความรู้ที่มีอยู่ รวมทั้งการสร้างความรู้ขึ้นมาใหม่

Learning to Do: หมายถึง การเรียนเพื่อการปฏิบัติหรือลงมือทำ ซึ่งนำไปสู่การประกอบอาชีพจากความรู้ที่ได้ศึกษามา รวมทั้งการปฏิบัติเพื่อสร้างประโยชน์ให้สังคม

Learning to Live Together: หมายถึง การเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งการดำเนินชีวิตในการเรียน ครอบครัว สังคม และการทำงาน

Learning to Be: หมายถึง การเรียนรู้เพื่อให้รู้จักตัวเองอย่างถ่องแท้ รู้ถึงศักยภาพ ความถนัด ความสนใจของตนเอง สามารถใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เลือกลงแนวทางพัฒนาตนเองตามศักยภาพ วางแผนการเรียนต่อการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของตนเองได้

2. องค์ประกอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา ธรรมชาติของผู้เรียนในวัยนี้เป็นวัยที่สนใจใฝ่รู้เรื่องต่าง ๆ แต่ในขณะเดียวกันด้านพัฒนาการทางสังคมนั้น ผู้เรียนจะพยายามปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม โดยมีครูเป็นผู้ดูแล กำกับ และช่วยเหลือตามความสามารถอย่างใกล้ชิด ในการเรียนรู้ IS (Independent Study) เป็นการมุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการพื้นฐานในการตั้งคำถาม ขอสงสัยเกี่ยวกับสิ่งใกล้ตัว แสวงหาความรู้ตามประเด็นที่สนใจ วางแผนลำดับขั้นตอนในการหาข้อมูล ซึ่งมักได้จากแหล่งเรียนรู้ใกล้ตัว หรือจากการสืบค้นด้วยเครื่องมืออย่างง่ายจากอินเทอร์เน็ต และนำมาถ่ายทอดเหมาะสมกับวัยโดยกลวิธีต่าง ๆ ได้ อย่างชัดเจน และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเอง บุคคลรอบตัว ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงการมีบทบาท กระตุ้นการมีบทบาทที่เกี่ยวข้องในฐานะสมาชิกของสังคม และเกิดความเข้าใจความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างตนเองและผู้อื่นในสังคมที่มีความแตกต่างกันในขณะเดียวกัน ต้องพึงพาอาศัยกัน

การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวควรจัดให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย กำหนดให้จัดได้ใน 2 ลักษณะ คือ

2.1 ด้านหลักสูตร

ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 จัดทำหน่วยการเรียนรู้เฉพาะ โดยจัดในรายวิชาพื้นฐานอย่างน้อย 1 รายวิชา อาจทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่าง ๆ หรือหน่วยการเรียนรู้

แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่โรงเรียนทั่วไปปฏิบัติอยู่แล้ว แต่ต้องเพิ่มความเข้มข้นในการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS1) การสื่อสารและการนำเสนอ (IS2) และนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS3) ในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม การศึกษาเพื่อเรียนรู้ (Knowledge Inquiry) เวลาเรียน 40 ชั่วโมง/ปี ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ IS1 และ IS2 และนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS3) ในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ “บันได 5 ขั้น ของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล” นี้ มีความสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ตามธรรมชาติวิชาของศาสตร์แขนงต่าง ๆ ดังนี้

1. การตั้งคำถาม/สมมติฐาน (Hypothesis Formulation) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด สังเกต ตั้งคำถามอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการตั้งคำถาม (Learning to Question)

2. การสืบค้นความรู้และสารสนเทศ (Searching for Information) เป็นการฝึกแสวงหาความรู้ ข้อมูล และสารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรือจากการฝึกปฏิบัติ ทดลอง เป็นต้น ซึ่งจะส่งเสริมเกิดการเรียนรู้ในการแสวงหาความรู้ (Learning to Search)

3. การสร้างองค์ความรู้ (Knowledge Formation) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนนำความรู้และสารสนเทศที่ได้จากการแสวงหาความรู้ มาถกแถลง อภิปราย เพื่อนำไปสู่การสรุปและสร้างองค์ความรู้ (Learning to Construct)

4. การสื่อสารและนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) เป็นการฝึกให้ผู้เรียน นำความรู้ที่ได้มาสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะในการสื่อสาร (Learning to Communicate)

5. การบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Public Service) เป็นการนำความรู้สู่การปฏิบัติ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การทำประโยชน์ให้กับสังคมและชุมชนรอบตัวตามวิถีภาวะของผู้เรียน และจะส่งผลให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะและบริการสังคม (Learning to Serve)

เป้าหมายคุณภาพผู้เรียนในสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การพัฒนาผู้เรียนผ่านสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS) ครูผู้สอน จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ ความยาก-ง่าย ของชิ้นงานหรือภาระงานที่ปฏิบัติจะต้องเหมาะสม เป้าหมายคุณภาพผู้เรียนแต่ละระดับ

ที่กำหนดนี้เป็นเป้าหมาย และกรอบทิศทางที่ครูจะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

**ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัย องค์ประกอบ ที่มีอิทธิพลต่อการประสิทธิผลของ
โรงเรียนมาตรฐานสากล**

ปัจจัย	สภาพ
ด้านหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> มีระบบพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเชิงคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการนำหลักสูตรมาใช้กำหนดเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ มีการประเมินผลหลักสูตร และนำมาพัฒนา
ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> มีการเสริมแรงจูงใจที่หลากหลาย มีความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา มีความเชื่อและยอมรับในเป้าหมายของสถานศึกษา
โครงสร้างของสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> โครงสร้างองค์กร การกำหนดขอบข่ายการปฏิบัติงาน การกำหนดหน้าที่ที่เหมาะสมกับความชำนาญและความเชี่ยวชาญของบุคลากร
ทรัพยากรและเทคโนโลยี	<ol style="list-style-type: none"> แผนการนำทรัพยากรและเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ ความรู้ด้านการสร้างและใช้งานทรัพยากรและเทคโนโลยีของบุคลากร

2.2 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มาตรฐานสากล

การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล มุ่งเน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการพัฒนาบุคลากรหลักที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อน เช่น ผู้บริหาร ครู

คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ดังนั้น ความรู้ ความสามารถ และการยอมรับความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จจึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องซึ่งมีแนวทางการพัฒนา สำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้บริหารโรงเรียนและครู ดังนี้

2.2.1 การพัฒนาครู

ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลได้รับการพัฒนาเพื่อ

- 1) เป็นผู้นำและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้เฉพาะด้าน สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ และสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
- 2) มีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าพัฒนางาน พัฒนาตนเอง จากแหล่งวิชาการต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำราต่างประเทศ และสื่อ ICT รวมทั้งสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ
- 3) ใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรม เพื่อการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารในโรงเรียนมาตรฐานสากลได้รับการพัฒนาเพื่อ

- 2.3.1 เป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์ และสามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล
- 2.3.2 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ
- 2.3.3 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
- 2.3.4 มีความสามารถในการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ
- 2.3.5 เป็นผู้นำและมีทักษะในการบริหารงานวิชาการและมีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ

แนวทางการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนและครู

1. จัดระบบสารสนเทศและจัดทำข้อมูลสารสนเทศครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. มีการวางแผนอัตรากำลังและมีการสรรหาได้ตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียน
3. วางแผนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. ดำเนินการพัฒนาตามแผนที่กำหนด
5. ส่งผู้บริหาร ครูเข้าร่วมประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ

6. จัดโรงเรียนเครือข่าย และแหล่งเรียนรู้ประจำในต่างประเทศ ส่งผู้บริหาร และครู ฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนเครือข่าย และแหล่งเรียนรู้ประจำในต่างประเทศ
7. บริหารจัดการให้ผู้บริหาร ครู ได้ปฏิบัติงานตามภารกิจเป็นระบบ มีเทคโนโลยี งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เวลา และบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง
8. จัดให้มีการนิเทศภายในเพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ควรมีกระบวนการนิเทศภายใน
9. ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงพัฒนาด้านการบริหาร โรงเรียนและการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร รวมทั้งการวิจัยสื่อนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา การจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนของครู
10. จัดเวทีให้ผู้บริหาร ครู ได้นำเสนอผลงานที่ประสบผลสำเร็จ รวมทั้ง นำผลงานวิจัยและพัฒนา มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน
11. กำกับ ติดตาม ประเมินผล เพื่อการปรับปรุงพัฒนา ถ้าหากผลการประเมิน ยังไม่ได้มาตรฐานสามารถนำพัฒนาต่อไป สำหรับที่ได้มาตรฐานแล้วส่งเสริมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัย สภาพ ด้านการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนของ โรงเรียนมาตรฐานสากล

ปัจจัย	สภาพ
ด้านการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผู้นำมีวิสัยทัศน์ 2. สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ ในการสื่อสาร 3. มีความสามารถในการบริหารจัดการ ด้วยระบบคุณภาพ

2.4 ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ

การประเมินการบริหารจัดการระบบคุณภาพเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่ มาตรฐานสากลได้นำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมาประยุกต์ใช้ โดยกำหนดลักษณะ การตั้งคำถามเพื่อชี้ให้เห็นแนวทางการบริหารจัดการของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ที่โรงเรียน จะต้องดำเนินการและสะท้อนให้เห็นถึง การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำหรับแนวทางดำเนินการที่นำเสนอต่อไปนี้เป็นเพียงแนวทางกว้าง ๆ หรือเป็นตัวอย่างเท่านั้น

ทั้งนี้โรงเรียนสามารถกำหนดแนวทางการดำเนินการที่แตกต่างกันไป ตามบริบทและศักยภาพของแต่ละโรงเรียน

คำว่า “ผู้บริหาร” ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของภาครัฐและเอกชน ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ตามนโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษา ซึ่งสิ่งที่นักบริหารการศึกษา และบุคคลทั่วไปมีความคาดหวังต่อการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา คือ การเป็น “ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ” นั่นเอง การศึกษาไทยในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น “ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ” ที่มีความรู้และประสบการณ์สมกับที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง เป็นบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาที่นอกจากจะบริหารบุคลากรครูผู้สอนแล้ว ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กล่าวคือ มีความสามารถที่จะประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการระดมความสามารถและทรัพยากร เพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนจัดให้มีกระบวนการประกันคุณภาพ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้าน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารจัดการสถานศึกษามีการกล่าวถึง ครูมืออาชีพ และผู้บริหารมืออาชีพ ถือกันว่า เป็นกลไกที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง ทำให้การปฏิรูปการศึกษาไทยบรรลุผลตามเจตนารมณ์ และช่วยให้แผนแม่บทในการปฏิรูปการศึกษาของไทยเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นกลไกหลักในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ต้องทำหน้าที่ และรับผิดชอบโดยตรงในการดูแล ควบคุม กำกับ และส่งเสริมสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนและการทำงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษา ให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่ได้วางไว้ ดังนั้น ความก้าวหน้าหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา และคุณภาพของนักเรียน จะขึ้นอยู่กับความเป็นผู้นำและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นหลักผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษานั้น โดยภาพรวมแล้วจะมีภาระหลักที่สำคัญ 3 ด้านด้วยกัน คือ

1. ภาระด้านการบริหารงานภายในของสถานศึกษา ซึ่งมีงานวิชาการและกิจการนักเรียนเป็นงานหลัก จากนั้นจะเป็นงานการเงินและการงบประมาณ งานบริหารบุคคล งานบริหารทั่วไป ฯลฯ

2. ภาระด้านการพัฒนาสถานศึกษาและการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งมีกิจกรรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นงานพื้นฐาน และมีงานด้านการพัฒนาอื่น ๆ ประกอบ จะต้องมีการวางแผน มีการกำหนดการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบททางการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

3. ภาระด้านการประสานงานและการติดต่อกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ทั้งในระดับชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานอื่นภายนอกระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ ภาระงานทั้ง 3 ด้านดังกล่าวนี้ มีความสำคัญและมีผลโดยตรงต่อการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และสะท้อนถึงความรู้ ความสามารถ ความเป็นนักบริหารระดับมืออาชีพ (Professional) ของตัวผู้บริหารทั้งสิ้น โดยเฉพาะในการดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาไทย และการที่มีระบบการปฏิรูประบบราชการไทยดำเนินคู่ขนานไปพร้อมกัน ซึ่งจะมีการเปรียบเทียบและสะท้อนให้เห็นถึงฝีมือและผลงานได้ชัดเจนขึ้น การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้น จะสลับซับซ้อนขึ้นกว่าเดิม จึงต้องการความเป็นนักบริหารมืออาชีพที่มีทั้งความรู้ ความสามารถทางการบริหารและความเป็นผู้นำทางวิชาการในการบริหารการศึกษาค่อนข้างสูง มากกว่าที่เคยเป็นอยู่เดิม

ลักษณะพื้นฐานของวิชาชีพชั้นสูง

ความเป็นนักวิชาชีพชั้นสูงหรือความเป็นนักบริหารมืออาชีพที่มีมุมมองและแนวคิดตามความเชื่อของตน ตามหลักการ และแนวความคิดที่แต่ละคนยึดถือเป็นหลัก แต่เมื่อได้ศึกษาจากวิวัฒนาการของศาสตร์ด้านการบริหารการศึกษา ได้พบข้อสรุปว่า ความเป็นนักวิชาชีพชั้นสูงมักจะประกอบด้วยลักษณะพื้นฐานต่อไปนี้

1. มีการศึกษาอบรมในศาสตร์ที่มีองค์ความรู้ที่เป็นระบบระเบียบ องค์ความรู้ที่เป็นระบบระเบียบของนักวิชาชีพชั้นสูง ในภาษาอังกฤษเรียกว่า มี Systematic Body of Knowledge คือ มีการประมวลความรู้และพัฒนาทางวิชาการก้าวหน้าจนเป็นศาสตร์ (Discipline or Science) มาอย่างเป็นระบบแล้ว มีระบบการจัดการศึกษา มีการเรียนรู้ การฝึกฝนอบรมที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับทางสังคม โดยเฉพาะมักจะเป็นระบบการศึกษาอบรมในระดับอุดมศึกษา

เป็นหลัก ซึ่งจะมืองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ มีหลักการ มีทฤษฎี มีแบบแผนการปฏิบัติเฉพาะสาขาของตน และมีการค้นคว้าวิจัยในศาสตร์แห่งวิชาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2. การมีอำนาจปฏิบัติการในวิชาชีพ (Professional Authority) เป็นอีกลักษณะหนึ่งของความเป็นนักวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งจะมีการยอมรับทางสังคมหรือมีกฎหมายรองรับให้อำนาจปฏิบัติการ อำนาจในการวิเคราะห์และการตัดสินใจในการปฏิบัติการวิชาชีพเฉพาะทาง (Professional Diagnosis and Decision-making) ได้รับการรับรองในการมีอำนาจให้การฝึกฝนอบรมในวิชาชีพเป็นการเฉพาะทาง มีอำนาจทั้งที่เป็นทางการและที่ไม่เป็นทางการในการควบคุมวิชาชีพออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ มีอำนาจควบคุม กำกับ มาตรฐานอาชีพ และผู้ปฏิบัติในวิชาชีพ

3. การมีจรรยาบรรณและมาตรฐานแห่งวิชาชีพ จรรยาบรรณและมาตรฐานแห่งวิชาชีพที่มักจะนิยมเรียกกันว่า Code of conduct หรือ Professional ethics เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก การมีจรรยาบรรณและมาตรฐานแห่งวิชาชีพเป็นสิ่งที่ใช้เป็นหลักกำกับความรับผิดชอบต่อปฏิบัติ ต่อผู้รับบริการ และต่อสังคมของผู้ปฏิบัติการในวิชาชีพและใช้เป็นหลักมโนธรรมกำกับตนเองของผู้ประกอบวิชาชีพในความประพฤติส่วนตัว การปฏิบัติตนและการไม่ใช้วิชาชีพไปในทางที่ไม่ชอบธรรม หรือละเมิดจรรยาบรรณในวิชาชีพชั้นสูงของตน

4. การมีสมาคมวิชาชีพชั้นสูง การมีสมาคมวิชาชีพชั้นสูงของตนเองเป็นเรื่องสำคัญประการที่ 4 ที่มักจะมิให้เห็นทั่วไปในสังคมที่พัฒนาวิชาชีพก้าวหน้าค่อนข้างมากแล้ว คือ การมีสมาคมวิชาชีพชั้นสูงของตนเอง เป็นสิ่งที่เรียกกันว่า Professional Culture & Association แต่ในประเทศไทย ชอบใช้กันว่า Professional Association ซึ่งเป็นสมาคมหรือเป็นแหล่งกลางสำหรับการส่งเสริม ดูแล และพัฒนาวิชาชีพหรือเป็นองค์กรกลางสำหรับการดูแล ควบคุม กำกับ ออกใบอนุญาต ใ้ระวังการละเมิดและพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้าให้มีประสิทธิภาพและให้เป็นที่ยอมรับนับถือในมาตรฐานและคุณภาพของวิชาชีพอยู่เสมอ

ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมีอาชีว

เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้นำวิชาชีพชั้นสูงแล้ว ส่วนใหญ่มักจะพบว่า มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องคุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติในวิชาชีพหรือประสบการณ์จากการผ่านการฝึกอบรมการปฏิบัติในวิชาชีพ ผลงานเชิงวิชาการ ผลงานดีเด่น หรือการปฏิบัติการที่ดีเด่น ก้าวหน้า ลักษณะเชิงบุคลิกภาพที่เป็นเอกลักษณ์ประจำวิชาชีพ และการยึดวิชาชีพนั้นเป็นอาชีพหลักในการดำเนินชีวิต แต่สำหรับผู้บริหาร

สถานศึกษามีอาชีพนั้น ในที่นี้จะเสนอลักษณะสำคัญที่ควรจะปรากฏให้เห็นในตัวบุคคลที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา คือ (วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก, 2564, สือออนไลน์)

1. ความสามารถในการเชิงวิชาการที่เป็นที่ยอมรับของคนในวงการบริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับตัวผู้บริหารสถานศึกษานั้น งานหลักคือ การบริหารสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพในระดับสูง ผลงานที่สำคัญที่สุด คือ การศึกษาที่มีคุณภาพของสถานศึกษา การที่ผู้บริหารมีผลงานทางวิชาการของตนเอง มีบทความที่แสดงถึงฐานความรู้ของตนเอง มีงานวิจัย งานนวัตกรรมการศึกษาที่มีฐานจากวิชาการชั้นสูง การมีตำราหรือเอกสารวิชาการเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีปริมาณและคุณภาพ เป็นที่รู้จักกันในแวดวงการบริหารด้วยกันหรือในวงกรอื่นที่เกี่ยวข้อง จะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและความศรัทธาให้แก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา นักเรียนและชุมชนหรือบุคคลวงนอกได้เป็นอย่างดี และจะเป็นฐานของการสะท้อนถึงความเป็นผู้นำทางวิชาการของตัวผู้บริหารเองโดยตรง ความเป็นผู้ที่มีความสามารถทางวิชาการจึงเป็นคุณลักษณะที่เป็นปัจจัยสำคัญในระดับต้น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ นอกจากนี้ ความเป็นนักวิชาการ ความสามารถทางวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการจะมีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อการเป็นนักบริหารมืออาชีพเป็นอย่างมาก

2. ความเป็นคนซื่อสัตย์ สุจริตและยุติธรรม เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษานั้นอยู่ในสถานะที่อาจให้คุณ-ให้โทษต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และผู้ใต้บังคับบัญชาได้ค่อนข้างมาก มีอำนาจอนุมัติกำหนดการแต่งตั้งตำแหน่งภายใน แต่งตั้งกรรมการต่าง ๆ ที่เป็นกรรมการภายในของสถานศึกษาและอาจเป็นผู้เสนอการแต่งตั้งตำแหน่งสำคัญบางอย่างได้ในอนาคต ผู้รับผิดชอบการประเมินการสอนและการทำงานของบุคลากรต่าง ๆ ในโรงเรียน จะมีอำนาจตรวจสอบการทำงานในสถานศึกษาได้ทุกอย่าง ทุกขั้นตอน ความเป็นคนซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับการบริหารสถานศึกษาที่จะสร้างความไว้วางใจเชื่อถือจากครูและบุคลากรได้ค่อนข้างมาก นำมาซึ่งขวัญและกำลังใจ ความกระตือรือร้นในการทำงาน และการให้ความร่วมมือ การที่จะได้รับการประเมินให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงในผลงานและการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน ความสามัคคี การดำเนินงานร่วมกันอย่างราบรื่น และการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แผนงาน นโยบาย และวิสัยทัศน์กับการพัฒนาโรงเรียน

3. การเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ เห็นการณ์ไกล มองอนาคตขององค์การเป็นหลักการมีคุณลักษณะเป็นคนมองอนาคต (Future-oriented) เห็นการณ์ไกล มีวิสัยทัศน์ (Vision

หรือเป็น Visionary Manager) เป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้ได้ สามารถฝึกฝนอบรม สังเกตได้ เพิ่มพูนทักษะได้ สำหรับผู้ที่มีความสามารถก้าวขึ้นมาสูงถึงระดับตำแหน่งผู้นำองค์กร วิสัยทัศน์กว้างไกลจึงเป็นคุณลักษณะจำเป็นที่สำคัญ งานการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นงานสำคัญต่อการพัฒนาตัวคนหรือเยาวชนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษานั้น และคนที่ได้ผ่านกระบวนการหรือได้รับการพัฒนาจากสถานศึกษานั้นจะกลายเป็นฐานสำคัญของสังคมต่อไป

4. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาการปฏิรูปการศึกษาจะมีการเปลี่ยนแปลงในการศึกษาค่อนข้างมาก แตกต่างไปจากที่เคยรู้ เคยเข้าใจ เคยมีประสบการณ์ การปฏิรูปตามแนวที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้องรู้ว่าจุดหมายของการปฏิรูปการศึกษา คือ การพัฒนาเยาวชนและคนไทยในอนาคตให้เป็นคนดี มีคุณภาพ เป็นคนเก่ง คิดดี มีคุณภาพ มีความเป็นไทยสามารถปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานการณ์โลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งคุณภาพของคนไทยเช่นนี้ จะเป็นทรัพยากรสำคัญสำหรับการอยู่รอดและการพัฒนาของประเทศไทยในกระแสสังคมยุคใหม่ ที่ต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือสำคัญของการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในด้านการจัดการเรียนการสอน เปลี่ยนจากระบบที่เคยเน้นเนื้อหาวิชา และจากการที่ครูเป็นศูนย์กลางหรือเป็นแกนหลักของการจัดการเรียนการสอน ไปเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของผู้เรียนเป็นหลัก ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้พัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ ให้ประเมินผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ให้ปรับบทบาทของครูจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการเรียนรู้ ให้ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และการถ่ายทอดความรู้และใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เพื่อการเรียนการสอนในด้านหลักสูตร จะมีการพัฒนาหลักสูตรสู่แนวใหม่ที่เน้นการตอบสนองของผู้เรียนและชุมชน มีกระบวนการและเนื้อหาที่ครอบคลุม เชื่อมโยง ต่อเนื่องกันทุกระดับและประเภทของการศึกษา ไม่ตัดเป็นแท่งแบ่งเป็นท่อนแบบเก่า จะครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมจริยธรรม เน้นการกระจายอำนาจให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับท้องถิ่นและตนเองได้ โดยส่วนกลางจะจัดทำหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษาของชาติในการปฏิรูปวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา จะปฏิรูประบบและกระบวนการผลิตครูในแนวใหม่ ปรับระบบการใช้และการพัฒนาครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จะมีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาเป็นการเฉพาะ การบริหารจัดการ

ตามแนวปฏิรูปการศึกษาจะเป็นการจัดระบบบริหารใหม่ ให้การศึกษาเป็นระบบที่มีเอกภาพ ด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ ให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร จัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและท้องถิ่นจะมีการกระจายอำนาจการบริหาร จัดการศึกษาสู่สถานศึกษาโดยตรง ตามมาตรา 39 และมาตรา 40 นอกจากสารดังกล่าวแล้ว สถานศึกษายังมีภารกิจอีก เช่น เรื่องประกันคุณภาพและภารกิจเฉพาะซึ่งจะเป็นไปตามที่ กำหนดในมาตราต่าง ๆ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แต่สิ่งสำคัญที่เป็นหัวใจ คือ การดำเนินการเรียนการสอนที่ต้องเป็นไปตามแนวการจัดการศึกษา ในหมวด 4 มาตรา 22-30 โดยตรง

5. ความสามารถในการบริหารจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ใช่ผู้บริหาร ส่วนราชการตามระบบราชการ แต่เป็นผู้นำในหมู่นักวิชาชีพชั้นสูงที่มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีความรับผิดชอบในวิชาชีพค่อนข้างสูง ไม่ชอบการสั่งการ ไม่ชอบการบังคับบัญชา ไม่นิยมการใช้อำนาจของตัวผู้บริหาร แต่นิยมการมีส่วนร่วม การปรึกษาหารือ การให้เกียรติกัน การรู้จักยกย่องกัน การอยู่ร่วม และปฏิบัติงานแบบเพื่อนร่วมอาชีพเป็นแบบ Colleague ไม่ใช่แบบลูกน้อง ในขณะที่หลายส่วนยังต้องเกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ ต้องเป็นไปตามระเบียบ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายการศึกษา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร สถานศึกษามืออาชีพจึงต้องใช้ความสามารถอย่างสูงในการบริหารจัดการ ดูแล สนับสนุน ให้ครูและบุคลากรใช้ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มประสิทธิภาพ ในขณะที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนการสอนไปอย่างมาก การใช้อำนาจสั่งการถึงแม้จะทำได้ก็ส่งผล ให้เกิดการไร้ประสิทธิภาพได้ง่าย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ผู้บริหารต้องแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงให้ทันทั่วทั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาปัจจุบันและอนาคตจะต้องรู้ และเข้าใจในหลักธรรมาภิบาล จะต้องนำมาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาในการเรียน การสอนของโรงเรียน ต้องมีความสามารถเป็นผู้นำในการประสานประโยชน์ ในการดำเนินงาน การแก้ไขปัญหา การร่วมมือกัน พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการบริหารการศึกษา ของโรงเรียน ที่สำคัญคือ การรู้จักให้ความสำคัญและเคารพในศักยภาพของผู้อื่น การมีทักษะ สูงด้านมนุษยสัมพันธ์และกระบวนการกลุ่ม-ทีม ในการทำงาน

6. ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องหลักสูตรการสอน รูปแบบการเรียนการสอน และความก้าวหน้าทางวิทยาการที่ เกี่ยวกับการเรียนรู้ ความรู้ในเรื่องดังกล่าวนี้ จะมีความสัมพันธ์กับความเป็นนักวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีความรู้ความชำนาญสูงในเรื่องหลักสูตรและการสอนมักจะได้รับยกย่องให้เป็น ผู้นำทางวิชาการ ถือได้ว่าเป็นเนื้อหาสาระชั้นสูงที่ผู้บริหารต้องไม่มองข้าม และเป็นสิ่งที่ช่วย

สร้างศรัทธาในหมู่ครู บุคลากรทางการศึกษา และในแวดวงการบริหารสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษาได้ให้แนวหลักสูตรและการดำเนินงานตามหลักสูตรในแนวใหม่ที่แตกต่างจากระบบเก่าโดยสิ้นเชิง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ที่สามารถเห็นภาพรวมของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ทั้งระบบได้ไม่ยากนัก และจะเห็นได้โดยง่ายว่าสัมพันธ์โดยตรงกับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของโรงเรียนที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำในการบริหารจัดการในโรงเรียนของตนเองได้โดยตรง

7. ความรู้และความสามารถทางด้านเทคโนโลยีในระดับที่เพียงพอโลกปัจจุบันและอนาคต จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จะมีการใช้เทคโนโลยีกันอย่างแพร่หลาย มีการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศใหม่ ๆ ในการสื่อสารส่งผ่านข้อมูลความรู้กันอย่างกว้างขวาง จะกลายเป็นวัฒนธรรมใหม่ในการบริหารจัดการเรียนการสอนที่มีอิทธิพลแผ่กว้างทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษายุคปฏิรูปจึงต้องรู้ทัน ก้าวทัน รู้จัก และสามารถใช้ได้ไม่น้อยกว่าผู้อื่น ซึ่งนอกเหนือจากจะใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษาโดยตรงแล้วยังอาจใช้เพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา สร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

8. ความสามารถในการแสวงหาทุน แหล่งทุน และการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่สะท้อนถึงฝีมือของผู้บริหารมืออาชีพ เมื่องบประมาณมีจำกัด ซึ่งเป็นสภาพที่เกิดขึ้นจริงและจะเผชิญหน้ากับผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคตโดยตรงอย่างแน่นอน ความสามารถในการระดมทุนจึงเป็นเรื่องใหญ่ที่ผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคตพึงให้ความสนใจ การประสานงานกับหน่วยงานบุคคล องค์กร คิษย์เก่า ชุมชน และการดำเนินกิจกรรมเพื่อการศึกษาจะเป็นแหล่งสำคัญของเงินทุนในอนาคต และจากการที่โรงเรียนได้รับการให้สถานภาพนิติบุคคล หมายความว่า ในอนาคตสถานศึกษาจะมีความคล่องตัวในการบริหารการเงินและทรัพย์สินได้มากขึ้น สามารถมีทรัพย์สินและเงินทุนของตนเองในฐานะนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา แต่ต้องดำเนินการโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยไม่ให้ขัดแย้งกับนโยบายวัตถุประสงค์และภารกิจหลักของสถานศึกษา และจะต้องจัดให้มีระบบการติดตามงบประมาณ ตรวจสอบการใช้งบประมาณด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือคอร์รัปชันเกิดขึ้น

9. การเป็นผู้มีจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมผู้บริหาร ในฐานะที่เป็นผู้นำในสถานศึกษา ควรเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย โดยอาศัยเอกลักษณ์ไทยเป็นจุดแข็งในการดำเนินงาน การส่งเสริมกิจกรรมในสถานศึกษา การประพฤติปฏิบัติส่วนตัว และการสร้างบรรยากาศในสถานศึกษา ที่แสดงถึงคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมไทย นอกจากนี้ยังมีคุณค่าบางอย่างที่สำคัญ ส่งเสริม หรือประพฤติปฏิบัติด้วยตนเองเป็นหลัก เช่น การให้คุณค่าแก่ระบบอาวุโส การแสดงความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี การเห็นคุณค่าสิ่งที่ดีของไทย การเป็นแบบอย่างของพุทธศาสนิกชน การแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีและเป็นผู้ดำเนินการดำเนินกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมและประเพณีด้วยตนเอง เป็นต้น

สรุปได้ว่า การที่จะเป็นนักบริหารที่ดีในอนาคตนั้นจะต้องมีคุณลักษณะหลายอย่างที่เป็นแนวใหม่ และแบบผสมผสานที่ไม่มีลักษณะเฉพาะตายตัว และสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว ก็คงไม่อยู่ในข้อยกเว้นเช่นกัน การที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้บริหารในระดับมืออาชีพนั้น ต่อไปคงต้องเป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล มีมุมมองในการบริหารการทำงานเชิงกลยุทธ์ รู้จักการประมวล วิเคราะห์ ประเมิน และตัดสินใจ และยังคงดูแล รับผิดชอบการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษาในทุกด้าน ต้องมีวิสัยทัศน์ใหม่ในการบริหารจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องปรับแนวคิดในการบริหารจัดการบูรณาการที่เน้นการแก้ปัญหา และดำเนินการพัฒนาที่ผสมผสานชัดเจน ทั้งเชิงนโยบายและภาคปฏิบัติ ต้องมีพฤติกรรม การบริหารแบบเชิงรุก เน้นผลงาน หรือผลสำเร็จตามเป้าหมายและคุณภาพที่ได้วางไว้เป็นหลักสำคัญบทบาทการนิเทศกำกับดูแล (Supervision) จะต้องชัดเจน ต้องมีความสามารถสูง ทั้งการกำกับดูแลช่วยเหลือ ชี้แนะ และให้การสนับสนุน ต้องรู้จักการประสานงานและการตั้งศักยภาพของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในงานและกิจการของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ต้องมีบทบาทเป็นผู้ริเริ่ม ชี้แนวทางความคิด และประสานความคิดที่ดีในการทำงานได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างความเข้าใจร่วมกับบุคลากรและประสานสัมพันธ์กับบุคลากรทุกฝ่ายได้ดีด้วยดี ยึดหยุ่นในการประสานสัมพันธ์กับบุคลากรทุกระดับได้เหมาะสม เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ดูแลให้มีการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยวิธีการที่สุจริต ยุติธรรม โปร่งใส พร้อมต่อการตรวจสอบในการดำเนินงานทุกด้าน สามารถสร้างความเข้าใจกับทุกฝ่ายและต่อวงการภายนอก ถึงจุดยืน นโยบายการดำเนินงาน และการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการบริหารคุณภาพ (Quality Management) การบริหารที่มุ่งเป้าไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา

ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัย สภาพ ด้านการด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ
ของโรงเรียนมาตรฐานสากล

ปัจจัย	สภาพ
ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบริหารที่มุ่งเป้าไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา 2. จัดการศึกษาได้ เทียบเคียงมาตรฐานสากล ผู้บริหารผ่านเกณฑ์การประเมินที่เกี่ยวข้อง TQA 3. มีความสามารถในการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

2.5 ด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS) ตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล อาศัยหลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยพิจารณาจากคุณภาพของชิ้นงานหรือการปฏิบัติที่เป็นผลผลิต/ร่องรอย หลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ มีการใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน

แนวทางการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนสามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS) ได้ตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. กรณีที่จัดบูรณาการสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในรายวิชาพื้นฐาน ให้แยกจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้เฉพาะ และประเมินผลการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ดังกล่าวอย่างชัดเจน

2. กรณีที่จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม เช่น รายวิชาการศึกษาเพื่อเรียนรู้ (Knowledge Inquiry IS1-IS2) ในระดับประถมศึกษา รายวิชาการศึกษาและสร้างองค์ความรู้ (Knowledge and Research Formation-IS1) หรือรายวิชาการศึกษา และการนำเสนอ (Communication and Presentation-IS2) ในระดับมัธยมศึกษา ต้องประเมินและตัดสินผลการเรียน โดยให้ระดับผลการเรียนรายวิชานั้น ๆ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3. การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity: IS3) ซึ่งจัดไว้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์) เป็นการนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้จากการเรียน IS1/IS2 มาใช้ในการจัดกิจกรรม ให้วัดและ

ประเมินผลการวางแผน การปฏิบัติกิจกรรม การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด และ การสรุปรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยให้ผลการประเมินเป็น ผ่าน/ไม่ผ่าน ตามเกณฑ์ที่ สถานศึกษากำหนด

ตาราง 4 แสดงแนวทางการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ความถนัดตนเอง (Independent Study: IS) ในระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1-3

เป้าหมายคุณภาพผู้เรียน	ตัวชี้วัดคุณภาพ		การวัดและประเมินผล	
	การเรียนรู้	ผู้เรียน	วิธีการ	เครื่องมือ
การตั้งประเด็นคำถาม สมมติฐาน อย่างมีเหตุผล (Hypothesis Formula-tion)	1. แบบบันทึกการตั้งคำถาม 2. แบบบันทึกประเด็นคำถาม	1. การตั้งคำถาม ข้อสงสัยเกี่ยวกับสิ่ง เกิดตัว	ตรวจสอบการตั้ง คำถามของนักเรียน	1. แบบประเมินการตั้งคำถาม 2. เกณฑ์การให้คะแนนการตั้งคำถาม
การสืบค้นความรู้จากแหล่งเรียนรู้ และสารสนเทศ หรือจากการ ปฏิบัติทดลอง (Searching for Information)	แบบบันทึกการสืบค้น ข้อมูล	2. การศึกษา ค้นคว้า แสวงหาข้อมูล คำตอบจากบุคคล เกิดตัว/แหล่งข้อมูล พื้นฐานง่าย ๆ	ประเมินทักษะ การสืบค้นข้อมูล ของนักเรียน	1. แบบประเมินการตั้งคำถาม 2. เกณฑ์การให้คะแนนการตั้งคำถาม
		3. การลำดับขั้นตอน/ การวางแผน อย่างง่ายในการ รวบรวมข้อมูล		
		4. ทำงานบรรลุผล สำเร็จภายใต้		
		การกำกับดูแลและ ช่วยเหลือของครู อย่างใกล้ชิด		

ตาราง 4 (ต่อ)

เป้าหมายคุณภาพผู้เรียน	ตัวอย่างชิ้นงาน/ผล การเรียนรู้	ตัวชี้วัดคุณภาพ ผู้เรียน	วิธีการ	การวัดและประเมินผล เครื่องมือ
การสรุปองค์ความรู้ (Knowledge Formation)	แบบบันทึกการสรุป องค์ความรู้	5. บอกลำสำคัญของ สิ่งที่สืบทอดรวบรวมได้	ประเมินการสรุป เรื่องราวที่รวบรวมได้	แบบประเมินการสรุปเรื่องราวที่สืบทอด รวบรวมได้
การสื่อสารการนำเสนอ อย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication)	1. งานเขียน ภาพวาด สะท้อนองค์ความรู้ ที่ค้น	6. พูด เขียน วาดภาพ นำเสนอเพื่อสื่อสาร เรื่องราว ข้อสรุป ที่รวบรวมได้ อย่างชัดเจน ไม่สับสน โดยใช้สื่อที่เหมาะสม	ประเมินการพูด วาดภาพที่แสดงถึง การสื่อสารและ การนำเสนอของ นักเรียน	แบบประเมินการสื่อสารและการนำเสนอ
การนำความรู้ไปใช้บริการสังคม	การปฏิบัติเพื่อนความรู้ ไปบริการเผยแพร่ กับบุคคลใกล้ชิด	7. การนำความรู้และ ข้อคิดที่ได้ไปใช้กับ เพื่อน ๆ และบุคคล ในครอบครัว	ประเมินการนำ ความรู้ไปใช้ในการทำ กิจกรรมเกี่ยวกับการ บริการสังคม (ในโรงเรียนและ ครอบครัว)	แบบประเมินการนำความรู้ข้อคิดที่ได้ไป เผยแพร่/ทำประโยชน์ให้กับเพื่อน ๆ ในโรงเรียนบุคคลในครอบครัว

ตาราง 5 แสดงแนวทางการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ด้านควาด้วยตนเอง (Independent Study: IS) ในระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 4-6

เป้าหมายคุณภาพผู้เรียน	ตัวอย่างชิ้นงาน/ ผลการเรียนรู้	ตัวชี้วัดคุณภาพผู้เรียน	วิธีการ	การวัดและประเมินผล
การตั้งประเด็นคำถาม (Hypothesis Formulation)	1. แบบบันทึก ประเด็นคำถาม 2. แบบบันทึก การคาดคะเน คำตอบสมมติฐาน	1. การตั้งประเด็นปัญหา/คำถาม เกี่ยวกับเรื่องง่าย ๆ สิ่งแวดล้อมหรือบุคคลใกล้ตัว 2. ตั้งสมมติฐาน/คาดคะเนคำตอบ/ ตามเจตนาการของตนเองและ/ หรือตามความรู้และ ประสบการณ์ของตน	ประเมินการตั้งคำถาม การตั้งสมมติ นักเรียน	1. แบบประเมินการตั้งคำถาม การตั้งสมมติฐานของ นักเรียน 2. เกณฑ์การให้คะแนน การตั้งคำถาม การตั้ง สมมติฐานของนักเรียน
การสืบค้นความรู้จาก แหล่งเรียนรู้และสารสนเทศ หรือจากการปฏิบัติทดลอง (Searching for Information)	1. แผนการสืบค้น ข้อมูล 2. แบบบันทึก การสืบค้นข้อมูล	3. ออกแบบ วางแผนอย่างง่าย ในการรวบรวมและลำดับขั้นตอน การสืบค้น/เก็บรวบรวมข้อมูล 4. ศึกษา ค้นคว้า แสวงหาข้อมูล คำตอบจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากแหล่งเรียนรู้ใกล้ตัว (บุคคล หนังสือ หนังสือพิมพ์ หรืออื่น ๆ)	ประเมินทักษะ การสืบค้นข้อมูลของ นักเรียน	1. แบบประเมินการสืบค้น/ รวบรวมข้อมูล 2. เกณฑ์การให้คะแนน การสืบค้น รวบรวมข้อมูล
5. ทำงานบรรลุผลสำเร็จภายใต้การ ดูแลกำกับและช่วยเหลือของครู อย่างใกล้ชิด				

ตาราง 5 (ต่อ)

เป้าหมายคุณภาพผู้เรียน	ตัวอย่างชิ้นงาน/ ผลการเรียนรู้	ตัวชี้วัดคุณภาพผู้เรียน	การวัดและประเมินผล
		วิธีการ	เครื่องมือ
การสรุปองค์ความรู้ Knowledge Formation)	แบบบันทึกการสรุป องค์ความรู้	6. จัดการทำข้อมูลอย่างง่าย จากการสืบค้น 7. สรุปประเด็นความรู้หรือข้อคิด สำคัญจากการสืบค้น	แบบประเมินวิเคราะห์ ข้อมูลและการสรุปประเด็น ความรู้ของนักเรียน
การสื่อสารการนำเสนอ อย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication)	1. งานเขียนภาพวาด สะท้อน องค์ความรู้ ที่ค้นพบ 2. การพูด หรือ นำเสนอ	8. เขียนและพูดนำเสนอข้อสรุป จากการสืบค้นข้อมูลเป็นลำดับ ขั้นตอนที่เข้าใจง่ายในรูปแบบ เดี่ยว (Oral Individual Presentation หรือกลุ่ม (Oral and Presentation) โดยใช้สื่อที่ เหมาะสมกับวัย พร้อมอ้างอิง แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้	1. แบบประเมินงานเขียน ของนักเรียน 2. แบบประเมิน การสื่อสารและ การนำเสนอของ นักเรียน
การนำความรู้ไปใช้บริการ สังคม (Public Service)	การปฏิบัติกิจกรรม การนำความรู้ไปใช้ เพื่อบริการชุมชน	9. สามารถเชื่อมโยงความรู้ สู่การปฏิบัติในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อคนใกล้ชิด และโรงเรียน	แบบประเมินการทำ กิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อ คนใกล้ชิดและโรงเรียน

ตาราง 6 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยด้านการวัดและประเมินผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล

ปัจจัย	สภาพ
ด้านการวัดและประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> จัดบูรณาการสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ในรายวิชาพื้นฐาน จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม เช่น รายวิชาการศึกษาเพื่อเรียนรู้ (Knowledge Inquiry IS1-IS2) ในระดับประถมศึกษา การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity: IS3)

2.6 ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

การสร้างความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานในโรงเรียนมาตรฐานสากล ความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลให้โรงเรียนเกิดการขับเคลื่อนสู่มาตรฐานสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้โรงเรียนมีความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการและจัดการเรียนการสอนสู่มาตรฐานสากล ดังนี้

- โรงเรียนมีห้องอิเล็กทรอนิกส์มีเดีย มีห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ พร้อมอุปกรณ์ที่ทันสมัยเป็นไปตามเกณฑ์ มีห้องสมุด ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ที่มีการบริการด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้เป็นที่พึงพอใจของครูและนักเรียน

- โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน มีครูตรงสาขาวิชาเพียงพอ และอัตราส่วนครูต่อนักเรียนมีความเหมาะสม นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายระเบียบมาตรฐาน แนวปฏิบัติ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน และผู้บริหารทุกระดับ บริหารจัดการ ดำเนินการจัดการให้โรงเรียนมีปัจจัยพื้นฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ การจัดงบประมาณ ครูและบุคลากร วัสดุ-อุปกรณ์ ดังนี้

1. โรงเรียนมีขนาดชั้นเรียนเหมาะสม โดยมีจำนวนนักเรียนต่อห้อง (ปทุมวัย 25 คน: ห้อง ประถมศึกษา 30 คน: ห้อง มัธยมศึกษา 35 คน: 1 ห้อง)
2. จำนวนครุมีความรู้ตรงสาขาวิชาเพียงพอ และอัตราส่วนครุ 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 20 คน
3. ภาระงานการสอนของครุ มีความเหมาะสมไม่เกิน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
4. โรงเรียนจัดให้มีหนังสือ ตำราเรียนที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล และมีจำนวนเพียงพอต่อนักเรียน
5. โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์พกพา สำหรับนักเรียนทุกคน
6. โรงเรียนมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบความเร็วสูงเชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่ของโรงเรียน
7. โรงเรียนมีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มีเดีย ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ และมีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เน้นความเป็นเลิศของนักเรียนตามกลุ่มสาระอย่างพอเพียง และสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว
8. โรงเรียนมีห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการที่มีสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้บริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสม ทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย

ตาราง 7 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบด้านปัจจัยพื้นฐานของโรงเรียนมาตรฐานสากล

ปัจจัย	สภาพ
ด้านปัจจัยพื้นฐาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการบริการด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้เป็นที่พึงพอใจของครูและนักเรียน 2. มีจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนที่เหมาะสม มีครูตรงสาขาวิชาเพียงพอ 3. มีหนังสือ ตำราเรียนที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล และมีจำนวนเพียงพอต่อนักเรียน

2.7 ด้านการสร้างเครือข่ายและโรงเรียนร่วมพัฒนาสู่มาตรฐานสากล

ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาเครือข่ายและโรงเรียนร่วมพัฒนาสู่มาตรฐานสากล ควรดำเนินการเป็นระบบ/กระบวนการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วงจรการร่วมพัฒนา (Partnership Cycle)

จากกรอบความคิดการสร้างเครือข่ายและโรงเรียนร่วมพัฒนาสู่มาตรฐานสากล
จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เครือข่ายที่เป็นทางการ คือ เครือข่ายที่มีข้อตกลง ระบบ ระเบียบของ
ความสัมพันธ์ และมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

2. เครือข่ายที่ไม่เป็นทางการ คือ เครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคม
มีข้อตกลงเฉพาะ กิจกรรม มีวัตถุประสงค์เฉพาะเรื่องแต่ไม่มีข้อตกลง ระบบระเบียบของ
ความสัมพันธ์ และมีวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนจะจัดระบบความสัมพันธ์ให้เป็นเครือข่ายประเภทใดขึ้นอยู่กับระดับ
ความสัมพันธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้น ๆ สำหรับขั้นตอนในการสร้างเครือข่าย
มีข้อเสนอแนะแนวทางการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ
การสร้างเครือข่ายโรงเรียนควรดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขึ้นเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา เป็นการสร้างความตระหนักให้กับ
บุคลากรหลักและผู้เกี่ยวข้องหลักของโรงเรียนในการศึกษาแสวงหาเครือข่ายที่มีความเข้าใจ
เหมาะสม สอดคล้อง นำไปสู่ความสัมพันธ์ ความร่วมมือที่ดี และสามารถประสาน
ผลประโยชน์ให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของบุคคลและองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ
โรงเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนประชุมชี้แจง อภิปราย รับฟังข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
นโยบายและแนวทางการสร้างเครือข่ายและโรงเรียนร่วมพัฒนาสู่มาตรฐานสากลให้กับ
บุคลากรหลักของโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องหลักเพื่อสร้าง
ความตระหนักร่วมกัน

1.2 แต่งตั้งคณะทำงาน โรงเรียนแต่งตั้งคณะทำงานด้านเครือข่าย
(Partnership Committee) ประกอบด้วย ผู้บริหาร และบุคลากรหลักของโรงเรียน รวมทั้ง
ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ทั้งในและต่างประเทศ อาจจะเป็นศิษย์เก่าที่มีประสบการณ์
หรือผู้นำองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนา
เพื่อกำหนดแผน เป้าหมาย และแหล่งร่วมพัฒนา ตลอดจนแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน
สถานศึกษา และองค์กรต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความต้องการและโอกาสของนักเรียนว่าจะมี
ส่วนเข้าถึงกิจกรรมและบริการร่วมพัฒนาได้ทั่วถึงทุกคน หรือเฉพาะกลุ่ม ซึ่งมีแนวทาง
การดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 ศึกษา ทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับทิศทาง และกลยุทธ์ การพัฒนาโรงเรียน โดยคำนึงถึงคุณประโยชน์ของทั้งสองฝ่ายที่อาจได้รับหรือเรียนรู้ จากโรงเรียนร่วมพัฒนา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

1.2.2 สำรวจ ทบทวน ว่ามีโรงเรียนที่เป็นคู่พัฒนาอยู่ในท้องถิ่น พื้นที่ใกล้เคียงอยู่เดิมแล้ว หรือโรงเรียนที่จะสามารถเข้าร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาได้ตามที่ กำหนดเป้าหมายไว้หรือไม่ หรืออาจแสวงหาแนวทางสร้างคู่พัฒนาในลักษณะกลุ่มร่วมพัฒนา (Cluster Partnerships) กับโรงเรียนในท้องถิ่นหรือภูมิภาคอื่นเพิ่มเติม

1.2.3 ประสานงานขอความร่วมมือจากครู บุคลากร หรือผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อใช้สัมพันธภาพส่วนตัวในการแสวงหาคู่ร่วมพัฒนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเป็นทางเลือกที่ดีประการหนึ่งในการได้มาซึ่งคู่ร่วมพัฒนาที่หลากหลาย ตรงตามความต้องการ เฉพาะด้านของโรงเรียน

1.2.4 แสวงหาโรงเรียนร่วมพัฒนาในต่างประเทศ โดยสามารถติดต่อ องค์การที่ให้การสนับสนุนโดยตรง หรือองค์การการกุศล หรือองค์การเพื่อการพัฒนาที่ไม่แสวงหา กำไร ซึ่งจะช่วยระบุโรงเรียนที่เป็นแหล่งร่วมพัฒนาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตัวอย่างเช่น

iEARN (www.iearn.org.uk) iEARN เครือข่ายทางการศึกษา และทรัพยากร การเรียนรู้นานาชาติ เป็นเครือข่ายที่ไม่หวังผลกำไรที่ใหญ่ที่สุดในโลก ที่จะช่วยให้ครูและเยาวชนใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีอื่นในการสร้างความร่วมมือในการทำโครงการน เพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน

ePALS – ‘electronic pals’ (www.epals.com) เป็นเว็บไซต์ ที่บริการ E-mail ที่มีความปลอดภัยสำหรับโรงเรียนร่วมพัฒนา โดยไม่คิดค่าบริการสำหรับครู และนักเรียน

eLanguages (www.elanguages.org) เป็นเว็บไซต์ที่มีรูปแบบ ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้สำหรับครู ที่ใช้ได้กับผู้ร่วมพัฒนานานาชาติอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพทั้งในลักษณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

Moodle (moodle.org) เป็นเว็บไซต์บริการฟรี โดยมีสาระ เกี่ยวกับระบบการจัดการเรียนรู้ และการเรียนเสมือนจริง เป็นต้น

2. สร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน (Partnership Agreement and Action Planning) เมื่อผู้นำและผู้บริหารของเครือข่ายเห็นความสำคัญและประโยชน์ร่วมกัน และตกลง เป็นการเบื้องต้นที่จะร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงาน จัดกิจกรรม สร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน (Partnership Agreement and Action Planning) เพื่อให้เกิด

แนวทางความร่วมมือที่ชัดเจนก็จะมีการสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผนต่อไป การวางแผนสร้างเครือข่ายและโรงเรียนร่วมพัฒนาให้คณะทำงานศึกษาสำรวจข้อมูลพื้นฐาน จัดทำทะเบียนองค์กรเครือข่าย จำแนกประเภทเครือข่ายทั้งประเภทที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ กำหนดผู้รับผิดชอบวัตถุประสงค์ งบประมาณ วิธีการดำเนินการ กิจกรรมและการประเมินผล ให้มองเห็นภาพการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ความต่อเนื่องของเครือข่าย มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โดยผ่านได้หลายช่องทาง และมีช่องทางที่สำคัญคือ ผ่านกระบวนการของระบบ ICT เป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์กันด้วยระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้บริหารและครูต้องมีความรู้และทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ และการใช้ ICT แต่ต้องคำนึงถึงคุณประโยชน์ของทั้งสองฝ่ายที่อาจได้รับหรือเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพจากโรงเรียนที่จะเป็นคู่พัฒนา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และต้องไม่เป็นการเพิ่มภาระทำให้ผู้บริหารต้องทิ้งโรงเรียน ครูต้องทิ้งห้องสอน ดังนั้น ควรร่วมกันกำหนดแนวทางจัดทำแผนงานโครงการเพื่อนำไปสู่การดำเนินการต่อไป

สำหรับข้อมูล แนวคิด เพื่อประกอบการจัดทำแผนงาน โครงการ ในการสร้างเครือข่ายและโรงเรียนร่วมพัฒนา มีดังนี้ 1) การติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนสารสนเทศเพื่อการทำความรู้จักและร่วมทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และแนวทางการร่วมเป็นคู่พัฒนา 2) มีการศึกษาหลักสูตรร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการ ดำเนินงานจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการสร้างเครือข่ายและโรงเรียนร่วมพัฒนา 3) จัดให้นักเรียนแต่ละโรงเรียนได้จัดทำโครงงานเล็ก ๆ ระยะสั้น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างกระแสดความสนใจของนักเรียนในวงกว้าง 4) จัดให้ผู้แทนของโรงเรียนได้พบปะ เยี่ยมเยือนโรงเรียนร่วมพัฒนา ในกรณีที่เป็นโรงเรียนภายในประเทศ เพื่อร่วมปรึกษาหารือ ในรายละเอียดการร่วมดำเนินการ 5) จัดทำและลงนามข้อตกลงร่วมระหว่างโรงเรียน 6) ร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมระหว่างโรงเรียน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

จากแนวคิดดังกล่าว โรงเรียนสามารถเลือกรูปแบบ วิธีการสร้างเครือข่าย ในแต่ละประเภทได้ตามความเหมาะสมตามบริบทของแต่ละโรงเรียน ไม่ได้ใช้รูปแบบเดียวกัน ในทุกโรงเรียน คณะทำงานต้องศึกษาตามความเหมาะสม คัดเลือกมาเป็นเครือข่ายให้การสนับสนุน (เครือข่ายอุปถัมภ์) หรือโรงเรียนร่วมพัฒนาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อความร่วมมือในการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งมีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

2.1 สร้างเครือข่ายส่งเสริมการพัฒนาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นเครือข่ายให้การส่งเสริมสนับสนุนทั้งในและต่างประเทศ เป็นเครือข่ายอุปถัมภ์ ซึ่งหมายถึง บุคคล องค์กร สถาบัน ชุมชน ที่มีส่วนร่วมให้การสนับสนุน และร่วมพัฒนาโรงเรียนทั้งในด้านการระดมสรรพกำลัง ทรัพยากร และองค์ความรู้และเทคโนโลยี เช่น สถาบันอุดมศึกษา สถาบันการเงิน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สำหรับองค์กรที่มีบทบาทโดยตรงหรือโดยอ้อม วัตถุประสงค์เพื่อให้ เห็นความสำคัญ ผลประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล อาจจะทำ ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน (MOU) ระหว่างผู้นำองค์กรนั้นกับผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้ง จัดแผนงานโครงการในการสร้างความสัมพันธ์ กิจกรรม รวมถึงกำหนดบทบาทผู้รับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2.2 สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา โรงเรียนทั้งในและต่างประเทศที่มีศักยภาพ เพียงพอทั้งภาครัฐและเอกชน สมัครใจร่วมมือกันเป็นเครือข่าย จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ระหว่างกัน (MOU) สร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียน สามารถดำเนินการได้ทั้งระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มงาน/และกลุ่มสาระระดับสาขาวิชา ระดับชั้นเรียน ระดับบุคคล/กลุ่มบุคคล เช่น การ เป็นคู่พัฒนาระหว่างครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกัน การเป็นคู่พัฒนาระหว่างนักเรียน ฯลฯ สำหรับแนวคิดเพื่อการวางแผนเครือข่ายการร่วมพัฒนาระดับโรงเรียน มีแนวทางดังนี้

2.2.1 เครือข่ายร่วมพัฒนาตามพื้นที่ (Area-Based Partnerships) เป็นการจำแนกโรงเรียนร่วมพัฒนาตามสภาพพื้นที่ภูมิศาสตร์ ได้แก่ โรงเรียนที่ตั้งอยู่ท้องถิ่น เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ในเขตพื้นที่หรือจังหวัดเดียวกันเป็นสำคัญ หรืออาจตั้งอยู่ ในกลุ่มจังหวัดเดียวกัน หรือจัดแบ่งเป็น 19 เครือข่ายตามกลุ่มจังหวัดเขตตรวจราชการ เพื่อสะดวกในการประสานงาน และวางแผนการให้ความร่วมมือพัฒนา

2.2.2 เครือข่ายกลุ่มร่วมพัฒนา (Cluster Partnerships) ประกอบด้วย โรงเรียนสองโรงเรียนหรือมากกว่านั้นในท้องถิ่นเดียวกัน ดำเนินการร่วมพัฒนากับโรงเรียน จำนวนใกล้เคียงกันในอีกท้องถิ่นหนึ่ง ซึ่งโดยปกติแล้วควรคำนึงถึงระยะทางหรือความสะดวก ในการเดินทางระหว่างกลุ่ม เพื่อให้โรงเรียนสามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมประชุมปรึกษาหารือกันได้ทางตรง (Face-to-Face Meeting) อย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง

ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของกลุ่มร่วมพัฒนานี้ คือ แต่ละโรงเรียนในกลุ่มมักจะมีโรงเรียนที่เป็นคู่ร่วมพัฒนาในกลุ่มโรงเรียนของต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเชื่อมประสานการร่วมพัฒนาระหว่างกลุ่มโรงเรียนภายในประเทศ และต่างประเทศ

2.2.3 เครือข่ายร่วมพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ (Agenda-Based Partnerships) เป็นการร่วมพัฒนาระหว่างโรงเรียนที่มีวาระการพัฒนา หรือวัตถุประสงค์เฉพาะร่วมกัน เช่น กลุ่มโรงเรียนเน้นความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์ กลุ่มโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย กลุ่ม Education Hub เป็นต้น

2.2.4 เครือข่ายที่มีอัตลักษณ์เฉพาะ (Identity-Based Partnerships) เป็นการรวมกลุ่มเพื่อให้ความช่วยเหลือร่วมมือกันตามอัตลักษณ์ร่วมของโรงเรียน เช่น กลุ่มโรงเรียนเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น ในรัชกาลที่ 5 รัชกาลที่ 6 รัชกาลที่ 9 กลุ่มเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กลุ่มโรงเรียนอนุบาลจังหวัด ฯลฯ

สำหรับโรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชนที่สนใจสมัครใจและมีศักยภาพเพียงพอ สนใจเข้าร่วมโครงการโรงเรียนร่วมพัฒนาสู่มาตรฐานสากล จัดทำแผนและข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจาก สพฐ. และได้รับการสนับสนุนจาก สพฐ. ได้แก่ การพัฒนาบุคลากร การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการประเมินผลเพื่อการรับรองคุณภาพมาตรฐานสากล การสร้างเครือข่ายโรงเรียนร่วมพัฒนาจะเป็นกลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนพัฒนาสู่มาตรฐานสากลขยายเชิงปริมาณและคุณภาพได้มากขึ้น

ดังนั้น การสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผนในการสร้างเครือข่ายและพัฒนาในเครือข่ายให้เกิดความเข้มแข็ง ต้องสอดคล้องกับคุณประโยชน์ของทั้งสองฝ่ายที่อาจได้รับ มีผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ งบประมาณ วิธีการดำเนินการ กิจกรรม และการประเมินผล มองเห็นภาพการปฏิบัติการที่ชัดเจน เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ความต่อเนื่องของเครือข่าย มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โดยผ่านช่องทางในหลายช่องทาง เช่น ผ่านกระบวนการของระบบ ICT เป็นการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันด้วยระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้บริหารและครูต้องมีความรู้และทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ และการใช้ ICT

3. ขั้นร่วมดำเนินงานและกำกับ ติดตาม เป็นขั้นตอนสำคัญในการนำแผนงาน/โครงการ ที่เตรียมการไว้มาปฏิบัติเพื่อสร้างเครือข่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

3.1 คณะทำงานเครือข่ายของโรงเรียนศึกษารายละเอียด วิเคราะห์ตรวจสอบ ทบทวนแผนงาน โครงการ ประชุมชี้แจง เผยแพร่สร้างความเข้าใจผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจ มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามแผน

3.2 คณะกรรมการบริหาร/คณะทำงานของเครือข่าย ผู้รับผิดชอบระหว่างเครือข่าย นำข้อตกลง กิจกรรมนำมาปฏิบัติ เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ตัวอย่างกิจกรรม เช่น

3.2.1 ร่วมจัดกิจกรรมหรือจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรที่ได้กำหนดร่วมกัน)

3.2.2 จัดกิจกรรมการเยี่ยมเยียน แลกเปลี่ยน ระหว่างนักเรียน

3.2.3 เชิญชวนผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชนท้องถิ่นทั้งสองฝ่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

3.2.4 ร่วมกันแสวงหาภาคีเครือข่ายสนับสนุน การดำเนินงานร่วมกับคู่พัฒนา

3.2.5 ร่วมกันติดตามการดำเนินงานของคู่พัฒนา และพัฒนาการของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

3.2.6 จัดให้มีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ระหว่างผู้ปฏิบัติ และนักเรียน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

3.2.7 การใช้แหล่งเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนเครือข่าย เพื่อพัฒนาร่วมกัน

3.2.8 ร่วมมือกันพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. ขั้นตอนทวนผลการดำเนินงาน เป็นขั้นนำผลการประเมินมาใช้ในการทบทวนปรับปรุงพัฒนาเครือข่าย

4.1 คณะกรรมการบริหารเครือข่ายร่วมกันทบทวนผลการดำเนินงานของคู่พัฒนาว่ามีความก้าวหน้าหรือประสบผลสำเร็จตามที่ร่วมกันกำหนดไว้อย่างไรบ้าง มีผลกระทบต่อนื่องจากการดำเนินงานอย่างไรบ้าง ทั้งนี้ควรมีการแสดงผลหลักฐานร่องรอยผลการปฏิบัติงานมาใช้ประกอบการพิจารณา

4.2 ทบทวนแผนการดำเนินงานและข้อตกลงร่วมกันเพื่อพิจารณาปรับปรุง พัฒนา หรือดำเนินการตามที่ได้เห็นสมควรร่วมกันต่อไป

4.3 ผลการตรวจสอบทบทวนนำไปเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานหรือพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป ถ้าหากเห็นว่าเป็นปัญหาอุปสรรคควรปรับปรุงแก้ไขเสียใหม่

ตาราง 8 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัย องค์ประกอบ ด้านการสร้างเครือข่ายและโรงเรียน
ร่วมพัฒนาสู่มาตรฐานสากลของโรงเรียนมาตรฐานสากล

ปัจจัย	สภาพ
ด้านการสร้างเครือข่าย	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีเครือข่ายที่มีข้อตกลง ระบบ ระเบียบของความสัมพันธ์ และมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2. คำนึงถึงความต้องการและโอกาสของนักเรียนว่าจะมีส่วนเข้าถึงกิจกรรมและบริการร่วมพัฒนาได้ทั่วถึงทุกคน หรือเฉพาะกลุ่ม 3. จัดทำและลงนามข้อตกลงร่วมระหว่างโรงเรียนร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมระหว่างโรงเรียนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

สรุปได้ว่า การสร้างเครือข่าย เป็นกลยุทธ์สำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนให้โรงเรียนพัฒนาสู่มาตรฐานสากล ซึ่งมีแนวคิดในการสร้างเครือข่ายในมิติเครือข่ายที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งในและต่างประเทศ การดำเนินการสร้างเครือข่ายให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ ได้แก่ 1) การเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา 2) การสร้างข้อตกลง ร่วมวางแผน 3) การร่วมดำเนินงานและกำกับติดตาม 4) การทบทวนผลการดำเนินงาน สำหรับการสร้างความเข้มแข็งและความต่อเนื่องของเครือข่ายโดยผ่านช่องทางในหลายช่องทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำระบบ ICT ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันด้วยเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังนั้น ผู้บริหารและครูต้องมีความรู้และมีทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษในระดับดีพร้อมที่จะใช้เป็นกลไกสำคัญของเครือข่ายที่ส่งเสริมการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศในภูมิภาคเอเชียและยุโรป ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ฟินแลนด์ สหราชอาณาจักร แคนาดา นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ และจีน พบว่า แต่ละประเทศมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยบัญญัติจุดมุ่งหมายของการศึกษาไว้ในกฎหมายแม่บทการศึกษาจากเป้าหมายหลักสูตร เป้าหมายความต้องการของประเทศที่ต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่สากล สรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ 7 ประเทศ พบว่า มี 5 ประเทศ กำหนดมาตรฐานหลักสูตรแห่งชาติเพื่อการพัฒนาพลเมืองที่มีพัฒนาการสมดุทุกด้าน มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง และมีคุณลักษณะ

และค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามบริบท และประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของแต่ละประเทศ

2. ทุกประเทศที่มีหลักสูตรแห่งชาติ ต่างเน้นทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดเชิงวิพากษ์ ความร่วมมือ ความสามารถในการสื่อสาร ทักษะชีวิต ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะภาษาที่หลากหลาย ทักษะการแก้ปัญหา และคณิตศาสตร์ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเน้นคุณลักษณะด้านจริยธรรมทางสังคม ซึ่งมีทั้งแบบอิงศาสนาและเป็นกลางทางศาสนา รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ เพื่อความยั่งยืนของโลก เทียบเคียงกับผลการสอบวัดความรู้ และทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ขององค์การความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ (OECD) และสมามคณานาชาติเพื่อการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (IEA) หรือข้อสอบ PISA และ TIMSS

3. ทำการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษา ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ให้สอดคล้องกับแนวการสอบ PISA และ TIMSS ซึ่งให้ความสำคัญกับทักษะจำเป็นซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ โดยระดับการศึกษาภาคบังคับ มุ่งพัฒนามาตรฐานด้านการอ่าน และการเขียนภาษาประจำชาติ การคิดเลขและคณิตศาสตร์ ส่วนระดับหลังภาคบังคับก่อนอุดมศึกษา (มัธยมศึกษาตอนปลาย) จะมุ่งพัฒนามาตรฐานด้านการอ่าน และการเขียนภาษาประจำชาติ การคิดเลขและคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ศึกษาด้วย และมีบางประเทศมุ่งพัฒนามาตรฐานด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา

จากการศึกษาแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา โดยพิจารณาจากหลักสูตรแห่งชาติ ผลการศึกษาสรุปดังนี้

ตาราง 9 แสดงแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา และหลักสูตรแห่งชาติของ
ต่างประเทศ

ประเทศ	การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	มาตรฐานการศึกษาตามกรอบ หลักสูตร/หลักสูตรแกนกลาง
สหรัฐอเมริกา	<ol style="list-style-type: none"> 1. โดยบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แต่ละมลรัฐมีอำนาจที่จะกำหนด มาตรฐานการศึกษาได้เอง อย่างเป็นอิสระ สำหรับการศึกษ ขั้นพื้นฐาน 2. ในเชิงปฏิบัติมหาวิทยาลัย/ วิทยาลัย มักใช้ข้อสอบ SAT Reasoning Test (Math, Critical Reading, Writing) หรือข้อสอบ ACT (General Education: English, Math, Reading, Science) เพื่อรับเข้าศึกษาต่อในสถาบัน อุดมศึกษา 3. มีการพัฒนามาตรฐานร่วม (Common Core State Standards Initiative) สำหรับการศึกษขั้น พื้นฐาน (K-12) วัดมาตรฐาน Language Arts (อ่าน, เขียน, พูด, ฟัง, การใช้ ภาษา) และคณิตศาสตร์ (การ ตอบโจทย์คณิตศาสตร์, เนื้อหา สาระคณิตศาสตร์) ใช้ร่วมกัน เกือบทุกมลรัฐ 4. มีการพัฒนามาตรฐานรายวิชา (Subject Standards) โดยองค์กร ทางวิชาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ หลายสาขาวิชา 	ไม่มีหลักสูตรแห่งชาติหรือหลักสูตร แกนกลางในระดับชาติ

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเทศ	การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	มาตรฐานการศึกษาตามกรอบ หลักสูตร/หลักสูตรแกนกลาง
แคนาดา	<ol style="list-style-type: none"> 1. รัฐ/จังหวัด/เขตปกครองพิเศษ มีอำนาจที่จะกำหนดมาตรฐานการศึกษาได้เองอย่างอิสระ 2. มีการทดสอบมาตรฐานการศึกษาในระดับรัฐ/จังหวัด/เขตปกครองพิเศษ เช่น ออนตาริโอ ทดสอบอ่าน เขียน คณิตศาสตร์ ป.3, ป.6 และม.3 เพื่อจะได้รับ Ontario Secondary School Diploma 3. รัฐ/จังหวัด/เขตปกครองพิเศษ อาจจัดการสอบระดับ PCAP (Pan Canadian Assessment Program) เช่น ออนตาริโอ ให้นักเรียน เกรด 8 สอบทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ทุกสามปี 4. รัฐ/จังหวัด/เขตปกครองพิเศษ อาจจัดการสอบ TIMSS, PIRLS, PISA และ ICILS (มาตรฐานทักษะคอมพิวเตอร์และสารสนเทศศึกษา) ซึ่งเป็นการสอบมาตรฐานระดับนานาชาติ 	ไม่มีหลักสูตรแห่งชาติหรือหลักสูตรแกนกลางในระดับชาติ

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเทศ	การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	มาตรฐานการศึกษาตามกรอบ หลักสูตร/หลักสูตรแกนกลาง
สหราชอาณาจักร	<p>1. มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ภาคบังคับ) สำหรับการศึกษาก่อนประถม และเกรด 1-9 กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>2. มุ่งผลลัพธ์ของการศึกษาแห่งชาติซึ่งมีระดับสูงและคะแนนใกล้เคียงกันมากที่สุด เมื่อใช้การสอบ PISA เป็นเครื่องมือในการวัดผล ตามนโยบาย High Standards for All ในการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค.ศ. 2016</p>	<p>กรอบมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรแห่งชาติระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เช่น กรณียของประเทศไทย</p> <p>1. กรอบมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มุ่งพัฒนาความอยากรู้อยากเห็น ความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ผ่านการเรียนรู้ 3 สาระหลัก 4 สาระ เสริมสภาพของ สาระหลัก คือ การสื่อสารและ ภาษาการพัฒนาสุขภาพกาย การพัฒนาบุคคล สังคม และอารมณ</p> <p>2. หลักสูตรแห่งชาติระดับประถมศึกษา ค.ศ. 2013 มีเป้าหมายเพื่อให้มีความรู้ที่จำเป็นสำหรับพลเมืองที่มีการศึกษา ทำได้ดีที่สุดตามที่คิดและพูด ฟังพอใจในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความสำเร็จของมนุษย์ ผ่านวิชาแกน 3 วิชา คือ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาพื้นฐาน 7 วิชา คือ ศิลปะและการออกแบบ การใช้คอมพิวเตอร์ การออกแบบและเทคโนโลยี ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ดนตรี พลศึกษา</p>

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเทศ	การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	มาตรฐานการศึกษาตามกรอบ หลักสูตร/หลักสูตรแกนกลาง
นิวซีแลนด์	<p>1. มีระบบมาตรฐานการศึกษาของชาติ (National Standards System) ทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารการศึกษาแบบกระจายอำนาจ ซึ่งโรงเรียนต้องบริหารตาม The National Administration Guidelines (NAGs) ซึ่งกำหนด 6 แนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนายุทธศาสตร์สถานศึกษา การพัฒนานโยบายบริหารบุคคล และธุรกิจของสถานศึกษา การดำเนินงานตามระเบียบการเงินและสินทรัพย์ การจัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อ เด็ก และ</p>	<p>โดยให้เพิ่มวิชาความเป็นพลเมืองดี ในช่วงชั้นที่ 2 หลักสูตรแห่งชาติ ระดับมัธยมศึกษา ค.ศ. 2014 ช่วงชั้นที่ 3 เพิ่มวิชาภาษาต่าง ๆ รวมเป็น 12 วิชา แต่ช่วงชั้นที่ 4 เรียนเพียง 6 วิชา คือ วิชาแกน 3 วิชา วิชาพื้นฐาน 3 วิชา โดยวิชาแกนในระดับมัธยมปลายนี้ คือ ความเป็นพลเมืองดี การใช้คอมพิวเตอร์ และพลศึกษา</p> <p>มีหลักสูตรแกนกลางก่อนประถมศึกษา และหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน - หลักสูตรแกนกลางก่อน ประถมศึกษา ปรับปรุง ค.ศ. 2010 มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้เด็ก เป็นบุคคลที่มีมนุษยธรรม มีจริยธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย 7 สาระ การเรียนรู้ คือ ภาษาและ ปฏิสัมพันธ์ คณิตศาสตร์ จริยธรรม และศาสนา สิ่งแวดล้อมและ ธรรมชาติศึกษา สุขศึกษา การ พัฒนากายและการเคลื่อนไหว ศิลปะ และวัฒนธรรม</p>

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเทศ	การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	มาตรฐานการศึกษาตามกรอบ หลักสูตร/หลักสูตรแกนกลาง
	<p>การดำเนินงานตามระเบียบว่าด้วย การมาเรียน ภายใต้อณัติคณะกรรมการสถานศึกษา (Board of Trustee)</p> <p>2. มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรแห่งชาติ</p> <p>3. มีมาตรฐานระดับชาติ สำหรับผู้จบชั้นปีที่ 8 เริ่มใช้ตั้งแต่ ค.ศ. 2009 เพื่อวัดมาตรฐานด้านคณิตศาสตร์ และด้านการอ่านและการเขียนกำหนดให้ครูทดสอบได้เอง โดยเลือกใช้ข้อสอบที่ส่วนกลางทำตัวอย่างไว้ให้ในเว็บไซต์ แล้วรายงานผลต่อผู้ปกครองนักเรียนปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง รายงานสรุปผลต่อเขตพื้นที่ปีละ 1 ครั้ง</p> <p>4. ใช้ระบบNQF (The National Qualification Framework) ในการวัดมาตรฐานผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลายโดยให้สอบ NCEA (The National Certificate of Educational Achievement) มาใช้สมัครเข้ามหาวิทยาลัย</p> <p>แทนรูปแบบเดิม แบ่งระดับของ NCEA เป็น 3 ระดับ ระดับ 1 = ความรู้ตามหลักสูตรชั้นปีที่ 11</p>	<p>(การศึกษาปฐมวัย ให้เรียนฟรีก่อนประถมศึกษา 1-2 ปี โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาภาคบังคับ)</p> <p>หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค.ศ. 2004 ซึ่งกำลังปรับปรุง เพื่อใช้ตั้งแต่ ค.ศ. 2016 เป็นหลักสูตรภาคบังคับระดับประถมศึกษา ถึง มัธยมต้น</p> <p>เพื่อพัฒนาสมรรถนะแนวขวาง 7 สมรรถนะ คือ การคิดและเรียนเพื่อเรียนรู้ การดูแลตนและผู้อื่น การจัดการชีวิตและความปลอดภัย การมีสมรรถนะทางวัฒนธรรม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการแสดงออก การอ่านออกเขียนได้หลายภาษา มีสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีสมรรถนะการดำเนินชีวิตในงามและเป็นนักประกอบการ</p> <p>- การมีส่วนร่วมในกลุ่มและมีอิทธิพลต่อกลุ่ม และการสร้างอนาคตที่ยั่งยืน โดยให้เรียนภาษาแม่และภาษาประจำชาติ ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติศึกษา ชีววิทยาและภูมิศาสตร์ ฟิสิกส์และเคมี สุขศึกษา ศาสนา จริยศึกษา ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา ดนตรี ทัศนศิลป์</p>

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเทศ	การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	มาตรฐานการศึกษาตามกรอบ หลักสูตร/หลักสูตรแกนกลาง
	ระดับ 2 = ความรู้ตามมาตรฐาน หลักสูตรชั้นปีที่ 12 ระดับ 3 = มาตรฐานหลักสูตรชั้นปีที่ 13	การฝีมือ พลศึกษา คหกรรม และมีวิชาเลือกในระดับมัธยมศึกษา - ฐานคิด คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีคุณภาพสูงเป็นสิทธิพื้นฐานของ นักเรียนทุกคน วิธีชีวิตแบบยั่งยืน เป็นสิ่งจำเป็นความหลากหลาย ทางวัฒนธรรมเป็นความร่ำรวย ต้องมีมนุษยธรรม วัฒนธรรมและ อารยธรรม เสมอภาคและ ประชาธิปไตย
สิงคโปร์	1. กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจ หน้าที่ในการบริหารการศึกษา ทุกระดับโดยมาตรฐานการศึกษา ปฐมวัย รับผิดชอบร่วมกับ กระทรวง สาธารณสุขและ กระทรวงพัฒนาชุมชน เยาวชน และกีฬา 2. ระดับประถมศึกษา มีหลักสูตร แห่งชาติ ซึ่งมุ่งสร้างทักษะชีวิต ลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ และ ความเป็นพลเมืองดี และสอบวัด ความรู้มาตรฐาน เรียกว่า 3. ระดับมัธยมศึกษา กำหนด มาตรฐานโดยแบ่งเป็น 3 สาย ได้แก่ สายพิเศษ/เร่งรัดสายสามัญ วิชาการ และสายเทคนิค แบ่งสาย ตามผลการสอบ PSLE	มีมาตรฐานการดูแลสุขภาพและ ผลลัพธ์ที่คาดหวังจากหลักสูตรระดับ อนุบาล และมาตรฐานหลักสูตร แห่งชาติระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษา - โปรแกรมการเรียนรู้ระดับอนุบาล คือ มุ่งเพื่อพัฒนาทักษะภาษาและ การรู้หนังสือ ความเข้าใจพื้นฐาน เกี่ยวกับตัวเลข วิทยาศาสตร์ อย่างง่าย ทักษะทางสังคม ทักษะการแก้ปัญหาและการคิด สร้างสรรค์ ความซาบซึ้งในดนตรี การเคลื่อนไหวและเล่นกลางแจ้ง โดยทักษะภาษาเรียนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่ 1 - คุณลักษณะที่คาดหวัง 8 ประการ คือ รู้ว่าอะไรถูกอะไรผิด เต็มใจ แบ่งปันและผลัดเปลี่ยนกับผู้อื่น

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเทศ	การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	มาตรฐานการศึกษาตามกรอบ หลักสูตร/หลักสูตรแกนกลาง
<p>4. มัธยมศึกษาสายพิเศษ/เร่งรัด เรียน 4 ปี เมื่อเรียนจบให้สอบ GCE 'O' Level ส่วนสายสามัญ วิชาการ และสายเทคนิค เป็นหลักสูตร 4 ปี ซึ่งเมื่อเรียนจบ ให้สอบ GCE 'N' Level ถ้าผ่านในระดับดีให้เรียนอีก 1 ปี (ปีที่ 5) เพื่อเข้าสอบ GCE 'O' Level5. GCE 'O' Level เป็นการ สอบระดับชาติ เรียกว่า Singapore-Cambridge General Certificate of Education ซึ่งผู้จะ เข้าสอบทุกคนที่ผ่านสายสามัญ วิชาการ หรือสายเทคนิคมาแล้ว ต้องมีหลักฐานการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วย อย่างน้อย 1 กิจกรรม</p>	<p>สามารถสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น อยากรู้อยากเห็นและสามารถสืบค้น สามารถฟังและพูดด้วยความเข้าใจ รู้จักทำตัวให้สบายและมีความสุข มีพัฒนาการทางร่างกายและ สุขนิสัยที่ดี รักครอบครัว เพื่อน ครู และโรงเรียน</p> <p>- หลักสูตรประถมศึกษา มุ่งให้มี ความรู้และทักษะการใช้ ภาษาอังกฤษ ภาษาแม่ และ คณิตศาสตร์ สร้างทักษะชีวิต สร้างลักษณะนิสัยที่ดี และ ความเป็นพลเมืองดี สร้างความ เป็นชาติสามารถเรียนรู้โดยการลง มือปฏิบัติ และปฏิบัติตาม ค่านิยม ที่พึงประสงค์ได้โครงสร้างของ หลักสูตร ประกอบด้วย (1) วิชา มาตรฐาน 4 วิชา คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาแม่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (เริ่มสอนวิทยาศาสตร์ในชั้นปีที่ 3) (2) วิชาพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ พื้นฐาน ภาษาแม่พื้นฐาน วิทยาศาสตร์ พื้นฐาน (3) วิชาเลือก คือ ภาษาแม่ ระดับสูงขึ้น</p> <p>- หลักสูตรมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 3 สาย แต่สามารถเปลี่ยนสายได้ โดยให้พิจารณาจากผลการสอบ และการประเมินโดยครูและ</p>	

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเทศ	การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	มาตรฐานการศึกษาตามกรอบ หลักสูตร/หลักสูตรแกนกลาง
สาธารณรัฐ ประชาชนจีน	<p>1. รัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐ ประชาชนจีน บัญญัติว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสร้าง ความแข็งแกร่งทางจิตใจของ นักสังคมนิยม ให้รัฐสนับสนุน การศึกษาเพื่อควมมี คุณธรรม และเป็นพลเมืองดี</p> <p>2. ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษา ภาคบังคับ และนำร่อง เมื่อปี ค.ศ. 2001 เพื่อสร้างระบบ มาตรฐานหลักสูตร สำหรับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>3. กฎหมายการศึกษาภาคบังคับ แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 2006 ให้การศึกษาภาคบังคับขยายเป็น 9 ปี แบบให้เปล่า และให้ สภาแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ ในการแนะนำการจัดการศึกษา ภาคบังคับ และให้รัฐบาลของ ประชาชนในท้องถิ่นทำหน้าที่ บริหารการศึกษาภาคบังคับตาม แผนของจังหวัด/เขต/เทศบาล</p>	<p>ผู้บริหารสถานศึกษา มุ่งเพื่อให้มี คุณลักษณะ 8 ประการ คือ มีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต มีความเอาใจใส่และห่วงใยผู้อื่น สามารถทำงานเป็นทีม และ เห็นคุณค่าการอุทิศให้ทีม เป็นผู้ประกอบการที่ดีและริเริ่ม ทำสิ่งใหม่ มีพื้นฐานความรู้กว้าง เชื่อมั่นความสามารถตน ชื่นชม สิ่งที่มี สุนทรียภาพ รู้จักและเชื่อมั่น ในประเทศสิงคโปร์มีนโยบาย ยกระดับมาตรฐานการศึกษา และ ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษา ของปวงชน</p> <p>- หลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้มีความ สามารถใน การสร้างนวัตกรรมและการลงมือ ปฏิบัติ ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ และการสำรวจความสนใจและ ศักยภาพผู้เยาว์และวัยรุ่น และ ส่งเสริมให้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนและมี แรงบันดาลใจที่จะแสวงหาความรู้</p>

หมายเหตุ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559

3. การจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Learner Profile) เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen) พัฒนาระดับคุณภาพจัดการเรียนการสอนและการจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานสากล เป็นการต่อยอดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นมาตรฐานชาติ (ตามที่โรงเรียนทุกโรงเรียนจะต้องดำเนินการ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา โดย สมศ. ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) โดยภาพรวมคุณลักษณะที่พึงประสงค์พื้นฐานของทั้งสองมาตรฐาน เหมือนกัน คือ การจัดการศึกษาให้คนในชาติเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO โดยในศตวรรษที่ 21 ทุกประเทศได้มีการพัฒนาและใช้หลักสูตรการศึกษาที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้ Learn to Know, Learn to Be, Learn to Do เพื่อให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในฐานะพลเมืองของชาติ และ Learn to live together เพื่อสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในฐานะพลโลก โดยมุ่งหวังที่จะให้โรงเรียนได้พัฒนาต่อยอดคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ มีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ตลอดจน การพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน นักเรียนจำเป็นต้องมีทักษะที่จำเป็นเพื่อเผชิญความเปลี่ยนแปลงและใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่า รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้ทักษะด้านเทคโนโลยีเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ไปสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21 แต่ข้อเสนอจากงานวิจัยของ enGauge 21st ได้ก้าวไกลไปกว่านั้น ด้วยการนำเสนอทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตการเรียนรู้และการทำงานในยุคเทคโนโลยีดังนี้

ภาพ 3 แสดงแผนภาพสัมฤทธิผลทางวิชาการในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2553

จากภาพ 3 สรุปได้ว่า
 ความรู้พื้นฐานในยุคดิจิทัล (Digital-Age Literacy) คือ มีความรู้พื้นฐาน วิทยาศาสตร์
 เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี รู้ภาษา ข้อมูล และทัศนภาพ (Visual and Information Literacies)
 วัฒนธรรม และมีความตระหนักรู้ในระดับโลก (Multicultural Literacy and Global Awareness)
 การคิดประดิษฐ์อย่างสร้างสรรค์ (Inventive Thinking) คือ มีความสามารถ
 ในการปรับตัว-นำตน จัดการกับความซับซ้อน ใฝ่รู้ สร้างสรรค์ กล้าเสี่ยง คิดได้ในระดับสูง
 และมีเหตุมีผล

การมีผลิตภาพสูง (High Productivity) คือ มีความสามารถในการจัดลำดับความสำคัญ
 วางแผนและบริหารจัดการมุ่งผลสำเร็จ และใช้เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพในโลกแห่งความเป็นจริง
 สามารถผลิตผลงานที่เหมาะสม มีคุณภาพสูง

การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) ความสามารถในการ
 ทำงานเป็นทีม การร่วมมือและสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ
 ต่อตนเอง สังคม และส่วนรวม

ในยุคศตวรรษที่ 21 ถูกขับเคลื่อนตามสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ในโลกอย่างหลากหลาย จึงมีความจำเป็นต้องยกระดับผู้เรียนให้ได้มาตรฐานสากล เพราะสังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมที่ประเทศไทยเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งในบ้านเราหรือย้ายฐานการผลิตไปต่างประเทศ สิ่งแรกที่รีบเร่งพัฒนาคนรุ่นใหม่ คือ ศักยภาพที่เป็นสากล (Global Competency) การที่ประเทศไทยเปิดประตูทางการค้า มีกระแสการไหลเวียนของการลงทุนมายังประเทศไทย กำลังคนรุ่นใหม่จะต้องพัฒนาให้มีความพร้อมระดับสากล ในเรื่องการใช้ภาษาที่เป็นสากล ในที่นี้หมายถึงภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศที่ 2 อื่น ๆ การมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในขณะเดียวกันควรมีความรู้สังคมเรา สังคมเขา เพื่อสามารถปรับให้เหมาะสมกับสภาพสังคมของเรา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในฐานะเป็นเครื่องมือของการพัฒนา หากเราไม่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาของเราให้อยู่ในระดับโลกได้แล้วเราจะดำรงคงอยู่ในสังคมโลกปัจจุบันได้ เมื่อพิจารณาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะ กระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

จากสมรรถนะดังกล่าวข้างต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และความรู้ความสามารถในสมรรถนะ 5 สมรรถนะ ซึ่งเมื่อพิจารณาคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษ 21 และคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ได้แก่

1. เป็นเลิศวิชาการ (Smart) มีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยีรอบรู้ภาษา ข้อมูล และทัศนภาพ มีผลการเรียนดีเป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ มีความถนัดหรือความสามารถเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือระดับสูงทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ

2. สื่อสารสองภาษา (Communicator) มีทักษะการสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์ มีทักษะการเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือเพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพ ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น มีความสามารถเป็นที่ยอมรับจากสถาบันทางภาษาต่าง ๆ

3. ล้ำหน้าทางความคิด (Thinker) มีความใฝ่รู้ สร้างสรรค์ กล้าเผชิญความเสี่ยง คิดได้ในระดับสูง มีเหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง วิจัย สืบค้น และประเมินค่า กล้านำเสนอความคิดที่สร้างสรรค์และแตกต่าง สามารถปรับตัว นำตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี แก้ปัญหา จัดการกับความซับซ้อนได้

4. ผลงานอย่างสร้างสรรค์ (Innovator) สามารถจัดลำดับความสำคัญ วางแผน และบริหารจัดการสู่ผลสำเร็จ สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบสร้างสรรค์งาน สื่อสาร นำเสนอ เผยแพร่ มีผลงานออกแบบ สร้างสรรค์ ประดิษฐ์คิดค้นที่นำเสนอเผยแพร่ได้อย่างกว้างขวาง สามารถผลิตผลงานที่เหมาะสม มีคุณภาพสูง

5. ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก (Global Citizenship) มีความตระหนักรู้สภาพการณ์ของโลก (Global Awareness) สามารถเรียนรู้และจัดการกับความซับซ้อนคลุมเครือ มีความรู้ เข้าใจ และตระหนักถึงความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของไทยและของนานาชาติ

การจัดการเรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล จึงมุ่งสะท้อนคุณภาพของผู้เรียน ต่อยอดจากสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	คุณลักษณะผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21	คุณภาพผู้เรียน โรงเรียน มาตรฐานสากล
1. รักชาติศาสนา	1. ความสามารถ ในการสื่อสาร	1. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	1. เป็นเลิศวิชาการ
2. ซื่อสัตย์สุจริต	2. ความสามารถ ในการคิด	2. มีภูมิรู้	2. สื่อสารสองภาษา
3. มีวินัย	3. ความสามารถ ในการแก้ปัญหา	3. รู้จักใช้ วิจารณญาณ	3. ล้ำหน้าทาง ความคิด
4. ใฝ่เรียนรู้	4. ความสามารถใน การใช้ทักษะชีวิต	4. เป็นนักคิด	4. ผลงาน อย่างสร้างสรรค์
5. อยู่อย่างพอเพียง	5. ความสามารถ การใช้เทคโนโลยี	5. สามารถสื่อสารได้	5. ร่วมกันรับผิดชอบ ต่อสังคมโลก
6. มุ่งมั่นในการทำงาน		6. มีระเบียบวินัย	
7. รักความเป็นไทย		7. ใจกว้าง	
8. มีจิตสาธารณะ		8. รอบคอบ	
		9. กล้าตัดสินใจ	
		10. ยุติธรรม	

ตาราง 11 แสดงตัวชี้วัดในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล

ด้านที่ 1 คุณลักษณะผู้เรียน: ผู้เรียนมีศักยภาพ		ตัวชี้วัด	
เป็นพลโลก (World Citizen)	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
1. เป็นเลิศวิชาการ	1.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ การเรียนผ่านการประเมิน ระดับชาติอยู่ในระดับดี เป็นที่ยอมรับจากสถาบัน นานาชาติ	ร้อยละของนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านการประเมิน ระดับชาติอยู่ในระดับดี เป็นที่ยอมรับ จากสถาบันนานาชาติ	ร้อยละของนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการ ประเมินระดับชาติอยู่ในระดับดี เป็นที่ยอมรับจากสถาบัน นานาชาติ
	1.2 นักเรียนมีความสามารถ ความถนัดเฉพาะทาง เ็นที่ประจักษ์ สามารถ แข่งขันในระดับชาติและ นานาชาติ	ร้อยละของนักเรียนที่มี การคัดเลือกเข้าศึกษา ต่อระดับมัธยมศึกษา สูงขึ้น	ร้อยละของนักเรียนที่มี ความสามารถ ความถนัด เฉพาะทาง เป็นที่ประจักษ์ สามารถแข่งขันในระดับชาติ และนานาชาติ

ตาราง 11 (ต่อ)

ตัวชี้วัด			
ด้านที่ 1 คุณลักษณะผู้เรียน: ผู้เรียนมีศักยภาพ เป็นพลโลก (World Citizen)	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
1.3 นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในประเทศและต่างประเทศได้ในอัตราสูง	ร้อยละของนักเรียนที่สมัครสอบวัดระดับความสามารถทางภาษา จากสถาบันสอบวัดผลทางภาษาสอบได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50	ร้อยละของนักเรียนที่สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาต่างประเทศ	ร้อยละของนักเรียนที่สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศได้ในอัตราสูง
1.4 นักเรียนมีผลการเรียนที่สามารถถ่ายโอนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ในนานาชาติได้	-	อัตราการเพิ่มของรางวัลที่ได้รับจากการแข่งขันทางวิชาการ/วิชาชีพระดับนานาชาติ	อัตราการเพิ่มของรางวัลที่ได้รับจากการแข่งขันทางวิชาการระดับนานาชาติ ร้อยละของนักเรียนมีผลการเรียนที่สามารถถ่ายโอนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ในนานาชาติ

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านที่ 1 คุณลักษณะผู้เรียน: ผู้เรียนมีศักยภาพ

ตัวชี้วัด

เป็นพลโลก (World Citizen)	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. สื่อสารได้	ร้อยละของนักเรียนที่	ร้อยละของนักเรียน	ร้อยละของนักเรียนที่ใช้
อย่างน้อย 2	สามารถสื่อสารได้	ที่สามารถใช้ภาษาไทย/	ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และ
ภาษา	อย่างน้อย 2 ภาษา คือ	ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	ภาษาต่างประเทศที่ 2 อื่น ๆ
	ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ	ได้ดี	ในการสื่อสารได้ดี
	-	ร้อยละของนักเรียนที่สามารถ	ร้อยละของนักเรียนที่สามารถ
2.2 นักเรียนสามารถสอบ		สอบผ่านการวัดระดับ	สอบผ่านการวัดระดับ
ผ่านการวัดระดับ		ความสามารถทางภาษาจาก	ความสามารถทางภาษาจาก
		จากสถาบันภาษา	สถาบันภาษานานาชาติ
		นานาชาติ	สถาบันภาษานานาชาติ
3. ล้ำหน้าทาง	ร้อยละของนักเรียนที่	ร้อยละของนักเรียนที่สร้าง	ร้อยละของนักเรียนที่สร้าง
ความคิด	สามารถเสนอความเห็น	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ
	จากสถานการณ์ภายใน	และจัดทำโครงการที่เสนอ	จัดทำโครงการความคิดเพื่อ
	โรงเรียนและท้องถิ่นได้	แนวคิดเพื่อสถานการณ์	สถานการณ์ประโยชน์กับนักเรียน
		ประโยชน์ร่วมกับนักเรียน	นานาชาติ
		ต่างวัฒนธรรม	

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านที่ 1 คุณลักษณะผู้เรียน: ผู้เรียนมีศักยภาพ

ตัวชี้วัด

เป็นพลโลก (World Citizen)	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
3.2 นักเรียนสามารถเขียนเรียงความขั้นสูง	ร้อยละของนักเรียนที่เขียนเรียงความขั้นสูงได้	ร้อยละของนักเรียนที่เขียนเรียงความขั้นสูงได้	ร้อยละของนักเรียนที่เขียนเรียงความขั้นสูงได้
4.1 นักเรียนสามารถเลือกเรียนและฝึกวิชาชีพตามความถนัดและความสนใจ	ร้อยละของนักเรียนที่สามารถเลือกเรียนวิชาชีพในท้องถิ่นของตนเองได้	ร้อยละของนักเรียนที่สามารถเลือกเรียนวิชาชีพ/อาชีพเข้าร่วมแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ	ร้อยละของนักเรียนที่เลือกแบบผลงานเข้าแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติ
4.2 นักเรียนมีผลงานการประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และออกแบบผลงานเข้าแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติ	ร้อยละของนักเรียนที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์เสนอต่อชุมชนได้และนานาชาติ	ร้อยละของนักเรียนที่จบการศึกษาทางด้านอาชีพ (ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา)	ร้อยละของนักเรียนที่จบการศึกษาทางด้านอาชีพ (ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา)

ตาราง 11 (ต่อ)

ตำแหน่ง 1 คุณลักษณะผู้เรียน: ผู้เรียน มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen)	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
4.3 นักเรียนสามารถใช้ เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์ งาน สื่อสารนำเสนอ เผยแพร่และแลกเปลี่ยน ผลงานได้ ในระดับนานาชาติ	-	รัชชະของนักเรียนสามารถ ใช้ เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งาน ทั้งด้านวิชาการและอาชีพ โดยสามารถสื่อสาร นำเสนอ เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนผลงาน ได้ในระดับนานาชาติ	รัชชະของนักเรียนที่สามารถ ใช้ เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งาน ทั้งด้านวิชาการ และอาชีพโดยสามารถสื่อสาร นำเสนอ เผยแพร่และแลกเปลี่ยน ผลงานในระดับนานาชาติได้

ตาราง 12 แสดงการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard)

1. ด้านคุณภาพวิชาการ	1. ตัวชี้วัดคุณภาพวิชาการ
โรงเรียนจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล ได้แก่ หลักสูตรEnglish Program (EP) Mini English Program (MEP) International English Program (IEP) International Baccalaureate (IB) หรือหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง	ร้อยละของโรงเรียนที่จัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล
โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน	ร้อยละของโรงเรียนที่จัดหลักสูตรด้านอาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
โรงเรียนจัดหลักสูตรด้านอาชีพ (ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา)	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของโรงเรียนที่จัดหลักสูตรเทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล
โรงเรียนจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ด้วยภาษาอังกฤษ ความเรียงขั้นสูง (Extended Essay) การสร้างโครงการ (Create Project Work) 2) เนื้อหากิจกรรมสู่สาระการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมสู่ความเป็นเลิศลดเวลาสอน เพิ่มเวลาเรียนรู้ด้วยตนเองให้นักเรียน	ร้อยละของโรงเรียนที่จัดให้มีรายวิชา ทฤษฎีองค์ความรู้ การเขียนความเรียงขั้นสูง และการสร้างโครงการ
โรงเรียนใช้หนังสือ ตำราเรียนสื่อที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล	
โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนาใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ (Quality Classroom System)	
โรงเรียนใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล โดยประเมินจากการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า สอบสัมภาษณ์ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ	

ตาราง 12 (ต่อ)

2. ด้านคุณภาพครู	2. ตัวชี้วัดคุณภาพครู
ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ด้านวิชาการผ่านการประเมินในระดับชาติ	ร้อยละของครูด้านวิชาการที่ผ่านการประเมิน ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางระดับชาติ
ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญด้านอาชีพผ่านการประเมินในระดับชาติ	ร้อยละของครูผู้สอนด้านอาชีพที่ผ่านการประเมิน ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางระดับชาติ
ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ครูใช้หนังสือตำราเรียนและสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียน การสอนการวัดและประเมินผลและการเผยแพร่ ผลงานทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline)	ร้อยละของครูที่มีผลงานวิจัยโครงการหนังสือ บทความ หรือเป็นวิทยากร อัตราการเพิ่มของครูที่สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ ในการสื่อสาร ร้อยละของครูที่สามารถใช้เทคโนโลยีในการ จัด การเรียนการสอน ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของครูที่เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดให้มี
ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ในการ จัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนานาชาติ
ครูใช้การวิจัยเลื่อนวัตกรรมการเพื่อพัฒนาผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของครูที่เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดให้มี
3. ด้านการวิจัยและพัฒนา	ตัวชี้วัดวิจัยและพัฒนา
โรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนาการจัด การศึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และใช้ ผลการวิจัย เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เทียบเคียงมาตรฐานสากล	ร้อยละของโรงเรียนที่มีผลการวิจัย เพื่อพัฒนาการ จัดการศึกษาอย่างน้อย ปีการศึกษาละ 1 เรื่อง

ตาราง 13 แสดงการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management)

1. ด้านคุณภาพผู้บริหารโรงเรียน	1. ตัวชี้วัดด้านคุณภาพผู้บริหารโรงเรียน
<p>ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล</p> <p>ผู้บริหารบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ</p> <p>ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ (Academic Leadership) ที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ</p>	<p>ร้อยละของโรงเรียนที่จัดการศึกษาได้เทียบเคียงมาตรฐานสากลร้อยละของผู้บริหารที่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่เกี่ยวข้อง TQA</p>
<p>ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ</p> <p>ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร</p> <p>ผู้บริหารมีประสบการณ์อบรม ศึกษา ดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษานานาชาติ</p>	<p>ร้อยละของผู้บริหารที่สามารถใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ ร้อยละของผู้บริหารสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร</p>
2. ด้านระบบบริหารจัดการ	2. ตัวชี้วัดด้านระบบบริหารจัดการ
<p>โรงเรียนบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ได้รับการรับรองจากองค์กรมาตรฐานสากลระดับโลก</p>	<p>ร้อยละของโรงเรียนที่บริหารจัดการตามขั้นตอนของ TQA</p>
<p>โรงเรียนมีระบบการจัดการความรู้ (KM) และการสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p>	<p>ร้อยละของโรงเรียนที่มีการบริหารด้านบุคลากรอย่างมีอิสระ และคล่องตัวในการกำหนดอัตรากำลัง สรรหาบรรจุ</p>
<p>โรงเรียนนำวิสัยปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) มาใช้ในการบริหารจัดการ</p> <p>ครอบคลุม ภารกิจทุกด้านของโรงเรียน</p> <p>โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบริหารทั้งในประเทศ/ต่างประเทศ</p>	<p>จัดจ้างส่งเสริมและพัฒนา ร้อยละของโรงเรียนที่มีการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศ ในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความต้องการและจำเป็น</p>
<p>โรงเรียนมีการบริหารด้านบุคลากรอย่างมีอิสระ และคล่องตัว โดย สามารถกำหนดอัตรากำลัง สรรหา บรรจุ จัดจ้าง ส่งเสริมและพัฒนา</p>	

ตาราง 13 (ต่อ)

2. ด้านระบบบริหารจัดการ	2. ตัวชี้วัดด้านระบบบริหารจัดการ
<p>โรงเรียนสามารถแสวงหาระดมทรัพยากร ด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศ ในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหาร จัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพ ความต้องการและจำเป็น</p>	
<p>3. ด้านปัจจัยพื้นฐาน</p>	<p>3. ตัวชี้วัดด้านปัจจัยพื้นฐาน</p>
<p>โรงเรียนมีขนาดชั้นเรียนเหมาะสม โดยมีจำนวนนักเรียนต่อห้อง ปฐมวัย 25 คน: 1 ห้อง ประถมศึกษา 30 คน: 1 ห้อง มัธยมศึกษา 35 คน: 1 ห้อง</p>	<p>ร้อยละของโรงเรียนที่มีห้องอิเล็กทรอนิกส์ มีลติมีเดีย</p>
<p>โดยมีจำนวนครูที่มีความรู้ตรงสาขาวิชา ที่สอนเพียงพอและมีอัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 20 คน ภาระงานการสอนของครูมีความเหมาะสม ไม่เกิน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์</p>	<p>ร้อยละของโรงเรียนที่มีห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการพร้อมอุปกรณ์ที่ทันสมัย เป็นไปตามเกณฑ์</p>
<p>โรงเรียนจัดให้มีหนังสือ/ตำราเรียนที่มี คุณภาพระดับมาตรฐานสากลเพื่อให้ นักเรียนได้ใช้เรียนอย่างเพียงพอ</p>	<p>ร้อยละของโรงเรียนที่มีห้องสมุด ศูนย์วิทย บริการ (Resource Center) ที่มีการบริการ ด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย</p>
<p>โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์พกพาสำหรับ นักเรียนทุกคน</p>	<p>ร้อยละของครู/นักเรียนที่มีความพึงพอใจ ในการใช้ห้องสมุดศูนย์วิทยบริการ</p>
<p>โรงเรียนมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบ ความเร็วสูงเชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่ ของโรงเรียน</p> <p>โรงเรียนมีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ลติมีเดีย (Electronic Multi-Media Classroom) ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการและมีอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยเน้นความเป็นเลิศ</p>	

ตาราง 13 (ต่อ)

3. ด้านปัจจัยพื้นฐาน	3.ตัวชี้วัดด้านปัจจัยพื้นฐาน
<p>ของนักเรียนตามกลุ่มสาระอย่างพอเพียง และสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้ และสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว</p> <p>โรงเรียนมีห้องสมุดแหล่งเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ที่มี สภาพแวดล้อม บรรยากาศเอื้อต่อการให้บริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสมทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย</p>	<p>3.ตัวชี้วัดด้านปัจจัยพื้นฐาน</p>
<p>4. ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา</p> <p>โรงเรียนมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันเป็นเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค ระดับประเทศและระหว่างประเทศ</p> <p>โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แลกเปลี่ยน ประสบการณ์และทรัพยากรระหว่างเครือข่าย วิทยาลัยร่วมพัฒนา</p> <p>โรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ</p> <p>นักเรียนและครูมีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับบุคคลอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p>	<p>4. ตัวชี้วัดด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา</p> <p>ร้อยละของโรงเรียนที่มีเครือข่ายร่วมพัฒนา ทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ</p> <p>ร้อยละของครู/นักเรียนที่มีเครือข่ายเรียนรู้ กับบุคคลอื่นทั้งระดับประเทศและระหว่างประเทศ</p>

ดังนั้นสรุปได้ว่า สภาพในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร (ครู/ผู้บริหาร) ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านระบบการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านเครือข่าย

ร่วมพัฒนา ที่จะส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล ที่จะส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล

แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล

โรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นโครงการที่ตอบสนองแผนการปฏิรูปการศึกษา ทศวรรษที่ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีนโยบายในการยกระดับโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมสู่โรงเรียนดีมีมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) และมอบหมายให้สำนักบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบวางแผนการดำเนินโครงการ พร้อมกำกับ ตรวจสอบ ประเมินผล การดำเนินงาน ซึ่งมีโรงเรียนนำร่องเข้าร่วมโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2553-2555 และมีแผนการขยายจำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่นต่อไป จนถึงปีงบประมาณ 2561 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

จากการศึกษาเจตนารมณ์ กระบวนทัศน์ และภาพความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้วิจัยสามารถสรุปโดยแบ่งเป็นสภาพหลัก ลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากล และการประเมินความสำเร็จ ได้ดังนี้

ลักษณะการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้กำหนดลักษณะการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์สำคัญของโรงเรียนมาตรฐานสากล 2 ด้าน(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 9-12) ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการสอน

หลักสูตรและการสอน เป็นลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรเทียบเคียงความเป็นสากล โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ด้านหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรและการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ที่พึงประสงค์ตามจุดประสงค์ของโครงการนั้น โรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ที่เทียบเคียงความเป็นสากล โดยต่อยอดจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นสำคัญ กล่าวคือ หลักสูตรสถานศึกษาโดยทั่วไปมีสภาพ 3 ส่วน ได้แก่ สาระพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยหลักสูตรของโรงเรียนมาตรฐานสากล จะต้องเพิ่ม 1 สภาพ ได้แก่ สาระเพิ่มเติมความเป็นสากล (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553)

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาให้ทุกสาระการเรียนรู้สอนเป็นภาษาไทยหรือในบางสาระการเรียนรู้ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และอื่น ๆ เป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของทรัพยากรของแต่ละสถานศึกษาดังนั้น สถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญในการศึกษาและทบทวนเนื้อหาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้เนื้อหามีความทันสมัยร่วมสมัย หรือเหตุการณ์ที่เป็นปัจจุบัน และอยู่ในความสนใจของสังคม เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนสาระเพิ่มเติมที่มีความเป็นสากล กำหนดให้โรงเรียนมาตรฐานสากล จัดสาระเพิ่มเติม จำนวน 6 สาระหลัก ได้แก่

1.2.1 ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge)

1.2.2 การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended-Essey)

1.2.3 กิจกรรมโครงงานสาธารณประโยชน์ที่เกิดจากการคิดสร้างสรรค์สู่การปฏิบัติ ของผู้เรียน ที่เรียกชื่อว่า CAS (Creativity, Actions, Service)

1.2.4 โลกศึกษา (Global Education) เพื่อให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของความเป็นพลโลก (World Citizen)

1.2.5 ภาษาอังกฤษ

1.2.6 ภาษาต่างประเทศที่ 2

2. ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

การบริหารจัดการระบบคุณภาพ เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award-TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้มีวิธปฏิบัติ และผลการดำเนินการในระดับมาตรฐานโลก เนื่องจากระบบดังกล่าวมีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการตัดสินรางวัล เช่นเดียวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award-MBNOA) ซึ่งเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ประเทศต่าง ๆ หลายประเทศทั่วโลกนำไปประยุกต์ โดยเรียกชื่อแตกต่างกันไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 1) ทั้งนี้ โรงเรียนมาตรฐานสากลได้กำหนดตัวชี้วัดการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) ไว้ 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2553, หน้า 14-17) ดังนี้

2.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนได้จัดการศึกษาได้เทียบเคียงมาตรฐานสากล ผู้บริหารผ่านเกณฑ์การประเมินที่เกี่ยวข้อง TQA โดยสามารถใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ และสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

2.2 ด้านระบบการบริหารจัดการ หมายถึง โรงเรียนบริหารจัดการตามขั้นตอนของ TQA โดยมีการบริหารด้านบุคลากรอย่างมีอิสระและคล่องตัวในการกำหนดอัตรากำลังสรรหา บรรจุ จัดจ้าง ส่งเสริมและพัฒนา และโรงเรียนมีการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความต้องการและจำเป็น

2.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนมีห้องอิเล็กทรอนิกส์มีแล็บมีเดีย มีห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการพร้อมอุปกรณ์ที่ทันสมัยเป็นไปตามเกณฑ์ และมีห้องสมุด ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ที่มีการบริการด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ครูและนักเรียนมีความพอใจในการใช้ห้องสมุดศูนย์วิทยบริการ

2.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา หมายถึง โรงเรียนมีเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในระดับ ท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศและระหว่างประเทศ ตลอดจนครูและนักเรียนมีเครือข่าย การเรียนรู้กับบุคคลอื่นทั้งระดับประเทศและระหว่างประเทศ

โดยสรุปลักษณะเฉพาะของโรงเรียนมาตรฐานสากลที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 2 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการสอนเทียบเคียงสากล โดยเพิ่มสาระความเป็นสากล และด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ซึ่งใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ มาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ

หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล

จากการประเมินผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2553 ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้กำหนดคู่มือแนวทางการนิเทศกำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป โรงเรียนมาตรฐานสากล และโรงเรียนในโครงการ Education Hub ปีการศึกษา 2553 เป็นแนวทางในการประเมินผล ทั้งนี้ได้ระบุรายละเอียด และเกณฑ์มาตรฐานตัวบ่งชี้ประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในแต่ละด้าน ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้เป็น แนวทางในการประเมินดังรายละเอียดต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

วิธีการประเมินผลลัพธ์ตามแนวทางของโรงเรียนมาตรฐานสากล

วิธีการที่ใช้ในการประเมินผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้วยการใช้ระบบ การติดตามกระบวนการทำงาน (Tracking System) ซึ่งเป็นระบบติดตาม ที่ใช้สำหรับติดตามกระบวนการทำงาน ทำให้สามารถทราบได้ว่าผลลัพธ์ในชั้นต่าง ๆ เป็นอย่างไร มีการดำเนินไปถึงส่วนใด รวมถึงสามารถดูรายละเอียดลำดับในการดำเนินการ และสามารถนำไปใช้ประเมินระยะเวลาที่จะดำเนินการต่อไป รวมถึงผลลัพธ์ที่จะเป็นไปในชั้นต่อ ๆ ไปด้วย การประเมินตามระบบการติดตามกระบวนการทำงาน (ซึ่งใช้แบบประเมินผล การพัฒนายกระดับคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล ประจำปีการศึกษา 2553 เป็นเครื่องมือในการวัด โดยเครื่องมือนี้จะมีระดับความสำเร็จ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ตั้งแต่ระดับ A1-A4 เพื่อให้เห็นมิตินัยของการปฏิบัติด้วย Tracking System ได้แก่

ระดับที่ 1 A1 (Awareness) คือ ระดับความตระหนักในความสำคัญ ได้แก่ รับรู้ เข้าใจ มีแนวคิดเชิงประยุกต์ สร้างสรรค์ กระตือรือร้น มุ่งมั่น เห็นประโยชน์ความสำคัญ ซึ่งพิจารณาจาก การดำเนินการกิจกรรมที่แสดงความมุ่งมั่นและเห็นความจำเป็นในการดำเนินงาน

ระดับที่ 2 A2 (Attempt) คือ ระดับความพยายามในการดำเนินงาน ได้แก่ ความพร้อมของข้อมูลสารสนเทศ ผู้รับผิดชอบ การวางแผน การดำเนินงาน การนิเทศติดตาม ประเมินผล การพัฒนา ปรับเปลี่ยนกระบวนการเป็นระยะเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งพิจารณาจากกิจกรรมที่เป็นดำเนินการจัดกิจกรรม/กระบวนการพัฒนาที่หลากหลาย

ระดับที่ 3 A3 (Achievement) คือ ระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ได้แก่ ผลที่เกิดขึ้น เทียบกับเป้าหมาย เกิดวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ซึ่งพิจารณาจากความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม และผลผลิตที่เกิดจากการพัฒนา

ระดับที่ 4 A4 (Accredited System) คือ ระดับความต่อเนื่องยั่งยืนในการดำเนินงาน ได้แก่ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จัดเวทีวิชาการ เสวนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขยายผล สร้างเครือข่าย ฯลฯ ซึ่งพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานที่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่เกิดจากการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาจนเกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นวัฒนธรรมขององค์กร และระบบที่ยั่งยืน

ขั้นตอนการประเมินของโรงเรียนมาตรฐานสากล จากคู่มือได้ระบุขั้นตอนในการประเมิน เพื่อให้ผู้ประเมินถือปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ประเมินต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลรายละเอียดทุกรายการในช่องแนวทางการพิจารณาระดับผลงานของแต่ละด้านทั้งหมด

2. ผู้ประเมินศึกษาอ่านรายการต่าง ๆ ในช่องรายการหลักฐานและร่องรอยสำคัญ ทุกรายการในช่องแนวทางการพิจารณาระดับผลงาน

3. ผู้ประเมินลงความเห็น ว่า จากหลักฐานร่องรอยต่าง ๆ ที่เห็นเป็นเชิงประจักษ์แล้ว โรงเรียนควรได้รับการประเมินระดับการปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับใด ทั้งนี้ ต้องเป็นมติเห็นชอบของผู้ประเมินทุกภาคี

4. โรงเรียนกำหนดสิ่งที่จะต้องพัฒนาต่อไปภายหลังจากการสรุปผลการนิเทศฯ ตามขั้นตอนกระบวนการ P-D-C-A หรือกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) จนไปสู่ความยั่งยืนในระดับ A 4

สรุป การประเมินผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้วิจัยนำผลการพัฒนา ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ของงานวิจัยนี้ เนื่องจากมีความชัดเจน และครอบคลุมแนวทางการพัฒนารูปแบบของโรงเรียน มาตรฐานสากล เนื่องจากเป็นผลการประเมินของผู้ประเมินซึ่งเป็นภาคีที่รับรู้การดำเนินงาน ตลอดจนเจตนารมณ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้วยวิธีการประเมินแบบ มีส่วนร่วม โดยอิงการพิจารณาจากหลักฐานร่องรอยที่ชัดเจนหรือโดดเด่นที่สุดของโรงเรียนตามตัวบ่งชี้ การพัฒนารูปแบบโรงเรียนมาตรฐานสากล

เกณฑ์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ตามเกณฑ์การพัฒนาระดับคุณภาพการจัดการ การศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล และตัวบ่งชี้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในแต่ละด้าน แบ่งตามเกณฑ์การพัฒนาทั้ง 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2553) ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโปรแกรม หมายถึง ระดับผลสำเร็จของ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล ประจำปีการศึกษา 2553 โดยยึดหลักการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีการนำจุดเด่นจากหลักสูตรต่าง ๆ เช่น (1) หลักสูตร English Program (EP) Mini English Program (MEP) International English Program (IEP) หรือ International Baccalaureate (IB) (2) หลักสูตร ความเป็นเลิศเฉพาะทาง (วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ อาชีพ ดนตรี กีฬา) โดยทุกหลักสูตรสามารถปรับเนื้อหาวิชา พื้นฐานต่าง ๆ ให้มีความเข้มข้นเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล และจัดให้มีกิจกรรมการเรียน การสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และรายวิชาสาระเพิ่มเติมความเป็นสากล เพื่อมุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้มีศักยภาพ เป็นพลโลก

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

1. โรงเรียนจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล ได้แก่ หลักสูตร English Program (EP) Mini English Program (MEP) International English Program (IEP) International Baccalaureate (IB) หรือหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง

2. โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานของหลักสูตร และมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

3. โรงเรียนจัดหลักสูตรด้านอาชีพ (ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา)

4. คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร และครู มีพันธสัญญาต่อกันในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโปรแกรม โดยร่วมมือกันด้วยความมุ่งมั่นและศรัทธาอย่างต่อเนื่อง

5. โรงเรียนมีและใช้หลักสูตรสถานศึกษาโปรแกรมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นพลโลก

6. โรงเรียนใช้หลักสูตรสถานศึกษาโปรแกรมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มีการใช้แหล่งเรียนรู้ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากชุมชน สถาบันการศึกษา แหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และภูมิปัญญาในท้องถิ่น เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้

คุณภาพของหลักสูตร หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรใน 2 มิติ (ทริกา แกลัมกระโทก, 2551, หน้า 9-10) ได้แก่

1. มิติคุณภาพเชิงปัจจุบัน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ที่สะท้อนคุณภาพ ที่แสดงผลสัมฤทธิ์ของระบบการจัดการศึกษาของหลักสูตร

2. มิติคุณภาพเชิงศักยภาพ หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ที่สะท้อนการบริหารจัดการ ที่สนับสนุนให้หลักสูตรมีขีดความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนา ตัวหลักสูตรเอง เพื่อสร้างและสะสมทุนความรู้ของหลักสูตรที่จะแข่งขันกับองค์กรอื่น ๆ

นอกจากนี้ ได้กำหนดตัวบ่งชี้วัดคุณภาพของหลักสูตรตามมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ครอบคลุมเนื้อหาคุณภาพหลักสูตรที่ผสมผสานแนวคิด ดังนี้

1. คุณภาพหลักสูตรในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการศึกษาครอบคลุม 3 กลุ่ม ได้แก่

1.1 คุณภาพหลักสูตรตามมุมมองผู้รับบริการหลักสูตร

1.2 คุณภาพหลักสูตรตามมุมมองครูผู้สอน

1.3 คุณภาพหลักสูตรตามมุมมองผู้ใช้ผลผลิตจากหลักสูตร

2. คุณภาพของหลักสูตร ครอบคลุม 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1 คุณภาพหลักสูตรมิติปัจจุบัน

2.2 คุณภาพหลักสูตรมิติเชิงศักยภาพในการพัฒนา

3. สภาพคุณภาพครอบคลุม 15 สภาพ ได้แก่คุณภาพของอาจารย์ ผลงานวิจัย

คุณภาพหลักสูตร ผลงานวิชาการ คุณภาพปัจจัยเกื้อหนุน ทำเลที่ตั้งและสิ่งแวดล้อม คุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพนักเรียนและการสำเร็จการศึกษา คุณภาพของนักเรียน ความมีชื่อเสียงของหลักสูตร ศักยภาพของครูและแผนการพัฒนา การพัฒนาหลักสูตร สู่องค์การแห่งการเรียนรู้ การบริหารหลักสูตร และการประกันคุณภาพ ความร่วมมือกับภายนอก

สรุปด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สะท้อนคุณลักษณะของหลักสูตรในมิติปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาในอนาคต ตลอดจนศักยภาพของหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการและความถนัดที่หลากหลายของผู้เรียน ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามเป้าหมายของโรงเรียน

2. ด้านการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง ระดับผลสำเร็จของโรงเรียนจากการจัดการเรียนการสอน เป็นผลมาจากการพัฒนาความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ และการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งผลสำเร็จสะท้อนจากผลงานและคุณลักษณะของผู้เรียน ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen)

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

1. ผู้เรียนมีผลการประเมินการเรียนรู้ผ่านทุกตัวชี้วัด
2. ผู้เรียนได้รับการแก้ไขข้อบกพร่องและพฤติกรรมที่ไม่ผ่านการประเมิน
3. ผู้เรียนสามารถใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ พัฒนาตนเอง เลือกแนวทางการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ
4. ผู้เรียนสามารถนำเสนอผลงานเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
5. ผู้เรียนมีผลงานจากการเรียนรู้สาระเทียบเคียงมาตรฐานสากล
6. ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ
7. ครูมีผลงานที่มีคุณภาพเป็นที่ประจักษ์ในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

8. ครูมีการเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนสามารถสร้างเป็นเครือข่ายการเรียนรู้มากกว่า 1 ช่องทาง

9. ครูมีนวัตกรรมที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการเรียนการสอน

10. ครูได้รับรางวัลและเกียรติบัตรยกย่องด้านวิชาชีพ

ดังนั้น “กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process)” หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่าง ๆ ที่ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ และการเรียนรู้ในความหมายของ “ผลการเรียนรู้ (Learning Outcome)” ซึ่งได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในสาระต่าง ๆ ความสามารถในการกระทำการใช้ทักษะกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งความรู้สึกหรือเจตคติอันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้หรือการใช้วิธีการเรียนรู้ กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าการเรียนรู้มีลักษณะเป็นทั้งผลลัพธ์ที่เป็นเป้าหมายปลายทาง (Ends) และวิธีการที่นำไปสู่เป้าหมาย (Means) ซึ่งทั้งสองลักษณะนี้เป็นสภาพที่สัมพันธ์กัน หากบุคคลมีกระบวนการแสวงหาความรู้ที่ดีมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับตน บุคคลนั้นก็ย่อมมีโอกาสที่จะเกิดความรู้ความเข้าใจใน สาระหรือกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างกระจ่างถ่องแท้และลึกซึ้ง เกิดความรู้สึกหรือเจตคติไปในทางที่เหมาะสมและเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการกระทำหรือพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ (ทิตนา แคมมณี, 2545, หน้า 22)

สภาพสำคัญในการเรียนรู้ของบุคคลนั้นเกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้จากการสอนของผู้อื่น บุคคลจะใช้กระบวนการเรียนรู้หรือวิธีการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่อาจได้มาจากความคิดหรือความชอบของตนเองหรือจากผู้สอนในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ การเรียนรู้ เนื้อหาสาระใดด้วยกระบวนการหรือวิธีการที่ดีเหมาะสมกับสาระนั้น ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี กล่าวคือ เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระนั้น ๆ อย่างกระจ่างและเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วย

โดยสรุป ผลลัพธ์ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสำเร็จจากการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ที่สะท้อนผลผ่านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน อันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด

3. ด้านการบริหารจัดการคุณภาพ

การบริหารจัดการคุณภาพ หมายถึง ระดับผลสำเร็จของโรงเรียนในการดำเนินการบริหาร จัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) ซึ่งสะท้อนผ่านวิธีการดำเนินงาน และกระบวนการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเป้าหมายของโรงเรียน มาตรฐานสากล โดยประกอบด้วยสภาพในการประเมิน 6 ด้าน ได้แก่

ภาวะผู้นำของผู้บริหารในการนำองค์การ หมายถึง ระดับผลสำเร็จของผู้บริหารในการใช้พฤติกรรม และกระบวนการบริหารเพื่อมีอิทธิพลต่อการนำองค์การไปสู่เป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

1. ผู้บริหารใช้แผนกลยุทธ์เป็นกลไกในการบริหารจัดการคุณภาพอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
2. ผู้บริหารสร้างศรัทธาโดยเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน
3. ผู้บริหารทบทวนผลการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โดยนำผลการประเมินมาเทียบกับเป้าหมายของตัวชี้วัดในแผนกลยุทธ์
4. ผู้บริหารใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ
5. ผู้บริหารจัดระบบการบริหารจัดการคุณภาพของโรงเรียนเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย
6. คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามหน้าที่อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
7. โรงเรียนมีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ครูภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี สอดคล้องกับแผนการจัดชั้นเรียน
8. โรงเรียนมีครูเพียงพอ อัตราส่วนนักเรียน:ครู เป็นไปตามเกณฑ์ มีครูทุกกลุ่มสาระและเพียงพอตามแผนการจัดชั้นเรียน ซึ่งกำหนดให้มีนักเรียนต่อห้องเรียนไม่เกิน 40 คน
9. โรงเรียนมีอัตราส่วนนักเรียน: คอมพิวเตอร์ต่ำกว่า 20:1 และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตสารสนเทศทางการศึกษาเป็นเครื่องมือเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการเรียนรู้
10. โรงเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ(O-Net) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย 3 ปีการศึกษา
11. โรงเรียนได้รับความนิยมนจากผู้ปกครอง โดยพิจารณาจากจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นจากแผนการรับนักเรียน
12. โรงเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขัน ทั้งในระดับจังหวัดและระดับประเทศ อย่างต่อเนื่อง
13. โรงเรียนมีการจัดการความรู้ (KM) และมี Best Practices ด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

14. โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียนในระดับดีขึ้นไปทุกมาตรฐาน

การพัฒนาครู หมายถึง ระดับผลสำเร็จของโรงเรียนในการดำเนินการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของโรงเรียนมาตรฐานสากล และมาตรฐานการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตน จนเป็นแบบอย่างที่ดีเกิดความศรัทธาในตัวครู โดยครูสามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้พัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ ตลอดจนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน การสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 และสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

1. ครูสามารถกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ครูวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน
5. ครูประเมินผลการพัฒนาการของผู้เรียนและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน
6. ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพด้วยวิธีการที่หลากหลาย (ฝึกอบรมครูวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
7. ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ด้านวิชาการผ่านการประเมินในระดับชาติ
8. ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
9. ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการเรียนการสอน
10. ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ

การใช้แหล่งเรียนรู้และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากชุมชน หมายถึง ระดับผลสำเร็จของโรงเรียนในการสำรวจ จัดหา สร้าง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน เพื่อนำแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การใช้แหล่งเรียนรู้จนแบบอย่าง สามารถให้บริการแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชน และความสามารถของโรงเรียนในการจัดเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามเป้าหมายของโรงเรียนมาตรฐานสากล

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

1. โรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแผนการจัดการเรียนรู้ (ตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดเห็นผล)
2. โรงเรียนมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการจัดการเรียนรู้จนเป็นที่ยอมรับ
3. โรงเรียนใช้เครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนและกลุ่มจังหวัด เพื่อเชื่อมโยงกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (โดยจัดให้มีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้ปฏิบัติและนักเรียน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง)

ระบบดูแลช่วยเหลือ หมายถึง ระดับผลสำเร็จของโรงเรียนในการวางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีคุณภาพ ตามกลยุทธ์ของโรงเรียน สร้างความตระหนัก ความศรัทธาแก่ครู ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณลักษณะ และคุณภาพตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านผู้เรียน สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งถือเป็นการดำเนินงานวางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

1. นักเรียน ร้อยละ 100 ได้รับการดูแลโดยครูมีการประพฤติปฏิบัติตนตามกฎและระเบียบของสถานศึกษา
2. จำนวนนักเรียน มีผลการเรียน 0, ร และ มส. ลดลง จากปีการศึกษาที่ผ่านมา
3. นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลความปลอดภัยทางด้านร่างกาย และจิตใจ ฯลฯ โดยมีครูที่ดูแลนักเรียนในอัตราส่วน ครูต่อนักเรียน (1:20)
4. นักเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90 มีคุณลักษณะ และมีคุณภาพตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านผู้เรียน (รู้จักฟังตนเอง มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดี มีทักษะชีวิต สามารถหลีกเลี่ยงป้องกันภัยอันตรายและพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม มีเจตคติที่ดีและมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ) อยู่ในระดับ ดีมาก ต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา ครูศรัทธา ทุ่มเทในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อุทิศตน และเวลาเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยความรัก ความเมตตาอย่างแท้จริง
5. ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมกันทบทวนและปรับปรุงยุทธศาสตร์การดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ก้าวหน้ามากขึ้น
6. โรงเรียนเป็นแบบอย่าง และเป็นที่ยอมรับของชุมชนในด้านประสิทธิภาพของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

7. โรงเรียนใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

8. โรงเรียนจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การบริหารจัดการและการใช้สื่อเทคโนโลยี หมายถึง ระดับผลสำเร็จของโรงเรียน ในการพัฒนาความสามารถของผู้บริหารให้ใช้สื่อเทคโนโลยีในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พัฒนาครูให้สามารถใช้และสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ จนนำความรู้มาใช้ในการเขียนโปรแกรม และ Web Page ได้อย่างสร้างสรรค์ตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

1. ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเป็นเครื่องมือเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
2. ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเป็นเครื่องมือเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เป็นแบบอย่างและสามารถขยายผลสู่สถานศึกษาอื่น ๆ
3. ครูพัฒนาสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยกระบวนการวิจัย
4. นักเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และสร้างชิ้นงานที่เกิดจากการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างและสามารถขยายผลสู่สถานศึกษาอื่น ๆ ได้
5. นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ และไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 เขียน Web Page ได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระดับความสำเร็จของโรงเรียนในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคมเพิ่มมากขึ้น จากการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

1. โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนมาสมัครเข้าเรียนสูงกว่าแผนการรับ
2. โรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพจาก สมศ. และมีผลการประเมินระดับดี/ดีมาก ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3. โรงเรียนได้รับรางวัลจากการประกวด แข่งขัน ทั้งในระดับจังหวัด เขตพื้นที่ การศึกษา ภูมิภาค และระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการจัดการความรู้ (KM) และมีผลงานที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ (Best Practice) ด้านการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน

4. โรงเรียนนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย

5. โรงเรียนได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม เพิ่มมากขึ้น

การศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางของโรงเรียน และได้นำเสนอตัวแบบบูรณาการของโรงเรียนที่มีมาตรฐานสากล ตามแนวคิดของทฤษฎีเชิงระบบ โดยกล่าวถึงกระบวนการทั้งในระดับโรงเรียน และระดับห้องเรียน โดยมีแนวคิดระดับโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่จะส่งผลทั้งทางตรงต่อด้านผลลัพธ์ (Outputs) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการทั้งเชิงปริมาณเชิงคุณภาพ ได้แก่

1. ระดับความเข้มแข็งของนโยบายที่มุ่งผลสำเร็จ
2. ภาวะผู้นำทางการศึกษา
3. การมีส่วนร่วมและการเห็นพ้องต้องการจากครูในการวางแผน
4. คุณภาพของหลักสูตรในด้านเนื้อหาและโครงสร้าง
5. บรรยากาศที่เป็นระเบียบเรียบร้อย
6. ความสามารถในการประเมินผล

โดยสรุปแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านการบริหารจัดการคุณภาพ หมายถึง ความสำเร็จจากการใช้กระบวนการบริหารจัดการคุณภาพของผู้บริหารในการบริหาร โรงเรียนเพื่อบรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียนที่วางไว้

เกณฑ์มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน

ด้านคุณภาพของผู้เรียน หมายถึง ระดับผลสำเร็จของโรงเรียนในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลกำหนด กล่าวคือ ผู้เรียนมีศักยภาพเป็น พลโลก โดยมีสภาพ ดังนี้ ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกัน รับผิดชอบต่อสังคม

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

เป็นเลิศทางวิชาการ

1. นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ผ่านการประเมินระดับชาติอยู่ในระดับดี เป็นที่ยอมรับจากสถาบันนานาชาติ
2. นักเรียนมีความสามารถ ความถนัดเฉพาะทาง เป็นที่ประจักษ์ สามารถแข่งขัน ใน ระดับชาติและนานาชาติ
3. นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ในอัตราสูง
4. นักเรียนมีผลการเรียนที่สามารถถ่ายโอนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ในนานาชาติได้ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา
5. นักเรียนใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในการสื่อสาร ได้ดี
6. นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษาจากสถาบัน ภาษานานาชาติล้าหน้าทางความคิด
7. นักเรียนสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดทำโครงการที่เสนอแนวคิด เพื่อสาธารณะประโยชน์ร่วมกับนักเรียนนานาชาติ
8. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าเผชิญความเสี่ยง สามารถใช้ความคิด ระดับสูง มีเหตุผลและวางแผนจัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้
9. นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและ ประเทศชาติ ค่านิยมและความเชื่อตนเองและของผู้อื่น ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์
10. นักเรียน มีความสามารถประเมิน แสวงหา สังเคราะห์ และใช้ข้อมูลข่าวสาร อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการให้สำเร็จ
11. นักเรียนมีผลงานการประดิษฐ์ สร้างสรรค์และออกแบบผลงานเข้าแข่งขัน ในเวทีระดับชาติและนานาชาติ
12. นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งานสื่อสาร นำเสนอ เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนผลงานได้ในระดับนานาชาติร่วมกัน รับผิดชอบต่อสังคมโลก
13. นักเรียนมีความตระหนักรู้ในภาวะการณ์ของโลก สามารถเรียนรู้และจัดการ กับความซับซ้อน
14. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในความหลากหลายทาง วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของนานาชาติ

15. นักเรียนมีความสามารถระบุประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและนโยบายสาธารณะ เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนได้

16. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นพลเมืองดี สามารถจัดการและควบคุมการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอุดมการณ์ประชาธิปไตย สังคมไทย และสังคมโลก

โดยสรุป คุณภาพด้านผู้เรียน หมายถึง ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามเป้าหมายของโรงเรียน ที่ตอบสนองตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ การเป็นคนดี คนเก่ง และคนที่มีความสุข

ผลผลิต/ผลลัพธ์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ มาตรฐานในระดับสากล

ในการบริหารองค์การสู่ความสำเร็จ ได้มีนักบริหาร นักวิชาการ และผู้วิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การ ไว้อย่างหลากหลายพอสรุปได้ดังนี้

Katz and Kahn (1978, pp. 114-115) กล่าวถึง ความสำเร็จขององค์การว่า นอกจากต้องอาศัยทรัพยากรด้านวัตถุดิบและงบประมาณแล้ว องค์การยังต้องใช้ความสามารถของบุคลากรของตนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงพฤติกรรมที่ทำให้องค์การสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้ 1) บุคลากรจะต้องมีความสนใจที่จะทำงานกับองค์การ และต้องการที่จะทำงานกับองค์การต่อไป 2) บุคลากรสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทที่กำหนดไว้ได้ 3) บุคลากรจะต้องปฏิบัติงานในองค์การด้วยความคิดที่สร้างสรรค์

สเตียร์ส (Steers, 1977, pp. 7-10 อ้างอิงใน ญาณิศา บุญจิตร, 2552, หน้า 83-84) ได้เสนอแบบจำลองกระบวนการ (Process Model) เพื่อประเมินหาที่ความมีประสิทธิภาพขององค์การ ซึ่งเป็นแนวทางกว้าง เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์องค์การได้หลายประเภท และเป็นตัวแบบที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุดเท่าที่มีปรากฏใช้กันอยู่ ตัวแบบนี้เป็นตัวแบบที่ครอบคลุมหลายด้าน (Multidimensional Approach) โดยเน้นกระบวนการสำคัญที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพขององค์การ ธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงขององค์การ และของสภาพแวดล้อม รวมทั้งบทบาทสำคัญของการบริหารที่จะต้องสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพต่าง ๆ ขององค์การที่จะนำไปสู่การยกระดับความสำเร็จขององค์การ

Hertling (2000, p. 26) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิรูปสถานศึกษา และปัจจัยที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงนำไปสู่ความสำเร็จและความล้มเหลวในการดำเนินการ พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญ ได้แก่ 1) การเลือกรูปแบบที่เหมาะสมในการดำเนินการปฏิรูป ดังนั้น ทีมงานที่จะออกแบบการดำเนินการจึงมีส่วนสำคัญมาก เพราะจะต้องออกแบบอย่างระมัดระวัง บนพื้นฐานของความเป็นจริง และจุดแข็งจุดอ่อนของสถานศึกษา 2) ลักษณะของบุคคลในองค์การ (Employee Characteristics) ประกอบด้วยผลประโยชน์ใด ๆ มีส่วนช่วยในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมาก 3) งบประมาณอาจเป็นอุปสรรคในการดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนด การขาดงบประมาณหรือการไม่ได้งบประมาณสนับสนุนจากรัฐที่เพียงพอ สามารถนำไปสู่การสูญเสียบุคลากร ขาดการสนับสนุนการปฏิรูป และในที่สุดก็อาจทำให้การปฏิรูปล้มเหลว 4) ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งสถานศึกษาหลายแห่งที่ล้มเหลว เนื่องจากผู้บริหารไม่ได้สนับสนุนผู้ปฏิบัติงานให้ดำเนินงานสอดคล้องกับเป้าหมายและรูปแบบการปฏิรูป และยังขาดภาวะผู้นำที่ดี 5) การยอมรับของครูในการปฏิรูป ครูอาจรู้สึกว่าคุณบังคับให้เปลี่ยนแปลง หรือยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ครูมองว่าการปฏิรูปเป็นสิ่งที่ผู้คนมักคลั่งไคล้ แต่ไม่มีผลอะไรยั่งยืน ครูจึงไม่ทุ่มเทในการดำเนินการ

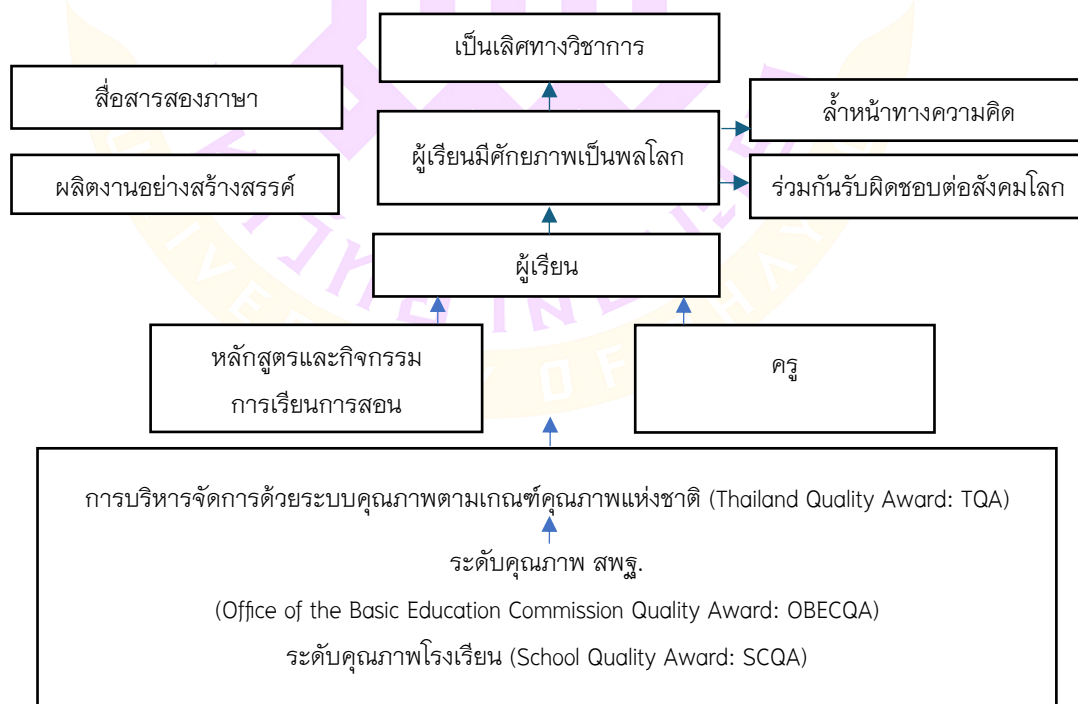
ความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ คุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนที่ได้รับการประเมินว่า มีหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่ดีเยี่ยม แต่การประเมินคุณภาพของผู้เรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ ก็ไม่ถือว่าโรงเรียนนั้นประสบความสำเร็จในการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ความสำเร็จของโรงเรียนในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จะพิจารณาจากคุณภาพของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่แต่ละโรงเรียนกำหนดและทำความเข้าใจกับโครงการเป็นสำคัญ ความสำเร็จด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบบริหารคุณภาพ ถือเป็นความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเชื่อว่าถ้าโรงเรียนมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และมีระบบการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี ก็จะช่วยทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้นเป็นลำดับ

สถานการณ์ในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกำหนดนโยบายทางการศึกษาของประเทศ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสร้างคุณภาพของประชาชน อันเป็นต้นทุนทางสังคมของชาติ เพื่อให้ได้ภาพการศึกษาในอนาคตของประเทศไทย ที่สามารถก้าวเข้าสู่เวทีแห่งการแข่งขันในระดับสากล ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้พระราชทานในพิธีเปิดประชุมโต๊ะกลมไทย-สหรัฐอเมริกา ครั้งที่ 4 เรื่อง การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ณ โรงเรียนไฮด์โรลสมรี

ฮอลล์ เมืองวอลลิงฟอร์ด รัฐคอนเนตทิคัต สหรัฐอเมริกา ความตอนหนึ่งว่า “สิ่งที่เราสามารถดำเนินการได้ก็คือ วางรากฐานอันมั่นคงทางด้านการศึกษาให้แก่ลูกหลานของเรา ข้าพเจ้าได้เห็นตัวอย่างนักเรียนหลายคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต เพราะเขามีรากฐานในด้านต่าง ๆ อย่างพร้อมมูล ดังนี้ 1) ความสามารถพูด อ่าน เขียน เข้าถึงและจัดการสารสนเทศและความรู้เป็นอย่างดี คือ มีเครื่องมืออันทรงพลังในการเรียนรู้และการสื่อสารกับผู้อื่น 2) ความสามารถแก้ปัญหาได้ดี คือ สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่า 3) ความขยันขันแข็งทำงานหนัก และมีความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของประชาคม คือ สามารถทนความยากลำบากได้ดีกว่า 4) ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี คือ สามารถร่วมมือกันปฏิบัติงานที่ยากลำบากจนประสบผลสำเร็จ 5) ความรักธรรมชาติและไฝ่สันติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

ปัจจัยความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล

ด้านการพัฒนาหลักสูตรการจัดการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบบริหารคุณภาพ ถือเป็นความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเชื่อว่า ถ้าโรงเรียนมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และมีระบบการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี ก็จะช่วยทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้นเป็นลำดับสรุปได้ดัง ภาพ 4

ภาพ 4 แสดงปัจจัยความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล

จากภาพ 4 ความสำเร็จของโรงเรียนในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จะพิจารณาจากคุณภาพของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่แต่ละโรงเรียนกำหนดและทำความเข้าใจกับโครงการเป็นสำคัญ ความสำเร็จด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบบริหารคุณภาพถือเป็นความสำเร็จ ในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเชื่อว่าโรงเรียนมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และมีระบบการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดีก็จะช่วยให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้นเป็นลำดับ

เป้าหมายความสำเร็จในการดำเนินงานด้านผู้เรียน

เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานด้านผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 5 เป้าหมาย แต่ละเป้าหมายจะมีตัวชี้วัดความสำเร็จที่แตกต่างกันไปในแต่ละปีการศึกษา โรงเรียนหรือผู้ดำเนินการ อาจพิจารณา ปรับ ลด เพิ่ม ตัวชี้วัดให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบท เป้าหมายด้านผู้เรียนแต่ละข้อได้ระบุด้วยว่า โครงการมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของนักเรียนของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลให้อยู่ในระดับเดียวกับนักเรียนของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง ซึ่งได้แก่ประเทศที่มีผลการประเมิน PISA อยู่ในกลุ่มสูง

ในอนาคตโครงการจะได้จัดให้มีการประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ ของนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลเทียบกับคุณภาพนักเรียนของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูงดังกล่าวด้วย

ความสำเร็จของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลอีกมุมมองหนึ่ง สามารถพิจารณาได้จากผลการเข้าร่วมโครงการประเมินผลนานาชาติ ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยเข้าร่วมอยู่ 2 โครงการ คือ

1. โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) จัดโดย OECD
2. โครงการการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ (TIMSS) จัดโดย IEA

ทั้งโครงการ PISA และโครงการ TIMSS จะดำเนินการครั้งต่อไปในปี พ.ศ. 2558 ดังนั้น ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่สำคัญมากอีกข้อหนึ่ง คือ การประเมินตัวชี้วัดความสำเร็จหลายข้อได้กำหนดให้มีการสร้างเครื่องมือกลางในการทดสอบขึ้นเป็นการเฉพาะด้วย เนื่องจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) เป็นการวัด ขั้นพื้นฐานตามหลักสูตร แต่เป้าหมายของโรงเรียนมาตรฐานสากลกำหนดไว้สูงกว่านั้น

นอกจากนั้น การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน(O-NET) มีข้อจำกัดหลายประการ จำเป็นต้องใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบเป็นส่วนใหญ่ จึงยังไม่สามารถวัดทักษะ คุณลักษณะและพฤติกรรมบางด้านได้อย่างชัดเจน แบบทดสอบกลางที่สร้างขึ้นจะมีการถามให้นักเรียนได้แสดงเหตุและผล วิธีคิด และวิธีทำ นอกจากนี้จะจัดให้มีการทดสอบภาคปฏิบัติ การสัมภาษณ์ การพูดคุยกับนักเรียน และหรือวิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสม (แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง)

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

ความหมาย ประเภท องค์ประกอบ กระบวนการพัฒนารูปแบบ การประเมินรูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของรูปแบบ พอสรุปได้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 965) ให้ความหมายไว้ว่า รูปแบบ หมายถึง รูปที่กำหนดขึ้นเป็นหลักหรือเป็นแนว ซึ่งเป็นที่ยอมรับ แสดงว่า เป็นสิ่งนั้น ๆ เช่น รูปแบบบ้าน เป็นต้น

รัตนะ บัวสนธ์ (2552, หน้า 124) ให้ความหมายของรูปแบบจำแนกออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้

1. แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบในความหมายนี้ มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น

2. แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical Model”

3. แผนภาพที่แสดงถึงสภาพการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้ บางที่เรียกกันว่า ภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน

ณัฐศักดิ์ จันทร์ผล (2553, หน้า 125) รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างโปรแกรมแบบจำลอง หรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้นจากการลดทอนเวลาและเทศะพิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อใช้ทดแทนแนวคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ของสภาพต่าง ๆ ของรูปแบบนั้น ๆ

พลอเจอร์ (Procter, 1978, หน้า 174) ให้ความหมาย ไว้ใน Longman Dictionary of Contemporary English โดยสรุปแล้วจะมี 3 ลักษณะใหญ่ คือ Model ที่หมายถึง

สิ่งซึ่งเป็นแบบย่อส่วนของจริง ความหมายนี้ตรงกับภาษาไทยว่า แบบจำลอง เช่น แบบจำลองของเรือ เป็นต้น

Model ที่หมายถึง สิ่งของหรือคนที่นำมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการบางอย่าง เช่น ครูแบบอย่าง นักเดินแบบ หรือแม่แบบในวงการวาดภาพศิลปะ เป็นต้น

Model ที่หมายถึง แบบหรือรุ่นของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น เครื่อง คอมพิวเตอร์ รุ่น 864X เป็นต้น

บาร์โตและฮาร์ทแมน (Bardo and Hartman, 1982, p. 245) ได้กล่าวถึงรูปแบบในทางสังคมศาสตร์ไว้ว่า “เป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะและ/หรือบรรยายคุณสมบัติของมัน ๆ”

Bardo and Hartman อธิบาย ต่อไปว่า รูปแบบเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ รูปแบบจึงมิใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุม เพราะการทำเช่นนั้น ทำให้รูปแบบมีความซับซ้อนและยุ่งยากเกินไปในการที่จะทำความเข้าใจ ซึ่งจะทำให้คุณค่าของรูปแบบนั้นด้อยลงไป

ส่วนการจัดระบบรูปแบบหนึ่ง ๆ จะต้องมียละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้น ๆ ควรจะมีสภาพอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดเป็นการตายตัว ทั้งนี้ก็แล้วแต่ปรากฏการณ์แต่ละอย่าง และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ อย่างไร

กูต (Good, 2005, p. 177) ในพจนานุกรมการศึกษาได้รวบรวมความหมายของรูปแบบเอาไว้ 4 ความหมาย คือ

1. เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ
2. เป็นตัวอย่างเพื่อเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ เป็นต้น
3. เป็นแผนภูมิ หรือรูปสามมิติ ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการหรือแนวคิด
4. เป็นชุดของปัจจัย ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งรวมตัวกันเป็นตัวประกอบหรือเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจเขียนออกมาเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายเป็นภาษาก็ได้

ทิงค์เอ็กซ์ซิสท์ (Thinkexis, 2008, p. 1) ได้ให้ความหมายของคำว่า รูปแบบ (Model) ไว้ว่า เป็นแบบจำลองระบบการปฏิบัติงาน หรือแบบแปลนของการก่อสร้างที่วาดไว้ล่วงหน้า หรือสิ่งของที่เป็นตัวแทนแสดงความของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือสิ่งที่เตรียมเอาไว้ล่วงหน้า

อาร์ดิคชันนารี (AR Dictionary, 2008) ได้นิยามความหมายของรูปแบบ (Model) ว่า หมายถึง แบบจำลองที่เป็นสัดส่วนหรือเป็นประเภทเดียวกันกับของจริงหรือสัญลักษณ์ของการเป็นตัวแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต หรือแบบแผนของสิ่งที่เตรียมไว้

สารานุกรมสแตนฟอร์ดด้านปรัชญา (Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2006, p. 671) ได้ให้ความหมายของรูปแบบในลักษณะสอดคล้องกับการให้ความหมายของ Good ว่า รูปแบบเป็นระบบหรือโครงสร้างที่ถูกร่างขึ้นมาจากทฤษฎีทั่วไปเพื่อพรรณนาและอธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ

คีฟ (Keeves, 1988, p. 67) ได้กล่าวถึงหลักการอย่างกว้าง ๆ เพื่อกำกับการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการ คือ การสร้างโมเดล การใช้โมเดลสภาพความเป็นจริงของปรากฏการณ์ที่ปรึกษาโมเดล

1. รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา ดังนั้นการเชื่อมโยงแบบเส้นตรงแบบธรรมดาทั่วไปนั้นก็มีประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ

2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตและหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3. รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลในเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. นอกจากคุณสมบัติต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายองค์ความรู้ในเรื่องที่กำลังศึกษา

บรรจง เจริญสุข (2552, หน้า 92-93) แบ่งขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้น โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาและหลักธรรมาภิบาล สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 24 คน ด้วยเทคนิคเดลฟาย จำนวน 3 รอบ

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม

สมยงค์ แก้วสุพรรณ (2552, หน้า 138-145) ได้นำเสนอรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ

1. วิเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผล
2. สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้การสนทนากลุ่มและจัดเวทีวิพากษ์
3. ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา
4. ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2552, หน้า 9-10) กล่าวว่า การสร้างและพัฒนารูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารายกรณีหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการศึกษานำมาใช้กำหนดสภาพหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสภาพหรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละสภาพในรูปแบบ

ดังนั้น การพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ ซึ่งโดยทั่วไปการศึกษาในขั้นตอนนี้จะมีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย

2. การศึกษาจากบริบทจริงในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้

2.1 การศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน โดยศึกษาความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น

2.2 การศึกษารายกรณี (Case Study) หรือพหุกรณีหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จ หรือมีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบ

2.3 การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นต้น

3. การจัดทำรูปแบบในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะใช้สารสนเทศที่ได้ในข้อ 1.1 และ 1.2 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัยเพื่อนำมาจัดทำรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบภายหลังที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นตอนแรกแล้ว จำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบของบุคคลอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลอง ใช้รูปแบบในสถานการณ์จริง จะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญของสภาพย่อยหรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบ ผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่ โดยการตัดสภาพหรือตัวแปรที่พบว่าไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบ ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

นิวัตร นาคะเวช (2554, หน้า 144) ได้เสนอขั้นตอนการดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน ไว้ดังนี้

1. การศึกษาและสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน ประกอบด้วย ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน กรณีตัวอย่าง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารการศึกษา หรือสถานศึกษา

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน สนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา สถานศึกษา และการนิเทศโรงเรียนในฝัน

3. การตรวจสอบคุณลักษณะรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน โดยสอบถามสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

ไมตรี บุญทศ (2554, หน้า 66) ได้นำเสนอขั้นตอนการสร้างและพัฒนารูปแบบ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมก่อนการวิจัย โดยการเลือกพื้นที่การวิจัย การเตรียมทีมวิจัย เครื่องมือวิจัย

2. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาโรงเรียน พื้นที่ในการวิจัย โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สภาพปัจจุบัน ปัญหาโรงเรียน พื้นที่การวิจัย ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ

3. ร่างรูปแบบการบริหารเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียน
4. ตรวจสอบและแก้ไขร่างรูปแบบการบริหารเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียน
5. ทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียน
6. ประเมินและปรับปรุงการบริหารเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียน

จากการศึกษาแนวคิดและกระบวนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ สามารถสรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง หรือพัฒนารูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ขึ้นมาก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ผู้วิจัยอาจจะศึกษารายกรณีหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการศึกษานำมาใช้กำหนดสภาพ หรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสภาพหรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละสภาพในรูปแบบ ดังนั้น การพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ ซึ่งโดยทั่วไปการศึกษาในขั้นตอนนี้จะมีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย

2. การศึกษาจากบริบทจริงในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้

- 2.1 การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน โดยศึกษาความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น

- 2.2 การศึกษารายกรณี (Case Study) หรือพหุกรณีหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จ หรือมีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบ

- 2.3 การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นต้น

3. การจัดทำรูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะใช้สารสนเทศที่ได้ในข้อ 1 และ 2 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัยเพื่อนำมาจัดรูปแบบ อย่างไรก็ตามในงานวิจัยบางเรื่องนอกจากจะศึกษาตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยยังอาจจะ

ศึกษาเพิ่มเติมโดยใช้กระบวนการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในการพัฒนารูปแบบก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ภายหลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นตอนแรกแล้ว จำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าวเพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบของบุคคลอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่า มีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริง จะช่วยให้ทราบอิทธิพล หรือความสำคัญของสภพย่อยหรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบ ผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่ โดยการตัดสภาพหรือตัวแปรที่พบว่าไม่มีอิทธิพล หรือมีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบ ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

การทดสอบรูปแบบ อาจกระทำได้ใน 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนดการประเมินที่พัฒนาโดย The Joint Committee on Standards of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะ ได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการ ตรวจสอบรูปแบบ ประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน (สุวิมล ว่องวาณิช, 2549, หน้า 54-56) ดังนี้

1.1 มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

1.2 มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการสนองตอบต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ

1.3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา

1.4 มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

2. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การทดสอบรูปแบบในบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้โดยข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบ หรือการดำเนินการทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ แต่งานวิจัยบางเรื่องนั้นต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป ซึ่งไอส์เนอร์ (Eisner, 1976, p. 192-193) ได้เสนอแนวคิดของการทดสอบหรือประเมินรูปแบบ โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีแนวคิด ดังนี้

2.1 การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะเน้นการวิเคราะห์และวิจารณ์อย่างลึกซึ้ง เฉพาะในประเด็นที่ถูกพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานกับปัจจัยต่าง ๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกันตามวิจรรณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน

2.2 รูปแบบการประเมินที่เป็นความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน โดยพัฒนามาจากแบบการวิจารณ์งานศิลปะ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง แนวคิดนี้ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเป็นองค์ความรู้เฉพาะสาขา ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นวงการศึกษาก็จึงนิยมนำรูปแบบนี้มาใช้ในเรื่องที่ต้องการความลึกซึ้งและความเชี่ยวชาญเฉพาะ

2.3 รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อถือถือว่า ผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีคุณพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

2.4 รูปแบบที่ยอมให้มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามอัธยาศัย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลการวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

3. การทดสอบรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มักจะใช้กับการพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายเสร็จสิ้น เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

4. การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วน ผู้วิจัยจะนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบต่อไป

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง วิธีการบริหารของสถานศึกษา หรือกรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่าง ๆ ของระบบ ที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ และ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นิภาพรรณ สายทอง และคณะ (2560) ได้วิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนสาธิต เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตที่เกิดประสิทธิผล การวิจัยครั้งนี้อาศัยกระบวนการอธิบายปรากฏการณ์(Phenomenon) โดยผ่านการถอดบทเรียนภายใต้หลักการประสิทธิผลขององค์การ ของ Florence Heffron (1989) ใน 4 มิติ คือ 1) มิติของการกำหนดเป้าหมาย (Goal Attainment) 2) มิติการบริหาร จัดการที่เป็นระบบ (Systematic Approach) 3) มิติของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Approach) 4) มิติการนิยมขึ้นชอบเห็นคุณค่า (Competing Value Approach) โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล(Key Informant) จากโรงเรียนสาธิต 5 แห่ง ที่เป็นโรงเรียน Best Practice: BP ภายใต้เกณฑ์การพิจารณาตามหลักการของ Florence Heffron ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบเครื่องมือแบบสามเส้า (Triangulation) ได้แก่ บุคคล เวลา สถานที่ เพื่อยืนยันความเที่ยงตรงของข้อมูล โดยดูเนื้อหาทางด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารการบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ สำหรับหน่วยที่ศึกษา (Unit of Analysis) ของการศึกษา 5 โรงเรียน Best Practice นี้ จะได้ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 15 คน (โรงเรียนละ 3 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองวิชาการ และครู) ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนสาธิตสู่ความเป็นเลิศ มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 4 ด้าน โดยให้ความสำคัญต่อด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านการจัดการศึกษาที่เน้นวิชาการ ด้านหลักสูตรที่เน้นความเป็นเลิศสู่มาตรฐานและสากล มีการพัฒนาด้านกระบวนการเรียนรู้ ที่มีทักษะด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และประสบการณ์ชีวิต 2) ด้านการบริหารงบประมาณเพื่อให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน จำเป็นต้องมีวิธีการจัดการอย่างเป็นระบบ 3) ด้านการบริหาร งานบุคคล ต้องให้ความสำคัญกับการวางแผนกำลังคนด้วยวิธีการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในโรงเรียน ทั้งในส่วนของสรรหา คัดเลือกบุคลากร พัฒนา และส่งเสริมคุณภาพบุคลากร รวมถึงการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรม ศึกษาต่อ รวมถึงส่งเสริมให้มีการทำวิจัย 4) ด้านการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสาธิต ประการสำคัญยิ่งของการบริหารงานทั่วไปจะต้องเป็น แหล่งปฏิบัติงาน เรียนรู้ ผักผ่อน ผักหักผู้ที่ประกอบวิชาชีพครู จากคณะศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์

คุณลักษณะ เศษระพานิช (2550) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน โดยใช้แนวคิด/หลักการของรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ เป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้น และใช้วิธีการ Benchmarking โดยการศึกษาถึงคุณลักษณะและแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเอกชนที่ได้รับการยอมรับว่ามีความเป็นเลิศ ผลการวิจัย พบว่า ระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน ประกอบด้วย สภาพหลัก สภาพย่อย และแนวปฏิบัติในแต่ละสภาพย่อย โดยสภาพหลักของระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน มี 9 สภาพ คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การมุ่งเน้น นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) โครงสร้างองค์กร 5) การมุ่งเน้น ทรัพยากรบุคคล 6) การบริหารงานวิชาการ 7) การบริหารการเงิน 8) การบริหารทั่วไป และ 9) การจัดการสารสนเทศและความรู้ และประกอบด้วย สภาพย่อยทั้งหมด 35 สภาพ และมีแนวปฏิบัติรวมทั้งหมด 209 ข้อ

ศศิพร รินทะ (2554) ได้วิจัย เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล: กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 31 ผลการศึกษา พบว่า 1) ด้านการนำองค์การ โรงเรียนเมืองคง มีการบริหารจัดการเพื่อชี้้นำการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ของโรงเรียน และใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ผู้บริหารมีวิธีการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนที่หลากหลายและเหมาะสม ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำในการดำเนินงานของโรงเรียน และได้มีการพัฒนาความเป็นผู้นำ ให้กับบุคลากร ด้วยการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึง อีกทั้งผู้บริหารได้แสดงประพฤติกรรมเป็นแบบอย่างและสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน และมีการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุความสำเร็จ สอดคล้องตรงตามเป้าหมายของโรงเรียน มีกระบวนการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน และเป็นขั้นตอน 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ทุกภาคส่วน มีส่วนรวมเพื่อปรับปรุงและสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียน และเป็นที่พอใจของสังคม ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โรงเรียนเมืองคง มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการ และได้นำผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการไปใช้ เพื่อผลักดัน

ให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและยกระดับมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันและความสามัคคี ให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างเต็มตามศักยภาพ ได้มีการพัฒนาและการจัดการบุคลากร เพื่อให้ใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ในการร่วมสร้างสรรค์และพัฒนาโรงเรียนสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน 6) ด้านการจัดการกระบวนการ โรงเรียนเมืองคงมีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการโรงเรียนที่เป็นระบบและครอบคลุมงานทุกฝ่าย พร้อมทั้งมีการกำหนดแนวทางเพื่อมุ่งพัฒนาให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียน อีกทั้งมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในโรงเรียน

ยุภาวรรณ โมรัฐเถียร, ธร สุนทรายุทธ และสงพงษ์ ปั่นหุ่น (2559) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มี 4 สภาพ ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ 2) การดำเนินงานของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ 3) การตรวจสอบความสำเร็จของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ และ 4) การส่งเสริมสนับสนุนของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ สาระในรูปแบบครอบคลุมแนวคิดการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ 6 ด้าน คือ การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาด การวัดผล การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นครูผู้สอนและบุคลากร ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลที่เกิดกับครูพบว่า 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ หลังการใช้รูปแบบในทุกด้านมากที่สุด 2) ผลการปฏิบัติงานในหน้าที่หลังการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศสูงขึ้น 3) ความพึงพอใจของครูต่อรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับมากที่สุด 4) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่วนใหญ่ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สูงขึ้น

ประเทืองทิพย์ สุกุมลจันทร์ (2557) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวแบบประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน และเพื่อพัฒนาตัวแบบประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและหัวหน้างานในโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันจำนวน 448 คน จาก 56 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พบว่า ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของ

โรงเรียน ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถนักเรียน กระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน การเรียนรู้และการพัฒนา ความสามารถ การใช้งบประมาณ และทรัพยากร และความสามารถในการพัฒนาสู่มาตรฐานสากล มีความเหมาะสมและกลมกลืนกันกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และความน่าเชื่อถือในระดับที่ยอมรับได้ โดยมีค่า $\chi^2 = 44.138$ $\chi^2/df = 0.7475$ $p\text{-value} = 0.52317$ $RMESA = 0.000$ $GFI = 1.00$ และจากการใช้วิธีวิเคราะห์เส้นทาง พบว่า ปัจจัยองค์การด้านโครงสร้าง ด้านภาระงาน ด้านคน และด้านเทคโนโลยี ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถนักเรียน และจากการใช้วิธีวิเคราะห์เส้นทาง พบว่า ปัจจัยองค์การด้านโครงสร้าง ด้านภาระงาน ด้านคน และด้านเทคโนโลยี ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถนักเรียน โดยมีค่า χ^2/df เท่ากับ 1.12 มีค่า $p\text{-value}$ มีค่าเท่ากับ 0.12576 มีค่า Goodness of Fit Index (GFI) เท่ากับ 0.96 ค่า Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) เท่ากับ 0.95 ค่า Root Mean Squared Residuals (RMR) เท่ากับ 0.035 ค่า Root Mean Squared Error of Approximation (RMSEA) เท่ากับ 0.017 และ $R^2 = 0.90$

พิรุณ เรื่องไพศาล (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อสังเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล และ 4) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มี 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การสังเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล โดยการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกที่ผ่านการประเมินรอบที่ 3 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และมีผลการประเมินระดับดีมาก จำนวน 3 โรงเรียน ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล โดยสอบถามผู้บริหารและครูกลุ่มตัวอย่าง และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 310 ฉบับ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยสภาพปัจจุบัน มีค่าความเชื่อมั่น 0.98 และสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าความเชื่อมั่น 0.99 ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผลโดยการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และระยะที่ 4 การศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล โดยการประเมินและเปรียบเทียบประสิทธิผลก่อนและหลัง

การทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ผลการสังเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล พบว่าการบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล มี 12 สภาพ ได้แก่ 1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ 2) โครงสร้างองค์กร 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 4) การพัฒนาบุคลากร 5) บรรทัดฐานทางศีลธรรม 6) หลักสูตรของโรงเรียน 7) การจัดการเรียน การสอน 8) เทคโนโลยี 9) การวางแผน 10) การปฏิบัติงาน 11) การปรับปรุงการปฏิบัติงานและ 12) การประเมินผล

สมหมาย เทียนสมใจ (2556) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานที่มีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า ประกอบด้วย 6 สภาพหลัก 69 สภาพย่อย ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 16 สภาพย่อย 2) การวางแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย 14 สภาพย่อย 3) องค์การแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 13 สภาพย่อย 4) วัฒนธรรมองค์การ ประกอบด้วย 8 สภาพย่อย 5) เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย 8 สภาพย่อย 6) การสนับสนุนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 10 สภาพย่อย ซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ตุมากร เจตีย์คำ (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2558 จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562) ได้วิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในการตัดสินใจที่มีผลของสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 4) สร้างสมการพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 จำนวน 373 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย

รัตนา เหลืองงาม (2562) ได้วิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการกระตุ้นจิตใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมมือกันทำงานจนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจะนำไปสู่ความได้เปรียบในเชิงแข่งขันของสถานศึกษาภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 327 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย

รังสรรค์ นกสกุล, บุญเรือง ศรีเหรียญ และจุไร โชคประสิทธิ์ (2555, หน้า 61-62) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของสภาพที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล และได้อภิปรายผลไว้ว่า สภาพที่มีผลทางตรงกับการบริหารระบบคุณภาพและการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ 1) ด้านธรรมาภิบาล สภาพของคุณภาพในด้านภาวะผู้นำ และกลยุทธ์ความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ ที่มงาน ลูกค้า และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับสภาพของระบบบริหารคุณภาพ ทั้ง 7 หมวด 2) ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ โครงสร้าง วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และวัฒนธรรม องค์กรจะมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับการบริหารระบบคุณภาพ เรื่อง ค่านิยม 11 ประการของการบริหารตามเกณฑ์รางวัล 3) ด้านการบริหารระบบคุณภาพมีผลทางตรงต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยเน้นการบริหารคุณภาพโดยรวมตามแนวคิดของ TQM และ 4) ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของโรงเรียน คือปัจจัยด้านผู้บริหาร ครู ด้านหลักสูตร ด้านทรัพยากร อาคารสถานที่ ชุมชน และกระบวนการบริหารคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลและตามแนวคิดของ TQM และการจัดการเรียนการสอน

งานวิจัยต่างประเทศ

แคร์รี่ Carrie (2008, Online) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของการใช้เกณฑ์ มัลคอมบัลดริจ เพื่อการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในแคนซัส กับโรงเรียนที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ทั้งขนาดของโรงเรียน สภาพแวดล้อม ตลอดจนสภาพทางภูมิศาสตร์ โดยกลุ่มตัวอย่าง เป็นโรงเรียนที่ใช้เกณฑ์บัลดริจ จำนวน 31 โรงเรียน และอีก 40 โรงเรียนที่ไม่ได้ใช้เกณฑ์บัลดริจ ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินการตามเกณฑ์ของบัลดริจในระดับสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) โดยการควบคุมระดับประสิทธิภาพเริ่มต้น ไม่ได้ถูกระบุไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มที่แตกต่างกันทั้งสองกลุ่ม อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงที่ได้ดำเนินการตามเกณฑ์บัลดริจ พบว่า การดำเนินการตามเกณฑ์ของบัลดริจ สามารถดำเนินการในการฝึกอบรมและพัฒนาประสิทธิภาพของการทำงานในระบบและบุคลากรได้

ซาน (Susan, 2010) ได้ศึกษารูปแบบของการปฏิรูปการศึกษาสู่การบริหารโรงเรียนคุณภาพ: โดยมุ่งเน้นไปที่บุคลากรเกี่ยวกับความเชื่อ และแนวทางในการปฏิบัติ โดยใช้หลักเกณฑ์การศึกษาของ บัลดริจ ผลสำรวจจากแบบสอบถามแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้และการสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ โดยไม่ขึ้นอยู่กับ

กับประเภทของงานที่ได้รับมอบหมาย ประสบการณ์ในการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียนคุณภาพ ซึ่งการที่บุคลากรส่วนใหญ่ที่ได้รับการฝึกฝนเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และการสร้างแรงจูงใจอยู่เสมอ ทำให้รู้ได้ว่าพวกเขามีส่วนสำคัญในการดำเนินงานในเขตโรงเรียนของพวกเขาเอง จากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า การเรียนรู้เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับบุคลากรในการดำเนินงานบริหารโรงเรียนคุณภาพ ซึ่งมีความต้องการและมีความซับซ้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างการทำเนิกรตามรูปแบบ ประกอบกับการปรับปรุงการเรียนรู้ และการเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในฐานะที่มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม

จีน เคลาด์ (Jean, 2013) ได้ศึกษาการรับรู้ของผู้บริหารเกี่ยวกับ “คุณภาพ” ในโรงเรียนมอริเชียส โดยใช้กรอบของบัลตริจในการดำเนินการ โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ครู นักเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะการนำองค์การของผู้บริหารโรงเรียนมอริเชียส มีอิทธิพลและมีบทบาทสำคัญต่อผลลัพธ์ของโรงเรียน ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการทำงานภายในโรงเรียน

เจนลิง (Jenlink, 2000 อ้างอิงใน มะลิกามาต เสี่ยงมแก้ว, 2550, หน้า 98) ได้ศึกษาความคิดเห็นของบุคคลสำคัญที่มีความรู้ความสามารถด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในประเทศอาฟริกาและสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษา พบว่า ผู้นำของชุมชนที่อยู่ในพื้นที่เขตบริการของโรงเรียน มีบทบาทสูงในการที่จะเข้าร่วมวางแผนกำหนดนโยบายและเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความร่วมมือร่วมใจของชุมชน กำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อความเป็นเลิศทางด้านการศึกษา ผู้นำชุมชนต้องทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีและทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่ายมองเห็นความสำคัญของการศึกษา

ดาฟท์ (Daft, 2002, p. 43 อ้างอิงใน ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2549, หน้า 75) ได้กล่าวว่า การกระตุ้นทางปัญญา เป็นการที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยผู้นำที่การคิด และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเปลี่ยนกรอบการมองปัญหา และการเผชิญกับสถานการณ์ มีการจูงใจและสนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการพิจารณาปัญหา มีการให้กำลังใจผู้ตามให้พยายามหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ ๆ ผู้นำมีการกระตุ้นให้ผู้ตามรู้สึกว่ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทายและเป็นโอกาสที่ดีที่จะแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยผู้นำจะสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ตามว่า ปัญหาทุกอย่างต้องมีทางแก้

แม้บางปัญหาจะมีอุปสรรคมากมาย ผู้นำจะพิสูจน์ให้เห็นว่า สามารถเอาชนะอุปสรรคทุกอย่างได้ จากความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาของผู้ร่วมงานทุกคน ผู้ตามจะได้รับการกระตุ้นให้ตั้งคำถามต่อค่านิยมของตนเอง ความเชื่อและประเพณี การกระตุ้นทางปัญญาเป็นส่วนที่สำคัญของการพัฒนาความสามารถของผู้ตามในการที่จะตระหนัก เข้าใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง

ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel, 2008, p. 51) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาทำให้ครู และนักเรียนเกิดความพึงพอใจเป็นผลทำให้ การดำเนินการของสถานศึกษามีประสิทธิผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ไพรส์ (Price, 1963, p. 45 อ้างอิงใน สมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2552, หน้า 40) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความสามารถในการดำเนินการให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งโดยมีตัวบ่งชี้ ความมีประสิทธิภาพขององค์กร 5 อย่าง คือ ความสามารถในการผลิต การปฏิบัติตามแบบอย่าง การปรับตัว และความเป็นปึกแผ่นขององค์กร

แบส (Bass, 1997, p. 24 อ้างอิงใน จันทกานต์ ตัณเจริญพานิช, 2549, หน้า 1) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ว่า หมายถึง การเป็นผู้นำที่ทำให้ผู้ตามอยู่เหนือความสนใจในตนเอง เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงาน และผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและองค์กร จูงใจผู้ร่วมงาน และผู้ตาม

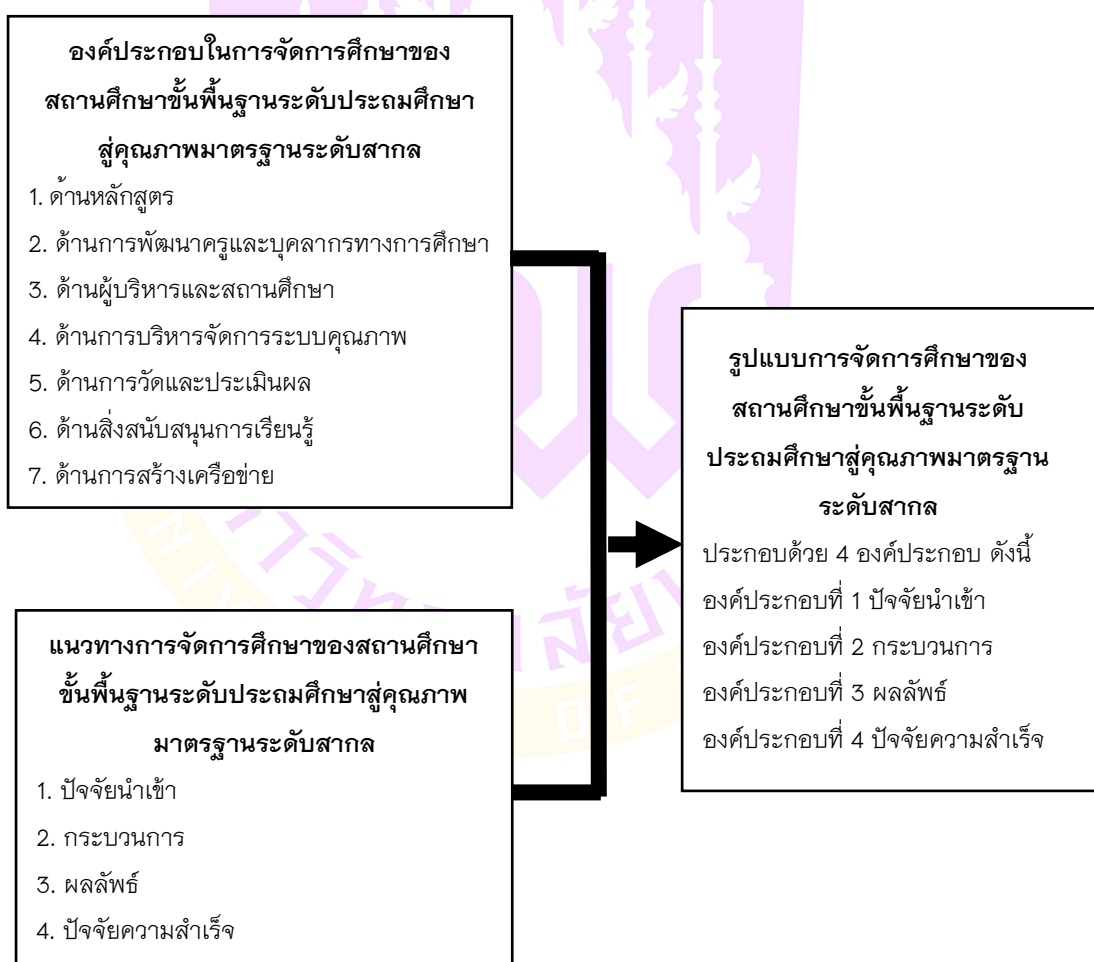
รูล (Ruhl, 1985) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ช่วยให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ 5 ด้าน ได้แก่ ความคาดหวังในความสำเร็จของภาระงาน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร บรรยากาศของโรงเรียน เป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน และโปรแกรมการประเมินผล

ตาราง 14 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับ ประถมศึกษาศึกษาต่อชั้นมัธยม ภาคเรียนระดับสากล	พร.บ.การศึกษาชาติ 2542	มาตรฐานการศึกษาต่างประเทศ	Katz and Kahn 1978	Steers, 1977	Hertling, 2000	Procter and Paul 1978	Good	Thinkerist	Bardo and Hartman	สุนทรภู่ 2560	ศัลพร สุทธิ 2554	เยาวรรณี ไชยสุธีธร, อร สุนทรายุทธ และสง คณิศร สุนทรายุทธ 2558	พิชญ์ เรืองใจไพศาล และคณะ 2558	สมหมาย เทียมสุขใจ 2556	ขวัญพิชชา สีแก้ว 2562	รติมา เหลืองงาม 2562	Hoy and Miskel, 2008	จิม เมลาล์	แคร์รี (Corrie) 2015	ความถี่ของ	ร้อยละ
การวางแผนพัฒนา	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15	79
การพัฒนาบุคลากร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14	74
การวิจัยและพัฒนา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13	68
นวัตกรรม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13	68

สรุปได้ว่า การดำเนินการโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นมิติใหม่ของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสูงขึ้นทัดเทียมกับนานาชาติ โดยการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ เพื่อยกระดับผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Learner Profile) เทียบเคียงมาตรฐานสากล มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศและประสบความสำเร็จต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านระบบการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา ที่จะส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 5 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา
สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mix Method Methodology)
วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative
Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

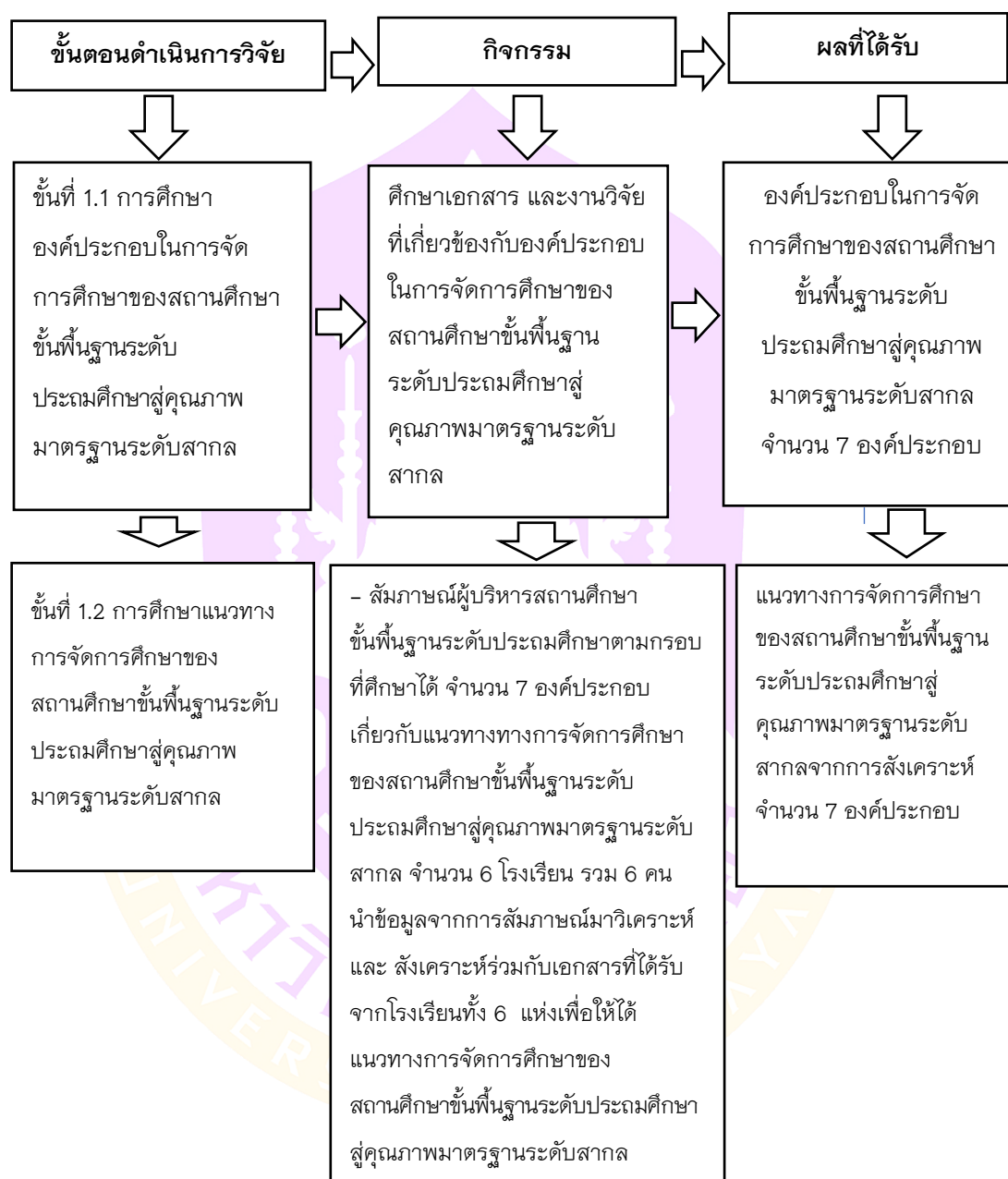
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ
ประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา
สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังแสดงในภาพ

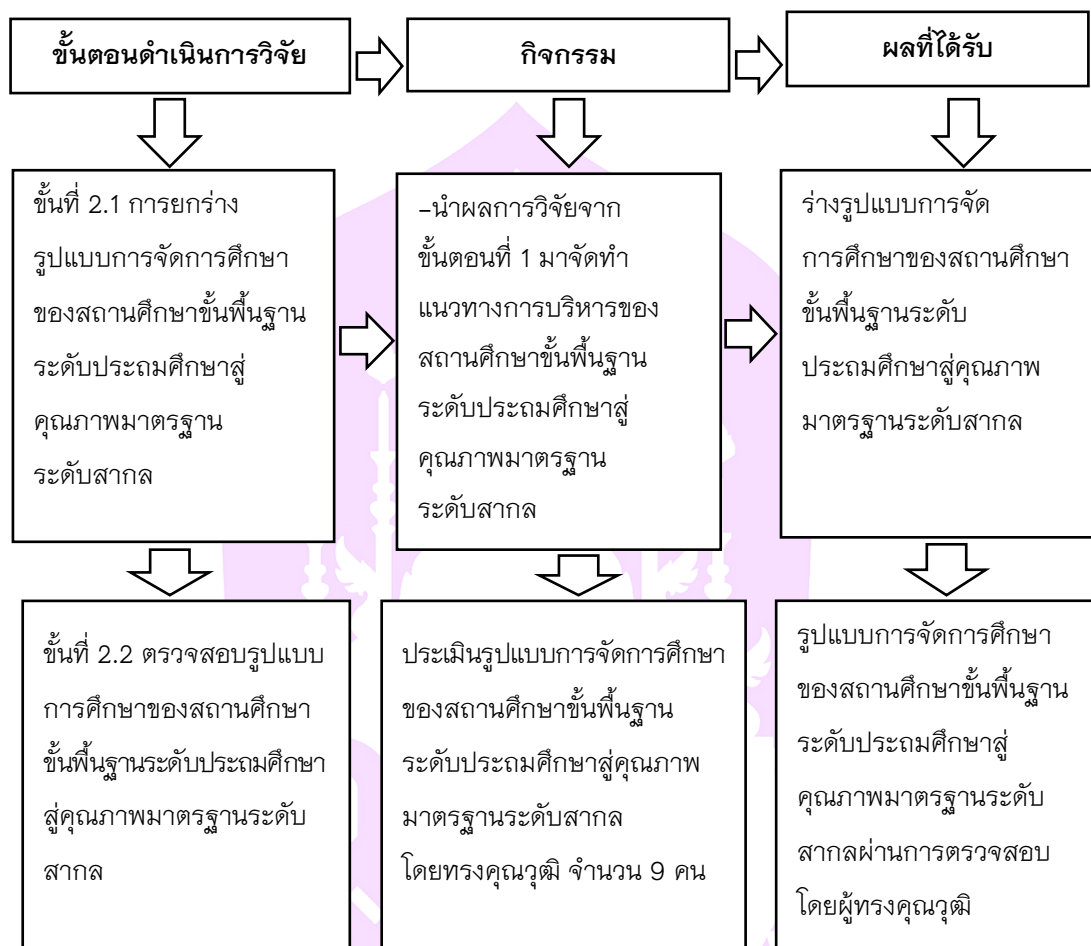

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยวิธีการดำเนินการดังนี้

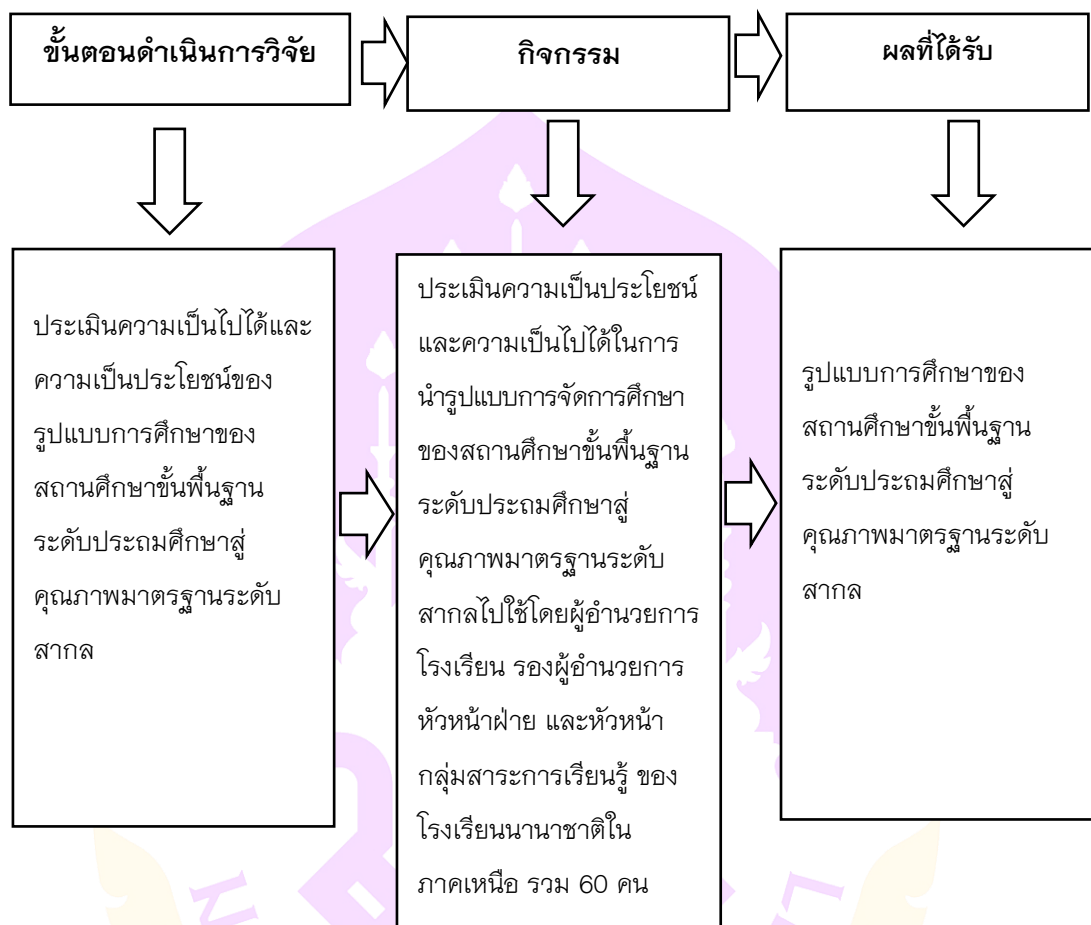
ภาพ 6 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยวิธีการดำเนินการดังนี้

ภาพ 7 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ระดับ
ประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

ภาพ 8 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล

ในการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกตระหัดเอกสารการศึกษาองค์ประกอบของการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ (แบบสังเกตระหัดเอกสารอยู่ในภาคผนวก ก)

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้
เครื่องมือที่ใช้ในการ

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับองค์ประกอบการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

2.2.2 กำหนดประเด็นในการสังเกตระหัดเอกสารตามกรอบแนวคิดในการวิจัยใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

2.2.3 นำร่างแบบสังเกตระหัดเอกสารเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยวิเคราะห์และสรุปประเด็นต่างๆ ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปประเด็นต่างๆ ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาที่มุ่งสู่มาตรฐานคุณภาพระดับสากล

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติจำนวน 6 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ จำนวน 3 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนนานาชาติสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่มีระบบการจัดการศึกษาด้วยระบบ American Curriculum มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ของโรงเรียน 3 แห่ง ได้แก่ 1) ผู้บริหารโรงเรียน International school Eastern Seaboard (ISE) 2) ผู้บริหารโรงเรียน Unity Concord International School Chiang Mai 3) ผู้บริหารโรงเรียน The American School of Bangkok Sukhumvit

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ จำนวน 3 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนนานาชาติ สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่มีระบบการจัดการศึกษาด้วยระบบ British Curriculum มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ของโรงเรียน 3 แห่ง ได้แก่ 1) ผู้บริหารโรงเรียน Mooltripakdee International School 2) ผู้บริหารโรงเรียน British Concordance International School Chiang Mai 3) ผู้บริหารโรงเรียน Bangkok International Preparatory and secondary school

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสัมภาษณ์การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ซึ่งสัมภาษณ์ใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) (แบบสัมภาษณ์อยู่ในภาคผนวก ก)

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

2.2.2 กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

2.2.3 นำร่างรูปแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษาในเบื้องต้น

2.2.4 หาความตรงเชิงเนื้อหา Content Validity ของแบบสัมภาษณ์โดยนำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

- 1) ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านบริหารการศึกษา
- 2) รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านวัดและประเมินผล
- 3) รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี อดีตหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรด้านบริหารการศึกษา
- 4) รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ด้วงนคร รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- 5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งทิภา แย้มรุ่ง คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ด้านหลักสูตรและการสอน

2.2.5 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามโดยเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้อง ผลการหาค่า IOC ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 (ผลการหาค่าIOC อยู่ในภาคผนวก ก)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ในการทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์ โดยส่ง(1) โครงร่างวิทยานิพนธ์ (2)แบบสัมภาษณ์แนวทางทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ไปให้ล่วงหน้าก่อน 7 วันที่จะเข้าสัมภาษณ์

3.2 ผู้วิจัยประสานกับผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

3.3 ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในช่วงเดือนธันวาคม 2565 – มีนาคม 2566 โดยเข้าสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติที่โรงเรียนนานาชาติ และ สัมภาษณ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ในการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ในการยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา
สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล
2. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา
สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม
และการใช้ภาษา
3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงแก้ไขจัดทำร่างรูปแบบการจัด
การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Selection) จาก 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มที่ 1 เป็นผู้บริหารการศึกษาในส่วนกลาง มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญา
เอกทางการศึกษามีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการทางการศึกษามาแล้ว
ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 3 คนประกอบด้วย

1.1.1 รองศาสตราจารย์.ดร.ประวิต เอราวรรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.)

1.1.2 รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร อดีตคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา และที่ปรึกษาเลขาธิการคุรุสภา

1.1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์..ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม เลขาธิการคุรุสภา
กระทรวงศึกษาธิการ

1.2 กลุ่มที่ 2 เป็นอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาอุดมศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษามีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการทางการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 3 คนประกอบด้วย

1.2.1 ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

1.2.2 รองศาสตราจารย์ ดร. นิคม นาคล้าย รองคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1.2.3 รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี อดีตหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

1.3 กลุ่มที่ 3 เป็นผู้บริหารการศึกษา/ผู้บริหารสถานศึกษาในภูมิภาค มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโททางการศึกษา มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการทางการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 3 คนประกอบด้วย

1.3.1 ดร.ประไพพร อุทธิยา ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

1.3.2 นาย ณรงค์ศักดิ์ เตือนสกุล รองนายกเทศมนตรี เทศบาลนครเชียงราย (ฝ่ายการศึกษา)

1.3.3 ดร.ยุทธชัย ดำรงมณี ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติ เชียงใหม่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล (แบบบรรทุกอยู่ในภาคผนวก ก)

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

2.2.1 นำร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล มากำหนดเป็นประเด็นเพื่อเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเหมาะสม ใน 4 องค์ ประกอบได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

2.2.2 นำเสนอแบบบันทึกการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา ในการทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษา ชั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยส่ง (1) โครงร่างวิทยานิพนธ์ (2) ร่างรูปแบบการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล (3) แบบบันทึกการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล (4) ซองจดหมายพร้อมติดสแตมป์และเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัยเพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิส่งแบบบันทึกการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลที่ทำการตรวจสอบแล้วส่งกลับมายังผู้วิจัย

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาฉันทามติ (Consensus) และปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล และได้รูปแบบการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร/รองผู้อำนวยการ /หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้โรงเรียนนานาชาติ จำนวน 60 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนนานาชาติในเขตภาคเหนือ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ลักษณะเป็นแบบปรมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ขอเสนอแนะเพิ่มเติม ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยนำรายละเอียดขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล มากำหนดเป็นประเด็นคำถาม

2.2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามฉบับร่างเพื่อประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ และขอเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2.2.3 ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามเพื่อถามประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ และปรับปรุงรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

2.2.4 นำขอเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ในการทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษาทางไปรษณีย์ และบางส่วนส่งผ่านระบบ Google Form โดยแนบ 1) รูปแบบการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล 2) แบบสอบถามการประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

3.3 เป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 60 ฉบับได้รับคืน 56 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.3

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (เทียมจันทร์ พาณิชย์ผลินไชย, ม.ป.ป., หน้า 183)

4.50-5.00 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความมีประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความมีประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความมีประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความมีประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินความเป็นไปได้/ความมีประโยชน์ของรูปแบบการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่าผ่านการประเมิน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล
2. ผลการศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

1. ตอนที่ 2
2. ตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยการสังเคราะห์เอกสาร สรุปได้
ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณลักษณะ ดังนี้

1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการเรียนการสอน การใช้กลยุทธ์ในการ
ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาวิสัยทัศน์และสร้างเป้าหมายที่ชัดเจน
ให้กำลังใจบุคลากรในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ทั้งระดับบุคคลและระดับกลุ่ม

1.2 การทำงานเป็นทีม การแสวงหาและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก
ในทีม การสร้าง และส่งเสริมพฤติกรรมที่นำไปสู่การทำงานที่สำเร็จและสนับสนุนความสำเร็จ
ของคนในกลุ่ม

1.3 การรับรู้ตอบสนองความต้องการความกังวลของผู้อื่น การจัดการรู้จัก
พักผ่อนหนักผ่อนเบาร่วมกับผู้อื่นในสถานการณ์ที่มีความตึงเครียดทางอารมณ์
หรือความขัดแย้ง รู้จักการสร้างสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ซึ่งมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม
กับคนที่แตกต่างกันของชาติเผ่าพันธุ์ วัฒนธรรม และภูมิหลังทางศาสนา

1.4 ความยุติธรรม การจัดหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงและการแสดงผล
การวิเคราะห์และการแปลความหมายที่ซับซ้อนของข้อมูล ตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผลด้วย
ข้อมูลสารสนเทศ และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาได้

1.5 การยึดผลงานเป็นหลัก เข้าใจภาระและความรับผิดชอบ ตระหนักถึง
การตัดสินใจที่ถูกต้อง แก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว และสามารถแก้ปัญหาในระยะสั้นให้สมดุลกับ
วัตถุประสงค์ในระยะยาว

1.6 มีความสามารถเชิงการวางแผนองค์การ การใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม
จัดทำตารางเวลาการทำงานแต่ละกิจกรรม สร้างขั้นตอนในการตรวจสอบโครงการ เวลา
รู้ภาระงานที่รับผิดชอบของแต่ละบุคคล ทั้งเรื่องการปฏิบัติและการจัดการ

1.7 การสื่อสารด้วยวาจาการสื่อสารอย่างชัดเจนกับผู้ร่วมงานและสื่อสารได้
เหมาะสมแก่ผู้ฟังที่มีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็น นักเรียน ครู ผู้ปกครองและผู้ร่วมงาน
คนอื่น ๆ

1.8 การพัฒนาผู้ร่วมงาน การนิเทศ แนะนำและช่วยเหลือผู้ร่วมงานให้มีความพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ สามารถให้ข้อมูลป้อนกลับด้านการพัฒนาเป็นรายบุคคลได้

สรุป ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์และสามารถกำหนดทิศทางในการดำเนินงานสนับสนุนและสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย สามารถทำงานเป็นทีมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในทีม มีการรับรู้และตอบสนองต่อความต้องการและความกังวลของผู้อื่นสามารถจัดการกับความเครียดและความขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความยุติธรรมจัดลำดับทำงานโดย มุ่งเน้นผลลัพธ์และความสำเร็จ เข้าใจภาวะและความรับผิดชอบ เป็นผู้วางแผนและจัดการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม และจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นผู้มีการสื่อสารอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพปรับการสื่อสารให้เหมาะสมกับผู้ฟังสามารถสื่อสารกับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้ร่วมงาน และ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากร

2. ครู มีคุณลักษณะดังนี้

2.1 ครูที่ดีต้องให้เกียรตินักเรียน ครูที่ดีควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างจริงใจ เพื่อให้ให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัยที่จะพูดความรู้สึกของตัวเอง ในขณะที่เดียวกันก็เป็น การสอนให้เด็ก ๆ รู้จักฟังความเห็นของคนอื่นด้วย ครูเช่นนี้จะสร้างบรรยากาศน่าเรียนรู้ให้กับห้องเรียน

2.2 ทำให้นักเรียนผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของห้องเรียนครูที่จะสร้างห้องเรียนที่ประหนึ่งชุมชนเล็ก ๆ ที่มีการช่วยเหลือเกื้อกูลและร่วมมือกัน ในชุมชนนี้มีกฎระเบียบที่ต้องเคารพ และมีหน้าที่ที่แต่ละคนต้องทำ นักเรียนแต่ละคนจะรู้สึกว่าตนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของห้องเรียน ซึ่งจะทำให้เด็ก ๆ รู้ว่านอกจากครูแล้วพวกเขายังมีเพื่อน ๆ ที่จะพึ่งพาอาศัยกันได้ตลอดเวลา

2.3 มีความอารี กระตือรือร้น และเอาใจใส่ครูที่ดีจะเปิดกว้างกับทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนหรือเพื่อนร่วมงาน เป็นผู้ฟังที่ดี

2.4 เชื่อมมั่นในศักยภาพของนักเรียนทุกคน ครูเชื่อมั่นในศักยภาพของนักเรียนมาเท่าไร นักเรียนก็มักจะประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น

2.5 ครูรักที่จะเรียนรู้ นอกจากรักที่จะเรียนรู้แล้ว ยังนำความรักในการศึกษารวมเข้ากับสื่อการสอน มาสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน แสวงหาความรู้ใหม่ๆ และเสาะหาสิ่งที่ดีที่สุดให้กับนักเรียนเสมอ ครูกล้าที่จะเรียนรู้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ หรือนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในห้องเรียน และเป็นผู้แบ่งปันความรู้ใหม่ ๆ ให้กับเพื่อนร่วมงานเสมอ

2.6 ครูต้องเป็นผู้นำที่ดีโดยการให้โอกาสนักเรียนแต่ละคนผลัดกันเข้ามา มีบทบาทเป็นผู้นำในชั้นเรียนบ้าง

2.7 ครูสามารถพลิกแพลงได้การสอนบางวิธีอาจใช้ไม่ได้ผลอย่างที่คิด จึงต้องมีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนวิธีการสอนได้ โดยการประเมินการสอนของตัวเอง ตลอดคาบเรียน และค้นหาวิธีใหม่ ๆ สื่อการสอนใหม่ ๆ มาอธิบาย จนแน่ใจว่านักเรียนทุกคน เข้าใจประเด็นของบทเรียน

2.8 ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานได้มีทักษะการสื่อสารที่ดีช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และสามารถทำงานเป็นทีม

2.9 มีความเป็นมืออาชีพตรงต่อเวลาแต่งกายสุภาพรักษาความลับของนักเรียนและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจริยธรรม

สรุป ครู มีคุณลักษณะดังนี้ ให้เกียรตินักเรียนรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน อย่างจริงจัง สร้างบรรยากาศที่นักเรียนรู้สึกปลอดภัยที่จะแสดงความคิดเห็นสอนให้นักเรียน รู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่นสร้างความผูกพันในห้องเรียนมีกฎระเบียบที่ชัดเจนและนักเรียน ทุกคนเข้าใจมอบหมายหน้าที่ให้ทุกคนมีส่วนร่วมนักเรียนรู้สึกว่าตนเป็นส่วนสำคัญของ ห้องเรียนนักเรียนรู้ว่าเพื่อนร่วมชั้นเป็นที่พึ่งพาได้มีความอาทร กระจือร้อร่น และเอาใจใส่ เปิดกว้างกับทุกคนเป็นผู้ฟังที่ดีให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคนเชื่อมั่นในศักยภาพของนักเรียน นักเรียนจะประสบความสำเร็จมากขึ้นเมื่อครูเชื่อมั่นส่งเสริมให้นักเรียนมั่นใจในตนเองรัก ที่จะเรียนรู้นำความรักในการศึกษารวมเข้ากับการสอนสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้แบ่งปันความรู้กับเพื่อนร่วมงานเป็นผู้นำที่ดี ให้นักเรียนมีโอกาสเป็นผู้นำส่งเสริมทักษะความเป็นผู้นำ สามารถพลิกแพลงได้ปรับเปลี่ยน วิธีการสอนตามสถานการณ์ประเมินการสอนของตัวเองค้นหาวิธีการสอนใหม่ ๆ ทำงานร่วมกับ เพื่อนร่วมงานได้มีทักษะการสื่อสารที่ดีช่วยเหลือเกื้อกูลกันทำงานเป็นทีม. มีความเป็นมืออาชีพ ตรงต่อเวลาแต่งกายสุภาพรักษาความลับของนักเรียนปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจริยธรรม

3. หลักสูตร เป็นแนวทางสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ลักษณะของหลักสูตรที่ดี จะต้องนำไปสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเกิดสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา มีคุณลักษณะดังนี้

3.1 หลักสูตรตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษาสอดคล้องกับ ปรัชญา และ เป้าหมาย ของการศึกษาในชาติ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมี ทักษะ และ ความรู้ ที่จำเป็นสำหรับการ ดำรงชีวิต

3.2 หลักสูตรตรงตามลักษณะของพัฒนาแต่ละช่วงวัยของนักเรียน

3.3 หลักสูตรตรงตามลักษณะวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี เอกลักษณ์
ของชาติ

3.4 หลักสูตรเนื้อหาสาระเรื่องที่สอนเพียงพอที่จะช่วยให้นักเรียนคิดเป็นและมี
พัฒนาการในด้านต่าง ๆ

3.5 หลักสูตรสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน คือ ต้องจัดวิชาทักษะ
และวิชาเนื้อหาให้เหมาะสม

3.6 หลักสูตรที่ดีต้องสำเร็จจากการร่วมมือของทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ผลดี
ควรจัดให้เป็นคณะกรรมการ

3.7 หลักสูตรที่ดีต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้ต่อไป และจะต้องเรียงลำดับ
ความยากง่ายไม่ให้ขาดตอนออกจากกัน

3.8 หลักสูตรที่ดีต้องส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักแก้ไขปัญหา

3.9 หลักสูตรที่ดีต้องจัดประสบการณ์ที่ดีและกิจกรรมหลากหลาย เปิดโอกาส
ให้นักเรียนได้เลือกอย่างเหมาะสมตามความสนใจ ความต้องการ และความสามารถของ
แต่ละคน

3.10 หลักสูตรที่ดีต้องวางกฎเกณฑ์ได้อย่างเหมาะสม

สรุป หลักสูตร มี คุณลักษณะดังนี้ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษา
สอดคล้องกับ ปรัชญา และ เป้าหมายมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมี ทักษะ และ ความรู้ ที่จำเป็นสำหรับ
การดำรงชีวิต ตรงตามลักษณะพัฒนาการของนักเรียนช่วงวัยสอดคล้องกับวัฒนธรรมส่งเสริม
วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ของชาติมีเนื้อหาสาระเพียงพอครอบคลุม
สอดคล้องกับชีวิตประจำวันเป็นหลักสูตรที่มาจากร่วมมือของทุกฝ่ายเรียงลำดับความยากง่าย
ให้ต่อเนื่องส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และ แก้ไขปัญหาหลักสูตรที่ดีต้องจัดประสบการณ์
ที่ดีและกิจกรรมหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกอย่างเหมาะสมตามความสนใจ
ความต้องการ และความสามารถของแต่ละคนและสามารถนำไปปฏิบัติ และวัดประเมินผลได้

4. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีดังนี้

4.1 สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือนิทาน
สำหรับนักเรียน หนังสือ ค้นคว้าหาความรู้ของครู แผนภูมิ แผนที่ เป็นต้น โดยจัดบริการให้ครู
ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน สามารถเข้าไปศึกษาหาความรู้พร้อมทั้ง ให้บริการจัดให้มี
การยืมหนังสือ พร้อมทั้งจัดให้นักเรียนได้ประดิษฐ์หนังสือที่เป็นรายบุคคลและกลุ่ม เพื่อให้
นักเรียนเกิด ค่านิยมความพอเพียงและมีคุณธรรมพื้นฐาน

4.2 สื่อเทคโนโลยี ได้แก่ สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือ โสตทัศนวัสดุ เช่น แผ่นบันทึกภาพพร้อมเสียง แผ่นบันทึกเสียง คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น โดยจัดให้มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องฉายภาพยนตร์ นักเรียนได้ฝึกทักษะและเรียนรู้ เนื้อหาของหน่วย การเรียน

4.3 สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น พืชผัก ผลไม้ ดอกไม้ สัตว์ เป็นต้น และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งภายใน ห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนในห้องเรียน บรรยากาศในห้องเรียน เน้นการจัดบรรยากาศที่อบอุ่นมีลักษณะคล้ายบ้านภายในห้องประกอบด้วยมุมต่าง ๆ โดยมีสื่อกิจกรรม มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกลงมือกระทำด้วยตนเอง สื่ออุปกรณ์จัดเป็น หมวดหมู่่ง่ายต่อการหยิบใช้ นอกจากนี้โรงเรียนมีห้องกิจกรรมเสริมไว้ให้นักเรียนเข้าไปเรียนรู้และมีประสบการณ์ ตรงกับสิ่งต่าง ๆ เช่น ห้องดนตรี ห้องศูนย์การเรียนรู้ (ศิลปะสร้างสรรค์) ห้องพัฒนาศักยภาพ(ห้องนูนูนิม) เป็นต้น โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่นักเรียนสนใจ พร้อมกับเชิญวิทยากรมาให้ความรู้กับนักเรียน เช่น บุคคลในอาชีพต่าง ๆ การเรียนรู้ในเรื่องที่นักเรียนสนใจของหน่วยการเรียนต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งมีการแสดงผลงานของนักเรียน ซึ่งเป็นสื่อที่กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

4.4 สถาบันของชุมชนที่มีอยู่แล้วในวิถีชีวิต และการทำมาหากินในชุมชน เช่น วัด โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ มัสยิด ตลาด ร้านขายของชำ ลานนวดข้าว โรงงานขนาดเล็ก ป่า ห้วย หนอง คลอง บึง ที่ชาวบ้านทำมาหากินเก็บหน่อไม้ เก็บเห็ด หาปลา เป็นต้น

4.5 สถานที่หรือสถาบันที่รัฐและประชาชนจัดตั้งขึ้น เช่น อุทยานการศึกษา ในวัดและชุมชน อุทยานประวัติศาสตร์ อุทยานแห่งชาติทางทะเล ศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์ศิลปะ ศูนย์เยาวชน ศูนย์หัตถกรรมชุมชน หอสมุด หอสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ เกี่ยวกับสัตว์ พืช ดิน หิน แร่ เป็นต้น

4.6 สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในโรงเรียนและชุมชน เช่น วัสดุทัศน ภาพสไลด์ โปรแกรมลำไ้จรรูป ภาพยนต์ ทุนหรือโมเดลจำลอง ของจริง เป็นต้น

4.7 บุคลากรผู้มีความรู้ด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน เช่น ผู้นำทางศาสนา เกษตรกร ศิลปิน หมอ พื้นบ้าน ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น

สรุป สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีดังนี้สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันของชุมชนที่มีอยู่แล้วในวิถีชีวิต และการทำมาหากินในชุมชน สถานที่หรือ

สถาบันที่รัฐและประชาชนจัดตั้งขึ้น สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในโรงเรียนชุมชน และบุคลากร
ผู้มีความรู้ด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน

องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ

1. ด้านหลักสูตร มีองค์ประกอบในการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ PDCA ดังนี้

การวางแผน (Planning)

1. สถานศึกษามีการกำหนดหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีความเหมาะสม
และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และผู้ปกครอง
2. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรที่สอดคล้องตามมาตรฐาน
หลักสูตรในระดับสากล
3. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสม
ของหลักสูตรที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

การดำเนินงาน (Doing)

1. สถานศึกษาศึกษาวิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษาชาติ หลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2560) และนโยบายอื่นที่เกี่ยวข้อง และสาระเทียบเคียงมาตรฐานสากล
2. สถานศึกษาจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยการประยุกต์ใช้
หลักสูตรนานาชาติ เช่นหลักสูตรCalifornia Curriculum , American Education Reaches Out
(AERO) และบูรณาการร่วมกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรทางเลือกที่ เทียบเคียงกับหลักสูตร
มาตรฐานสากล เช่น English Programme (EP) Minin English Programme (MEP) International
English Programme (IEP) และInternational Baccalaureate (IB) เป็นต้น
4. สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะ
ต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวม รวมถึงสมรรถนะที่จำเป็นต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

การติดตามตรวจสอบ (Checking)

สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินการใช้หลักสูตร
สถานศึกษาโดย คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานประเมินภายนอก ทั้งจากใน และ
ต่างประเทศ เช่น. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (ONESCA),
Western Association of Schools and Colleges (WASC) เป็นต้น

การปรับปรุงพัฒนา (Acting)

สถานศึกษานำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมา พัฒนา และ ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่ดี

สรุปได้ว่า องค์ประกอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านหลักสูตร ในการวางแผน (Planning) สถานศึกษาต้องมีการกำหนดหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และผู้ปกครอง การกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรที่สอดคล้องตามมาตรฐานหลักสูตรในระดับสากล และ แต่งตั้งคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในด้านการดำเนินงาน (Doing) สถานศึกษาศึกษาต้องวิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษาชาติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และนโยบายอื่นที่เกี่ยวข้อง และสาระเทียบเคียงมาตรฐานสากล จัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยการประยุกต์ใช้หลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้นความรู้ ทักษะ เจตคติ และ คุณลักษณะต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวม รวมถึงสมรรถนะที่จำเป็นต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต ในด้านการติดตามตรวจสอบ (Checking) สถานศึกษาต้องมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดย คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานประเมินภายนอก ทั้งจากใน และต่างประเทศ และในการปรับปรุงพัฒนา (Acting) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมา พัฒนา และ ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่ดี

2. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีองค์ประกอบในการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ PDCA ดังนี้

การวางแผน (Planning)

1. กำหนดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้จัดทำแผนการพัฒนาตนเอง (Individual Development Plan)
2. กำหนดแนวทางให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้สื่อ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล
3. กำหนดวิธีการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจที่หลากหลายในการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา

การดำเนินงาน (Doing)

1. การจัดกิจกรรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามแผนการพัฒนารองเองเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเป็นผู้นำ มีความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษามีความเชื่อและยอมรับในเป้าหมายของสถานศึกษา ยึดมั่นในคุณค่าและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู
2. การส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างครู และบุคลากรในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
3. การส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้ ความสามารถที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ เช่น การพัฒนาสื่อเทคโนโลยี การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การจัดการชั้นเรียนเชิงบวก และการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เป็นต้น
4. การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือพัฒนาตนเองในสาขาที่สนใจ หรือตามความต้องการของสถานศึกษา
5. มีการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจที่หลากหลายแก่ ครู และบุคลากรทางการศึกษา เช่นการให้รางวัลแก่ครู และบุคลากรที่มีผลงานดีเด่น การยกย่องชมเชยในโอกาสต่าง ๆ และ การให้ค่าตอบแทนพิเศษ รวมถึงสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เป็นต้น

การติดตามตรวจสอบ (Checking)

1. การนิเทศ กำกับ และติดตามการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาตามตัวชี้วัดที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ (Key Performance Indicators)

การปรับปรุงพัฒนา (Acting)

การนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามาปรับปรุงพัฒนา

สรุป การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกระบวนการ PDCA ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้การวางแผน (Plan) ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำแผนพัฒนาตนเอง (Individual Development Plan) กำหนดแนวทางให้ใช้สื่อและนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และกำหนดวิธีการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจ

การดำเนินงาน (Doing) โดยการจัดกิจกรรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามแผนพัฒนาตนเอง ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้ได้รับการฝึกอบรมพัฒนาความรู้ ความสามารถส่งเสริมให้ศึกษาต่อ หรือพัฒนาตนเอง ตลอดจนการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจ การติดตามตรวจสอบ (Checking) โดยการนิเทศ กำกับ ติดตาม การพัฒนาประเมินผลการปฏิบัติงาน การปรับปรุงพัฒนา (Acting) นำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลมาปรับปรุงพัฒนา

3. ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพมีองค์ประกอบในการบริหารจัดการตามกระบวนการ PDCA ดังนี้

การวางแผน (Planning)

1. การวิเคราะห์สภาพบริบทของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
2. การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ หรือ เกณฑ์จากองค์กรระดับสากล

การดำเนินงาน (Doing)

1. การบริหารจัดการโดยใช้ฐานข้อมูลสารสนเทศ และแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ให้ครอบคลุมภารกิจทุกด้านของสถานศึกษา
2. การบริหารจัดการโดยใช้ระบบคุณภาพ PDCA กับทุกฝ่ายงานเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

การติดตามตรวจสอบ (Checking)

การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการบริหารจัดการระบบคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake Holders)

การปรับปรุงพัฒนา (Acting)

การนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการบริหารจัดการระบบคุณภาพ เช่น ปัญหา ข้อร้องเรียน ความพึงพอใจ และความผูกพันของผู้เรียน เป็นต้น มาปรับปรุงพัฒนาให้มีคุณภาพดีขึ้น

สรุปการบริหารจัดการระบบคุณภาพตามกระบวนการ PDCA ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ การวางแผน (Planning) เริ่มจากการวิเคราะห์สภาพบริบทของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกำหนดแนวทางพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานสากล การดำเนินงาน (Doing) บริหารจัดการโดยใช้ฐานข้อมูลสารสนเทศ แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ครอบคลุมทุกภารกิจบริหารจัดการโดยใช้ระบบคุณภาพ

PDCA กับทุกฝ่ายงาน การติดตามตรวจสอบ (Checking) นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินการ บริหารจัดการระบบคุณภาพ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake Holders) การปรับปรุงพัฒนา (Acting) โดยการนำผลการนิเทศ ปัญหา ข้อร้องเรียน ความพึงพอใจ และความผูกพันของ ผู้เรียน มาปรับปรุงพัฒนา

4. ด้านการวัดและประเมินผลมีองค์ประกอบในการบริหารจัดการ ตาม กระบวนการ PDCA ดังนี้

การวางแผน (Planning)

1. การกำหนดนโยบายส่งเสริมให้ครูวัด และประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลาย
2. การกำหนดระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ และเป็น รูปธรรมให้สอดคล้องกับหลักการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และ มาตรฐานในระดับสากล

การดำเนินงาน (Doing)

1. การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามระเบียบที่กำหนดไว้ อย่างเป็นรูปธรรม
2. การดำเนินการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด ของหลักสูตรทั้งไทยและต่างประเทศ
3. การดำเนินการวัดและประเมินผล ด้วยวิธีการที่หลากหลายให้ครอบคลุม เช่น การพิจารณาจากคุณภาพของชิ้นงาน การลงมือปฏิบัติ และการทดสอบต่าง ๆ เป็นต้น รวมถึงมีการเสริมแรง เช่น การให้รางวัล ยกย่องชมเชย เป็นต้น

การติดตามตรวจสอบ (Checking)

1. การทบทวนกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่กำหนดไว้
2. การทบทวนกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ มาตรฐาน และตัวชี้วัดของหลักสูตรทั้งไทยและต่างประเทศ

การปรับปรุงพัฒนา (Acting)

การนำผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนมาพัฒนาและปรับปรุง กระบวนการ เรียนการสอน

สรุป การวัดและประเมินผลตามกระบวนการ PDCA ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้การวางแผน (Planning) กำหนดนโยบายส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลด้วยวิธีการ

และเครื่องมือที่หลากหลาย และกำหนดระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และมาตรฐานสากล การดำเนินงาน (Doing) ดำเนินการวัด และประเมินผลตามระเบียบที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร ทั้งไทยและต่างประเทศและดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครอบคลุม การติดตามตรวจสอบ (Checking) ทบทวนกระบวนการวัดและประเมินผลให้เป็นไปตามระเบียบ ที่กำหนดไว้ให้ สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรทั้งไทยและต่างประเทศ การปรับปรุงพัฒนา (Acting) นำผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนมาพัฒนาและปรับปรุง กระบวนการเรียนการสอน

5. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีองค์ประกอบในการบริหารจัดการตาม กระบวนการ PDCA ดังนี้

การวางแผน (Planning)

การจัดทำแผนจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การดำเนินงาน (Doing)

1. การพัฒนาอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของ ผู้เรียน
2. การพัฒนาและจัดหาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้มี ความหลากหลายและตอบสนองวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ ห้องสมุด ห้องเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้นอกสถานที่ เป็นต้น
3. การจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความทันสมัยและสามารถใช้งาน ได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ
4. การจัดหาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัยและมี คุณภาพ

การติดตามตรวจสอบ (Checking)

การประเมินสภาพการใช้งาน ด้านอาคารสถานที่ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ และอุปกรณ์การเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ

การปรับปรุงพัฒนา (Acting)

การนำผลการประเมินสภาพการใช้งาน ด้านอาคารสถานที่ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และอุปกรณ์การเรียนรู้ มาปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

สรุป ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ตามกระบวนการ PDCA ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ การวางแผน (Planning) จัดทำแผนจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การดำเนินงาน (Doing) พัฒนาอาคารสถานที่ให้เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน พัฒนา และจัดหาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้มีความหลากหลาย ตอบสนองวิธีการเรียนรู้ ของผู้เรียน เช่น แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ ห้องสมุด ห้องเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้นอกสถานที่ ตลอดจนจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความทันสมัย ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ จัดหาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย มีคุณภาพ การติดตาม ตรวจสอบ (Checking) ประเมินสภาพการใช้งาน ด้านอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ และอุปกรณ์การเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ การปรับปรุงพัฒนา (Acting) นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา ด้านอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ และอุปกรณ์การเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. ด้านการสร้างเครือข่าย มีองค์ประกอบในการบริหารจัดการ ตาม กระบวนการ PDCA ดังนี้

การวางแผน (Planning)

1. การจัดทำข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษา ในเครือข่ายและนอกเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ
2. การจัดทำแผนการพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งระยะสั้น และระยะยาว ร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษาทั้งในและต่างประเทศโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ และเอกชน

การดำเนินงาน (Doing)

1. การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการศึกษา ร่วมกันทั้งในและต่างประเทศ
2. การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ

การติดตามตรวจสอบ (Checking)

1. การกำกับติดตามและประเมินแผนการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไป ตามข้อตกลงความร่วมมือ
2. การทบทวนการกำหนดคู่ความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ บริบท ความต้องการ และ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

การปรับปรุงพัฒนา (Acting)

1. การนำผลประเมินแผนการพัฒนากิจการศึกษามาปรับปรุงพัฒนาให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือ

2. การนำผลประเมินการทบทวนการกำหนดคู่ความร่วมมือในการจัดการศึกษามาพิจารณาในการเลือกให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

สรุป ด้านการสร้างเครือข่ายตามกระบวนการ PDCA ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ การวางแผน (Planning) จัดทำข้อตกลงความร่วมมือและ แผนการพัฒนาในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในเครือข่าย และนอกเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ การดำเนินงาน (Doing) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนในการจัดการศึกษาร่วมกันทั้งในและต่างประเทศ การติดตามตรวจสอบ (Checking) ติดตามและประเมินแผนการพัฒนากิจการศึกษาให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือทบทวนการกำหนดคู่ความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทความต้องการ และ อัตลักษณ์ของสถานศึกษาการปรับปรุงพัฒนา (Acting) นำผลประเมินแผนการพัฒนากิจการศึกษามาปรับปรุงพัฒนาให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือ และ นำผลประเมินการทบทวนการกำหนดคู่ความร่วมมือในการจัดการศึกษามาพิจารณาในการเลือกให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

7. ด้านผู้บริหาร มีองค์ประกอบในการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ PDCA

การวางแผน (Planning) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ของสถานศึกษาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จจัดสรรทรัพยากร

การดำเนินงาน (Doing) มอบหมายงานและติดตามผลการดำเนินงานของบุคลากรสื่อสารกับบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาสนับสนุนการทำงานของบุคลากร

การติดตามตรวจสอบ (Checking) ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา

วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดระบุจุดแข็งและจุดอ่อน

การปรับปรุงพัฒนา (Acting) ปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคพัฒนาระบบและกระบวนการทำงานเรียนรู้จากประสบการณ์และนำมาพัฒนา

สรุป ด้านผู้บริหารตามกระบวนการ PDCA ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ การวางแผน (Planning) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ของสถานศึกษา วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนา การศึกษา กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จจัดสรรทรัพยากร การดำเนินงาน (Doing) มอบหมายงาน และติดตามผลการดำเนินงานของบุคลากรสื่อสารกับบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไข ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นพัฒนาบุคลากรทางการศึกษานับสนุนการทำงานของบุคลากร การติดตามตรวจสอบ (Checking) ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลเปรียบเทียบกับผลลัพธ์กับเป้าหมายที่กำหนดระบุจุดแข็งและ จุดอ่อน การปรับปรุงพัฒนา (Acting) ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดระบุจุดแข็งและ จุดอ่อน

องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์

1. คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1.1 คุณภาพนักเรียน
- 1.2 กระบวนการบริหารและการจัดการ
- 1.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

2. คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ

2.1 WASC (Western Association of Schools and Colleges) เป็นองค์ กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรมีชื่อเสียงระดับโลกด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเป็น 1 ใน 6 หน่วยงานประกันระดับภูมิภาคของประเทศสหรัฐอเมริกา มีผู้แทนจากหลากหลายหน่วยงาน เข้าร่วมเป็นสมาชิก 32 คนรวมประเทศไทย มีการประกันคุณภาพการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับมหาวิทยาลัย ระดับวิทยาลัย และระดับโรงเรียนหน่วยงานทางการศึกษาที่ได้รับการประกันคุณภาพการศึกษาจาก WASC จะเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลก นักเรียนสามารถไปสมัคร เรียนที่ไหน หรือครูไปสมัครสอนที่ไหนก็ได้ทั่วโลก WASC มีกระบวนการประกันคุณภาพ ตามวงจรคุณภาพ (Cycle Quality) โดยมีภาพความสำเร็จของนักเรียนเป็นฐาน ดังนี้

2.1.1 Assessment โดยทีมของ WASC จะเข้าไปช่วยโรงเรียนประเมิน ตนเอง ไม่ใช่ทีม WASC เข้าไปประเมิน

2.1.2 Planning ทำแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งจะต้องมีความชัดเจน เป็นรูปธรรม ปฏิบัติได้จริง

2.1.3 Implementation ปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์

2.1.4 Monitoring ติดตาม ประเมินการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ สิ่งสำคัญที่ WASC ดู คือ ศักยภาพการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียน และโรงเรียน มีการประเมินตามแผนยุทธศาสตร์อย่างไร

2.1.5 Reassessment ประเมินความสำเร็จภาพรวม

WASC ได้กำหนดหลักการประกันคุณภาพ ไว้ 7 ข้อ โดยเน้นที่การเรียนรู้ กระบวนการและสะท้อนการประกันของ WASC ตามวงจรคุณภาพ ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และภาพของนักเรียนที่ต้องการ
2. นักเรียนทุกคนประสบความสำเร็จตามภาพของนักเรียนที่โรงเรียน ต้องการ และมาตรฐานการศึกษา
3. ใช้หลากหลายวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จของ นักเรียน เช่น สัมภาษณ์ สอบ สังเกต ประเมินชิ้นงาน เป็นต้น
4. ประเมินประสิทธิผลโปรแกรมสัมพันธ์กับผลกระทบด้านการเรียนรู้ ของนักเรียนตามภาพของนักเรียนที่โรงเรียนกำหนด ความต้องการของนักเรียน และมาตรฐาน การศึกษาระดับคุณภาพของ WASC
5. การจัดลำดับความสำคัญของแผนปฏิบัติการที่เน้นความสำเร็จของ นักเรียน
6. การปรับปรุงและมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนอย่างต่อเนื่อง
7. การให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม

2.2 Council of International Schools (CIS) สถาบันชั้นนำอันดับหนึ่งที่ประเมิน คุณภาพและรับรองมาตรฐานทางการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติที่ใช้หลักสูตรอังกฤษทั่วโลก สถาบันนี้ได้มุ่งเน้นความเข้มแข็งทางด้านวิชาการ พัฒนาความสัมพันธ์ และการร่วมมือกัน ระหว่างครูและผู้ปกครองอย่างดีเยี่ยม

CIS International Accreditation ได้รับการรับรองเพิ่มเติมและได้รับการ ยอมรับจากประเทศและสมาคมอื่น ๆ ในระดับสากลว่าเป็นเครื่องหมายของการประกัน คุณภาพ ซึ่งรวมถึง International Commission Advancing Independent School Accreditation (ICAISA) และ International Alliance for Accreditation ในสหรัฐอเมริกา, ONESQA ในประเทศไทย, Victoria and Queensland State Departments of Education ในออสเตรเลีย, the Council of British International Schools (COBIS) ใน สหราชอาณาจักร, British Schools of the Middle East (BSME) และ Federation of British International Schools in Southeast Asia (FOBISIA) CIS International Accreditation ได้รับการยอมรับทั่วทั้งสหรัฐอเมริกา โดยอำนวยความสะดวกในการรับใบรับรองผลการเรียน

ของนักศึกษาที่วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย อ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับการยอมรับและความร่วมมือระดับโลก กับหน่วยงานอื่น ๆ

2.3 Education Development Trust (EDT) ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน ISQM ซึ่งหน่วยงาน EDT เป็นหน่วยงานประเมินคุณภาพระดับสากลจากประเทศอังกฤษ ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบและดูแลการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียน โดยมีพันธกิจและเป้าหมายในด้านความเป็นเลิศด้านต่าง ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การบูรณาการและจุดมุ่งหมายทางการศึกษา และการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่เด่นชัด ทางโรงเรียนนานาชาติเฮดสตาท์ทภูมิใจอย่างยิ่งที่ได้ผ่านเกณฑ์การประเมินจากหน่วยงานหน่วยงาน EDT และมีความมุ่งมั่นที่จะรักษามาตรฐานนี้ต่อไปอย่างต่อเนื่องในอนาคตวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบและรับรองคุณภาพโรงเรียนโดยองค์กร EDT คือการช่วยชี้ประเด็นให้โรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงตนเอง โดยมีเป้าหมายสองประการดังนี้

2.3.1 เพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนมั่นใจได้ว่าโรงเรียนได้รับการประเมินโดยผู้ประเมินอิสระที่ใช้มาตรฐานคุณภาพที่เข้มงวด

2.3.2 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาของโรงเรียน ผ่านการประเมินตนเอง แผนงานปรับปรุงโรงเรียน (SIP) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้มั่นใจได้ว่าโรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องการรับรองมาตรฐานจะช่วยชี้แนะประเด็นในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งควรจรรวมอยู่ในแผนการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน เกณฑ์การรับรองมีรากฐานมาจากมาตรฐานที่สูง มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานและการเปรียบเทียบกับระดับนานาชาติ และการตรวจสอบโดยสถาบันอื่น ๆ (เช่น Ofsted-อังกฤษ) และในกรณีของประเทศไทย คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (ONESQA) กระทรวงศึกษาธิการ

สรุปเกณฑ์ของ WASC, Council of International Schools (CIS) และ Education Development Trust (EDT) มีความเหมือนกันในหลายประการ ดังนั้น คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ

1. เน้นความสำคัญของผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยนักเรียนได้รับการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จในศตวรรษที่ 21
2. มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยมีกระบวนการประเมินตนเองและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
3. เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง ครู นักเรียน และชุมชน
4. ใช้มาตรฐานที่สูงในการประเมินโรงเรียน และ

5. การจัดการศึกษาได้รับการยอมรับในระดับสากล

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

1. นโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุนจากภาครัฐ

นโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

1. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย

1.1 สร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากร ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเข้มข้น

1.2 ปลุกฝังทัศนคติ พฤติกรรม และองค์ความรู้ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และไซเบอร์ อย่างสร้างสรรค์

1.3 ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

1.4 พัฒนาศักยภาพและภารกิจด้านความปลอดภัยของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน

2. การยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ให้กับผู้เรียน

2.2 จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ในรูปแบบ Active Learning, STEM Education, Coding ฯลฯ และกระบวนการส่งต่อในระดับที่สูงขึ้น

2.3 พัฒนาระบบการเรียนรู้และการวัดผล ประเมินผลฐานสมรรถนะเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นแห่งอนาคต

2.4 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะด้าน Soft Power ให้กับผู้เรียน

2.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้เรียนรู้ตามความสนใจผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลาย

2.6 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

2.7 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรมให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยและบริบทของพื้นที่

2.8 ส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.9 ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้นำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการวางแผน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา

2.10 พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

3. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย

3.1 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการติดตามและส่งต่อไปยังสถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งแก้ปัญหาเด็กตกหล่นและออกกลางคัน

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปทุกคน เข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อรับการพัฒนาอย่างรอบด้าน มีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัย ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามมาตรฐาน โดยบูรณาการร่วมกันกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3 พัฒนาข้อมูลและทางเลือกที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งกลุ่มเยาวชนอายุ 15–24 ปีที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การทำงาน หรือการฝึกอบรม (Not in Education, Employment or Training : NEETs)

3.4 พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (Home School) และการเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลัก (Home-based Learning) รวมทั้งการศึกษาทางเลือกอื่น ๆ

3.5 พัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ในหน่วยงานที่จัดการศึกษาและให้มีหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตในภาพรวม และการเชื่อมโยงทั้งระหว่างรูปแบบ ประเภท และระดับการศึกษา

4. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

4.1 พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แบบโมดูล (Modular System) มีการบูรณาการวิชาสามัญและวิชาชีพในชุดวิชาชีพเดียวกัน เชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและระบบทวิภาคี รวมทั้งการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Block Course) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาอย่างเข้มข้นเพื่อการมีงานทำ

4.2 ขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และยกระดับสมรรถนะกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน และมาตรฐานสากล รวมทั้งขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชน และสถานประกอบการในการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

4.3 พัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ โดยการ Re-skill Up-skill และ New skill เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบหลากหลายให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.4 ส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตามสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ และการนำผลการทดสอบไปใช้คัดเลือกเข้าทำงาน ศึกษาต่อ ขอรับประกาศนียบัตรมาตรฐานสมรรถนะการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy) การขอรับวุฒิปัตรีสมรรถนะภาษาอังกฤษ (English Competency)

4.5 จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจ (ศูนย์ Start Up) ภายใต้อุทยานพัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อการส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการด้านอาชีพทั้งผู้เรียนอาชีวศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยเชื่อมโยงกับ กศน. และสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในวิถีชีวิตรูปแบบใหม่

4.6 เพิ่มบทบาทการอาชีวศึกษาในการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการ และกำลังแรงงานในภาคเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และกลุ่มยุวเกษตรกรอัจฉริยะ (Young Smart Farmer) ที่สามารถรองรับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

4.7 พัฒนาหลักสูตรอาชีพสำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้อยู่นอกระบบโรงเรียน และประชาชนที่สอดคล้องมาตรฐานอาชีพเพื่อการเข้าสู่การรับรองสมรรถนะ และได้รับคุณวุฒิวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

5. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากร

5.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการประเมินวิทยฐานะ โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (Digital Performance Appraisal: DPA)

5.2 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา

5.3 พัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล

5.4 ส่งเสริมสนับสนุนการวัดสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผล เพื่อนำผลไปใช้ในการยกระดับการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในชั้นเรียน

5.5 พัฒนาขีดความสามารถของครู และบุคลากรให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

5.6 ส่งเสริมสนับสนุนการทดสอบสมรรถนะครู และบุคลากรด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการทำงาน

5.7 เร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทั้งระบบ ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

6. การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

6.1 ขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการ ด้วยนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน (Digitalize Process) การเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล (Sharing Data) การส่งเสริมความร่วมมือ บูรณาการกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก

6.2 พัฒนาประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถใช้งานเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 พัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยยึดหลักความจำเป็นและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

6.4 เสริมสร้างคุณธรรม มาตรฐานทางจริยธรรมและปลูกจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

7. การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรอง เพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ควบคู่กับการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

สรุปนโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุนจากภาครัฐมุ่งเน้น 7 ประเด็นหลักได้แก่ 1. ความปลอดภัย โดยการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อสื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมพฤติกรรมรักษาสีสิ่งแวดล้อมพัฒนาบทบาทด้านความปลอดภัยของทุกหน่วยงาน 2. คุณภาพการศึกษา โดยการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงส่งเสริมทักษะ Soft Power สนับสนุนการเรียนรู้ตามความสนใจผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มพัฒนาการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรมและพัฒนาระบบการเรียนรู้อะดอดิวส และวัดผล 3. โอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม โดยการพัฒนาระบบข้อมูลนักเรียนส่งเสริมเด็กปฐมวัยเข้าสู่ระบบการศึกษาพัฒนาข้อมูลและทางเลือกสำหรับผู้เรียนพิเศษพัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว และการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต 4. ทักษะอาชีพ: พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาเน้นการบูรณาการวิชาชีพและวิชาชีพเชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และระบบทวิภาคีขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนพัฒนาระบบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษาจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจเพิ่มบทบาทการอาชีวศึกษาในการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการ 5. การสนับสนุนครู โดยการส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลพัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมการวัดสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาขีดความสามารถของครูและบุคลากรเร่งรัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินครู 6. ระบบราชการยุคดิจิทัล โดยการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการด้วยนวัตกรรม และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้พัฒนาประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาเสริมสร้างคุณธรรม มาตรฐานทางจริยธรรม และปลูกจิตสำนึกต่อต้านการทุจริต 7. กฎหมายการศึกษาดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรอง เพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สร้างการรับรู้ให้กับประชาชน

2. ผลการศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ ประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ผลการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ
ประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยการศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best
Practice)

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านผู้บริหาร
สถานศึกษามีคุณลักษณะ ดังนี้

“... คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความเพียรพยายามมุ่งมั่นและตั้งใจ
ปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
มากกว่า ส่วนตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณธรรมสูง เมตตากรุณาเอื้ออาทร
ต่อความเดือดร้อนของผู้อื่น สร้างความเป็นหนึ่งใจเดียวกัน ในหมู่คณะ มีความยุติธรรม
ไม่ลำเอียง ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม มีส่วนรวมในการพัฒนา สถานศึกษา ท้องถิ่น
และสังคม...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“... คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ เช่น การแต่งกาย มีอารมณ์มั่นคง ขบขัน
มีเหตุผล มีกริยาท่าทางที่เหมาะสม สุภาพ ร่าเริง แจ่มใส มีสุขภาพดี โอบอ้อมเอื้ออาทรต่อผู้อื่น
กระตือรือร้น และมีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“... คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ แสดงออกถึงความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้อื่น
ปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาและชุมชน ติดต่oprะสานงานกับ
บุคคลอื่นด้วยวาจาสุภาพ ไม่เห็นแก่ตัว ให้ความช่วยเหลือชุมชนทั้งในหน้าที่ราชการและส่วนตัว
รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของ เพื่อนร่วมงาน จริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน ยกย่องให้เกียรติ
ผู้อื่น.”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“... ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถ ในการใช้ศาสตร์และศิลป์สร้าง แรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการสร้างพัฒนา ที่มงานเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงาน มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ควบคุม กำกับสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนได้อย่าง เหมาะสม...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“... คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบาย และ วัตถุประสงค์ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ ความสามารถ ในการใช้เหตุผล สามารถจัดบุคลากรทำงานอย่างเหมาะสม สามารถสร้างบรรยากาศที่ดี ในการทำงาน เป็นประชาธิปไตย มีความมุ่งมั่นในผลสำเร็จของงาน สามารถแก้ปัญหาในโรงเรียน สามารถจัดหา และสนับสนุนการเรียนการสอน นำความรู้มาใช้ให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จ ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“..ผู้บริหารที่ดีควรมี ความรู้ความสามารถมีมนุษยสัมพันธ์ดีมีคุณธรรมจริยธรรมและ สามารถแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับปฏิบัติงาน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้านคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้บริหาร ที่ดีต้องมี 1. คุณธรรมจริยธรรมมีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ตั้งใจ ปฏิบัติงานให้สำเร็จเป็นผู้เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรมสูง เมตตากรุณายุติธรรม ไม่ลำเอียงมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษา ท้องถิ่น และสังคม 2. บุคลิกภาพดีแต่งกายสุภาพเรียบร้อยอารมณ์มั่นคง ใจเย็นมีเหตุผลกริยาท่าทางเหมาะสม สุภาพร่าเริง แจ่มใสสุขภาพดี โอบอ้อมอารีกระตือรือร้น และมองโลกในแง่ดี 3. มนุษยสัมพันธ์ดี เป็นกัลยาณมิตรปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่ายร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและชุมชนติดต่อ ประสานงานด้วยวาจาสุภาพไม่เห็นแก่ตัวช่วยเหลือชุมชนรับฟังความคิดเห็นและปัญหา อย่างจริงใจและยกย่องให้เกียรติผู้อื่น 4. มีความเป็นผู้นำสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับ ปฏิบัติงาน มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาที่มงานให้เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ส่งเสริมให้ ผู้ร่วมงานก้าวหน้าติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และควบคุม กำกับสถานการณ์ภายใน

โรงเรียนได้เป็นอย่างดี 5. ความรู้ความสามารถรู้ทันต่อเหตุการณ์ ใช้เหตุและผลในการจัดบุคลากรให้ทำงานอย่างเหมาะสม สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานทำงานแบบประชาธิปไตย มุ่งผลสำเร็จแก้ปัญหา มุ่งเน้นสนับสนุนการเรียนการสอน นำความรู้มาใช้ให้การทำงานบรรลุผล

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาผู้คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านครูมีคุณลักษณะ ดังนี้

“... ครู จำเป็นต้องมีความรู้และสิ่งสมประกอบการณ์เกี่ยวกับวิธีการสอนที่หลากหลาย ไม่ใช่แค่สอนให้นักเรียนรู้ แต่ต้องสอนให้พวกเขามีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เป้าหมายของการเรียนรู้เปลี่ยนไปแล้ว ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง หรือศึกษาจากสภาพจริง ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...ครูเปรียบเสมือนโค้ชที่ต้องเรียนรู้หลากหลายศาสตร์และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ครูต้องสร้างแรงบันดาลใจแก่นักเรียน และช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“... การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นรูปแบบการสอนที่สำคัญมากในศตวรรษที่ 21 ครูควรจัดการเรียนรู้ที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ให้ทำงานร่วมกันเพื่อขยายความรู้ของตนเอง ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบร่วมกันและเกิดบรรยากาศการเรียนรู้แบบใหม่ เป็นการเรียนรู้ร่วมมือ (Collaborative) มิใช่มุ่งการแข่งขัน (Competitive) ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“... นักเรียนควรเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนตั้งแต่เริ่มต้น ครูควรส่งเสริมจุดเด่นและพัฒนาจุดด้อยของนักเรียน รวมทั้งการทำข้อตกลงในชั้นเรียนระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อสร้างความมีส่วนร่วม...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“... การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 นักเรียนได้เรียนรู้จากการทำงานจริง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา ครูต้องมีความเชื่อว่า “นักเรียนสามารถพัฒนาให้ก้าวหน้าได้ตลอดเวลา ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“.. รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ควรต้องปรับเปลี่ยนจากการทดสอบและตัดสินด้วยผลคะแนน เป็นการประเมินความก้าวหน้ามุ่งนำผลมาแสดงให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง ครูต้องเรียนรู้เพื่อให้มีความสามารถในการวัดและประเมินผลที่ต้องมีความละเอียดรอบคอบ มีความยุติธรรม ชัยันและอดทน ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้านคุณลักษณะสำคัญของครูควรมีคุณลักษณะดังนี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน เป็นโค้ชที่สร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นผู้ผู้สนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนสนับสนุนให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมจุดเด่น พัฒนาจุดด้อย ของทั้งนักเรียนของตนเอง สนับสนุนการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติมีความเชื่อว่านักเรียนสามารถพัฒนาให้ก้าวหน้าได้ตลอดเวลาเป็น ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผลสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการประเมินผลจากการสอบและตัดสินด้วยผลคะแนนเป็นการประเมินความก้าวหน้ามุ่งนำผลมาแสดงให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง ตลอดจนมีทักษะการใช้เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารที่ดีความอดทนและเข้าใจนักเรียนและมีจริยธรรมและความรับผิดชอบ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านหลักสูตรมีคุณลักษณะ ดังนี้

“... หลักสูตรนานาชาติดีตรงที่เน้นการเรียนแบบองค์รวม พัฒนานักเรียนทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะการคิดวิเคราะห์ นักเรียนจะต้องเรียนวิชาหลากหลายกลุ่ม พัฒนานักเรียนให้พร้อมสำหรับการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“... หลักสูตรนานาชาติเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ พัฒนานักเรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา ตัดสินใจ และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนจะต้องเรียนรู้ที่จะคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตั้งคำถาม และหาคำตอบด้วยตัวเอง...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“... หลักสูตรนานาชาติเน้นทักษะการใช้ชีวิต พัฒนานักเรียนให้มีทักษะการใช้ชีวิตในสังคมโลก เข้าใจวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีความรับผิดชอบต่อสังคม นักเรียนจะต้องเรียนรู้ที่จะทำงานเป็นทีม เข้าใจความแตกต่าง และทำงานร่วมกับผู้อื่น...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“... หลักสูตรนานาชาติมีให้เลือกหลากหลาย เช่น IB, AP, British Curriculum และ American Curriculum แต่ละหลักสูตรมีจุดเน้นและเหมาะกับนักเรียนที่แตกต่างกัน ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“... ค่าใช้จ่ายในการเรียนค่อนข้างสูง ขึ้นอยู่กับโรงเรียน หลักสูตร และระดับชั้น...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“... นักเรียนควรมีวินัย ใฝ่รู้ และสามารถจัดการเวลาได้ดี การเรียนในหลักสูตรนานาชาติมีความเข้มข้น นักเรียนควรมีวินัยในการเรียน ใฝ่รู้ และสามารถจัดการเวลาได้ดีเหมาะกับนักเรียนที่มีเป้าหมายชัดเจน ต้องการเรียนต่อในมหาวิทยาลัยชั้นนำของต่างประเทศ หลักสูตรนานาชาติช่วยให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษาต่อและการทำงานในอนาคต ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้านคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักสูตร มีลักษณะดังนี้

สรุป หลักสูตรนานาชาติมีลักษณะดังนี้ เป็นหลักสูตรที่เน้นการเรียนแบบองค์รวม พัฒนานักเรียนทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะการคิดวิเคราะห์นักเรียนจะต้องเรียนวิชาหลากหลายกลุ่ม เช่น ภาษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศิลปะ ดนตรี และจีน

เป็นหลักสูตรที่เนื้อหาการเรียนเข้มข้นเน้นการเรียนรู้เนื้อหาที่ลึกซึ้ง ทำทนาย พัฒนานักเรียนให้พร้อมสำหรับการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยนักเรียนจะต้องเรียนรู้ที่จะคิดวิเคราะห์ วิจัย เขียน และนำเสนอผลงาน เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์พัฒนานักเรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา ตัดสินใจ และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพนักเรียนจะต้องเรียนรู้ที่จะคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตั้งคำถาม และหาคำตอบด้วยตัวเอง เน้นทักษะการใช้ชีวิต พัฒนานักเรียนให้มีทักษะการใช้ชีวิตในสังคมโลก เข้าใจวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีความรับผิดชอบต่อสังคม นักเรียนจะต้องเรียนรู้ที่จะทำงานเป็นทีม เข้าใจความแตกต่าง และทำงานร่วมกับผู้อื่นหลักสูตรมีให้เลือกหลากหลายมีหลายหลักสูตร เช่น IB, AP, British Curriculum และ American Curriculum แต่ละหลักสูตรมีจุดเน้นและเหมาะกับนักเรียนที่แตกต่างกัน ค่าใช้จ่ายในการเรียนค่อนข้างสูง: ขึ้นอยู่กับโรงเรียน หลักสูตร และระดับชั้น นักเรียนควรมีวินัย ใฝ่รู้ และสามารถจัดการเวลาได้ดี: การเรียนในหลักสูตรนานาชาติมีความเข้มข้น นักเรียนควรมีวินัยในการเรียน ใฝ่รู้ และสามารถจัดการเวลาได้ดี เหมาะกับนักเรียนที่มีเป้าหมายชัดเจน ต้องการเรียนต่อในมหาวิทยาลัยชั้นนำของต่างประเทศ หลักสูตรนานาชาติช่วยให้นักเรียนมีทักษะและความรู้ที่จำเป็นสำหรับการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยชั้นนำของต่างประเทศ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีคุณลักษณะ ดังนี้

“...โรงเรียนของเราให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของนักเรียนมาก มีระบบรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด เช่น กล้องวงจรปิด เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และระบบควบคุมการเข้าออก ทำให้ผู้ปกครองมั่นใจได้ว่าลูกหลานของพวกเขาปลอดภัย ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...โรงเรียนของเรามีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและร่มรื่น มีการทำความสะอาดพื้นที่ต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้นักเรียนรู้สึกสบายใจและมีสุขภาพที่ดี ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“... โรงเรียนของเรามากมีพื้นที่สีเขียวที่นักเรียนสามารถพักผ่อนหย่อนใจ เรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ และทำกิจกรรมกลางแจ้ง ช่วยให้นักเรียนผ่อนคลายจากการเรียนและลดความเครียด...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“...โรงเรียนของเราเป็นโรงเรียนที่มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย นักเรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ของโลก ช่วยให้นักเรียนมีทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและเข้าใจโลกมากขึ้น...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“...ห้องเรียนของโรงเรียนนานาชาติมีอุปกรณ์ครบครัน เช่น เครื่องปรับอากาศ สมาร์ทบอร์ด และไวไฟ ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“.. โรงเรียนขเรามีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ มากมาย เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ สนามกีฬา โรงอาหาร หอพัก สระว่ายน้ำ สนามเทนนิส สนามบาสเก็ตบอล โรงละคร ศูนย์ศิลปะ และคลินิก ช่วยให้นักเรียนมีกิจกรรมที่หลากหลาย พัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ และมีความสุข ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้านคุณลักษณะสำคัญที่สนับสนุนการเรียนรู้ได้แก่สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก ในโรงเรียนนานาชาติ โดยสภาพแวดล้อมมี ความปลอดภัยโดยโรงเรียนนานาชาติให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของนักเรียน มีระบบรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด เช่น กล้องวงจรปิด เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และระบบควบคุมการเข้าออก ความสะอาดในโรงเรียนนานาชาติมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและร่มรื่น มีการทำความสะอาดพื้นที่ต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความเป็นธรรมชาติ โดยโรงเรียนนานาชาติมักมีพื้นที่สีเขียวที่นักเรียนสามารถพักผ่อนหย่อนใจและเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ และในด้านวัฒนธรรมโรงเรียนนานาชาติเป็นโรงเรียนที่มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย นักเรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ของโลก ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ห้องเรียนของโรงเรียนนานาชาติมีอุปกรณ์ครบครัน เช่น เครื่องปรับอากาศ สมาร์ทบอร์ด และไวไฟ ห้องสมุดของโรงเรียนนานาชาติมีหนังสือและสื่อการสอนที่หลากหลาย ภาษา มีห้องปฏิบัติการโรงเรียนนานาชาติมีห้องปฏิบัติการสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี มีสนามกีฬาโรงเรียนนานาชาติมีสนามกีฬาสำหรับนักเรียนเล่นกีฬาต่าง ๆ โรงอาหาร: โรงเรียนนานาชาติมีโรงอาหารที่นักเรียนสามารถทานอาหาร

กลางวันและอาหารว่าง ในบางโรงเรียนบางแห่งมีหอพักสำหรับนักเรียนต่างชาติสระว่ายนํ้า สนามเทนนิสสนามบาสเก็ตบอล โรงละครศูนย์ศิลปะ และคลินิก

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ

1. ด้านหลักสูตร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านหลักสูตร พบว่าสถานศึกษามีการนำหลักสูตรจากต่างประเทศมาปรับใช้ในการจัดการศึกษา จากข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“... หลักสูตรในสถานศึกษาของเราเป็นหลักสูตรที่เทียบเคียงมาจากต่างประเทศโดยนำจุดเด่นจากหลักสูตรต่าง ๆ หรือหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง (วิทย์-คณิต ภาษา อาชีพ ดนตรี กีฬา) มาปรับเนื้อหาพื้นฐานต่าง ๆ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“... สถานศึกษาได้นำหลักสูตรมาตรฐานจากต่างประเทศมาปรับเนื้อหาพื้นฐานต่าง ๆ ให้มีความเข้มข้น เทียบเคียงกับ มาตรฐานสากล ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“...หลักสูตรต้องมีมาตรฐานเพื่อนำไปสู่การสอนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ (Smart) มีความรู้พื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี นักเรียนต้องมีการเรียนดีเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“... หลักสูตรของสถานศึกษาต้องเทียบเคียงได้กับหลักสูตรมาตรฐานจากต่างประเทศและทำให้นักเรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นในต่างประเทศได้ ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“...หลักสูตรที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล เน้นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การอยู่ร่วมกัน ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการทำงาน ทักษะการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข เน้นภาษาที่เป็นสากล ภาษาต่างชาติ และ การใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนรู้ และหลักสูตร

มาตรฐานสากลของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการเรียนการสอนที่เทียบเคียง มาตรฐานสากล การใช้ภาษาอังกฤษสอนตามแนวคิดหลักสูตร รวมทั้งได้กำหนดให้มีกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“...นอกจากนำหลักสูตรมาตรฐานจากต่างประเทศมาปรับใช้แล้วหลักสูตร เรายังได้กำหนดให้มีรายวิชาเพิ่มเติม 4 รายวิชาได้แก่ ทฤษฎีความรู้(Theory of Knowledge) การเขียนเรียงความขั้นสูง (Extended Essay) โลกศึกษา (Global Education) และโครงการ สร้างสรรค์ (Create Project work)มาจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มสมรรถนะผู้เรียน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลด้านหลักสูตร พบว่า

ด้านการวางแผน (Planning) สถานศึกษามีการนำหลักสูตรเทียบเคียงกับ หลักสูตรมาตรฐานจากต่างประเทศมาใช้โดยพิจารณาจากจุดเด่นของหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้ง หลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง (วิทย์-คณิต ภาษาอาชีพ ดนตรี กีฬา) ให้มีความเข้มข้น และ เทียบเคียงกับมาตรฐานสากล รวมทั้งการกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม 4 รายวิชาไว้ในหลักสูตร ได้แก่ ทฤษฎีความรู้(Theory of Knowledge) การเขียนเรียงความขั้นสูง (Extended Essay) โลกศึกษา (Global Education) และโครงการสร้างสรรค์ (Create Project work)

ด้านการดำเนินการ (Doing) การนำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ(Smart) มีความรู้พื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี มีผลการเรียนดีเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ สามารถศึกษาต่อในระดับสูง ระดับอุดมศึกษาได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การติดตามตรวจสอบ (Checking)หลักสูตรของสถานศึกษาต้องเทียบเคียงได้ กับหลักสูตรมาตรฐานจากต่างประเทศผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นในต่างประเทศได้

การปรับปรุงพัฒนา (Acting)มีการนำผลประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มาศึกษา วิเคราะห์ หาจุดเด่น และจุดพัฒนาเพื่อหาแนวทางพัฒนา/ปรับปรุง/แก้ไขหลักสูตร สถานศึกษา

2. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตดังนั้นครูจำเป็นต้องมีสมรรถนะ ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่จำเป็น ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีพื้นฐานและความรู้ในการเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมาย...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...การพัฒนาครูด้วยวิธีการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการฝึกอบรมและการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ครูสามารถเสริมสร้างการเรียนรู้แบบนำตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งเป็นรูปแบบการพัฒนาครูนอกเวลาปฏิบัติงาน ทั้งนี้ครูสามารถเลือกฝึกอบรมจากภายนอกได้...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“...ครูต้องสามารถปฏิบัติงานและพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการนำเทคโนโลยีการศึกษามาประยุกต์ใช้ ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“...ครูต้องให้คำแนะนำปรึกษากับผู้เรียนในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Life Long Learning)...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“...บทบาทของครูจะต้องถูกปรับเปลี่ยนจากผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีภาวะผู้นำในการใช้เทคโนโลยีการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมครูมีความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“...ผู้บริหารควรเป็นผู้วางแผนส่งเสริมและพัฒนาให้ครูสามารถปฏิบัติงานและ
พัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พบว่า

ด้านการวางแผน (Planning) ผู้บริหารวางแผนส่งเสริมและพัฒนาครู
ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทั้งด้านสมรรถนะ ความรู้ และ
ความเป็นผู้นำ

ด้านการดำเนินการ (Doing) การพัฒนาครูผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การฝึกอบรม
และการฝึกปฏิบัติจริง สามารถปฏิบัติงาน และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการนำ
เทคโนโลยีการศึกษามาประยุกต์ใช้ และให้คำแนะนำปรึกษากับผู้เรียนในการเรียนรู้ เพื่อให้
ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต (Life Long Learning) ทั้งนี้ครูปรับเปลี่ยนบทบาท
จากผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน

ด้านการติดตามตรวจสอบ (Checking) การนิเทศ กำกับ และติดตามการ
พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูด้วยวิธีการ
ที่หลากหลาย

ด้านการปรับปรุงพัฒนา (Acting) การนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ
ประเมินผลการพัฒนาครู

3. ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านการบริหาร
จัดการระบบคุณภาพโดยมีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“... ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพเราออกแบบระบบการบริหาร
คุณภาพโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐาน ISO 9000 เป็นตัวตั้ง...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ตามลำดับ เป็นกระบวนการจัดการ (Management Process) ในแต่ละระบบ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โรงเรียนมีกระบวนการทำงานที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้เรียน มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน สำรวจความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จัดหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและทิศทางของโรงเรียน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“... การบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนได้ดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน OHSAS 18000 โดยให้ความสำคัญกับบุคลากรเพื่อให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ การให้ได้ทำงานที่มีคุณค่า การให้รู้ทิศทางขององค์กรอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้มีการพูดคุย สื่อสาร แสดงความคิดเห็น โดยผู้บริหารเปิดกว้าง และรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“... การพัฒนาสถานศึกษาให้มีการบริหารจัดการระบบคุณภาพควรนำหลักการต่าง ๆ มาปรับประยุกต์ใช้ เช่น Balanced Scorecard, Six Sigma, TQM, MBNQA, Deming Prize เป็นต้น...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“... ในการบริหารจัดการระบบคุณภาพเพื่อให้สถานศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน เราจึงเลือกใช้เกณฑ์มาตรฐาน SA 8000 ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“... การจัดการศึกษาโรงเรียนสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลควรมีการพิจารณานำมาตรฐาน ISO 9000 และเกณฑ์ Six Sigma มาประยุกต์ใช้ในงานประจำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ จึงควรเปิดโอกาสให้ครู

และบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางขององค์กร มีการสอนงาน มีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเป็นผู้นำในอนาคต มีการยกย่อง ชมเชยบุคลากรที่เป็นแบบอย่างที่ดี ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้านการบริหารจัดการระบบ คุณภาพ พบว่า

ด้านการวางแผน (Planning) สถานศึกษาวางแผนการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพโดยนำเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพในระดับสากลมาประยุกต์ใช้ ได้แก่ ISO 9000, SA 8000 และOHSAS 18000

ด้านการดำเนินการ (Doing) สถานศึกษาบริหารระบบคุณภาพประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ตามลำดับ เป็นกระบวนการจัดการ (Management Process) ในแต่ละระบบ โดยมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำหลักการต่าง ๆ มาปรับประยุกต์ใช้ เช่น Balanced Scorecard, Six Sigma, TQM, MBNQA, Deming Prize เป็นต้น

ด้านการติดตามตรวจสอบ (Checking)สำรวจความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จัดหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ ตอบสนองความต้องการของนักเรียนและทิศทางของโรงเรียน

ด้านการปรับปรุงพัฒนา (Acting) สามารถจัดการกับ ปัญหา ข้อร้องเรียนได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ สร้างความพึงพอใจ ความผูกพันของผู้เรียน พ่อ แม่ ผู้ปกครองและชุมชนได้อย่างดี

4. ด้านการวัดและประเมินผล

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านการวัดและประเมินผลโดยมีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...เรามีนโยบายให้ครูได้ดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง(Authentic Assessment)และประเมินการปฏิบัติ (Performance Assessment) ของผู้เรียนโดยมีการวัดประเมินพร้อมกับการจัดการเรียนการสอนโดยประเมินบนพื้นฐานของความแตกต่างของผู้เรียน (รายบุคคล)...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...ทางโรงเรียนมีนโยบายในการวัดและประเมินผลผู้เรียนเหมือนโรงเรียนทั่วไป โดยการใช้การตัดเกรด ส่วนในด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เกิดขึ้นในทุกหมวดของระบบคุณภาพเป็นการวัดความสำเร็จ มีการวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้ข้อมูลจริงส่งผลการปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“...การวัดและประเมินผล เรากำหนดสถานการณ์ปัญหาที่ซับซ้อนและท้าทาย เพื่อพิสูจน์ว่านักเรียนสามารถนำไปใช้และปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน ส่วนการวัดผลการปฏิบัติงาน โดยหัวหน้างาน มีการประชุมติดตามผลการดำเนินงาน มีการรายงานผลการดำเนินโครงการ ตามแบบประเมินของโรงเรียนที่กำหนด มีข้อมูลเปรียบเทียบความสำเร็จของโครงการ และกิจกรรม มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูจัดทำระบบสารสนเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มงาน และระดับโรงเรียน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“..ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนเราเน้นในการประเมินสมรรถนะ, ศักยภาพ, และ พัฒนาการของผู้เรียน ทั้งนี้กระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ควรได้รับการปฏิรูปไปพร้อมกับการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาและวิธีการเรียนการสอน เนื่องจากระบบการสอบและประเมินผลในระดับประเทศในปัจจุบันไม่ได้ถูกออกแบบมาภายใต้กรอบแนวคิดที่ต้องการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้เรียน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“...ใช้เทคนิควิธีประเมินที่หลากหลายเพื่อ วัด และ ประเมินผลนักเรียน ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“...นอกจากทำการวัดและประเมินผลเหมือนโรงเรียนทั่วไปแล้ว ทางโรงเรียนยังให้ผู้เรียนประเมินตนเองเพื่อเป็นการสะท้อน และสร้างความตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียน ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ด้านการวางแผน (Planning) สถานศึกษากำหนดนโยบายให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) บนพื้นฐานของความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ด้านการดำเนินการ (Doing)) สถานศึกษามีการดำเนินการการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นในการประเมินสมรรถนะ, ศักยภาพ, และพัฒนาการของผู้เรียน โดยใช้เทคนิควิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การกำหนดสถานการณ์ปัญหาที่ซับซ้อนและท้าทายเพื่อพิสูจน์ว่านักเรียนสามารถนำไปใช้และปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

ด้านการตรวจสอบ (Checking) สถานศึกษามีการติดตามการวัดและประเมินผลให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ส่วนการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของครู มีการประเมินโดยหัวหน้างาน และมีการประชุมติดตามผลการดำเนินงาน

ด้านการปรับปรุง (Acting) สถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ และนำผลการประเมินโครงการและความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาปรับปรุงพัฒนา

5. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้โดยมีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...มีแผนงานการพัฒนาดูแลสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เช่น สถานศึกษามีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบความเร็วสูง เชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่ของสถานศึกษา การดูแลสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก จัดหาหนังสือ ตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...ควรมีแหล่งเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้บริการ สถานศึกษามีสื่อที่พอเพียงเหมาะสม ทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่าน การเรียนรู้ และการค้นคว้าอย่างหลากหลายเพราะปัจจัยพื้นฐานมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“... ค่าเล่าเรียน ระยะทางจากบ้านมาโรงเรียน สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ โรงเรียน ล้วนแล้ว แต่ เป็นปัจจัยพื้นฐานในการเลือกโรงเรียน ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“... สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในการบริหารจัดการ เช่น หลักสูตร ครูผู้สอน อุปกรณ์การเรียนการสอน ให้เหมาะสมและมีความทันสมัย...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“... ควรมีชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ การลงมือปฏิบัติ และเห็นประโยชน์ คุณค่า และควรแก่การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น มีการให้บริการด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งนี้ในการจัดการเรียนรู้ สถานที่ตั้งและ ส่วนประกอบของอาคารสถานที่ที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองเป็นอย่างมากเหมือนที่โรงเรียนของเราอยู่ใกล้กับ สนามกอล์ฟ ดังนั้นนักเรียนของเราส่วนมากจึงมีทักษะกีฬากอล์ฟติดตัวเป็นพื้นฐานภายหลังสำเร็จการศึกษาออกไป...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“... ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือภาพลักษณ์ของโรงเรียนที่เปิดมาอย่างยาวนาน ทำให้ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในการส่งบุตรหลานมาเรียน ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่า ด้านการวางแผน (Planning) สถานศึกษาจัดทำแผนงานการพัฒนาคูแล สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการ (Doing)) สถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มี สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และการให้บริการ

ด้านการตรวจสอบ (Checking) สถานศึกษามีการตรวจสอบภาพลักษณ์ของสถานศึกษาจากจำนวนบุตรหลานที่ผู้ปกครองส่งเข้ามาเรียน

ด้านการปรับปรุง (Acting) สถานศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

6. ด้านการสร้างเครือข่าย

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านการสร้างเครือข่ายโดยมีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...โรงเรียนของเราเอาหลักสูตรจากโรงเรียนต้นสังกัดที่อังกฤษมาใช้ ดังนั้นเราจึงมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครู และผู้บริหารที่ประเทศอังกฤษ ทำให้เราสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...เรามีแผนงานการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาสถานศึกษาทั้งในและต่างประเทศที่มีศักยภาพเพียงพอทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการสมัครใจร่วมมือกันเป็นเครือข่าย มีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน (MOU) เช่นมาตรฐานในการจัดการศึกษา และตำราเรียนจาก Cambridge เป็นต้น ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“...ทางผู้บริหารของโรงเรียนเราได้มีการจับมือเป็นพันธมิตรทางการศึกษากับหลาย ๆ โรงเรียนทั่วโลก รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง สมาคม หรือชมรมที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการศึกษา...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“...โรงเรียนเราเป็นโรงเรียนที่มีเครือข่ายมาจากต่างประเทศ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“...เรามักมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับโรงเรียน นานาชาติด้วยกัน มีการจัดทำฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สถาบันและองค์กรต่าง ๆ ทุกภาคส่วนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“...เรามีเครือข่ายความร่วมมือจากทั่วโลกที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งจากสถาบันอุดมศึกษา สถานศึกษาในท้องถิ่น และองค์กรอื่น ๆ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้านการสร้างเครือข่าย พบว่าด้านการวางแผน (Planning) สถานศึกษามีแผนงานการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาสถานศึกษาทั้งในและต่างประเทศที่มีศักยภาพเพียงพอทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการสมัครใจร่วมมือกันเป็นเครือข่าย

ด้านการดำเนินการ (Doing)) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การการจัดทำฐานข้อมูลร่วมกันในเครือข่าย และมีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน (MOU)

ด้านการตรวจสอบ (Checking) มีการติดตามตรวจสอบการให้ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการปรับปรุง (Acting) มีการปรับปรุงพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือและหาเครือข่ายใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ

7. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้บริหารควรมีการบริหารจัดการโรงเรียนนานาชาติต้องกระทำการให้ตรงตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทนานาชาติในทุกระดับชั้นที่จัดการเรียนการสอน รวมถึงการเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์การกำหนดขอบข่ายการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...ผู้บริหารที่บริหารจัดการโรงเรียนนานาชาติคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมจึงต้องหาจุดร่วมในการผสมผสานทางวัฒนธรรม และให้ความเคารพในความแตกต่างที่หลากหลายในสถานศึกษา ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“...ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรเพื่อร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาของหลักสูตรจากประเทศที่เรานำหลักสูตรมาใช้ ตลอดจนการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร รวมทั้งทักษะ สมรรถนะและกำลังคนที่มีอยู่...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“...ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไป ล้วนแล้วแต่ต้องคำนึงถึงความเป็นพหุวัฒนธรรม...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“...การบริหารจัดการโรงเรียนนานาชาติ ผู้บริหารต้องมีการบริหารจัดการเหมือนองค์กร ทางด้านธุรกิจ เพราะ ต้องคำนึงถึงค่าตอบแทนที่จะได้รับการบริหารจัดการ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“...ในการบริหารจัดการโรงเรียนนานาชาติ ผู้บริหารควรคำนึงว่าการบริหารจัดการโรงเรียนนานาชาติก็คล้ายคลึงกับโรงเรียนทั่วไปแต่เราจะตัดขั้นตอนที่ยุ่งยากออกไปเพื่อความรวดเร็วในการดำเนินการ มีการกระจายอำนาจตัดสินใจภายใต้ขอบเขตงานที่รับผิดชอบ ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพัน ความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษา...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้านผู้บริหารสถานศึกษาศึกษา พบว่า ด้านการวางแผน (Planning) ผู้บริหารวางแผนการบริหารจัดการให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทนานาชาติ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ขอบข่ายการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

ด้านการดำเนินการ (Doing) ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไป โดยคำนึงถึงความเป็นพหุวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของบุคลากร ความสะดวกรวดเร็ว และ ผลตอบแทนที่จะได้รับ

ด้านการติดตามตรวจสอบ (Checking) มีการประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนกลยุทธ์(Strategic Plan) และแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan)ครอบคลุมทุกมิติ (360 องศา)

ด้านการปรับปรุงพัฒนา (Acting) มีการบริหารจัดการเหมือนองค์กร ทางด้าน ธุรกิจ เพราะ ต้องคำนึงถึงค่าตอบแทนที่จะได้รับจากการบริหารจัดการ

องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาผู้คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านผลลัพธ์ โดยมี ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...โรงเรียนเรามุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงคุณภาพ การศึกษา นักเรียนควรมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) และ (NT) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ นักเรียนควรมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร สถานศึกษา และมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“... โรงเรียนเราเน้นให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี มีสุขภาพทางร่างกายและจิตใจที่ดี มีทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคม มีทักษะ การคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ปัญหา มีทักษะการสื่อสารและการทำงาน เป็นทีม และมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“...กระบวนการจัดการเรียนรู้ การบริหารและการจัดการ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วย ส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ครูผู้สอนควรมีคุณวุฒิและความรู้ ความสามารถ หลักสูตรการเรียนการสอนควรมีความทันสมัย กระบวนการจัดการเรียน การสอนควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการส่งเสริมให้ นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โรงเรียนควรมีระบบ

บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีทรัพยากรที่เพียงพอ มีระบบการประกันคุณภาพ มีการพัฒนาบุคลากร และมีการมีส่วนร่วมของชุมชน ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“... ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงคุณภาพการศึกษา นักเรียนในโรงเรียนนานาชาติควรมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับนานาชาติ (เช่น PISA, TIMSS) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลก นักเรียนควรมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบวัดระดับภาษา (เช่น TOEFL, IELTS) สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนควรมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“... เอกลักษณ์อันพึงประสงค์เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี มีสุขภาพทางร่างกายและจิตใจที่ดี มีทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมโลก มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ปัญหา มีทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นักเรียนควรมีความเป็นพลเมืองโลก มีความเข้าใจและเคารพวัฒนธรรมที่หลากหลาย ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“... กระบวนการจัดการเรียนรู้ การบริหารและการจัดการ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ครูผู้สอนในโรงเรียนนานาชาติควรมีคุณวุฒิ และความรู้ความสามารถ หลักสูตรการเรียนการสอนควรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล กระบวนการจัดการเรียนการสอนควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินผล การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการจัดกิจกรรมส่งเสริม และพัฒนานักเรียน โรงเรียนควรมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีทรัพยากรที่เพียงพอ มีระบบการประกันคุณภาพ มีการพัฒนาบุคลากร และมีการมีส่วนร่วมของชุมชน ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้านผลลัพธ์ พบว่า

1. คุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลลัพธ์ตามเกณฑ์คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (NT) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีนักเรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตใจที่ดีนักเรียนมีทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมนักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ปัญหา นักเรียนมีทักษะการสื่อสารและการทำงาน เป็นที่มนักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนมีคุณวุฒิและความรู้ความสามารถหลักสูตรการเรียนการสอนมีความทันสมัย กระบวนการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายมีการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน 4) การบริหารและการจัดการ โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพโรงเรียนมีทรัพยากรที่เพียงพอโรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพโรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากร โรงเรียนมีการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ

ผลลัพธ์คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับนานาชาติ (เช่น PISA, TIMSS) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบวัดระดับภาษา (เช่น TOEFL, IELTS) สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษานักเรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีนักเรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตใจที่ดีนักเรียนมีทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมโลกนักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ปัญหา นักเรียนมีทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นที่มนักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนักเรียนมีความเป็นพลเมืองโลกนักเรียนมีความเข้าใจและเคารพวัฒนธรรมที่หลากหลาย 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนมีคุณวุฒิและความรู้ความสามารถหลักสูตรการเรียนการสอนมีความทันสมัยและสอดคล้องกับมาตรฐานสากลกระบวนการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการ

ประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายมีการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน 4) การบริหารและการจัดการโรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพโรงเรียนมีทรัพยากรที่เพียงพอโรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพโรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมีการมีส่วนร่วมของชุมชน

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านปัจจัยความสำเร็จ โดยมีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“... การสื่อสารความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่สาธารณชน ช่วยให้โรงเรียนนานาชาติมีภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่น่าเชื่อถือดึงดูดผู้ปกครองที่มีลูกหลานอยู่ในวัยเรียนกระตุ้นให้ผู้ปกครองมั่นใจในคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมั่นใจว่าลูกหลานจะได้รับการศึกษาที่ดีกล้าที่จะจ่ายค่าเล่าเรียนที่สูงตัดสินใจเลือกโรงเรียนตลอดจนถึงคุณนักเรียนที่มีความสามารถ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“... การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในทุกมิติจะต้องมีจุดเด่นที่ชัดเจนเข้าใจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และสามารถนำเสนอหลักสูตรและกิจกรรมที่มีคุณภาพสูง...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“... โรงเรียนเรามีวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่องครูและบุคลากรมีแรงจูงใจ มุ่งมั่นพัฒนาตนเองพัฒนารูปแบบการสอนพัฒนาหลักสูตรส่งผลให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“... โรงเรียนเรามีวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญกับครูครูรู้สึกมีคุณค่าได้รับการสนับสนุนได้รับการพัฒนาครูที่มีความสามารถจะอยากทำงานโรงเรียนสามารถรักษาครูที่มีคุณภาพไว้ ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

“... โรงเรียนเรามุ่งเน้นเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ความสำคัญกับครู และสร้างคามพึงพอใจให้กับผู้ปกครองโดยการสร้างนักเรียนมีแรงจูงใจมุ่งมั่นเรียนรู้...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้านปัจจัยความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) การสื่อสารความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่สาธารณชน ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน ช่วยให้มีภาพลักษณ์ที่ดี ดึงดูดผู้ปกครองและนักเรียนที่มีความสามารถ 2) การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในทุกมิติและ 3) วัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ

จากผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล สรุปผลการศึกษาได้ตามตาราง 15

ตาราง 15 แสดงผลการศึกษารายองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า			
1.1 ผู้บริหาร สถานศึกษา	เป็นผู้มีวิสัยทัศน์และสามารถ กำหนดทิศทางในการ ดำเนินงานสนับสนุนและสร้าง แรงบันดาลใจให้บุคลากร ทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย สามารถทำงานเป็นทีมส่งเสริม การมีส่วนร่วมของสมาชิก ในทีม มีการรับรู้และตอบสนอง ต่อความต้องการและความกังวล ของผู้อื่นสามารถจัดการกับ ความเครียดและความขัดแย้ง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความ ยุติธรรมจัดลำดับทำงานโดย มุ่งเน้นผลลัพธ์และความสำเร็จ เข้าใจภาวะและความรับผิดชอบ เป็นผู้วางแผนและจัดการใช้ ทรัพยากรอย่างเหมาะสม และ จัดการองค์กรอย่างมี ประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นผู้มี การสื่อสารอย่างชัดเจนและมี ประสิทธิภาพปรับการสื่อสาร ให้เหมาะสมกับผู้ฟังสามารถ สื่อสารกับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้ร่วมงาน และ ส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาตนเองของบุคลากร	1. คุณธรรมจริยธรรม มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ตั้งใจ ปฏิบัติงานให้สำเร็จ เป็นผู้เสียสละ เห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวมเป็น แบบอย่างที่ดีมีคุณธรรมสูง เมตตากรุณายุติธรรม ไม่ลำเอียงมีส่วนร่วมพัฒนา สถานศึกษา ท้องถิ่น และ สังคม 2. บุคลิกภาพที่แต่งกายสุภาพ เรียบร้อยอารมณ์มั่นคง ใจเย็นมีเหตุผลกริยาท่าทาง เหมาะสม สุภาพร่าเริง แจ่มใสสุขภาพดี โอบอ้อม อารีกระตือรือร้น และมอง โลกในแง่ดี 3. มนุษยสัมพันธ์ดี เป็นกัลยาณมิตรปรับตัวเข้ากับ ผู้อื่นได้งายร่วมกิจกรรม ของสถานศึกษาและชุมชน ติดต่อประสานงานด้วย วาจาสุภาพไม่เห็นแก่ตัว ช่วยเหลือชุมชนรับฟัง ความคิดเห็นและปัญหา อย่างจริงจังและยกย่อง ให้เกียรติผู้อื่น	1. ทักษะการบริหารจัดการ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กำหนด ทิศทางสนับสนุน และ สร้างแรงบันดาลใจให้ บุคลากรทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของสมาชิกรับรู้และ ตอบสนองต่อความ ต้องการของผู้อื่นจัดการ กับความเครียดและ ความขัดแย้งยุติธรรม จัดลำดับงาน มุ่งเน้น ผลลัพธ์เข้าใจภาวะและ ความรับผิดชอบวางแผน และจัดการใช้ทรัพยากร อย่างเหมาะสมจัดการ องค์กรอย่างมี ประสิทธิภาพสื่อสาร อย่างชัดเจน ปรับการ สื่อสารให้เหมาะกับผู้ฟัง สื่อสารกับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้ร่วมงาน สนับสนุนการพัฒนา ตนเองของบุคลากร 2. เป็นผู้มีความ จริยธรรมมีความเพียร พยายาม มุ่งมั่น ตั้งใจ ปฏิบัติงานให้สำเร็จ เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวมเป็นแบบอย่างที่ดี

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
			มีคุณธรรมสูงเมตตา กรุณา ยุติธรรม ไม่ลำเอียงมีส่วนร่วม พัฒนาสถานศึกษา ท้องถิ่น และสังคม
		4. ความเป็นผู้นำสามารถ สร้างแรงจูงใจให้ผู้บังคับ ปฏิบัติงาน มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาทีมงาน ให้เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานก้าวหน้า ติดตามงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์และควบคุม กำกับสถานการณ์ภายใน โรงเรียนได้เป็นอย่างดี	3. บุคลิกภาพดีแต่งกาย สุภาพเรียบร้อยอารมณ์ มั่นคง ใจเย็น มีเหตุผล กริยาท่าทางเหมาะสม สุภาพร่าเริง แจ่มใส สุขภาพดี โอบอ้อมอารี กระตือรือร้น มองโลก ในแง่ดี
		5. ความรู้ความสามารถรู้ทัน ต่อเหตุการณ์ ใช้เหตุและผล ในการจัดบุคลากรให้ทำงาน อย่างเหมาะสม สร้าง บรรยากาศที่ดีในการทำงาน ทำงานแบบประชาธิปไตยมุ่ง ผลสำเร็จแก้ปัญหา มุ่งเน้น สนับสนุนการเรียนการสอน นำความรู้มาใช้ให้การ ทำงานบรรลุผล	4. มนุษย์สัมพันธ์ดีมีความ เป็นกัลยาณมิตรปรับตัว เข้ากับผู้อื่นได้ง่ายร่วม กิจกรรมของสถานศึกษา และชุมชนติดต่อ ประสานงานด้วยวาจา สุภาพไม่เห็นแก่ตัว ช่วยเหลือชุมชนรับฟัง ความคิดเห็นและปัญหา อย่างจริงใจยกย่องให้ เกียรติผู้อื่น
			5. ภาวะผู้นำสร้างแรงจูงใจ ให้ผู้บังคับปฏิบัติงานมี ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาส่งเสริมให้ ผู้ร่วมงานก้าวหน้าติดตาม งานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ควบคุม กำกับ สถานการณ์ภายใน โรงเรียน

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
1.2 ครู	<p>ให้เกียรตินักเรียนรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างจริงใจ สร้างบรรยากาศที่นักเรียนรู้สึกปลอดภัยที่จะแสดงความคิดเห็นสอนให้นักเรียนรู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่นสร้างความปลอดภัยในห้องเรียนมีกฎระเบียบที่ชัดเจนและนักเรียนทุกคนเข้าใจมอบหมายหน้าที่ให้ทุกคนมีปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจริยธรรมส่วนร่วม</p> <p>นักเรียนรู้สึกว่าเป็นส่วนสำคัญของห้องเรียนนักเรียนรู้ว่าเพื่อนร่วมชั้นเป็นที่พึ่งพาได้ มีความอาทร กระตือรือร้น และเอาใจใส่เปิดกว้างกับทุกคนเป็นผู้ฟังที่ดีให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคนเชื่อมั่นในศักยภาพของนักเรียนนักเรียนจะประสบความสำเร็จมากขึ้นเมื่อครูเชื่อมั่นส่งเสริมให้นักเรียนมั่นใจในตนเองรักที่จะเรียนรู้ นำความรักในการศึกษารวมเข้ากับการสอนสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียนแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ</p>	<p>ครูควรมีคุณลักษณะดังนี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน เป็นโค้ชที่สร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนและพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนสนับสนุนให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมจุดเด่น พัฒนาจุดด้อย ของทั้งนักเรียนละตนเอง สนับสนุนการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติมีความเชื่อว่านักเรียนสามารถพัฒนาให้ก้าวหน้าได้ ตลอดเวลาเป็น ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผลสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการประเมินผลจากการสอบและตัดสินด้วยผลคะแนนเป็นการประเมินความก้าวหน้ามุ่งนำผลมาแสดงให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง ตลอดจนมีทักษะการใช้เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารที่ดีความอดทนและเข้าใจนักเรียน และมีจริยธรรมและความรับผิดชอบ</p>	<p>6. ความรู้ความสามารถ: รู้ทันต่อเหตุการณ์ใช้เหตุผล และผลในการจัดบุคลากร สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานทำงานแบบประชาธิปไตยมุ่งผลสำเร็จ แก้ปัญหาสนับสนุนการเรียนการสอน นำความรู้มาใช้ให้การทำงานบรรลุผล</p> <p>1. การสร้างบรรยากาศให้เกียรติ รับฟังความคิดเห็น สร้างความปลอดภัยสอนให้นักเรียนฟังผู้อื่นสร้างความผูกพันมีกฎระเบียบที่ชัดเจนมอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนรู้สึกเป็นส่วนสำคัญของเพื่อนร่วมชั้นเป็นที่พึ่งพา</p> <p>2. ความเอาใจใส่มีความอาทร กระตือรือร้นเปิดกว้างเป็นผู้ฟังที่ดีให้ความสำคัญกับนักเรียนเชื่อมั่นในศักยภาพส่งเสริมให้นักเรียนมั่นใจ</p> <p>3. รักที่จะเรียนรู้รักที่จะเรียนรู้สร้างแรงบันดาลใจ นำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ แบ่งปันความรู้เป็นผู้นำให้นักเรียนเป็นผู้นำส่งเสริมทักษะความเป็นผู้นำ</p> <p>4. ความยืดหยุ่นพลิกแพลง ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอน ประเมินการสอนค้นหาวิธีการสอนใหม่ทำงานร่วมกับผู้อื่นมีทักษะ</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
	นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ แบ่งปันความรู้กับเพื่อน ร่วมงานเป็นผู้นำที่ดีให้นักเรียน มีโอกาสนำเสนอส่งเสริมทักษะ ความเป็นผู้นำ สามารถพลิก แพลงได้ปรับเปลี่ยนวิธีการ สอนตามสถานการณ์ประเมิน การสอนของตัวเองค้นหา วิธีการสอนใหม่ ๆ ทำงาน ร่วมกับเพื่อนร่วมงานได้มีทักษะ การสื่อสารที่ดีช่วยเหลือเกื้อกูล กันทำงานเป็นทีม มีความเป็น มืออาชีพตรงต่อเวลาแต่งกาย สุภาพรักษาความลับของ นักเรียน		การสื่อสารช่วยเหลือ เกื้อกูลทำงานเป็นทีม 5. มีความเป็นมืออาชีพ ตรงต่อเวลาแต่งกาย สุภาพปฏิบัติหน้าที่อย่างมี จริยธรรม 6. บทบาทของครูเป็น ผู้เชี่ยวชาญเป็นโค้ชที่ สนับสนุนการเรียนรู้โดยมี นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมจุดเด่นพัฒนาจุด ด้อยสนับสนุนการเรียนรู้ เชื่อว่านักเรียนพัฒนาได้ ประเมินผลและพัฒนา ตนเอง มีทักษะที่จำเป็น เทคโนโลยีความคิด สร้างสรรค์การสื่อสาร ความอดทนเข้าใจนักเรียน จริยธรรมความรับผิดชอบ
1.3 หลักสูตร	ตรงตามความมุ่งหมายของ การศึกษาสอดคล้องกับ ปรัชญา และ เป้าหมายมุ่งเน้น ให้ผู้เรียนมี ทักษะ และ ความรู้ ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ตรงตามลักษณะพัฒนาการ ของนักเรียนช่วงวัยสอดคล้อง กับวัฒนธรรมส่งเสริม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และเอกลักษณ์ของ ชาติมีเนื้อหาสาระเพียงพอ ครอบคลุมสอดคล้องกับ ชีวิตประจำวันเป็นหลักสูตร ที่มาจากร่วมมือของทุกฝ่าย เรียงลำดับความยากง่ายให้ ต่อเนื่องส่งเสริมให้นักเรียน	เป็นหลักสูตรที่เน้นการเรียน แบบองค์รวมพัฒนานักเรียน ทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะการคิดวิเคราะห์ นักเรียนจะต้องเรียนวิชา หลากหลายกลุ่ม เช่น ภาษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศิลปะ ดนตรี และ จีน เป็นหลักสูตรที่เนื้อหา การเรียนเข้มข้นเน้นการเรียนรู้ เนื้อหาที่ลึกซึ้ง ทำทนาย พัฒนา นักเรียนให้พร้อมสำหรับ การศึกษาต่อในระดับ มหาวิทยาลัยนักเรียนจะต้อง เรียนรู้ที่จะคิดวิเคราะห์ วิจัย เขียน และนำเสนอผลงาน	หลักสูตร เน้นการเรียนแบบ องค์รวม พัฒนา 4 ด้านหลัก 1. พัฒนานักเรียนทั้งด้าน วิชาการ ทักษะชีวิต และ ทักษะการคิดวิเคราะห์ เรียนวิชาหลากหลายกลุ่ม เช่น ภาษา วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี และจีน เนื้อหาการเรียนเข้มข้น เน้นการเรียนรู้เนื้อหาที่ ลึกซึ้ง ทำทนายพัฒนา นักเรียนให้พร้อมสำหรับ การศึกษาต่อในระดับ มหาวิทยาลัย

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
	<p>คิดวิเคราะห์ และ แก้ไขปัญหา หลักสูตรที่ดีต้องจัด ประสบการณ์ที่ดีและกิจกรรม หลากหลาย เปิดโอกาสให้ นักเรียนได้เลือกอย่างเหมาะสม ตามความสนใจ ความต้องการ และความสามารถของแต่ละ คนและสามารถนำไปปฏิบัติ และวัดประเมินผลได้</p>	<p>เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ พัฒนานักเรียนให้มีทักษะ การคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา ตัดสินใจ และสื่อสารอย่างมี ประสิทธิภาพนักเรียนจะต้อง เรียนรู้ที่จะคิดอย่างมี วิจารณญาณ ตั้งคำถาม และ หาคำตอบด้วยตัวเอง เน้น ทักษะการใช้ชีวิต พัฒนา นักเรียนให้มีทักษะการใช้ชีวิต ในสังคมโลก เข้าใจวัฒนธรรม ที่หลากหลาย และมีความ รับผิดชอบต่อสังคมนักเรียน จะต้องเรียนรู้ที่จะทำงานเป็น ทีม เข้าใจความแตกต่าง และ ทำงานร่วมกับผู้อื่นหลักสูตรมี ให้เลือกหลากหลายมีหลาย หลักสูตร เช่น IB, AP, British Curriculum และ American Curriculum แต่ละหลักสูตรมี จุดเน้นและเหมาะกับนักเรียน ที่แตกต่างกัน ค่าใช้จ่ายในการ เรียนค่อนข้างสูง: ขึ้นอยู่กับ โรงเรียน หลักสูตร และ ระดับชั้น นักเรียนควรมีวินัย ใฝ่ รู้ และสามารถจัดการเวลาได้ ดี: การเรียนในหลักสูตร นานาชาติมีความเข้มข้น นักเรียนควรมีวินัยในการเรียน ใฝ่รู้ และสามารถจัดการเวลา ได้ดี เหมาะกับนักเรียนที่มี เป้าหมายชัดเจน ต้องการเรียน ต่อในมหาวิทยาลัยชั้นนำของ ต่างประเทศ หลักสูตร นานาชาติช่วยให้นักเรียนมี</p>	<p>2. พัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์เรียนรู้ที่จะคิด วิเคราะห์ วิจัย เขียน และ นำเสนอผลงานคิดอย่างมี วิจารณญาณ ตั้งคำถาม และหาคำตอบด้วยตัวเอง</p> <p>3. พัฒนาทักษะการใช้ชีวิต เรียนรู้ที่จะทำงานเป็นทีม เข้าใจความแตกต่าง และ ทำงานร่วมกับผู้อื่นมี ทักษะการใช้ชีวิตในสังคม โลก เข้าใจวัฒนธรรมที่ หลากหลาย และมีความ รับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>4. หลักสูตรมีให้เลือก หลากหลายทั้งหลักสูตร IB, AP, British Curriculum และ American Curriculum แต่ละ หลักสูตรมีจุดเน้นและ เหมาะกับนักเรียนที่ แตกต่างกัน</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
1.4 สิ่งสนับสนุน การเรียนรู้	สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันของชุมชนที่มีอยู่แล้ว ในวิถีชีวิต และการทำมาหากิน ในชุมชน สถานที่หรือสถาบัน ที่รัฐและประชาชนจัดตั้งขึ้น สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในโรงเรียน ชุมชน และ บุคลากรผู้มีความรู้ ด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน	ทักษะและความรู้ที่จำเป็น สำหรับการศึกษาต่อใน มหาวิทยาลัยชั้นนำของ ต่างประเทศ สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวก ในโรงเรียน นานาชาติ โดยสภาพแวดล้อม มีความปลอดภัยโดยโรงเรียน นานาชาติให้ความสำคัญกับ ความปลอดภัยของนักเรียน มีระบบรักษาความปลอดภัย ที่เข้มงวด เช่น กล้องวงจรปิด เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และระบบควบคุมการเข้าออก ความปลอดภัยในโรงเรียน นานาชาติมีสภาพแวดล้อมที่ สะอาดและร่มรื่น มีการทำ ความสะอาดพื้นที่ต่าง ๆ ของ โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มี ความเป็นธรรมชาติโดย โรงเรียนนานาชาติมักมีพื้นที่สีเขียว ที่นักเรียนสามารถพักผ่อน หย่อนใจและเรียนรู้เกี่ยวกับ ธรรมชาติและในด้าน วัฒนธรรมโรงเรียนนานาชาติ เป็นโรงเรียนที่มีวัฒนธรรมที่ หลากหลาย นักเรียนสามารถ เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ของโลก ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในห้องพักเรียน ห้องพักเรียนของโรงเรียนมีอุปกรณ์ ครบครัน เช่นเครื่องปรับอากาศ สมาร์ทบอร์ด และไวไฟ ห้องสมุดของโรงเรียน นานาชาติมีหนังสือและสื่อการ สอนที่หลากหลายภาษา	สภาพแวดล้อม: ความปลอดภัย โรงเรียน นานาชาติให้ความสำคัญกับ ความปลอดภัยของนักเรียน มีระบบรักษาความปลอดภัย ที่เข้มงวด เช่น กล้องวงจรปิด เจ้าหน้าที่รักษา ความปลอดภัย และระบบ ควบคุมการเข้าออก ความปลอดภัยโรงเรียนมี สภาพแวดล้อมที่สะอาดและ ร่มรื่น มีการทำความสะอาด พื้นที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ ความเป็น ธรรมชาติ: โรงเรียน นานาชาติมักมีพื้นที่สีเขียว ที่นักเรียนสามารถพักผ่อน หย่อนใจและเรียนรู้เกี่ยวกับ ธรรมชาติและวัฒนธรรม: เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มี วัฒนธรรมที่หลากหลาย นักเรียนสามารถเรียนรู้ เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ของโลกสิ่งอำนวยความสะดวก ห้องพักเรียน: ห้องเรียน ของโรงเรียนนานาชาติ มีอุปกรณ์ครบครัน เช่น เครื่องปรับอากาศ สมาร์ท บอร์ด และไวไฟ ห้องสมุด: ห้องสมุดของ โรงเรียนและสื่อการสอนที่ หลากหลายภาษา

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
		มีห้องปฏิบัติการ โรงเรียนนานาชาติมีห้องปฏิบัติการสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี มีสนามกีฬาโรงเรียนนานาชาติมีสนามกีฬาสำหรับนักเรียนเล่นกีฬาต่าง ๆ โรงอาหาร: โรงเรียนนานาชาติมีโรงอาหารที่นักเรียนสามารถทานอาหารกลางวันและอาหารว่าง ในบางโรงเรียนบางแห่งมีหอพักสำหรับนักเรียนต่างชาติสระว่ายน้ำ สนามเทนนิสสนามบาสเกตบอล โรงละครศูนย์ศิลปะและคลินิก	ห้องปฏิบัติการ: โรงเรียนนานาชาติมีห้องปฏิบัติการสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี สนามกีฬา: โรงเรียนนานาชาติมีสนามกีฬาสำหรับนักเรียนเล่นกีฬาต่าง ๆ โรงอาหาร: โรงเรียนนานาชาติมีโรงอาหารที่นักเรียนสามารถทานอาหารกลางวันและอาหารว่าง สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ: ในบางโรงเรียนบางแห่งมีหอพัก นานาชาติมีหนังสือสำหรับนักเรียนต่างชาติ สระว่ายน้ำ สนามเทนนิส สนามบาสเกตบอล โรงละคร ศูนย์ศิลปะ และคลินิกเพื่อการเรียนรู้: สิ่งพิมพ์: หนังสือ ตำรา เอกสารสื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทบอร์ด อินเทอร์เน็ตสื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว สัตว์ สิ่งของต่าง ๆ ในธรรมชาติ สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในโรงเรียน ชุมชนคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โปรเจคเตอร์ อินเทอร์เน็ต

องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ

การวางแผน (Planning)			
ด้านหลักสูตร	1. สถานศึกษามีการกำหนดหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง	สถานศึกษามีการนำหลักสูตรเทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานจากต่างประเทศมาใช้โดยพิจารณาจากจุดเด่นของหลักสูตรต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะ	1. สถานศึกษามีการกำหนดหลักสูตรและเป้าหมายของหลักสูตรที่เทียบเคียงกับมาตรฐานต่างประเทศโดยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
	2. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรที่สอดคล้องตามมาตรฐานหลักสูตรในระดับสากล	ทาง (วิทย์-คณิต ภาษาอาชีพ ดนตรี กีฬา) ให้มีความเข้มข้น และเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล รวมทั้งการกำหนด	ความต้องการของนักเรียน และผู้ปกครอง
	3. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้	รายวิชาเพิ่มเติม 4 รายวิชาไว้ในหลักสูตร ได้แก่ ทฤษฎีความรู้(Theory of Knowledge) การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended Essay) โลกศึกษา (Global Education) และโครงการสร้างสรรค์ (Create Project Work)	2. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณา
	การดำเนินงาน (Doing)		
ด้านหลักสูตร	1. สถานศึกษาศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาชาติ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุงพ.ศ. 2560)และนโยบายอื่นที่เกี่ยวข้อง และสาระเทียบเคียงมาตรฐานสากล	การนำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ(Smart) มีความรู้พื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี มีผลการเรียนดีเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ สามารถศึกษาต่อในระดับสูงระดับอุดมศึกษาได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	1. การศึกษาวิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษาชาติ วิเคราะห์จุดเน้น เป้าหมาย และแนวทางการจัดทำหลักสูตร
	2. สถานศึกษาจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยการประยุกต์ใช้หลักสูตรนานาชาติ เช่นหลักสูตร California Curriculum , American Education Reaches Out (AERO) และบูรณาการร่วมกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	รวมทั้งการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ประยุกต์ใช้หลักสูตรนานาชาติบูรณาการร่วมกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานออกแบบโครงสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน
			3 พัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่างๆ จำเป็นต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายและบริบทของโรงเรียน

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
	<p>3. สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล เช่น English Programme (EP) Mini English Programme (MEP) International English Programme (IEP) และ International Baccalaureate (IB) เป็นต้น</p> <p>4. สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่างๆ อย่างเป็นองค์รวม รวมถึงสมรรถนะที่จำเป็นต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต</p>		<p>4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ (Smart) พัฒนาความรู้พื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลการเรียนดีเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ เตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมเน้นสมรรถนะ</p>
การติดตามตรวจสอบ (Checking)			
ด้านหลักสูตร	<p>สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดย คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานประเมินภายนอก ทั้งจากใน และต่างประเทศ เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (ONESCA) ,Western Association of Schools and Colleges (WASC) เป็นต้น</p>	<p>หลักสูตรของสถานศึกษาต้องเทียบเคียงได้กับหลักสูตรมาตรฐานจากต่างประเทศ ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นในต่างประเทศได้</p>	<p>สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดย คณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานประเมินภายนอก ทั้งจากในประเทศและ ต่างประเทศ เช่นสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (ONESQA), Western Association of Schools and Colleges (WASC)</p>
การปรับปรุงพัฒนา (Acting)			
ด้านหลักสูตร	<p>สถานศึกษานำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมา พัฒนา และปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่ดี</p>	<p>มีการนำผลประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษามาศึกษา วิเคราะห์ หาจุดเด่น และจุดพัฒนาเพื่อหาแนวทางพัฒนา/ปรับปรุง/ แก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา</p>	<p>สถานศึกษามีระบบการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องมีการนำผลการประเมินมาใช้เพื่อพัฒนา มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
การวางแผน (Planning)			
ด้านการพัฒนาครู และบุคลากร ทางการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้จัดทำแผนการพัฒนาตนเอง (Individual Development Plan) กำหนดแนวทางให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้สื่อและ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล กำหนดวิธีการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจที่หลากหลายในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 	<p>ผู้บริหารวางแผนส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทั้งด้านสมรรถนะความรู้ และ ความเป็นผู้นำ</p>	<p>โรงเรียนมีแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ชัดเจนมีการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาทักษะและความรู้ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีในการสอนเตรียมความพร้อมให้ครูสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและมอบรางวัลให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลงานดีเด่น</p>
การดำเนินงาน (Doing)			
ด้านการพัฒนาครู และบุคลากร ทางการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> การจัดกิจกรรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามแผนการพัฒนาตนเอง เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเป็นผู้นำ มีความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา มีความเชื่อและยอมรับในเป้าหมายของสถานศึกษา ยึดมั่นในคุณค่าและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู การส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างครูและบุคลากรในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ 	<p>การพัฒนาครูผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การฝึกอบรม และการฝึกปฏิบัติจริง สามารถปฏิบัติงาน และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการนำเทคโนโลยีการศึกษามาประยุกต์ใช้ และให้คำแนะนำปรึกษากับผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต (Life Long Learning) ทั้งนี้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน</p>	<ol style="list-style-type: none"> กิจกรรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมความเป็นผู้นำ สร้างความภาคภูมิใจในสถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นในเป้าหมายของสถานศึกษา ยึดมั่นในคุณค่าและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างบุคลากรแลกเปลี่ยนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แลกเปลี่ยนในระดับชาติแลกเปลี่ยนในระดับนานาชาติ

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
	<p>3. การส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้ความสามารถที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ เช่น การพัฒนาสื่อเทคโนโลยี การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การจัดการชั้นเรียนเชิงบวก และการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เป็นต้น</p> <p>4. การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือพัฒนาตนเองในสาขาที่สนใจ หรือตามความต้องการของสถานศึกษา</p> <p>5. มีการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจที่หลากหลาย แก่ ครู และบุคลากรทางการศึกษา เช่นการให้รางวัลแก่ครู และบุคลากรที่มีผลงานดีเด่น การยกย่องชมเชยในโอกาสต่างๆ และการให้ค่าตอบแทนพิเศษ รวมถึงสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ เป็นต้น</p>		<p>3. การพัฒนาความรู้ความสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้รับการฝึกอบรมพัฒนาสื่อเทคโนโลยีพัฒนาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนพัฒนาการจัดการชั้นเรียนเชิงบวกพัฒนาการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้</p> <p>4. การศึกษาต่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรศึกษาต่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นพัฒนาตนเองในสาขาที่สนใจพัฒนาตนเองตามความต้องการของสถานศึกษา</p> <p>5. เสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจมีการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจให้รางวัลแก่ครูและบุคลากรที่มีผลงานดีเด่นยกย่องชมเชยในโอกาสต่างๆ ให้ตอบแทนพิเศษให้สวัสดิการและสิทธิประโยชน์</p>
การติดตามตรวจสอบ (Checking)			
ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	1. การนิเทศ กำกับ และติดตามการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	การนิเทศ กำกับ และติดตามการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีการประเมินผล การปฏิบัติงานของครูด้วยวิธีการที่หลากหลาย	1. การนิเทศ กำกับ และติดตามมีการนิเทศ กำกับ และติดตามการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลาย

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
	2. การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษา ตามตัวชี้วัดที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ (Key Performance Indicators)		2. การประเมินผลมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาประเมินตามตัวชี้วัดที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ (Key Performance Indicators)
การปรับปรุงพัฒนา (Acting)			
ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	การนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามาปรับปรุงพัฒนา	การนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาครู	นำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามาปรับปรุงพัฒนา
การวางแผน (Planning)			
ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ	เริ่มจากการวิเคราะห์สภาพบริบทของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกำหนดแนวทางพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานสากล การดำเนินงาน	สถานศึกษาวางแผนการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพโดยนำเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพในระดับสากลมาประยุกต์ใช้ ได้แก่ ISO 9000, SA 8000 และOHSAS 18000	1. วิเคราะห์สภาพบริบท วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคมวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต 2. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ที่ชัดเจน กำหนดพันธกิจ (Mission) สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กำหนดเป้าหมาย (Goals) ที่วัดผลได้ 3. กำหนดแนวทางพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานสากลนำเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพในระดับสากลมาประยุกต์ใช้ เช่น ISO 9000, SA 8000 และ OHSAS 18000

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
			4. แผนการดำเนินงานวาง แผนการดำเนินงานอย่าง ละเอียดกำหนดกิจกรรม กำหนดผู้รับผิดชอบ กำหนดระยะเวลากำหนด งบประมาณ
การดำเนินการ (Doing)			
ด้านการบริหาร จัดการระบบ คุณภาพ	บริหารจัดการโดยใช้ฐานข้อมูล สารสนเทศ แนวทางปฏิบัติที่ เป็นเลิศ (Best Practice) ครอบคลุมทุกภารกิจบริหาร จัดการโดยใช้ระบบคุณภาพ PDCA กับทุกฝ่ายงาน	สถานศึกษาบริหารระบบ คุณภาพประกอบด้วย การ วางแผน (Planning) การจัด องค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ตามลำดับ เป็น กระบวนการจัดการ (Management Process) ในแต่ ละระบบ โดยมุ่งเน้นนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำ หลักการต่างๆมาปรับ ประยุกต์ใช้ เช่น Balanced Scorecard, Six Sigma, TQM, MBNQA, Deming Prize เป็นต้น	1. บริหารจัดการโดยใช้ ฐานข้อมูลสารสนเทศเก็บ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับนักเรียน บุคลากร การเงิน การจัดการเรียน การสอน ฯลฯวิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนา นำเสนอข้อมูลในรูปแบบ ที่เข้าใจง่าย 2. แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice)ศึกษา แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ จากสถานศึกษาอื่น ๆ นำมาประยุกต์ใช้ให้ เหมาะสมกับสถานศึกษา ของตน
การติดตามตรวจสอบ (Checking)			
ด้านการบริหาร จัดการระบบ คุณภาพ	นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน การบริหารจัดการระบบ คุณภาพ โดยผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย (Stake Holders)	สำรวจความต้องการของ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จัดหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่ง สัมฤทธิ์ผลของนักเรียนให้เต็ม ตามศักยภาพ ตอบสนองความ ต้องการของนักเรียนและ ทิศทางของโรงเรียน	นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินการบริหารจัดการ ระบบคุณภาพ โดยผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย (Stake Holders) สำรวจความต้องการของ นักเรียน ผู้ปกครอง และ ชุมชน จัดหลักสูตร สถานศึกษาที่มุ่งสัมฤทธิ์ผล ของนักเรียนให้เต็มตาม ศักยภาพ ตอบสนองความ ต้องการของนักเรียนและ ทิศทางของโรงเรียน

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
การปรับปรุงพัฒนา (Acting)			
ด้านการบริหาร จัดการระบบ คุณภาพ	นำผลการนิเทศ ปัญหา ข้อร้องเรียน ความพึงพอใจ และความผูกพันของผู้เรียน มาปรับปรุงพัฒนา	สามารถจัดการกับ ปัญหา ข้อร้องเรียนได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ สร้างความ พึงพอใจ ความผูกพันของ ผู้เรียน พ่อ แม่ ผู้ปกครองและ ชุมชนได้อย่างดี	1. นำผลการนิเทศมา ปรับปรุงพัฒนาวิเคราะห์ ผลการนิเทศระบุจุดแข็ง จุดอ่อนนำผลการนิเทศ ไปพัฒนา 2. นำปัญหา ข้อร้องเรียน มาปรับปรุงพัฒนารับฟัง ปัญหา ข้อร้องเรียน วิเคราะห์สาเหตุหาวิธี แก้ไขแก้ไขปัญหา อย่างรวดเร็ว และ มีประสิทธิภาพ
การวางแผน (Planning)			
ด้านการวัดและ ประเมินผล	กำหนดนโยบายส่งเสริมให้ครู วัดและประเมินผลด้วยวิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลาย และกำหนดระเบียบวิธีการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลาง และมาตรฐานสากล	สถานศึกษากำหนดนโยบายให้ ครูดำเนินการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) บน พื้นฐานของความแตกต่างของ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	กำหนดนโยบาย ระเบียบ วิธีการ เครื่องมือ และกลไก การมีส่วนร่วมโดยคำนึงถึง ความแตกต่างของผู้เรียน พัฒนาเครื่องมือวัดและ ประเมินผล ออกแบบการวัด และประเมินผล
การดำเนินงาน (Doing)			
ด้านการวัดและ ประเมินผล	ดำเนินการวัดและประเมินผล ตามระเบียบที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับมาตรฐานและ ตัวชี้วัดของหลักสูตรทั้งไทย และต่างประเทศและ ดำเนินการวัดและประเมินผล ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครอบคลุม	สถานศึกษามีการดำเนินการ การวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้น ในการประเมินสมรรถนะ ,ศักยภาพ, และพัฒนาการของ ผู้เรียน โดยใช้เทคนิควิธีการวัด และประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การกำหนดสถานการณ์ ปัญหาที่ซับซ้อน และท้าทาย เพื่อพิสูจน์ว่านักเรียนสามารถ นำไปใช้และปฏิบัติได้จริงใน ชีวิตประจำวัน เป็นต้น	ดำเนินการวัดและประเมินผล ตามระเบียบ ใช้วิธีการ ที่หลากหลาย มุ่งเน้น สมรรถนะ ใช้เทคนิควิธีการ ที่หลากหลาย และกำหนด สถานการณ์ปัญหาและมี ระบบการพัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผล ระบบ การติดตามผล และ ประเมินผล กลไกการมี ส่วนร่วมของครู

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
การติดตามตรวจสอบ (Checking)			
ด้านการวัดและ ประเมินผล	ทบทวนกระบวนการวัดและ ประเมินผลให้เป็นไปตาม ระเบียบที่กำหนดไว้ให้ สอดคล้องกับมาตรฐานและ ตัวชี้วัดของหลักสูตรทั้งไทย และต่างประเทศ การปรับปรุง พัฒนา	สถานศึกษามีการติดตามการ วัดและประเมินผลให้เป็นไป ตามระเบียบการวัดและ ประเมินผลของสถานศึกษา ส่วนการวัดและประเมินผลการ ปฏิบัติงานของครู มีการประเมิน โดยหัวหน้างาน และมีการ ประชุมติดตามผลการดำเนินงาน	ทบทวนกระบวนการ ติดตาม ผล ประเมิน และปรับปรุง อย่างสม่ำเสมอและ พัฒนา ระบบการติดตามผล และ ประเมินผล กลไกการมีส่วนร่วม ร่วมของครู
การปรับปรุงพัฒนา (Acting)			
ด้านการวัดและ ประเมินผล	นำผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของ ผู้เรียนมาพัฒนาและปรับปรุง กระบวนการเรียนการสอน	สถานศึกษามีการรายงาน ผลการดำเนินงานตาม โครงการ และนำผลการ ประเมินโครงการและความพึง พอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มาปรับปรุงพัฒนา	นำผลสัมฤทธิ์มาพัฒนา รายงานผล และปรับปรุง พัฒนาและมีระบบ การติดตามผล และ ประเมินผล กลไกการมี ส่วนร่วมของครู
การวางแผน (Planning)			
ด้านสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้	จัดทำแผนจัดทำสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ของโลกปัจจุบัน โดยการมี ส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สถานศึกษาจัดทำแผนงาน การพัฒนาดูแลสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก ให้สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา	จัดทำแผนงานการพัฒนา ดูแลสภาพแวดล้อม และสิ่ง อำนวยความสะดวกให้เหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ของโลกโดยการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
การดำเนินงาน (Doing)			
ด้านสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้	พัฒนาอาคารสถานที่ให้ เหมาะสม เชื้อต่อการเรียนรู้ของ ผู้เรียน พัฒนาและจัดหาแหล่ง เรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้มีความหลากหลาย ตอบสนอง วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ ห้องสมุด ห้องเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้นอกสถานที่ ตลอดจน จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีความทันสมัย ใช้งานได้	สถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ให้มีสภาพแวดล้อม และ บรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการ เรียนการสอน และการให้ บริการ	1. พัฒนาอาคารสถานที่ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ สะอาด ปลอดภัย สวยงาม และเอื้อต่อการเรียนรู้ ออกแบบพื้นที่ให้เหมาะสม กับรูปแบบการเรียนรู้ที่ หลากหลายจัดหาอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก สะดวกที่จำเป็นพัฒนาระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศให้ ครอบคลุมและใช้งานง่าย

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
	<p>อย่างมีประสิทธิภาพและ จัดหาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ ทันสมัย มีคุณภาพ</p>		<p>และดูแลรักษาอาคาร สถานที่ให้ใช้งานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ</p> <p>2. พัฒนาแหล่งเรียนรู้จัดหา สื่อการเรียนรู้ที่ หลากหลาย ครบถ้วน ทันสมัย และตรงกับ ความต้องการของผู้เรียน จัดระบบแหล่งเรียนรู้ให้ นักเรียนสามารถเข้าถึงได้ ง่าย สะดวก และรวดเร็ว พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ออนไลน์ให้มีเนื้อหาที่ ครบถ้วน และทันสมัย ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน พัฒนาบุคลากรให้มี ความรู้ความสามารถใน การจัดการแหล่งเรียนรู้ และให้บริการนักเรียน</p>
การติดตามตรวจสอบ (Checking)			
<p>ด้านสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้</p>	<p>ประเมินสภาพการใช้งาน ด้าน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และอุปกรณ์การเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>สถานศึกษามีการตรวจสอบ ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา จากจำนวนบุตรหลานที่ ผู้ปกครองส่งเข้ามาเรียน</p>	<p>ประเมินสภาพการใช้งาน ด้านอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ และอุปกรณ์ การเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ</p>
การปรับปรุงพัฒนา (Acting)			
<p>ด้านสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้</p>	<p>ผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนา ด้านอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ และอุปกรณ์ การเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น</p>	<p>สถานศึกษามีการปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่ และ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง</p>	<p>มีการปรับปรุงพัฒนาอาคาร สถานที่อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการพัฒนาระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ และ อุปกรณ์การเรียนรู้ ให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
การวางแผน (Planning)			
ด้านการสร้าง เครือข่าย	จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ และ แผนการพัฒนาในการจัด การศึกษาระหว่างสถานศึกษา ในเครือข่าย และนอกเครือข่าย ทั้งในและต่างประเทศ	สถานศึกษามีแผนงาน การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา สถานศึกษาทั้งในและ ต่างประเทศที่มีศักยภาพ เพียงพอทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการสมัครใจร่วมมือกัน เป็นเครือข่าย	จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา สถานศึกษาทั้งในและ ต่างประเทศ
การดำเนินงาน (Doing)			
ด้านการสร้าง เครือข่าย	จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ประสบการณ์และ ฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนในการ จัดการศึกษาร่วมกันทั้งในและ ต่างประเทศ	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การการจัดทำฐานข้อมูล ร่วมกันในเครือข่าย และมีการ จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ระหว่างกัน (MOU)	ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำฐานข้อมูลร่วมกัน
ด้านการตรวจสอบ (Checking)			
ด้านการสร้าง เครือข่าย	ติดตามและประเมินแผนการ พัฒนาการจัดการศึกษาให้ เป็นไปตามข้อตกลงความ ร่วมมือทบทวนการกำหนด คู่ความร่วมมือในการจัด การศึกษาให้สอดคล้องกับ บริบท ความต้องการ และ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา การปรับปรุงพัฒนา	การติดตามตรวจสอบการให้ ความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	การติดตามตรวจสอบ การให้ความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ให้เป็นไปตามข้อตกลง ความร่วมมือ
ด้านการปรับปรุง (Acting)			
ด้านการสร้าง เครือข่าย	นำผลประเมินแผนการ พัฒนาการจัดการศึกษามา ปรับปรุงพัฒนาให้เป็นไปตาม ข้อตกลงความร่วมมือ และ นำผลประเมินการทบทวน การกำหนดคู่ความร่วมมือ ในการจัดการศึกษามาพิจารณา ในการเลือกให้สอดคล้องกับ ความต้องการของสถานศึกษา	การปรับปรุงพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือและหาเครือข่าย ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ	นำผลประเมินมาปรับปรุง พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ และหาเครือข่ายใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
การวางแผน (Planning)			
ด้านผู้บริหาร	กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ของ สถานศึกษาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของสถานศึกษาจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษา กำหนด ตัวชี้วัดความสำเร็จจัดสรร ทรัพยากร	ผู้บริหารวางแผนการบริหาร จัดการให้เป็นไปตามระเบียบ ของกระทรวงศึกษาธิการว่า ด้วยการกำหนดมาตรฐานของ โรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทนานาชาติ มีการ กำหนดวิสัยทัศน์ขอบข่ายการ ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	วางแผนการบริหารจัดการให้ เป็นไปตามระเบียบของ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การกำหนดมาตรฐานของ โรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทนานาชาติ กำหนด วิสัยทัศน์ ขอบข่าย การปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ กำหนดโครงสร้างองค์กร บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ กำหนดแผนงาน กิจกรรม งบประมาณ กำหนดระบบ ติดตามผล ประเมินผล
การดำเนินงาน (Doing)			
ด้านผู้บริหาร	มอบหมายงานและติดตามผล การดำเนินงานของบุคลากร สื่อสารกับบุคลากรอย่างมี ประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาและ อุปสรรคที่เกิดขึ้นพัฒนา บุคลากรทางการศึกษา สนับสนุนการทำงานของ บุคลากร	ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารงานด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไป โดยคำนึงถึงความเป็นพหุ วัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของ บุคลากร ความสะดวกรวดเร็ว และ ผลตอบแทนที่จะได้รับ	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงาน ด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้าน บริหารงานทั่วไป โดยคำนึงถึง ความเป็นพหุวัฒนธรรม การมี ส่วนร่วมของบุคลากร ความสะดวกรวดเร็ว และ ผลตอบแทนที่ได้รับและแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา สนับสนุนการทำงานของบุคลากร
การติดตามตรวจสอบ (Checking)			
ด้านผู้บริหาร	ตรวจสอบผลการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล เปรียบเทียบกับผลลัพธ์กับ เป้าหมายที่กำหนดระบุจุดแข็ง และจุดอ่อน	มีการประเมินผลการ ดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) และ แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) ครอบคลุมทุกมิติ (360 องศา)	ตรวจสอบผลการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน ผลเปรียบเทียบกับผลลัพธ์กับ เป้าหมายที่กำหนดระบุจุดแข็ง และจุดอ่อนและมีการ ประเมินผลการดำเนินงานตาม แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติ การประจำปี ครอบคลุมทุกมิติ

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
การปรับปรุงพัฒนา (Acting)			
ด้านผู้บริหาร	ปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษา แก้ไขปัญหาและอุปสรรค พัฒนาระบบและกระบวนการ ทำงานเรียนรู้จากประสบการณ์ และนำมาพัฒนา	มีการบริหารจัดการเหมือน องค์กร ทางด้านธุรกิจ เพราะต้องคำนึงถึงค่าตอบแทน ที่จะได้รับจากการบริหาร จัดการ	ปรับปรุงแผนพัฒนา การศึกษาแก้ไขปัญหาและ อุปสรรคพัฒนาระบบและ กระบวนการทำงานเรียนรู้ จากประสบการณ์และนำมา พัฒนาและมีการบริหาร จัดการเหมือนองค์กร ทางด้านธุรกิจ เพราะต้อง คำนึงถึงค่าตอบแทนที่จะ ได้รับจากการบริหารจัดการ
องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์			
3.1. คุณภาพตาม เกณฑ์คุณภาพตาม เกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้น พื้นฐาน	1. คุณภาพนักเรียน 2. กระบวนการบริหารและ การจัดการ 3. กระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นนักเรียน เป็นสำคัญ	1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผล การทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติ (O-NET) สูงกว่า ค่าเฉลี่ยของประเทศ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผล การทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (NT) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนตามหลักสูตร สถานศึกษา นักเรียนมี ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่ดีต่อวิชาชีพ 2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี นักเรียนมีสุขภาพทาง ร่างกายและจิตใจที่ดี นักเรียนมีทักษะชีวิตที่ จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ในสังคมนักเรียนมีทักษะ การคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมี วิจารณญาณ และแก้ปัญหา	1. คุณภาพนักเรียน -มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนที่ดี -มีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ 2. กระบวนการบริหารและ การจัดการ มี ประสิทธิภาพและมีระบบ ประกันคุณภาพ 3. กระบวนการจัดการเรียน การสอนที่ทันสมัยและ เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
3.2 คุณภาพตาม เกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนนานาชาติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เน้นความสำคัญของผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยนักเรียนได้รับการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 2. มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยมีกระบวนการประเมินตนเองและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 	<p>นักเรียนมีทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม</p> <p>นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>3. กระบวนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนมีคุณวุฒิและความรู้ความสามารถหลักสูตรการเรียนการสอนมีความทันสมัยกระบวนการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายมีการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน</p> <p>4. การบริหารและการจัดการโรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพโรงเรียนมีทรัพยากรที่เพียงพอโรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพโรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมีการมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <p>ผลลัพธ์คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลการศึกษาทดสอบทางการศึกษาระดับนานาชาติ (เช่น PISA, TIMSS) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบวัดระดับ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3. กระบวนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 4. การบริหารและการจัดการมีประสิทธิภาพ

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
	3. เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง ครู นักเรียน และชุมชน	ภาษา (เช่น TOEFL, IELTS) สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร	
	4. ใช้มาตรฐานที่สูงในการประเมินโรงเรียน และ	สถานศึกษา นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ	
	5. การจัดการศึกษาได้รับการยอมรับในระดับสากล	2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี นักเรียนมีสุขภาพทางร่างกายและจิตใจที่ดี นักเรียนมีทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมโลกนักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ปัญหา นักเรียนมีทักษะการสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนักเรียนมีความเป็นพลเมืองโลกนักเรียนมีความเข้าใจและเคารพวัฒนธรรมที่หลากหลาย	
		3. กระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนมีคุณวุฒิและความรู้ความสามารถ หลักสูตรการเรียนการสอน มีความทันสมัยและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล กระบวนการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินผล การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการส่งเสริมให้นักเรียน	

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
		<p>เรียนรู้ด้วยตนเองมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา</p> <p>นักเรียน4. การบริหารและการจัดการโรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพโรงเรียนมีทรัพยากรที่เพียงพอโรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพโรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมีการมีส่วนร่วมของชุมชน</p>	
องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ			
ปัจจัยความสำเร็จ	<p>นโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุนจากภาครัฐ มุ่งเน้น 7 ประเด็นหลัก ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความปลอดภัย โดยการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อสื่อสังคมออนไลน์ ส่งเสริมพฤติกรรมรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมพัฒนาบทบาทด้านความปลอดภัยของทุกหน่วยงาน 2. คุณภาพการศึกษา โดยการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงส่งเสริมทักษะ Soft Powerสนับสนุนการเรียนรู้ตามความสนใจผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มพัฒนาการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม และพัฒนากระบวนการเรียนรู้และวัดผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสื่อสารความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่สาธารณชน ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนช่วยให้มีภาพลักษณ์ที่ดี ดึงดูดผู้ปกครองและนักเรียนที่มีความสามารถ 2. การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในทุกมิติ 3. วัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุนจากภาครัฐ <ul style="list-style-type: none"> - ความปลอดภัย - คุณภาพการศึกษา - โอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม - ทักษะอาชีพ - การสนับสนุนครู - ระบบราชการยุคดิจิทัล - กฎหมายการศึกษา 2. การสื่อสารความสำเร็จ 3. ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา 4. วัฒนธรรมองค์กร

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
	3. โอกาส ความเสมอภาค และ ความเท่าเทียม โดยการ พัฒนาระบบข้อมูลนักเรียน ส่งเสริมเด็กปฐมวัยเข้าสู่ ระบบการศึกษาพัฒนา ข้อมูลและทางเลือกสำหรับ ผู้เรียนพิเศษพัฒนาระบบ สนับสนุนการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว และการพัฒนาระบบ ธนาคารหน่วยกิต		
	4. ทักษะอาชีพ:พัฒนา หลักสูตรอาชีวศึกษาเน้น การบูรณาการวิชาสามัญ และวิชาชีพเชื่อมโยงการ จัดการอาชีวศึกษาทั้งใน ระบบ นอก ระบบ และระบบ ทวิภาคีขับเคลื่อนการผลิต และพัฒนากำลังคนพัฒนา ระบบการทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติด้าน อาชีวศึกษาจัดตั้งศูนย์ให้ คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจ เพิ่มบทบาทการอาชีวศึกษา ในการสร้างและพัฒนา ผู้ประกอบการ		
	5. การสนับสนุนครู โดยการ ส่งเสริมการประเมิน วิทยฐานะพัฒนาสมรรถนะ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลพัฒนา ครูให้มีความพร้อม ด้านวิชาการและทักษะ การจัดการเรียนรู้ส่งเสริม การวัดสมรรถนะครู ด้านการวัดและประเมินผล พัฒนาขีดความสามารถ		

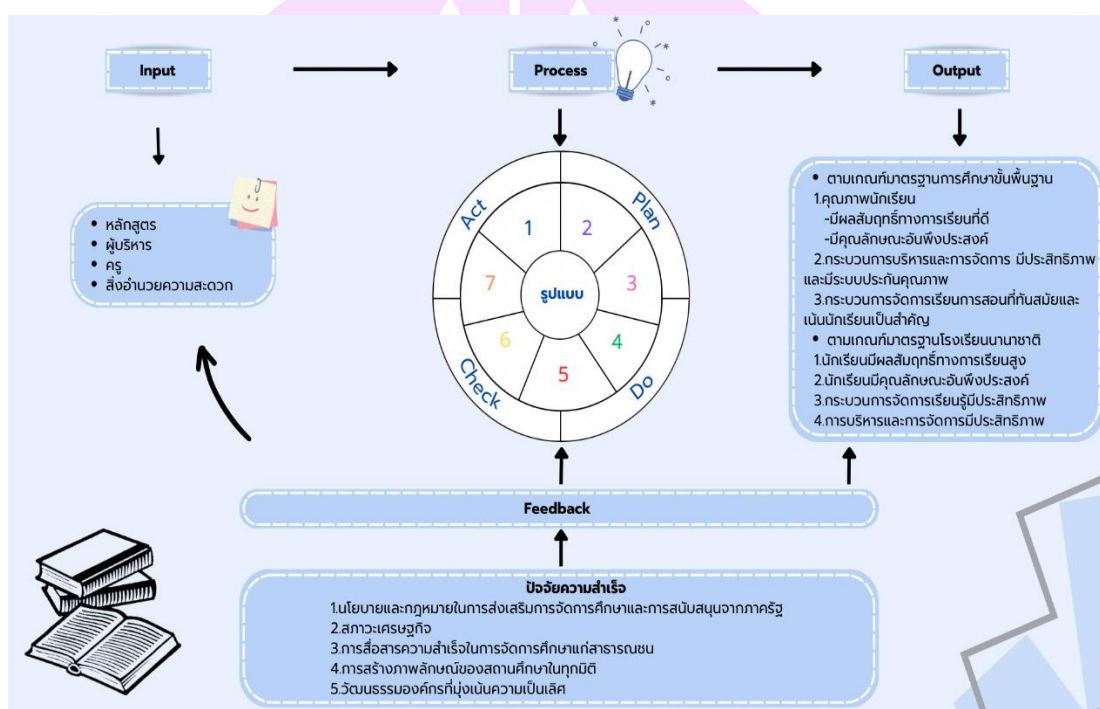
ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผลการสังเคราะห์ เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ	สรุปผลการศึกษา
	<p>ของครูและบุคลากร เร่งรัด การแก้ไขปัญหาหนี้สินครู</p>		
	<p>6. ระบบราชการยุคดิจิทัล โดยการขับเคลื่อนการพัฒนา ระบบราชการด้วยนวัตกรรม และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมา ใช้พัฒนาประสิทธิภาพของ เครือข่ายเทคโนโลยี สารสนเทศพัฒนาระบบ การจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรทางการ ศึกษาเสริมสร้างคุณธรรม มาตรฐานทางจริยธรรม และปลูกจิตสำนึกต่อต้าน การทุจริต</p>		
	<p>7. กฎหมายการศึกษา ดำเนินการจัดทำกฎหมาย ลำดับรอง เพื่อรองรับ พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติสร้างการรับรู้ให้กับ ประชาชน</p>		

ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ ประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ตอนที่ 2.1 การยกกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ ประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ภาพ 9 แสดงร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา
สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่
คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ทักษะการบริหารจัดการเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กำหนดทิศทางสนับสนุน และสร้าง
แรงบันดาลใจให้บุคลากรทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกรับรู้และตอบสนอง
ต่อความต้องการของผู้อื่นจัดการกับความเครียดและความขัดแย้งยุติธรรม จัดลำดับงาน
มุ่งเน้นผลลัพธ์เข้าใจภาระและความรับผิดชอบวางแผนและจัดการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม
จัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพสื่อสารอย่างชัดเจน ปรับการสื่อสารให้เหมาะกับผู้ฟัง
สื่อสารกับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้ร่วมงานสนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากร

1.2 เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมมีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติงาน
ให้สำเร็จเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมสูงเมตตากรุณา
ยุติธรรม ไม่ลำเอียงมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษา ท้องถิ่น และสังคม

1.3 บุคลิกภาพดีแต่งกายสุภาพเรียบร้อยอารมณ์มั่นคง ใจเย็น มีเหตุผลกริยา
ท่าทางเหมาะสม สุภาพราเริง แจ่มใสสุขภาพดี โอบอ้อมอารีกระตือรือร้น มองโลกในแง่ดี

1.4 มนุษยสัมพันธ์ดีมีความเป็นกัลยาณมิตรปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย
ร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและชุมชนติดต่อประสานงานด้วยวาจาสุภาพไม่เห็นแก่ตัว
ช่วยเหลือชุมชนรับฟังความคิดเห็นและปัญหาอย่างจริงใจยกย่องให้เกียรติผู้อื่น

1.5 ภาวะผู้นำสร้างแรงจูงใจให้ผู้อื่นใ้ตั้งใจปฏิบัติงานมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์
พัฒนาส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานก้าวหน้าติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ควบคุม กำกับ
สถานการณ์ภายในโรงเรียน

1.6 ความรู้ความสามารถรู้ทันต่อเหตุการณ์ใช้เหตุและผลในการจัดบุคลากร
สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานทำงานแบบประชาธิปไตยมุ่งผลสำเร็จแก้ปัญหาสนับสนุน
การเรียนการสอนนำความรู้มาใช้ให้การทำงานบรรลุผล

2. ครู

2.1 การสร้างบรรยากาศให้เกียรติ รับฟังความคิดเห็นสร้างความปลอดภัยสอนให้
นักเรียนฟังผู้อื่นสร้างความผูกพันมีกฎระเบียบที่ชัดเจนมอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนรู้สึก
เป็นส่วนสำคัญเพื่อนร่วมชั้นเป็นที่พึ่งพา

2.2 ความเอาใจใส่มีความอารี กระตือรือร้นเปิดกว้างเป็นผู้ฟังที่ดีให้ความสำคัญ
กับนักเรียนเชื่อมั่นในศักยภาพส่งเสริมให้นักเรียนมั่นใจ

2.3 รักที่จะเรียนรู้รักที่จะเรียนรู้สร้างแรงบันดาลใจนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้แบ่งปันความรู้เป็นผู้นำให้นักเรียนเป็นผู้นำส่งเสริมทักษะความเป็นผู้นำ

2.4 ความยืดหยุ่นพลิกแพลงได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนประเมินการสอนค้นหาวิธีการสอนใหม่ทำงานร่วมกับผู้อื่นมีทักษะการสื่อสารช่วยเหลือเกื้อกูลทำงานเป็นทีม

2.5 มีความเป็นมืออาชีพตรงต่อเวลาแต่งกายสุภาพปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจริยธรรม

2.6 บทบาทของครูเป็นผู้เชี่ยวชาญเป็นโค้ชที่สนับสนุนการเรียนรู้โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางส่งเสริมจุดเด่นพัฒนาจุดด้อยสนับสนุนการเรียนรู้เชื่อว่านักเรียนพัฒนาได้ประเมินผลและพัฒนาตนเองมีทักษะที่จำเป็นเทคโนโลยีความคิดสร้างสรรค์การสื่อสารความอดทนเข้าใจนักเรียนจริยธรรมความรับผิดชอบ

3. หลักสูตร

หลักสูตร เน้นการเรียนรู้แบบองค์รวม พัฒนา 4 ด้านหลัก

3.1 พัฒนานักเรียนทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะการคิดวิเคราะห์ที่เรียนวิชาหลากหลายกลุ่ม เช่น ภาษา วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี และจีนเนื้อหาการเรียนเข้มข้น เน้นการเรียนรู้เนื้อหาที่ลึกซึ้ง ท้าทายพัฒนานักเรียนให้พร้อมสำหรับการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย

3.2 พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เรียนรู้ที่จะคิดวิเคราะห์ วิจัย เขียน และนำเสนอผลงานคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตั้งคำถาม และหาคำตอบด้วยตัวเอง

3.3 พัฒนาทักษะการใช้ชีวิตเรียนรู้ที่จะทำงานเป็นทีม เข้าใจความแตกต่าง และทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการใช้ชีวิตในสังคมโลก เข้าใจวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

3.4 หลักสูตรมีให้เลือกหลากหลายทั้งหลักสูตร IB, AP, British Curriculum และ American Curriculum แต่ละหลักสูตรมีจุดเน้นและเหมาะกับนักเรียนที่แตกต่าง

4. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

4.1 สภาพแวดล้อม ได้แก่

4.1.1 ความปลอดภัย โรงเรียนนานาชาติให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของนักเรียน มีระบบรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด เช่น กล้องวงจรปิด เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และระบบควบคุมการเข้าออก

4.1.2 ความสะอาดโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและร่มรื่น มีการทำความสะอาดพื้นที่ต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

4.1.3 เป็นธรรมชาติ: โรงเรียนนานาชาติมักมีพื้นที่สีเขียวที่นักเรียนสามารถพักผ่อนหย่อนใจและเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ

4.1.4 วัฒนธรรม: เนื่องจากจัดเป็นโรงเรียนที่มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย นักเรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ของโลก

4.2 สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่

4.2.1 ห้องเรียน: ห้องเรียนของโรงเรียนนานาชาติมีอุปกรณ์ครบครัน เช่น เครื่องปรับอากาศ สมาร์ทบอร์ด และไวไฟ

4.2.2 ห้องสมุด: ห้องสมุดของโรงเรียนและสื่อการสอนที่หลากหลายภาษา

4.2.3 ห้องปฏิบัติการ: โรงเรียนนานาชาติมีห้องปฏิบัติการสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี

4.2.4 สนามกีฬา: โรงเรียนนานาชาติมีสนามกีฬาสำหรับนักเรียนเล่นกีฬาต่าง ๆ

4.2.5 โรงอาหาร: โรงเรียนนานาชาติมีโรงอาหารที่นักเรียนสามารถทานอาหารกลางวันและอาหารว่าง

4.2.6 สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ: ในบางโรงเรียนบางแห่งมีหอพักนานาชาติมีหนังสือสำหรับนักเรียนต่างชาติ สระว่ายน้ำ สนามเทนนิส สนามบาสเก็ตบอล โรงละคร ศูนย์ศิลปะ และคลินิก

4.2.7 สื่อการเรียนรู้: สื่อสิ่งพิมพ์: หนังสือ ตำรา เอกสารสื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทบอร์ด อินเทอร์เน็ตสื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว สัตว์ สิ่งของต่าง ๆ ในธรรมชาติ

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process)

1. ด้านหลักสูตร

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) 1) สถานศึกษามีการกำหนดหลักสูตรและเป้าหมายของหลักสูตรที่เทียบเคียงกับมาตรฐานต่างประเทศโดยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และผู้ปกครอง 2) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

ขั้นที่ 2 การดำเนินงาน (Do) 1) การศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาชาติ วิเคราะห์จุดเน้น เป้าหมาย และแนวทางการจัดทำหลักสูตร 2) การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษาประยุกต์ใช้หลักสูตรนานาชาติบูรณาการร่วมกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานออกแบบโครงสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน 3) พัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ จำเป็นต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายและบริบทของโรงเรียน 4) การจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ (Smart) พัฒนาความรู้พื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลการเรียนดีเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมเน้นสมรรถนะที่

ขั้นที่ 3 การติดตามตรวจสอบ (Check) สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยคณะกรรมการสถานศึกษาหน่วยงานประเมินภายนอก ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ เช่นสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (ONESQA), Western Association of Schools and Colleges (WASC)

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา (Act) สถานศึกษามีระบบการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องมีการนำผลการประเมินมาใช้เพื่อพัฒนามีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม

2. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) โรงเรียนมีแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ชัดเจนมีการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาทักษะและความรู้ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีในการสอนเตรียมความพร้อมให้ครูสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและมอบรางวัลให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลงานดีเด่น

ขั้นที่ 2 การดำเนินงาน (Do) 1) กิจกรรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมความเป็นผู้นำสร้างคุณภาพภูมิใจในสถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นในเป้าหมายของสถานศึกษายึดมั่นในคุณค่าและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู 2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างบุคลากรแลกเปลี่ยนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แลกเปลี่ยนในระดับชาติแลกเปลี่ยนในระดับนานาชาติ 3) การพัฒนาความรู้ ความสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้รับการฝึกอบรมพัฒนาสื่อเทคโนโลยีพัฒนาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนพัฒนาการจัดการชั้นเรียนเชิงบวกพัฒนาการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ 4) การศึกษาต่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรศึกษาต่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นพัฒนาตนเองในสาขาที่สนใจพัฒนานเองตามความต้องการของสถานศึกษา 5) เสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจมีการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจให้รางวัลแก่ครูและบุคลากรที่มีผลงานดีเด่นยกย่องชมเชยในโอกาสต่าง ๆ ให้คำตอบแทนพิเศษ ให้สวัสดิการและสิทธิประโยชน์

ขั้นที่ 3 การติดตามตรวจสอบ (Check) 1) การนิเทศ กำกับ และติดตาม มีการนิเทศ กำกับ และติดตามการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลาย

2) การประเมินผลมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาประเมินตามตัวชี้วัดที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ (Key Performance Indicators)

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา (Act) นำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามาปรับปรุงพัฒนา

3. ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) 1) วิเคราะห์สภาพบริบทวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสังคม วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต 2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ที่ชัดเจนกำหนดพันธกิจ (Mission) สอดคล้องกับวิสัยทัศน์กำหนดเป้าหมาย (Goals) ที่วัดผลได้ 3) กำหนดแนวทางพัฒนา กำหนดแนวทางพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานสากลนำเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพในระดับสากลมาประยุกต์ใช้ เช่น ISO 9000, SA 8000 และ OHSAS 18000 4) แผนการดำเนินงานวางแผนการดำเนินงานอย่างละเอียด กำหนดกิจกรรมกำหนดผู้รับผิดชอบกำหนดระยะเวลากำหนดงบประมาณ

ขั้นที่ 2 การดำเนินงาน (Do) 1) บริหารจัดการโดยใช้ฐานข้อมูลสารสนเทศ เก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน บุคลากร การเงิน การจัดการเรียนการสอน ฯลฯ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนานำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย 2) แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ศึกษาแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศจากสถานศึกษาอื่น ๆ นำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาของตน

ขั้นที่ 3 การติดตามตรวจสอบ (Check) นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินการบริหารจัดการระบบคุณภาพ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake Holders) สสำรวจความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จัดหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ ตอบสนองความต้องการของนักเรียนและทิศทางของโรงเรียน

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา (Act) 1) นำผลการนิเทศมาปรับปรุงพัฒนาวิเคราะห์ผลการนิเทศระบุจุดแข็ง จุดอ่อนนำผลการนิเทศไปพัฒนา 2) นำปัญหา ข้อร้องเรียนมาปรับปรุงพัฒนารับฟังปัญหา ข้อร้องเรียนวิเคราะห์สาเหตุหาวิธีแก้ไขแก้ไขปัญหาย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการวัดและประเมินผล

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) กำหนดนโยบาย ระเบียบวิธีการ เครื่องมือ และกลไกการมีส่วนร่วมโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ออกแบบการวัดและประเมินผล

ขั้นที่ 2 การดำเนินงาน (Do) ดำเนินการวัดและประเมินผลตามระเบียบ ใช้วิธีการที่หลากหลาย มุ่งเน้นสมรรถนะ ใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย และกำหนดสถานการณ์ปัญหาและมีระบบการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ระบบการติดตามผล และประเมินผล กลไกการมีส่วนร่วมของครู

ขั้นที่ 3 การติดตามตรวจสอบ (Check) ทบทวนกระบวนการ ติดตามผล ประเมิน และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ และ พัฒนาระบบการติดตามผล และประเมินผล กลไกการมีส่วนร่วมของครู

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา (Act) นำผลสัมฤทธิ์มาพัฒนา รายงานผล และปรับปรุงพัฒนาและมีระบบการติดตามผล และประเมินผล กลไกการมีส่วนร่วมของครู

5. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้บริหารสถานศึกษา

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) จัดทำแผนงานการพัฒนาคุณภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ขั้นที่ 2 การดำเนินงาน (Do) 1) พัฒนาอาคารสถานที่ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้สะอาด ปลอดภัย สวยงาม และเอื้อต่อการเรียนรู้ออกแบบพื้นที่ให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายจัดหาอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกที่จำเป็นพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ครอบคลุมและใช้งานง่ายและดูแลรักษาอาคารสถานที่ให้ใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ 2) พัฒนาแหล่งเรียนรู้จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ครบถ้วน ทันสมัย และตรงกับความต้องการของผู้เรียนจัดระบบแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก และรวดเร็วพัฒนาแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ให้มีเนื้อหาที่ ครบถ้วน และทันสมัยส่งเสริมให้นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการ แหล่งเรียนรู้และให้บริการนักเรียน

ขั้นที่ 3 การติดตามตรวจสอบ (Check) ประเมินสภาพการใช้งาน ด้านอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และอุปกรณ์การเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา (Act) มีการปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่องตลอดจนมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และอุปกรณ์การเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. ด้านการสร้างเครือข่าย

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) จัดทำข้อตกลงความร่วมมือสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาสถานศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

ขั้นที่ 2 การดำเนินงาน (Do) ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำฐานข้อมูลร่วมกัน

ขั้นที่ 3 การติดตามตรวจสอบ (Check) การติดตามตรวจสอบการให้ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือ

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา (Act) นำผลประเมินมาปรับปรุงพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือและหาเครือข่ายใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ

7. ผู้บริหารสถานศึกษา

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) วางแผนการบริหารจัดการให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทนานาชาติกำหนดวิสัยทัศน์ ขอบข่ายการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ กำหนดโครงสร้างองค์กรบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบกำหนดแผนงาน กิจกรรม งบประมาณ กำหนดระบบติดตามผลประเมินผล

ขั้นที่ 2 การดำเนินงาน (Do) ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไป โดยคำนึงถึงความเป็นพหุวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของบุคลากร ความสะดวกรวดเร็ว และ ผลตอบแทนที่จะได้รับและแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นพัฒนาบุคลากรทางการศึกษานับสนุนการทำงานของบุคลากร

ขั้นที่ 3 การติดตามตรวจสอบ (Check) ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดระบุจุดแข็งและจุดอ่อนและมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี ครอบคลุมทุกมิติ

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา (Act) ปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคพัฒนาระบบและกระบวนการทำงานเรียนรู้จากประสบการณ์และนำมาพัฒนาและมีการบริหารจัดการเหมือนองค์กร ทางด้านธุรกิจ เพราะ ต้องคำนึงถึงค่าตอบแทนที่จะได้รับจากการบริหารจัดการ

องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์

1. คุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.1 คุณภาพนักเรียน
 - 1.1.1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี
 - 1.1.2 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีประสิทธิภาพและมีระบบประกัน
คุณภาพ

1.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

2. คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ

2.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2.2 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.3 กระบวนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

3.4 การบริหารและการจัดการมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

1. นโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุนจาก
ภาครัฐ

2. การสื่อสารความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่สาธารณชน

3. การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในทุกมิติ

4. วัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ

ปัจจัยความสำเร็จ

1. นโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุน
จากภาครัฐ

พระราชบัญญัติการศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษ
ที่ 21 สำหรับบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
เพื่อจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องถูกต้องตามบริบทตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และ
เพื่อจัดการเรียนให้สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับประเทศไทยโดยมีคำสำคัญ
คือพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม
มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
ซึ่งในทุกมาตราสามารถส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้
อันนำสู่การพัฒนาคนในศตวรรษที่ 21 ลักษณะและบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
อย่างรวดเร็วทั้งทางด้านสังคมวัฒนธรรม เทคโนโลยี ดังนั้นแรงกดดันที่มาจากรัฐบาลในรูปของ
นโยบายทางด้านนิติบัญญัติ หน่วยงานของรัฐตั้งแต่ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น
มีอิทธิพลต่อองค์กร ซึ่งอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่นพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง การตัดสินใจ
ด้านกฎหมาย ตลอดจนนโยบายในด้านการเมืองส่งผลให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องปรับตัวเอง
เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

ลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ เป็นปัจจัยความสำเร็จที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนเนื่องจาก ผู้บริหารสามารถบริหารงานได้อย่างมีระบบชัดเจน ซึ่งนโยบายจะช่วยให้ผู้บริหารในองค์การสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและยังเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพให้กับผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการโรงเรียน โรงเรียนที่มีความเป็นเลิศจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่วางแผนกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และรายการที่มีผลต่อประสิทธิผลสูงสุด คือ การจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นปัจจัยด้านงบประมาณมีส่วนสำคัญอย่างมากที่จะทำให้ดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนได้อย่างมั่นคงและมีประสิทธิผลสูงสุดนโยบายเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการบริหาร เพราะนโยบายเป็นเครื่องบ่งชี้ทิศทางในการบริหารงาน และเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารพิจารณาใช้เพื่อการตัดสินใจสั่งการ การบริหารงานโดยปราศจากนโยบายย่อมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ เพราะนโยบายเกิดจากวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การบริหารก็เกิดจากวัตถุประสงค์เช่นเดียวกันและเป้าหมายจะสามารถเป็นไปได้ก็ด้วยนโยบายที่กำหนดขึ้นฉะนั้นเมื่อไม่มีนโยบายย่อมจะไม่มีทั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการบริหารงาน นอกจากนี้นโยบายยังจัดได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการจัดการ การบริหารจะไม่เกิดขึ้นหรือไม่ประสบความสำเร็จหากขาดซึ่งนโยบาย ความสำคัญของนโยบายที่มีต่อการบริหารในลักษณะดังต่อไปนี้

1.1 นโยบายจะช่วยให้ผู้บริหารทราบว่าทำอะไร ทำอย่างไร และใช้ปัจจัยชนิดใดบ้าง นโยบายจะช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างมีความมั่นใจ เพราะนโยบายเป็นทั้งแผนงานเครื่องชี้ทิศทางและหลักประกันที่ผู้บริหารทุกระดับชั้นจะต้องยึดถือ

1.2 นโยบายจะช่วยให้บุคลากรทุกระดับชั้นในองค์การหรือหน่วยงานได้เข้าใจถึงภารกิจของหน่วยงานที่ตนสังกัด รวมทั้งวิธีการที่จะปฏิบัติภารกิจให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ซ้ำซ้อนกับภาระหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ๆ ภายในองค์การเดียวกัน และนโยบายยังจะช่วยให้การประสานงานระหว่างหน่วยงานเป็นไปได้ง่ายขึ้น

1.3 นโยบายก่อให้เกิดเป้าหมายในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการบริหารงานทุกชนิด การบริหารงานโดยมีเป้าหมายจะทำให้ประหยัดทั้งเงิน เวลา บุคลากรรวมถึงพลังความสามารถหรือศักยภาพของบุคลากรเหล่านั้นด้วย นอกจากนี้ยังทำให้การทำงานของบุคลากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุถึงเป้าหมายขององค์การหรือหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเช่นเดียวกัน

1.4 นโยบายที่ดีจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมการใช้อำนาจของผู้บริหารให้เป็นไปโดยถูกต้องมีเหตุผลและมีความยุติธรรม อันจะนำมาซึ่งความเชื่อถือ ความจงรักภักดี

และความมีน้ำใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา และด้วยเหตุผลดังกล่าว การบริหารงานของผู้บริหารจะเป็นไปโดยความเป็นปกติสุข บรรลุถึงเป้าหมายโดยมีปัญหาอุปสรรคน้อยหรือไม่มีเลย

1.5 นโยบายจะช่วยให้เกิดการพัฒนากิจการทางการบริหาร เพราะนโยบายจะพัฒนาผู้บริหารงานหรือผู้ใช้ให้มีความสามารถในการแปลความ และทำให้นโยบายเป็นสิ่งที่สามารถจะปฏิบัติได้ นอกจากนั้นนโยบายจะพัฒนาผู้บริหารให้รู้จักคิดทำนโยบายขึ้น แทนที่จะคิดปฏิบัติตามนโยบายแต่เพียงอย่างเดียว

นโยบายเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุถึงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ โดยจะไม่บอกถึงวิธีการโดยละเอียดแน่ชัด เพราะการปฏิบัติตามนโยบายอาจประสบกับอุปสรรคปัญหา ที่ต้องการแก้ไขเป็นส่วน ๆ โดยผู้ปฏิบัติ ฉะนั้นผู้ปฏิบัติตามนโยบายจะเป็นผู้คิดค้นหาวิธีการดำเนินการเอง อย่างไรก็ตามนโยบายจะเป็นตัวเสริมให้เกิดการปฏิบัติงาน แต่ก็ไม่สามารถจะประกันได้ว่าการปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนดไว้จะได้ผลดีเสมอไป เพราะนโยบายย่อมมีทั้งนโยบายที่ดีและนโยบายที่ใช้ไม่ได้หรือมีข้อจำกัดในการใช้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาวะการณ์และปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในขณะที่มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น

2. การสื่อสารความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่สาธารณชน

โรงเรียนสื่อสารกับผู้ปกครองและผู้ปกครองอย่างเปิดเผยเป็นสิ่งสำคัญที่จะได้รับแจ้งอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับผลงานของบุตรหลานตลอดจนความเป็นอยู่ที่ดีของบุตร-หลานที่โรงเรียนการประชุมผู้ปกครองและครูเป็นวิธีหนึ่งในการอัปเดตข้อมูลเสมอ แต่การสื่อสารของโรงเรียนไม่ควรจบเพียงแค่นั้น เมื่อพูดคุยกับที่มารับสมัคร ให้ถามว่าผู้นำและครูของโรงเรียนสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างไรและบ่อยแค่ไหน เป็นความคิดที่ดีเช่นกันที่จะตรวจสอบช่องทางการของโรงเรียน รวมถึงพอร์ทัลสำหรับผู้ปกครอง เว็บไซต์ บล็อก หรือสิ่งพิมพ์อย่างเป็นทางการ สิ่งนี้จะช่วยให้คุณมีความคิดที่ดีขึ้นเกี่ยวกับปรัชญา นโยบาย โปรแกรม และความสำเร็จของโรงเรียน

อย่างไรก็ดี โดยรวมแล้วปัจจัยสำคัญที่โรงเรียนนานาชาติมุ่งเน้นเพื่อให้เกิดคุณภาพคือสัดส่วนระหว่างครูกับนักเรียนที่เหมาะสมโดยเน้นปริมาณครูที่เป็นเจ้าของภาษาและมีประสบการณ์ในการสอน อาคารเรียนตลอดจนอุปกรณ์การศึกษาและสื่อการเรียนก็ได้รับการออกแบบให้ทันสมัยเหมาะกับหลักสูตรการเรียนการสอนแบบนานาชาติโดยเฉพาะ มีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ สตูดิโอศิลปะ อาคารยิมเนเซียม สระว่ายน้ำ หอประชุม และห้องอาหาร เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีระบบการคัดเลือกนักเรียนที่มีคุณภาพเนื่องจากในปัจจุบัน ผู้ปกครองคนไทยให้ความสนใจโรงเรียนนานาชาติเพิ่มมากขึ้น โรงเรียนนานาชาติจึงมีระบบการคัดเลือกนักเรียนที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ โรงเรียนบางแห่งมีศูนย์สอนภาษาเพื่อติวนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนแต่ยังไม่พร้อมทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อให้พร้อมในการเข้าเรียนในชั้นปกติ

3. การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในทุกมิติ

โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2534 ในสมัยรัฐบาล ฯพณฯ อานันท์ ปันยารชุน อนุญาตให้มีการเปิดโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้นเป็นราย ๆ ไปภายใต้หลักเกณฑ์การจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด นอกจากนี้ภาครัฐได้ยกเลิกระเบียบนโยบายต่าง ๆ อาทิ ยกเลิกการควบคุมการกำหนดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ อนุญาตให้เด็กไทยสามารถเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติได้แต่ไม่เกิน 50% ของจำนวนนักเรียนที่รับทั้งหมด อนุญาตให้ครูชาวต่างประเทศสอนในโรงเรียนนานาชาติได้ ผลจากการที่รัฐบาลในขณะนั้นได้เปลี่ยนแปลงนโยบายโรงเรียนนานาชาติทำให้มีการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันจึงมีโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยแล้วทั้งสิ้น 88 โรงเรียน แบ่งเป็นส่วนกลาง 64 แห่ง และส่วนภูมิภาค 24 แห่ง

สำหรับการนำเสนอจุดเน้นนั้นโรงเรียนนานาชาติบางแห่งใช้หลักสูตรการเรียนการสอนแบบมาตรฐานของโรงเรียนต้นแบบที่มีประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในระดับสากลเป็นจุดขายหลัก โดยไม่เน้นการทำตลาดเพราะเชื่อว่าคุณภาพของโรงเรียนจะเป็นจุดขายที่สำคัญที่สุดอยู่แล้ว ซึ่งเป็นการสร้างความพึงพอใจให้ผู้ปกครองที่คำนึงถึงการวางรากฐานการศึกษาให้แก่บุตรหลานของตน

อย่างไรก็ตาม โรงเรียนนานาชาติจำนวนไม่น้อยใช้แนวคิดในการดำเนินธุรกิจโรงเรียนในลักษณะ Multi-campus หรือการขยายสาขาของโรงเรียนเข้าสู่กลุ่มเป้าหมาย โดยตั้งโรงเรียนในพื้นที่ชุมชนในเขตเมืองเป็นกลยุทธ์ในการสร้างฐานธุรกิจให้เติบโตใหญ่มั่นคง ซึ่งค่อนข้างสวนทางกับรูปแบบการขยายตัวของโรงเรียนนานาชาติบางแห่งที่เคลื่อนย้ายที่ตั้งไปอยู่ในพื้นที่ที่ใหญ่ขึ้นในบริเวณชานเมืองและต่างจังหวัด มีการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติในโครงการอสังหาริมทรัพย์ที่มีชื่อเสียง โดยนักลงทุนเห็นช่องทางที่สามารถสร้างจุดขายครบวงจรในโครงการได้โดยใช้โรงเรียนนานาชาติเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับโครงการซึ่งเหมาะกับกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ปกครองที่ต้องการที่พักอาศัยใกล้กับสถานศึกษาของบุตร-ธิดาโดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางเป็นหลัก นอกจากนี้โรงเรียนนานาชาติ

บางแห่งยังเลือกพื้นที่โครงการที่มีสนามกอล์ฟเป็นที่ตั้งของโรงเรียนเพื่อเน้นการสอนกีฬา กอล์ฟและกีฬาอื่น ๆ ซึ่งก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งให้กับผู้ปกครองที่ต้องการปูพื้นฐานกีฬาชนิดนี้ ให้กับบุตร-ธิดาตั้งแต่เล็ก

รวมถึงโรงเรียนนานาชาติสามารถสร้างความแตกต่าง เพื่อดึงดูดให้ผู้ปกครอง พิจารณาเลือกโรงเรียนให้บุตรหลาน เช่น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย ชั้นนำ ทั้งในไทยและต่างประเทศ การสร้างมาตรฐานการศึกษาในระดับนานาชาติ จะก่อให้เกิด ภาพลักษณ์ที่ดี และความมั่นใจให้กับผู้ปกครองในด้านคุณภาพการศึกษา และโอกาสของ บุตรหลานสำหรับการเรียนต่อในระดับสูงขึ้นได้ในอนาคต

4. วัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ

วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา คือ การทำงานเป็นทีม โดยผู้นำระดับสูง มอบหมายงานให้ปฏิบัติตามความรู้ความสามารถ และตามศักยภาพของแต่ละบุคคลและ กลุ่มงาน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีอำนาจในการตัดสินใจ วางแผนการทำงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย มุ่งมั่นพัฒนา การศึกษาก้าวสู่มาตรฐานสากล ผู้นำระดับสูง เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน มีการเสริมสร้างวัฒนธรรม องค์กรที่มี ลักษณะเปิดกว้างทางการสื่อสาร มีกระบวนการพัฒนาเกิดผลการดำเนินการที่ดีและบุคลากร มีความผูกพันต่อโรงเรียน อยู่กันอย่างพี่น้อง มีความเคารพใคร่ สามัคคี เคารพผู้อาวุโส ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สร้างขึ้น จากการเรียนรู้ภายในองค์กร ยึดถือปฏิบัติจากรุ่นสู่รุ่น วัฒนธรรม ดังกล่าวนี้ได้ปลูกฝังให้แก่บุคลากรใหม่ผ่านการประพฤติปฏิบัติเป็นอย่างดี จึงเป็นปัจจัย เกื้อหนุนที่ก่อให้เกิดความผูกพันต่อสถานศึกษา

จากสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม นักเรียนจะได้รับ ขนบธรรมเนียม ความเชื่อ ภาษา อาหาร และศาสนาที่แตกต่างกันทุกวัน ประสบการณ์ตรงที่มี คุณค่าเหล่านี้สอนพวกเขาถึงวิถีเคารพและยอมรับคนที่แตกต่างจากพวกเขา

เมื่อมีการเฉลิมฉลองความหลากหลายของโรงเรียน นักเรียนมีโอกาสพิเศษในการ เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม ลองอาหารที่แตกต่างกัน และมีส่วนร่วมในประเพณีใหม่ ซึ่งช่วยให้พวกเขาเชื่อมต่อกับเพื่อนร่วมชั้นผ่านประสบการณ์ที่แบ่งปัน เมื่อเวลาผ่านไป สิ่งนี้จะเสริมความแข็งแกร่งของพวกเขา ทักษะทางสังคมและอารมณ์ รวมถึงการสื่อสาร ความเป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม และการทำงานร่วมกัน

พ่อแม่ ผู้ปกครองบางส่วนมีความกังวลว่าลูกจะสูญเสียอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ไปแต่ไม่ใช่ในสถานศึกษาที่มีความหลากหลาย สภาพแวดล้อมที่ครอบคลุมหมายความว่า

นักเรียนสามารถเฉลิมฉลองมรดกอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเองได้อย่างอิสระ แม้จะได้เรียนรู้เกี่ยวกับผู้อื่น ก็ตาม

นักเรียนควรแบ่งปันวัฒนธรรม พุศภาษาถิ่น และค้นพบความคล้ายคลึงกันกับเพื่อนร่วมชั้น ด้วยการให้ความสำคัญกับความอดทนและความเคารพ สถานศึกษาที่หลากหลายจึงสร้างสภาพแวดล้อมที่สะดวกสบายซึ่งเด็กทุกคนรู้สึกมีค่าและปลอดภัย

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวได้ โรงเรียนต้องยื่นคำร้องขอขยายเวลาได้อีกเพียง 1 ปี หากโรงเรียนไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จ โรงเรียนต้องงัดรับนักเรียนและขอเลิกล้มเลิกกิจการภายใน 2 ปี นอกจากนี้โรงเรียนต้องจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาและผลการสอบของนักเรียนที่จบหลักสูตรสูงสุดของโรงเรียนต่อคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทุกสิ้นปีการศึกษาอีกด้วย

ดังนั้น การพัฒนารูปแบบของโรงเรียนให้มีความยั่งยืนต้องอาศัย ความเข้าใจ ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่มีผลกระทบ ต่อการจัดการศึกษาและส่วนแบ่งทางการศึกษา ตลอดจน การจัดหลักสูตรที่สนองตอบต่อความต้องการ กำลังคน ในการพัฒนาประเทศและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โรงเรียนจึงต้องมีแนวคิดที่มุ่งอนาคตอย่างจริงจัง และ สร้างความผูกพันในระยะยาวกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้รับบริการ โดยการ พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร สร้างโอกาสทางนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมตัว มุ่งสู่อนาคตที่เป็นเป้าหมายทางเลือกอย่างเหมาะสม

ตาราง 16 แสดงการประเมินร่างรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา
 สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

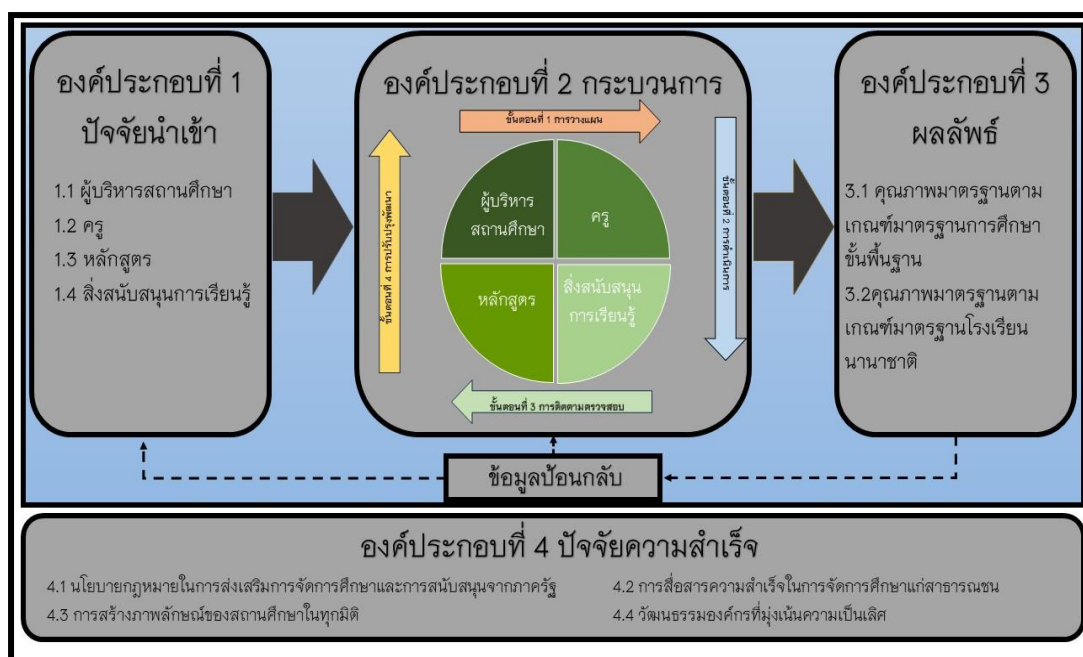
องค์ประกอบรูปแบบฯ	รูปแบบฯ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ	
ร่างรูปแบบ	คงเดิม	การปรับแก้ไข
องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัย นำเข้า	✓	
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	✓	
1.2 ครู	✓	
1.3 หลักสูตร	✓	
1.4 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	✓	
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ	-	ปรับแก้จาก 7 ด้านให้เหลือ 4 ด้าน ได้แก่ กระบวนการด้าน 1)ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครู 3)หลักสูตร 4)สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับปัจจัยนำเข้า โดย 3 ด้าน ให้นำไปบูรณาการกับ 4 ด้านที่คงไว้
2.1 ด้านหลักสูตร	✓	
2.2 ด้านการพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษา		ปรับแก้เป็นด้านครู
2.3 ด้านการบริหารจัดการ ระบบคุณภาพ		ปรับแก้ไขโดยนำไปบูรณาการกับด้านหลักสูตร
2.4 ด้านการวัดและ ประเมินผล		ปรับแก้ไขโดยนำไปบูรณาการกับด้านหลักสูตร
2.5 ด้านสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้	✓	
2.6 ด้านการสร้างเครือข่าย		ปรับแก้ไขโดยนำไปบูรณาการกับด้านหลักสูตร
2.7 ผู้บริหารสถานศึกษา	✓	

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบฯ	รูปแบบฯ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ	
ร่างรูปแบบ	คงเดิม	การปรับแก้ไข
ประเด็นที่ 3 ผลลัพธ์	✓	
3.1 คุณภาพตามเกณฑ์ มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	✓	
3.2 คุณภาพตามเกณฑ์ มาตรฐานโรงเรียน นานาชาติ	✓	
ประเด็นที่ 6 ปัจจัย ความสำเร็จ	✓	
1. นโยบายและกฎหมาย ในการส่งเสริมการจัด การศึกษาและ การสนับสนุนจากภาครัฐ	✓	
2. การสื่อสารความสำเร็จ ในการจัดการศึกษาแก่ สาธารณชน	✓	
3. การสร้างภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาในทุกมิติ	✓	
4. วัฒนธรรมองค์กรที่ มุ่งเน้นความเป็นเลิศ	✓	

**ตอนที่ 2.2 ผลการตรวจสอบรูปแบบการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล**

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิได้รูปแบบการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ประกอบด้วย
4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ
องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ ดังแสดงในภาพ 10

ภาพ 10 แสดงรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา
สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

จากภาพ 7 รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะการบริหารจัดการเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กำหนดทิศทางสนับสนุน และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกรับรู้อและตอบสนองต่อความต้องการของผู้อื่นจัดการกับความเครียดและความขัดแย้ง ยุติธรรม จัดลำดับงาน มุ่งเน้นผลลัพธ์เข้าใจภาระและความรับผิดชอบวางแผนและจัดการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพสื่อสารอย่างชัดเจน ปรับการสื่อสารให้เหมาะกับผู้ฟังสื่อสารกับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้ร่วมงานสนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากร

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมมีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ตั้งใจ ปฏิบัติงานให้สำเร็จ เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมสูง เมตตากรุณา ยุติธรรม ไม่ลำเอียงมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษา ท้องถิ่น และสังคม

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสุภาพเรียบร้อย อารมณ์มั่นคง ใจเย็น มีเหตุผลกระทำทางเหมาะสม สุภาพร่าเริง แจ่มใสสุขภาพดี โอบอ้อมอารีกระตือรือร้น และ มองโลกในแง่ดี

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความเป็นกัลยาณมิตรปรับตัวเข้ากับ ผู้อื่นได้ง่ายร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและชุมชนติดต่อประสานงานด้วยวาจาสุภาพ ไม่เห็นแก่ตัว ช่วยเหลือชุมชน รับฟังความคิดเห็น และปัญหาอย่างจริงใจยกย่องให้เกียรติผู้อื่น

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับปฏิบัติงาน มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานก้าวหน้าติดตามงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ควบคุม กำกับสถานการณ์ภายในโรงเรียน

1.6 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ รู้ทันต่อเหตุการณ์ ใช้เหตุและผล ในการจัดบุคลากรสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานทำงานแบบประชาธิปไตยมุ่งผลสำเร็จ แก้ปัญหาสนับสนุนการเรียนการสอนนำความรู้มาใช้ให้การทำงานบรรลุผล

2. ครู

2.1 ครูควรสร้างบรรยากาศให้เกิดริเริ่ม รับฟังความคิดเห็นสร้างความปลอดภัย สอนให้นักเรียนฟังผู้อื่นสร้างความผูกพันมีกฎระเบียบที่ชัดเจนมอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนรู้สึก เป็นส่วนสำคัญเพื่อร่วมชั้นเป็นที่พึ่งพา

2.2 ครูควรมีความเอาใจใส่ โอบอ้อมอารี กระตือรือร้นเปิดกว้างเป็นผู้ฟังที่ดี ให้ความสำคัญกับนักเรียน เชื่อมมั่นในศักยภาพส่งเสริมให้นักเรียนมั่นใจ

2.3 ครูรักที่จะเรียนรู้ สร้างแรงบันดาลใจ นำเทคโนโลยีใหม่มาใช้แบ่งปันความรู้ เป็นผู้นำให้นักเรียน และเป็นผู้นำส่งเสริมทักษะความเป็นผู้นำ

2.4 ครูมีความยืดหยุ่นพลิกแพลง ปรับเปลี่ยนวิธีการสอน การประเมินผล การเรียนรู้ ค้นหาวิธีการสอนใหม่ ๆ ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการสื่อสารการช่วยเหลือ เกื้อกูล และการทำงานเป็นทีม

2.5 ครูมีความเป็นมืออาชีพ ตรงต่อเวลา แต่งกายสุภาพ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมี จริยธรรม

2.6 ครูมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญ เป็นโค้ชที่สนับสนุนการเรียนรู้โดยมีนักเรียน เป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมจุดเด่นพัฒนาจุดด้อย สนับสนุนการเรียนรู้ เชื่อว่านักเรียนพัฒนาได้

ประเมินผลและพัฒนาตนเอง มีทักษะที่จำเป็นด้านเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร ความอดทนและความรับผิดชอบ

3. หลักสูตร

หลักสูตรสำหรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนแบบองค์รวม ใน 4 ด้าน ดังนี้

3.1 การพัฒนานักเรียนทั้งด้านวิชาการ และทักษะชีวิต เน้นการเรียนรู้เนื้อหาที่ลึกซึ้ง ทำทนาย และพัฒนานักเรียนให้พร้อมสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

3.2 การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะคิดวิเคราะห์ วิจัย เขียน และนำเสนอผลงาน คิดอย่างมีวิจารณญาณ ตั้งคำถาม และหาคำตอบด้วยตัวเอง

3.3 การพัฒนาทักษะการใช้ชีวิต เรียนรู้ที่จะทำงานเป็นทีม และทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการใช้ชีวิตในสังคมโลก เข้าใจความแตกต่างในวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

3.4 ในการจัดหลักสูตรควรมีหลักสูตรให้เลือกหลากหลายทั้งหลักสูตร IB, AP, British Curriculum และ American Curriculum แต่ละหลักสูตรมีจุดเน้นและเหมาะกับนักเรียนที่แตกต่างกัน

4. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

4.1 สภาพแวดล้อม ได้แก่ 1) ความปลอดภัย โดยโรงเรียนนานาชาติให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของนักเรียน มีระบบรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด เช่น กล้องวงจรปิด เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และระบบควบคุมการเข้าออกความสะดวก โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและร่มรื่น มีการทำความสะอาดพื้นที่ต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ 2) ความเป็นธรรมชาติ โรงเรียนนานาชาติมักมีพื้นที่สีเขียวที่นักเรียนสามารถพักผ่อนหย่อนใจและเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ 3) วัฒนธรรม เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย นักเรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ของโลก

4.2 สิ่งอำนวยความสะดวก 1) ห้องเรียน โดยห้องเรียนของโรงเรียนนานาชาติมีอุปกรณ์ครบครัน เช่น เครื่องปรับอากาศ สมาร์ทบอร์ด และไวไฟ 2) ห้องสมุดซึ่งห้องสมุดของโรงเรียนและสื่อการสอนที่หลากหลายภาษา 3) ห้องปฏิบัติการโดยโรงเรียนนานาชาติมีห้องปฏิบัติการสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี 4) สนามกีฬา ซึ่งโรงเรียนนานาชาติมีสนามกีฬาสำหรับนักเรียนเล่นกีฬาต่าง ๆ 5) โรงอาหารโดยโรงเรียนนานาชาติ มีโรงอาหารที่นักเรียนสามารถทานอาหารกลางวันและอาหารว่าง 6) สิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกอื่น ๆ เช่น ในบางโรงเรียนบางแห่งมีหอพักนานาชาติมีหนังสือสำหรับนักเรียนต่างชาติ สระว่ายน้ำ สนามเทนนิส สนามบาสเก็ตบอล โรงละคร ศูนย์ศิลปะ และคลินิก สื่อการเรียนรู้: สื่อสิ่งพิมพ์: หนังสือ ตำรา เอกสารสื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทบอร์ด อินเทอร์เน็ตสื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สวน พื้นที่สีเขียว ลัทธิ สิ่งของต่าง ๆ ในธรรมชาติ สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในโรงเรียนชุมชนคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โปรเจคเตอร์ อินเทอร์เน็ต

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process)

จากปัจจัยนำเข้ดงกล่าวข้างต้นนำมาสู่การจัดกระบวนการในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. กระบวนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) เป็นการบริหารจัดการตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทนานาชาติ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ขอขบช่วยการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) เป็นการบริหารสถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไปโดยคำนึงถึงความเป็นพหุวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของบุคลากร

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) เป็นการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์(Strategic Plan) และแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan)ครอบคลุมทุกมิติ (360 องศา)

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) เป็นการการบริหารจัดการเหมือนองค์กรทางด้านธุรกิจ เพราะต้องคำนึงถึงคำตอบแทนที่จะได้รับจากการบริหารจัดการ

2. กระบวนการพัฒนาครู

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) เป็นการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทั้งด้านสมรรถนะ ความรู้ และ ความเป็นผู้นำ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) เป็นการปฏิบัติงาน และพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการนำเทคโนโลยีการศึกษามาประยุกต์ใช้ และให้คำแนะนำปรึกษากับนักเรียนในการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) มีการนิเทศ กำกับ และติดตามการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) การนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการพัฒนาครู

3. กระบวนการบริหารหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) สถานศึกษามีการกำหนดหลักสูตรและเป้าหมายของหลักสูตรที่เทียบเคียงกับมาตรฐานต่างประเทศโดยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และผู้ปกครองตลอดจนสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) การใช้ภาษาอังกฤษสอนตามแนวคิดหลักสูตร รวมทั้งได้กำหนดให้มีกิจกรรมพัฒนานักเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดย แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม จัดทำคู่มือ เอกสาร และปฏิทิน ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม นิเทศ กำกับ ติดตามสรุปผลการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) สถานศึกษานำผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษามาศึกษา วิเคราะห์ หาจุดเด่น และจุดพัฒนาเพื่อหาแนวทางพัฒนา/ปรับปรุง/แก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา มีวิธีการปฏิบัติที่ดีเรื่องการพัฒนาหลักสูตร

4. กระบวนการบริหารสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) จัดทำแผนงานการพัฒนาดูแลสภาพแวดล้อม และ สิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) พัฒนาห้องเรียน อิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการและมี อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเพียงพอ และสามารถเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อการเรียนรู้ และสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) การติดตามตรวจสอบ แหล่งเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้บริการ สถานศึกษามีสื่อที่พอเพียงเหมาะสม ทันสมัย

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) พัฒนาชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความรู้ ความเข้าใจ การลงมือปฏิบัติ และเห็นประโยชน์ คุณค่า และควรแก่การอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์

1. คุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.1 คุณภาพนักเรียนประกอบด้วย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 1.2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีประสิทธิภาพและมีระบบประกันคุณภาพ
 - 1.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
2. คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ ประกอบด้วย
 - 2.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
 - 2.2 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 2.3 กระบวนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ
 - 2.4 การบริหารและการจัดการมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

1. นโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุนจากภาครัฐ คือ โรงเรียนนำ พระราชบัญญัติการศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และนำนโยบายมาใช้ในการบริหาร เพราะนโยบายจะช่วยให้ผู้บริหารทราบว่า จะทำอะไร ทำอย่างไร และใช้ปัจจัยชนิดใดบ้าง ทำให้ผู้บริหารปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างมีความมั่นใจ เพราะนโยบายเป็นทั้งแผนงานเครื่องชี้ทิศทางและหลักประกันที่ผู้บริหารทุกระดับชั้นจะต้องยึดถือรวมถึงทำให้บุคลากรทุกระดับชั้นในองค์กรหรือหน่วยงานได้เข้าใจถึงภารกิจของหน่วยงานที่ตนสังกัด รวมทั้งวิธีการที่จะปฏิบัติภารกิจให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ซ้ำซ้อนกับภาระหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ๆ ภายในองค์กรเดียวกัน และนโยบายยังจะช่วยให้การประสานงานระหว่างหน่วยงานเป็นไปได้อย่างขึ้น นอกจากนั้นนโยบายก่อให้เกิดเป้าหมายในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการบริหารงานทุกชนิด การบริหารงานโดยมีเป้าหมายจะทำให้ประหยัดทั้งเงิน เวลา บุคลากรรวมถึงพลังความสามารถหรือศักยภาพของบุคลากรเหล่านั้นด้วย นอกจากนั้นยังทำให้การทำงานของบุคลากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุถึงเป้าหมายขององค์กรหรือหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้นนโยบายที่ดีจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมการใช้อำนาจของผู้บริหารให้เป็นไปโดยถูกต้องมีเหตุผลและมีความยุติธรรม อันจะนำมาซึ่งความเชื่อถือ

ความจงรักภักดี และความมีน้ำใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา และด้วยเหตุผลดังกล่าวการบริหารงานของผู้บริหารจะเป็นไปโดยความเป็นปกติสุข บรรลุถึงเป้าหมาย โดยมีปัญหาอุปสรรคน้อยหรือไม่มีเลย และนโยบายจะช่วยให้เกิดการพัฒนาการทางการบริหาร เพราะนโยบายจะพัฒนาผู้บริหารงานหรือผู้ใช้ให้มีความสามารถในการแปลความ และทำให้นโยบายเป็นสิ่งที่สามารถจะปฏิบัติได้ นอกจากนี้ นโยบายจะพัฒนาผู้บริหารให้รู้จักคิดทำนโยบายขึ้น แทนที่จะคิดปฏิบัติตามนโยบายแต่เพียงอย่างเดียว

2. การสื่อสารความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่สาธารณชน

โรงเรียนสื่อสารกับผู้ปกครองและผู้ปกครองอย่างเปิดเผยเป็นสิ่งสำคัญที่จะได้รับแจ้งอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับผลงาของบุตรหลานตลอดจนความเป็นอยู่ที่ดีของบุตร-หลานที่โรงเรียนการประชุมผู้ปกครองและครูเป็นวิธีหนึ่งในการอัปเดตอยู่เสมอ แต่การสื่อสารของโรงเรียนไม่ควรจบเพียงแค่นั้น เมื่อพูดคุยกับที่มรับสมัคร ให้ถามว่าผู้นำและครูของโรงเรียนสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างไรและบ่อยแค่ไหน เป็นความคิดที่ดีเช่นกันที่จะตรวจสอบช่องทางการของโรงเรียน รวมถึงพอร์ทัลสำหรับผู้ปกครอง เว็บไซต์ บล็อก หรือสิ่งพิมพ์อย่างเป็นทางการ

3. การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในทุกมิติ

ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จโดยมีแนวทางในการสร้างภาพลักษณ์ ประกอบด้วย 8 แนวทาง ดังนี้ 1) การจัดทำหลักสูตรที่ทันสมัย สอดคล้องกับมาตรฐานสากลเน้นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 2) การสรรหาครูที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์เป็นเจ้าของภาษา รักเด็ก เข้าใจพัฒนาการของเด็ก และสามารถสอนให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา 3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะรอบด้าน 4) การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ อาคารเรียนที่ทันสมัยห้องปฏิบัติการที่ครบครันอุปกรณ์การสื่อสารที่ทันสมัยสนามกีฬา สระว่ายน้ำ ห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ 5) การจัดบรรยากาศที่อบอุ่น ปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ส่งเสริมให้ 6) การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองโดยการสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ แจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงผลการเรียน พฤติกรรม และกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง 7) การประชาสัมพันธ์ โดยโปรโมทจุดเด่นของโรงเรียนสื่อสารความสำเร็จของนักเรียนจัดกิจกรรมเปิดบ้าน และเข้าร่วมงานอีเวนต์ต่าง ๆ 8) การรักษาชื่อเสียงของโรงเรียนเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของสังคม

4. วัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ

ในการจัดการศึกษาการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้รับบริการเกิดความไว้วางใจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมโดยผู้นำมอบหมายงานตามความสามารถและศักยภาพของบุคคลและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจตลอดจนมุ่งพัฒนาการศึกษาสู่มาตรฐานสากลโดยที่มี ผู้นำเป็นแบบอย่างที่ดีมีการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้าง และสนับสนุนให้บุคลากรมีความผูกพันกับโรงเรียน และนักเรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของตนเองและผู้อื่น มีการส่งเสริมความอดทนและความเคารพต่อพหุวัฒนธรรม ประกอบกับพัฒนารูปแบบของโรงเรียนให้มีความยั่งยืนจัดหลักสูตรที่สนองตอบต่อความต้องการของสังคมพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรและสร้างโอกาสทางนวัตกรรมเพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับอนาคต

ผลการพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลมีความเหมาะสมตามฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา (n = 56)

รูปแบบ	ระดับความเป็นไปได้			ระดับความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความเป็นไปได้	\bar{X}	S.D.	ระดับความเป็นประโยชน์
องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า						
1.1.ผู้บริหารสถานศึกษา	4.15	0.57	มาก	3.76	0.52	มาก
1.2.ครู	3.81	0.57	มาก	3.69	0.63	มาก
1.3.หลักสูตร	3.93	0.52	มาก	3.82	0.57	มาก
1.4.สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.03	0.57	มาก	3.45	0.62	ปานกลาง
โดยรวม	3.98	0.51	มาก	3.68	0.41	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

รูปแบบ	ระดับความเป็นไปได้			ระดับความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ						
2.1 กระบวนการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษา	4.15	0.57	มาก	3.76	0.52	มาก
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน	4.48	0.70	มาก	3.65	0.80	มาก
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ	4.32	0.75	มาก	3.98	0.65	มาก
ขั้นตอนที่ 3 การติดตาม	4.02	0.68	มาก	4.02	0.77	มาก
ตรวจสอบ						
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา	3.80	0.73	มาก	3.40	0.72	ปานกลาง
2.2 กระบวนการพัฒนาครู	3.81	0.57	มาก	3.69	0.63	มาก
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน	3.77	0.74	มาก	3.32	0.70	ปานกลาง
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ	3.98	0.68	มาก	3.67	0.86	มาก
ขั้นตอนที่ 3 การติดตาม	3.88	0.72	มาก	3.88	0.74	มาก
ตรวจสอบ						
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา	3.60	0.67	มาก	3.90	0.75	มาก
2.3 กระบวนการบริหารหลักสูตร	3.93	0.52	มาก	3.82	0.57	มาก
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน	2.92	0.65	ปานกลาง	4.02	0.68	มาก
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ	4.48	0.70	มาก	3.23	0.85	ปานกลาง
ขั้นตอนที่ 3 การติดตาม	4.02	0.68	มาก	4.02	0.68	มาก
ตรวจสอบ						
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา	4.32	0.75	มาก	4.02	0.68	มาก
2.4 กระบวนการบริหารสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้	4.03	0.57	มาก	3.45	0.62	ปานกลาง
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน	3.77	0.89	มาก	3.57	0.70	มาก
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ	4.32	0.75	มาก	3.43	0.83	ปานกลาง
ขั้นตอนที่ 3 การติดตาม	4.02	0.68	มาก	3.40	0.79	ปานกลาง
ตรวจสอบ						
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา	4.02	0.68	มาก	3.42	0.87	มาก
โดยรวม	3.98	0.51	มาก	3.68	0.41	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

รูปแบบ	ระดับความเป็นไปได้			ระดับความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็น ประโยชน์
องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์						
3.1 คุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.53	0.91	มาก	3.27	0.80	ปานกลาง
3.2 คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ	3.38	0.72	ปานกลาง	3.12	0.78	ปานกลาง
โดยรวม	3.46	0.59	ปานกลาง	3.19	0.59	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ						
4.1 นโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุนจากภาครัฐ	3.55	0.75	มาก	3.55	0.67	มาก
4.2 การสื่อสารความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่สาธารณชน	3.35	0.76	ปานกลาง	3.67	0.90	มาก
4.3 การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในทุกมิติ	3.43	0.81	ปานกลาง	3.92	0.77	มาก
4.4 วัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ	3.67	0.80	มาก	4.10	0.68	มาก
โดยรวม	3.48	0.66	มาก	3.70	0.53	มาก
โดยภาพรวม	3.57	0.51	มาก	3.55	0.42	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเห็นว่าโดยภาพรวมรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D.= .51) และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D.= 0.42)

ในด้านความเป็นไปได้พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.51) และองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.51) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D.= 0.51) และ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 0.59)

ในด้านความเป็นประโยชน์พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า มีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.68, S.D.= 0.41$) และ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ มีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.68, S.D.= 0.41$) รองลงมาได้แก่ และ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ มีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.55, S.D.= 0.42$) และ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ มีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ ปานกลาง($\bar{X} = 3.19, S.D.= 0.59$)

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยมีสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังที่ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล พบว่า องค์ประกอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู หลักสูตร และ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินการ การตรวจสอบและติดตาม และการปรับปรุงพัฒนา องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ ได้แก่ คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่ นโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุนจากภาครัฐ การสื่อสารความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่สาธารณชนการสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในทุกมิติ วัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ และมีแนวทางในการจัดการศึกษาโดยใช้กระบวนการ PDCA

2. รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ โดยมีแนวทางในการจัดการศึกษาในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะการบริหารจัดการเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ กำหนดทิศทางสนับสนุน และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกรับรู้และตอบสนองต่อความต้องการของผู้อื่นจัดการกับความเครียดและความขัดแย้งยุติธรรม จัดลำดับงาน มุ่งเน้นผลลัพธ์เข้าใจภาระและความรับผิดชอบวางแผน และจัดการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพสื่อสารอย่างชัดเจน ปรับการสื่อสารให้เหมาะกับผู้ฟังสื่อสารกับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้ร่วมงานสนับสนุน การพัฒนาตนเองของบุคลากร

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมมีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ตั้งใจ ปฏิบัติงานให้สำเร็จ เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมสูงเมตตากรุณา ยุติธรรม ไม่ลำเอียงมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษา ท้องถิ่น และ สังคม

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสุภาพเรียบร้อย อารมณ์ มั่นคง ใจเย็น มีเหตุผลกริยาท่าทางเหมาะสม สุภาพร่าเริง แจ่มใสสุขภาพดี โอบอ้อมอารี กระตือรือร้น และ มองโลกในแง่ดี

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความเป็นกัลยาณมิตรปรับตัว เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและชุมชน ติดต่oprะสานงานด้วยวาจาสุภาพ ไม่เห็นแก่ตัว ช่วยเหลือชุมชน รับฟังความคิดเห็น และปัญหาอย่างจริงจังยกย่องให้เกียรติผู้อื่น

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับปฏิบัติงาน มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานก้าวหน้าติดตามงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ควบคุม กำกับสถานการณ์ภายในโรงเรียน

1.6 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ รู้ทันต่อเหตุการณ์ ใช้เหตุและ ผลในการจัดบุคลากรสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานทำงานแบบประชาธิปไตยมุ่งผลสำเร็จ แก้ปัญหาสนับสนุนการเรียนการสอนนำความรู้มาใช้ให้การทำงานบรรลุผล

2. ครู

2.1 ครูควรสร้างบรรยากาศให้เกิดริ่ รับฟังความคิดเห็น สร้างความปลอดภัย สอนให้นักเรียนฟังผู้อื่น สร้างความผูกพัน มีกฎระเบียบที่ชัดเจน มอบหมายหน้าที่ให้นักเรียน รู้สึกเป็นส่วนสำคัญ เพื่อร่วมชั้นเป็นที่พึ่งพา

2.2 ครูควรมีความเอาใจใส่ โอบอ้อมอารี กระตือรือร้น เปิดกว้างเป็นผู้ฟังที่ดี ให้ความสำคัญกับนักเรียน เชื่อมมั่นในศักยภาพ ส่งเสริมให้นักเรียนมั่นใจ

2.3 ครูรักที่จะเรียนรู้ สร้างแรงบันดาลใจ นำเทคโนโลยีใหม่มาใช้แบ่งปัน ความรู้ เป็นผู้นำให้นักเรียน และเป็นผู้นำส่งเสริมทักษะความเป็นผู้นำ

2.4 ครูมีความยืดหยุ่นพลิกแพลง ปรับเปลี่ยนวิธีการสอน การประเมินผล การเรียนรู้ ค้นหาวิธีการสอนใหม่ ๆ ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการสื่อสาร การช่วยเหลือ เกื้อกูล และการทำงานเป็นทีม

2.5 ครูมีความเป็นมืออาชีพ ตรงต่อเวลา แต่งกายสุภาพ และปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีจริยธรรม

2.6 ครูมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญ เป็นโค้ชที่สนับสนุนการเรียนรู้โดยมีนักเรียน เป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมจุดเด่นพัฒนาจุดด้อย สนับสนุนการเรียนรู้ เชื่อว่านักเรียนพัฒนาได้ ประเมินผลและพัฒนาตนเอง มีทักษะที่จำเป็นด้านเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร ความอดทนและความรับผิดชอบ

3. หลักสูตร

หลักสูตรสำหรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนแบบองค์รวม ใน 4 ด้าน ดังนี้

3.1 การพัฒนานักเรียนทั้งด้านวิชาการ และทักษะชีวิต เน้นการเรียนรู้เนื้อหา ที่ลึกซึ้ง ทำทหาย และพัฒนานักเรียนให้พร้อมสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

3.2 การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะคิดวิเคราะห์ วิจัย เขียน และนำเสนอผลงาน คิดอย่างมีวิจารณญาณ ตั้งคำถาม และหาคำตอบด้วยตัวเอง

3.3. การพัฒนาทักษะการใช้ชีวิต เรียนรู้ที่จะทำงานเป็นทีม และทำงานร่วมกับ ผู้อื่น มีทักษะการใช้ชีวิตในสังคมโลก เข้าใจความแตกต่างในวัฒนธรรมที่หลากหลาย และ มีความรับผิดชอบต่อสังคม

3.4 ในการจัดหลักสูตรควรมีหลักสูตรให้เลือกหลากหลายทั้งหลักสูตร IB, AP, British Curriculum และ American Curriculum แต่ละหลักสูตรมีจุดเน้นและเหมาะกับนักเรียน ที่แตกต่างกัน

4. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

4.1 สภาพแวดล้อม ได้แก่ 1) ความปลอดภัย โดยโรงเรียนนานาชาติให้ความสำคัญ กับความปลอดภัยของนักเรียน มีระบบรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด เช่น กล้องวงจรปิด

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และระบบควบคุมการเข้าออก ความสะอาดโรงเรียน มีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและร่มรื่น มีการทำความสะอาดพื้นที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ2) ความเป็นธรรมชาติ โรงเรียนนานาชาติมักมีพื้นที่สีเขียวที่นักเรียนสามารถพักผ่อนหย่อนใจและเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ 3) วัฒนธรรม เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มี วัฒนธรรมที่หลากหลาย นักเรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ของโลก

4.2 สิ่งอำนวยความสะดวก 1) ห้องเรียน โดยห้องเรียนของโรงเรียนนานาชาติ มีอุปกรณ์ครบครัน เช่น เครื่องปรับอากาศ สมาร์ทบอร์ด และไวไฟ 2) ห้องสมุด ซึ่งห้องสมุด ของโรงเรียนและสื่อการสอนที่หลากหลายภาษา 3) ห้องปฏิบัติการ โดยโรงเรียนนานาชาติ มีห้องปฏิบัติการสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี 4) สนามกีฬา ซึ่งโรงเรียนนานาชาติมีสนามกีฬาสำหรับนักเรียนเล่นกีฬาต่าง ๆ 5) โรงอาหาร โดยโรงเรียน นานาชาติมีโรงอาหารที่นักเรียนสามารถทานอาหารกลางวันและอาหารว่าง 6) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ในบางโรงเรียนบางแห่งมีหอพักนานาชาติมีหนังสือสำหรับนักเรียน ต่างชาติ สระว่ายน้ำ สนามเทนนิส สนามบาสเก็ตบอล โรงละคร ศูนย์ศิลปะ และคลินิกสื่อ การเรียนรู้: สื่อสิ่งพิมพ์: หนังสือ ตำรา เอกสารสื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ท บอร์ด อินเทอร์เน็ตสื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สวน พื้นที่สีเขียว สัตว์ สิ่งของต่าง ๆ ในธรรมชาติสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในโรงเรียนชุมชนคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โปรเจคเตอร์ อินเทอร์เน็ต

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process)

จากปัจจัยนำเข้ดังกล่าวข้างต้นนำมาสู่การจัดกระบวนการในการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. กระบวนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) เป็นการบริหารจัดการตามระเบียบของ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภท นานาชาติ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ขอบข่ายการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) เป็นการบริหารสถานศึกษา บริหารงานด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไปโดยคำนึงถึง ความเป็นพหุวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของบุคลากร

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) เป็นการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) และแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) ครอบคลุมทุกมิติ (360 องศา)

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) เป็นการการบริหารจัดการเหมือนองค์กรทางด้านธุรกิจ เพราะต้องคำนึงถึงค่าตอบแทนที่จะได้รับจากการบริหารจัดการ

2. กระบวนการพัฒนาครู

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) เป็นการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทั้งด้านสมรรถนะ ความรู้ และความเป็นผู้นำ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) เป็นการปฏิบัติงาน และพัฒนา นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคโนโลยีการศึกษามาประยุกต์ใช้ และให้คำแนะนำปรึกษากับนักเรียนในการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) มีการนิเทศ กำกับ และติดตามการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) การนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาครู

3. กระบวนการบริหารหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) สถานศึกษามีการกำหนดหลักสูตรและเป้าหมายของหลักสูตรที่เทียบเคียงกับมาตรฐานต่างประเทศโดยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และผู้ปกครองตลอดจนสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) การใช้ภาษาอังกฤษสอนตามแนวคิดหลักสูตร รวมทั้งได้กำหนดให้มีกิจกรรมพัฒนานักเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดย แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม จัดทำคู่มือ เอกสาร และปฏิทิน ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม นิเทศ กำกับ ติดตามสรุปผลการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) สถานศึกษานำผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษามาศึกษา วิเคราะห์ หาจุดเด่น และจุดพัฒนาเพื่อหาแนวทางพัฒนา/ปรับปรุง/แก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา มีวิธีการปฏิบัติที่ดีเรื่องการพัฒนาหลักสูตร

4. กระบวนการบริหารสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) จัดทำแผนงานการพัฒนาคุณภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) พัฒนาห้องเรียน อิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการและมี อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเพียงพอ และสามารถเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อการเรียนรู้ และสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) การติดตามตรวจสอบ แหล่งเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้บริการ สถานศึกษามีสื่อที่พอเพียงเหมาะสม ทันสมัย

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) พัฒนาชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความรู้ ความเข้าใจ การลงมือปฏิบัติ และเห็นประโยชน์ คุณค่า และควรแก่การอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์

1. คุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.1 คุณภาพนักเรียนประกอบด้วย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 1.2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีประสิทธิภาพและมีระบบประกันคุณภาพ
 - 1.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
2. คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ ประกอบด้วย
 - 2.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
 - 2.2 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 2.3 กระบวนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ
 - 2.4 การบริหารและการจัดการมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

1. นโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุน จากภาครัฐ
2. การสื่อสารความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่สาธารณชน
3. การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในทุกมิติ
4. วัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ

ผลการพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลมีความเหมาะสมตามฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้านความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พบว่า โดยภาพรวมรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนารูปแบบทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล มีประเด็นตามองค์ประกอบของรูปแบบ ที่ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า

1. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะการบริหารจัดการ เป็นผู้มีความรู้ที่ศรัทธา กำหนดทิศทาง สนับสนุน และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกรับรู้และตอบสนองต่อความต้องการของผู้อื่นจัดการกับความเครียดและความขัดแย้งยุติธรรม จัดลำดับงาน มุ่งเน้นผลลัพธ์เข้าใจภาระและความรับผิดชอบวางแผนและจัดการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพสื่อสารอย่างชัดเจน ปรับการสื่อสารให้เหมาะกับผู้ฟังสื่อสารกับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้ร่วมงานสนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากร รวมถึงมีคุณธรรมจริยธรรม มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ตั้งใจ ปฏิบัติงานให้สำเร็จ เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมสูง เมตตากรุณา ยุติธรรม ไม่ลำเอียงมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษาท้องถิ่น และสังคม ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสุภาพเรียบร้อย อารมณ์มั่นคง ใจเย็นมีเหตุผล กิริยาท่าทางเหมาะสม สุภาพ ร่าเริงแจ่มใส สุขภาพดี โอบอ้อมอารี กระตือรือร้น และ มองโลกในแง่ดี นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความเป็นกัลยาณมิตรปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและชุมชน ติดต่อบริษัทหน่วยงานด้วยวาจาสุภาพ ไม่เห็นแก่ตัว ช่วยเหลือชุมชน รับฟังความคิดเห็นและปัญหาอย่างจริงใจ ยกย่องให้เกียรติผู้อื่น มีภาวะผู้นำ สร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับปฏิบัติงาน รวมทั้งมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานก้าวหน้าติดตามงานให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ควบคุม และกำกับสถานการณ์ภายในโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาคควรมี ความรู้ความสามารถรู้ทันต่อเหตุการณ์ ใช้เหตุและผลในการจัดบุคลากรสร้างบรรยากาศที่ดีใน การทำงานทำงานแบบประชาธิปไตยมุ่งผลสำเร็จแก้ปัญหาสนับสนุนการเรียนการสอนนำ ความรู้มาใช้ให้การทำงานบรรลุผล ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสูงสุดในองค์กร จึงต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในเรื่องของการครองตน ครองคน และครองงาน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555, หน้า 44) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล มุ่งเน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การพัฒนาบุคลากรหลักที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อน เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ดังนั้น ความรู้ ความสามารถ และการยอมรับความร่วมมือ ในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ และ สอดคล้องกับ พิศาล ทรัพย์ธุระ (2552) ที่พบว่า บทบาทสำคัญยิ่งในการบริหารจัดการ โรงเรียนนิติบุคคลอยู่ที่ผู้กำกับดูแล ผู้บริหารสูงสุด (ผู้อำนวยการโรงเรียน) ซึ่งมีบทบาท ที่ขยายกว้างมากขึ้น จึงมีการกำหนดความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบในการจัดการของ ผู้อำนวยการไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน พบว่า ด้านการนำองค์กร และการวางแผนกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก ได้แก่ มี เป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพอย่างชัดเจน แสดงถึงความมุ่งมั่นของผู้บริหารสถานศึกษาใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิวบาย (Newby, 1998, p. 89 อ้างอิงใน รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2557, หน้า 165) ได้ศึกษาการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบหลักของผู้นำระบบความคิดและการมอบอำนาจ ความมั่นใจในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องขององค์กร ซึ่งทำให้โรงเรียนมองเห็นถึงความสำคัญ ของการเปลี่ยนแปลง และเป็นแรงกระตุ้น

2. ด้านครู พบว่า ครูควรสร้างบรรยากาศให้เกียรติ รับฟังความคิดเห็นสร้างความ ปลอดภัยสอนให้นักเรียนฟังผู้อื่น สร้างความผูกพัน มีกฎระเบียบที่ชัดเจน มอบหมายหน้าที่ให้ นักเรียนรู้สึกเป็นส่วนสำคัญ เพื่อร่วมชั้นเป็นที่พึ่งพา ครูควรมีความเอาใจใส่ โอบอ้อมอารี กระตือรือร้น เปิดกว้างเป็นผู้ฟังที่ดี ให้ความสำคัญกับนักเรียน เชื่อมมั่นในศักยภาพ ส่งเสริมให้ นักเรียนมั่นใจ รักที่จะเรียนรู้ สร้างแรงบันดาลใจ นำเทคโนโลยีใหม่มาใช้แบ่งปันความรู้เป็นผู้นำ ให้นักเรียน และเป็นผู้นำส่งเสริมทักษะความเป็นผู้นำ มีความยืดหยุ่นพลิกแพลง ปรับเปลี่ยน วิธีการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ ค้นหาวิธีการสอนใหม่ ๆ ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะ การสื่อสารการช่วยเหลือเกื้อกูล และการทำงานเป็นทีม มีความเป็นมืออาชีพ ตรงต่อเวลา

แต่งกายสุภาพ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจริยธรรม มีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญ เป็นโค้ชที่สนับสนุนการเรียนรู้ โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมจุดเด่นพัฒนาจุดด้อย สนับสนุนการเรียนรู้ เชื่อว่านักเรียนพัฒนาได้ ประเมินผลและพัฒนาตนเอง มีทักษะที่จำเป็นด้านเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร ความอดทน และความรับผิดชอบ อาจเป็นเพราะว่าครูเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวชี้วัดคุณภาพของการจัดการศึกษา ดังนั้น คุณภาพของผู้เรียนจึงเกิดได้จากคุณภาพของครูที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ รวมถึงคุณลักษณะที่ทักษะ ความรู้ความสามารถ และ คุณธรรมจริยธรรมของครู ซึ่งสอดคล้องกับ พรเมษฐ์ โมลี (2552) ที่ได้ศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นองค์การอัจฉริยะ พบว่า ครูต้องมีคุณลักษณะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง และสร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนการสอน และครูต้องเน้นการจัดการเรียนการสอนเป็นทีมและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับ สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2543) สรุปคุณสมบัติ 6 ประการตามมาตรฐาน ครูแห่งชาติของสหราชอาณาจักร (Advanced Skills Teacher) ได้ดังนี้ 1) ครูมีผลงานเป็นเลิศ โดยมีผลการสอนที่ปรากฏที่ตัวนักเรียน โดยนักเรียนแสดงผลการเรียนรู้และพฤติกรรมอย่างสูง อย่างสม่ำเสมอ มีหลักฐานแสดงผลร่วมกับผู้ปกครองและผู้ปกครองมีความพอใจ 2) ครูมีความเป็นเลิศในวิชาที่สอนหรือความรู้ในสาขาวิชาพิเศษ โดยมีความรู้ในวิชาที่ตนสอนอย่างเชี่ยวชาญ ลึกซึ้ง กว้างขวางทันตามความก้าวหน้าของวิชาการ ครูมีความเข้าใจการใช้ข้อมูลระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารในการสอนวิชาของตนอย่างเชี่ยวชาญ สอดคล้องกับ โฉมทัย อุดมบุญญาภภาพ (2552) เสนอคุณลักษณะครูรุ่นใหม่ที่สำคัญและเป็นจุดเด่นในศตวรรษที่ 21 ควรมีคุณลักษณะดังนี้ 1) มีความสนใจเสาะแสวงหาความรู้ กระตือรือร้นที่อยากเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ 2) มีความรอบรู้ด้านปรัชญาการศึกษา นโยบายทางการศึกษา กฎหมาย การศึกษามาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา จิตวิทยาการศึกษาและหลักสูตรการสอนทั่วไป 3) มีความรอบรู้ความสามารถที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์และทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถเชื่อมโยงสภาพท้องถิ่น เข้ากับมาตรฐานสากลในลักษณะสหวิทยาการ และสอดคล้องกับ สมบัติ นพรัก (2553) กล่าวว่า ครูยุคใหม่ต้องเป็นนักวิเคราะห์ นักสังเคราะห์ และนักวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นครูโดยจิตวิญญาณ มีจิตวิทยาและศิลปะในการสอนและการถ่ายทอดความรู้ เป็นผู้ นำการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ยุคใหม่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนการสอน มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์และสังคม

3. ด้านหลักสูตร พบว่า หลักสูตร เน้นการเรียนแบบองค์รวม เพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะการคิดวิเคราะห์เรียนวิชาหลากหลายกลุ่ม เช่น วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี และจีนเนื้อหาการเรียนเข้มข้น เน้นการเรียนรู้เนื้อหาที่ลึกซึ้ง ทำทนาย พัฒนานักเรียนให้พร้อมสำหรับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เรียนรู้ที่จะคิดวิเคราะห์ วิจัย เขียน และนำเสนอผลงานคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตั้งคำถาม และหาคำตอบด้วยตัวเอง การพัฒนาทักษะการใช้ชีวิตเรียนรู้ที่จะทำงานเป็นทีม เข้าใจความแตกต่าง และทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการใช้ชีวิตในสังคมโลก เข้าใจวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้นหลักสูตรมีให้เลือกหลากหลายทั้ง หลักสูตร IB, AP, British Curriculum และ American Curriculum แต่ละหลักสูตรมีจุดเน้นและเหมาะกับนักเรียนที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานในระดับสากลจึงจำเป็นต้องมีการนำกรอบมาตรฐานทั้งของประเทศไทยและนานาชาติมาเป็นหลักในการพัฒนาหรือจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันหลักสูตรการศึกษานานาชาติ (The International Baccalaureate Organization) (2553) ได้จัดทำหลักสูตร International Baccalaureate (IB) ขึ้นโดยที่มหาวิทยาลัยนานาชาติในยุโรป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษานานาชาติที่มีคุณภาพสูง สำหรับครอบครัวที่ต้องย้ายถิ่นฐานไปในประเทศต่าง ๆ เป็นที่วางใจถึงความเป็นหนึ่งเดียว ทางมาตรฐาน ทำงานร่วมกับโรงเรียน 3,073 แห่งในกว่า 139 ประเทศ โดยหลักสูตรเหล่านี้ช่วยพัฒนาสติปัญญา บุคลิกภาพ สภาพอารมณ์ และทักษะทางสังคมที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การเรียนรู้ และการทำงานในโลกโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกเหนือจากวิชาหลักที่เปิดสอน 6 วิชา (วิชาภาษาที่หนึ่ง ภาษาที่สองคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เชิงปฏิบัติการ ศิลปะ และสังคมศึกษา) ยังกำหนดเงื่อนไขบังคับหลัก 3 ประการ ได้แก่ การเขียนเรียงความยาว (Assay) ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge) และ CAS (Creative-ความคิดสร้างสรรค์, Action-การลงมือปฏิบัติ, Service-การให้บริการ) ให้ทำงานวิจัยในคำถามที่สนใจนอกเหนือจากความรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะและประวัติศาสตร์ สอดคล้องกับ Burris (2007) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์ของ South Side High School โดยการใช้หลักสูตร IB (International Baccalaureate Organization) เพื่อพัฒนาผู้เรียน พบว่า นักเรียนมัธยมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและสามารถเรียนในระดับมหาวิทยาลัยจบภายใน 4 ปี ตามกำหนด เพราะเป็นหลักสูตรในการเตรียมนักเรียนที่จะเข้ามหาวิทยาลัย มีความคาดหวังในตัวนักเรียนสูง เป็นหลักสูตรที่มีแนวโน้มให้ผลดีต่อ นักเรียนในโรงเรียนที่จัด ชั้นเรียนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และสอดคล้องกับ Asia Society (2008) กล่าวถึงนโยบายที่ควรมีของสหรัฐอเมริกา เพื่อความสำเร็จทางการศึกษาในโลกยุคโลกาภิวัตน์

ดังนี้ 1) เตรียมความพร้อมนักเรียนเพื่อให้เทียบเคียงนานาชาติได้ 2) ออกแบบใหม่ให้โรงเรียนเพื่อความเสมอภาค ความเป็นเลิศ และความสามารถระดับโลกให้นักเรียนทุกคน 3) สำรองความรู้ของครูและผู้บริหาร ด้านความเป็นสากล 4) สร้างความเข้มแข็งทางภาษา ตั้งแต่ระดับประถมถึงระดับวิทยาลัย

4. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่า สภาพแวดล้อม ได้แก่ 1) ความปลอดภัย โดยโรงเรียนนานาชาติให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของนักเรียน มีระบบรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด เช่น กล้องวงจรปิด เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และระบบควบคุมการเข้าออกความสะอาดโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและร่มรื่น มีการทำความสะอาดพื้นที่ต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ 2) ความเป็นธรรมชาติ โรงเรียนนานาชาติมักมีพื้นที่สีเขียวที่นักเรียนสามารถพักผ่อนหย่อนใจและเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ 3) วัฒนธรรม เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย นักเรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ของโลก และสิ่งอำนวยความสะดวก 1) ห้องเรียน โดยห้องเรียนของโรงเรียนนานาชาติมีอุปกรณ์ครบครัน เช่น เครื่องปรับอากาศ สมาร์ทบอร์ด และไวไฟ 2) ห้องสมุด ซึ่งห้องสมุดของโรงเรียนและสื่อการสอนที่หลากหลายภาษา 3) ห้องปฏิบัติการ โดยโรงเรียนนานาชาติมีห้องปฏิบัติการสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี 4) สนามกีฬา ซึ่งโรงเรียนนานาชาติมีสนามกีฬาสำหรับนักเรียนเล่นกีฬาต่าง ๆ 5) โรงอาหารโดยโรงเรียนนานาชาติมีโรงอาหารที่นักเรียนสามารถทานอาหารกลางวันและอาหารว่าง 6) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ในบางโรงเรียนบางแห่งมีหอพักนานาชาติมีหนังสือสำหรับนักเรียนต่างชาติ สระว่ายน้ำ สนามเทนนิส สนามบาสเก็ตบอล โรงละคร ศูนย์ศิลปะ และคลินิกสื่อการเรียนรู้: สื่อสิ่งพิมพ์: หนังสือ ตำรา เอกสารสื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทบอร์ด อินเทอร์เน็ตสื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สวน พื้นที่สีเขียว ลัตว์ สิ่งของต่าง ๆ ในธรรมชาติ สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในโรงเรียนชุมชนคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โปรเจคเตอร์ อินเทอร์เน็ต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้รวมถึงการคำนึงถึงความปลอดภัย จึงจะทำให้ผู้เรียนและผู้ปกครองเกิดความไว้วางใจในการส่งบุตรหลานมาเรียน รวมถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะทำให้เห็นว่าโรงเรียนมีความพร้อมที่จะรองรับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานระดับสากล และผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ Chalker & Haynes (2004) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบวิธีที่ดีที่สุดในระบบการศึกษาจาก 10 ประเทศ รวมถึง Americans Prime Economic Competition โดยรวบรวม สังเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้นิยามคำว่า World

Class Standard มีประเด็นที่สรุปได้ คือ ด้านงบประมาณ โครงสร้าง ระยะเวลา ขนาดห้องเรียน การพัฒนาครูเป็นมืออาชีพ หลักสูตรการสอน ระบบการประเมินผล นโยบาย และสิ่งแวดล้อม ชุมชน และ ให้ข้อเสนอแนะว่า การกำหนดมาตรฐานสากลจะเป็นสิ่งบอกให้รัฐบาลรู้ว่า นักเรียน ควรรู้ อะไร และทำอะไรได้ เนื้อหาสำคัญ สำหรับการเป็นพลโลกควรได้ถูกสอนในทุกโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ

1. กระบวนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) เป็นการบริหารจัดการตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียน เอกชนในระบบ ประเภทนานาชาติ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ขอบข่ายการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) เป็นการบริหารสถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไปโดยคำนึงถึงความเป็นพหุวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของบุคลากร ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) เป็นการประเมินผล การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์(Strategic Plan) และแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) ครอบคลุมทุกมิติ (360 องศา)ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) เป็นการการบริหารจัดการเหมือนองค์กร ทางด้านธุรกิจ เพราะต้องคำนึงถึงค่าตอบแทนที่จะได้รับจากการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับ รังสรรค์ นกสกุล , บุญเรือง ศรีเหรียญ และจุไร โชคประสิทธิ์ (2555, หน้า 61-62) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของสภาพที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล และได้อภิปรายผลไว้ว่า สภาพที่มีผลทางตรงกับการบริหารระบบคุณภาพและการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ 1) ด้านธรรมาภิบาล สภาพของคุณภาพในด้านภาวะผู้นำ และกลยุทธ์ความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ ที่มงาน ลูกค้า และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับสภาพของระบบบริหารคุณภาพ ทั้ง 7 หมวด 2) ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ โครงสร้าง วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และวัฒนธรรมองค์กรจะมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับการบริหารระบบคุณภาพ เรื่อง ค่านิยม 11 ประการของการบริหารตามเกณฑ์รางวัล 3) ด้านการบริหารระบบคุณภาพมีผลทางตรงต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยเน้นการบริหารคุณภาพโดยรวมตามแนวคิดของ TQM และ 4) ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของโรงเรียน คือปัจจัยด้านผู้บริหาร ครู ด้านหลักสูตร ด้านทรัพยากร อาคารสถานที่ ชุมชน และ กระบวนการบริหารคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลและตามแนวคิดของ TQM และการจัดการเรียนการสอน

2. กระบวนการพัฒนาครู ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) เป็นการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทั้งด้านสมรรถนะ ความรู้ และ ความเป็นผู้นำ ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) เป็นการปฏิบัติงาน และพัฒนา นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการนำเทคโนโลยีการศึกษามาประยุกต์ใช้ และให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียนในการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) มีการนิเทศ กำกับ และติดตามการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูด้วยวิธีการที่หลากหลาย ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) การนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาครู ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 80-81) กล่าวถึง การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเนื่องจากครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้มีความสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีความรู้ มีทักษะสมรรถนะ และคุณลักษณะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและ พุทธิธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2560, หน้า 96) การพัฒนาครูตามสมรรถนะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย สมรรถนะ 13 ด้าน 1) ทักษะด้านคน และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2) ภาวะผู้นำ 3) ความสามารถในการบริหารจัดการ 4) การประกันคุณภาพการศึกษา 5) การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ 6) การวิเคราะห์การตัดสินใจ 7) การบริหารงาน งบประมาณ 8) การวางแผนทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา 9) การดำเนินการทางวินัย การรักษาวินัย และการลงโทษ 10) การใช้ภาษาอังกฤษ 11) การทำงานเป็นทีมและสร้างบรรยากาศการทำงานแบบ มีส่วนร่วม 12) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 13) การสร้างสิ่งใหม่และนวัตกรรม ผลการปฏิบัติงานที่พึงประสงค์ 4 ด้านคือ 1) ผลการปฏิบัติงานทางการบริหารงานบุคคล และ พัฒนาครู 2) ผลการปฏิบัติงานทางการบริหารหลักสูตร 3) ผลการปฏิบัติงานด้านการบริหาร การเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 4) ผลการปฏิบัติงานในการบริหารโครงการที่มีผล ต่อการพัฒนาผู้เรียน

3. กระบวนการบริหารหลักสูตร ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) สถานศึกษามีการกำหนดหลักสูตรและเป้าหมายของหลักสูตรที่เทียบเคียงกับมาตรฐานต่างประเทศโดยให้ความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และผู้ปกครองตลอดจนสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) การใช้ภาษาอังกฤษสอนตามแนวคิดหลักสูตร รวมทั้งได้กำหนดให้มีกิจกรรมพัฒนานักเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร

สถานศึกษา โดย แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม จัดทำคู่มือ เอกสาร และปฏิทิน ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม นิเทศ กำกับ ติดตามสรุปผลการนิเทศ ชั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง แก้ไข (Act) สถานศึกษานำผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษามาศึกษา วิเคราะห์ หา จุดเด่น และจุดพัฒนาเพื่อหาแนวทางพัฒนา/ปรับปรุง/แก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา มีวิธีการ ปฏิบัติที่ดีเรื่องการพัฒนาหลักสูตรทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา ดังนั้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาเลือกนำหลักสูตรมาใช้ในการจัดการ ศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ผู้บริหารควรพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้รับจาก หลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัย ทัศน์ใหญ่ (2552) สถานศึกษาเป็นชุมชนของผู้ ต้องการแสวงหาความรู้ สถานศึกษาจึงต้องมีหลักสูตรของตนเอง คือ หลักสูตรสถานศึกษาที่ ประกอบด้วยกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ 2) ภารกิจ 3) เป้าหมาย 4) คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่สำคัญของผู้เรียน 5) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 6) คำอธิบายรายวิชา 7) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 8) การจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้ 9) การวัดและ ประเมินผล 10)การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

4. กระบวนการบริหารสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ชั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) จัดทำ แผนงานการพัฒนาคุณภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา ชั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) พัฒนาห้องเรียน อิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการและมี อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเพียงพอ และสามารถเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อการเรียนรู้ และสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว ชั้นตอนที่ 3 การ ตรวจสอบ (Check) การติดตามตรวจสอบ แหล่งเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อ ต่อการใช้บริการ สถานศึกษามีสื่อที่พอเพียงเหมาะสม ทันสมัย ชั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) พัฒนาชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ การลงมือปฏิบัติ และเห็น ประโยชน์ คุณค่า และควรแก่การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ วัฒนา ภูตานวัฏ (2557, หน้า 9) กล่าวถึงการพัฒนาทางเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการ สอนนั้นเป็นการเพิ่มความสามารถของครูที่จะแสดงถึงการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการ สอน การสื่อสาร การวัดและประเมินผลและด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้เกิดประโยชน์ต่อครูทางด้านวิชาการและการนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา ด้านการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ได้แก่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม ยกระดับการเรียนการสอน ด้านการสร้างรูปแบบการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดทำแผน สื่อการสอน ที่หลากหลาย การบูรณาการหลักสูตรและกระบวนการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ด้านจริยธรรมของการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา สอดคล้องกับ ญัฐพิมล ธรรมสรวางกูร (2559) ที่กล่าวถึงสภาพแวดล้อมที่ช่วย ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า ต้องมีการจัดวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย ให้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน เนื้อหา และสาระวิชา รวมไปถึงห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ต้องมีความสะอาด มีเนื้อที่เพียงพอ สำหรับการจัดการเรียนรู้และการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างผู้เรียนกับครู Patricia (2010, pp. 55) กล่าวถึง สื่อ เทคโนโลยีการศึกษาไว้ว่า ความสามารถของครูในการใช้เพื่อเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูและรู้จักการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมกระบวนการคิด การตัดสินใจและทักษะการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสอดคล้องกับแนวคิดของ Choi, Glassman and Cristol (2017, p. 111) ที่ระบุว่า การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัล ควรตระหนักถึงประเด็นทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมในสังคมและโลก เนื่องจากการขยายตัวของเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตรจึงควรออกแบบให้ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีความรับผิดชอบในแง่ของการเป็นสมาชิกในชุมชนที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงเปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนาทักษะและประสบการณ์ในการเป็นพลเมืองดิจิทัล ในห้องเรียนที่สามารถนำไปใช้นอกโรงเรียนเพื่อการมีส่วนร่วมทางสังคม

องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์

องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ พบว่า ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลต้องจัดการศึกษาให้ได้ คุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบไปด้วย คุณภาพนักเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีกระบวนการบริหารและการจัดการที่มีประสิทธิภาพและมีระบบประกันคุณภาพ ประกอบกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ ที่จะต้องจัดการศึกษาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และการบริหารและการจัดการมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะว่าการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานระดับสากลจึงต้องอาศัยปัจจัยนำเข้าที่มีคุณภาพเพื่อนำไปสู่กระบวนการในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้ผลลัพธ์ทางการศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ สมบัติ นพรัก (ม.ป.ป., หน้า 56) กล่าวไว้ว่า เป้าหมายของการบริหารการศึกษาคือ การพัฒนาคน เช่น ให้ “มีความรู้สู่คุณธรรม” “คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น”ผลลัพธ์ ประกอบด้วยโอกาสได้รับบริการทางการศึกษา คุณภาพของนักเรียน และประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่า โรงเรียนใน

โครงการมาตรฐานสากลเป็นองค์การหนึ่งในระบบสังคม ซึ่งทุกองค์ประกอบส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ในโรงเรียนมาตรฐานสากล และเป็นปัจจัยหรือเงื่อนไขที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ ธรรมนูญ ธรรมสร้างการ (2559) ที่ศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้ทฤษฎีระบบเป็นฐาน และมีส่วนประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น 3 องค์ประกอบ เช่นเดียวกัน คือ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ (Input) เป็นปัจจัยเบื้องต้นที่จำเป็นต้องใช้มีการสำรวจปัญหา การวางแผน การดำเนินการ การนิเทศติดตาม การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข จนนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการส่งเสริม ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ พบว่า ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลให้ประสบความสำเร็จสถานศึกษาควรคำนึงถึง นโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสนับสนุนจากภาครัฐ การสื่อสารความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่สาธารณชน การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในทุกมิติ และ วัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากลจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะชี้ให้เห็นว่าสถานศึกษานั้น ๆ มีการจัดการศึกษาที่ดีสอดคล้องกับความต้องการและค่านิยมของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในยุคปัจจุบัน รวมถึงอัตราการแข่งขันด้านคุณภาพการจัดการศึกษาที่ทำให้มีทางเลือกในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิสัยพรณ์ เสรีวัฒน์ (2555, หน้า 207) ที่พบว่า มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 การบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับโรงเรียน ระดับที่ 2 การบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับที่ 3 การบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับชาติ ทั้งนี้ได้มุ่งหวังให้รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพในแต่ละระดับจะทำให้โรงเรียนเกิดการพัฒนามี ขั้นตอนสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และบริบทของโรงเรียน จึงทำให้โรงเรียนในโครงการ มาตรฐานสากลทุกโรงเรียนนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติและดำเนินการอย่างจริงจัง ดังที่ วิโรจน์ สารรัตน์ (2554) ให้ทัศนะว่า บทบาทหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของ โรงเรียน ก็คือ การนำนโยบายในรูปแบบต่าง ๆ จากส่วนกลางมาปฏิบัติให้บรรลุผล ซึ่งข้อมูล สารสนเทศที่เป็นนโยบายจากส่วนกลางจะทำให้โรงเรียนมีความสะดวกในการปฏิบัติมากขึ้นและ สอดคล้อง แนวคิดของ Hoy and Miskle

(2008, pp. 292–293) ที่ได้กล่าวถึงด้านผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาประกอบด้วย ภาพความสำเร็จของงาน ซึ่งมุ่งผลไปที่ผลสัมฤทธิ์อันเป็นเป้าหมายสำคัญของการบริหารการศึกษา

2. จากผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล พบว่า มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านกระบวนการในการวิจัยอย่างเป็นขั้นตอนและได้มาซึ่งข้อมูลจากสนามวิจัยอันประกอบไปด้วยข้อมูลจากเอกสารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิจัย ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่มีการดำเนินการจัดการศึกษาในสภาพบริบทปัจจุบันจึงทำให้ได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารคุณภาพ รวมทั้งในการสร้างรูปแบบ มีกรอบแนวคิด หลักการ จากทฤษฎีของนักวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนจนการได้รับการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้เชี่ยวชาญ ทำให้รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการบริหารคุณภาพของโรงเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของเรชา ศรีวิชัย (2554) ได้วิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า รูปแบบนี้มีประโยชน์ มีความสอดคล้องและความเป็นไปได้และสอดคล้องกับ ชัตติยา ดั่งวงสำราญ (2552, หน้า 248–272) ศึกษาแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ประการ คือ ความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรกำหนดนโยบายและกฎระเบียบของทางราชการให้เอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล
2. ควรวิเคราะห์และพัฒนาระบบงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดทำคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล
3. ควรกำหนดคุณลักษณะของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาให้มีขีดความสามารถทัดเทียมกับโรงเรียนนานาชาติ
4. ควรจัดงบประมาณสนับสนุนสำหรับการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีขีดความสามารถทัดเทียมกับโรงเรียนนานาชาติ

5. ควบคุมจัดระบบการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการบริหารสถานศึกษาสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาที่ส่งคุณภาพมาตรฐานระดับสากล

6. ควบคุมส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาที่มุ่งส่งคุณภาพ
มาตรฐานระดับสากล ทำข้อตกลงความร่วมมือกับโรงเรียนนานาชาติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควบคุมวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ
ในยุคดิจิทัล

2. ควบคุมวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้
พหุวัฒนธรรมโดยผสมผสานความเป็นสากลและความเป็นไทยในโรงเรียนนานาชาติ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพฯ: ศุภสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). **สุดยอดภาวะผู้นำ: Super Leadership**. กรุงเทพฯ: ซีดีเชลมีเดีย.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). **การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ชัตติยา ดวงสำราญ. (2552). **รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก**. คุษภินิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- จันทกานต์ ตัณเจริญพานิช. (2549). **ภาวะผู้นำภาครัฐของไทยในศตวรรษที่ 21. วารสารข้าราชการครู, 3(1), 1.**
- จันทรานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- จตุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์. (2553). **นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2549). **ภาวะผู้นำองค์กรยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ญาณิศา บุญจิตร. (2552). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ.
- ณัฐพิมล ธรรมสร่างกูร. (2559). **รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ณัฐศักดิ์ จันทร์ผล. (2553). **การพัฒนาารูปแบบการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เน้นการกระจายอำนาจ**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด., มหาวิทยาลัยสยาม กรุงเทพฯ.

- ไฉนทัย อุดมบุญญาภาพ. (2552). **คุณลักษณะครูรุ่นใหม่กับการปฏิรูปหลักสูตรผลิตครู**
ในศตวรรษ 21. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2565, จาก <http://images.busaramanee.multiply.multiplycontent.com>
- ทวิกา แกล้มกระโทก. (2551). **การพัฒนารูปแบบการจัดอันดับและระดับคุณภาพหลักสูตร: การประยุกต์ใช้เทคนิคเอสแอลแมและการวิเคราะห์จัดกลุ่ม.** ปรินญาณีพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ทิตนา แหมมณี. (2545). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทียมจันทร์ พาณิชย์ผลินไชย. (ม.ป.ป.). **ระเบียบวิธีวิจัย.** พิษณุโลก: ภาควิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). **สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ตุมากร เจตีย์คำ. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- นิภาพรรณ สายทอง, เจิดหล้า สุนทรวิภาต, ไพโรจน์ ด่วงนคร และสุนทร คล้ายอ่ำ. (2560). **รูปแบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนสาธิต.** Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 10(2), 1843-1855.
- นิวัตร นาคะเวช. (2554). **การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน.** วิทยานิพนธ์ คช.ด., มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย, ปทุมธานี.
- นุชนรา รัตนศิริระประภา. (2557). **สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บรรจง เจริญสุข. (2552). **การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน.** วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

- ปรเมษฐ์ โมลี. (2552). การวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ. วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ประเทืองทิพย์ สุกุมลจันทร์. (2557). การพัฒนาตัวแบบประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- ประยูร มัยโกคา. (2542). การวิเคราะห์ความเป็นมาในการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยไทยตั้งแต่เริ่มแรกถึงปี พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2560). การพัฒนาแนวทางการเข้าสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- พิรุณ เรืองไพศาล. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคาทอลิกที่มีประสิทธิผล. วิทยานิพนธ์ คศ.ด., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- พิศาล สร้อยอุทรา. (2552). แนวทางการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- มติชนออนไลน์. (2551). การศึกษาประชานิยม. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2564 จาก <https://www.matichon.co.th/education>
- มะลิกามาต เสี่ยมแก้ว. (2550). การนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ไมตรี บุญทศ. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ค.ด., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ยุภาวรรณ โมรัฐเถียร, ธร สุนทรายุทธ และสงพงษ์ บัณฑิต. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 10(14), 31-45.
- รังสรรค์ นกสกุล, บุญเรือง ศรีเหรียญ และจุไร โชคประสิทธิ์. (2555). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 6, 61-62.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รัตนา เหลืองงาม. (2562). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2557). **การนิเทศการศึกษา**. สงขลา: สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เรชา ศรีวิชัย. (2554). **รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- วัฒนา ภูदान์ว. (2557). **โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ**. วิทยานิพนธ์ ค.ด., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- วาโร เพ็งสวัสดิ. (2552). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา**. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2(4).
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก. (2564). **ผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นมืออาชีพ**. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2566, จาก <http://www.plvc.ac.th/index.php?module=index&id=34&visited>
- วิรัตน์ แสงทองคำ. (2548). **การประกอบธุรกิจโรงเรียนนานาชาติ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- วิสัยพรรณ เสรีวัฒน์. (2555). **การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ศศิพร รินทะ. (2554). **การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (World Class Standard School): กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31**. การศึกษานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ศุภลักษณ์ เศษระพานิช. (2550). **การพัฒนาระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน**. วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- สมบัติ นพรัก. (2553). **การผลิตและการพัฒนาครู: บนเส้นทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมยงค์ แก้วสุพรรณ. (2552). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สมฤทธิ กางเพ็ง. (2552). **ภาวะผู้นำในการบริหารในองค์กร: แนวคิดหลักการทฤษฎีและงานวิจัย** (พิมพ์ครั้งที่ 2). ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- สมหมาย เทียนสมใจ. (2556). **การบริหารงานที่มีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สำนักวิทยบริการ. (2554). **การศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2566, จาก http://arc.nrru.ac.th/be/body/base_study2.htm
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากลฉบับปรับปรุง Towards World-Class Standard School**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2553). **การปฏิบัติที่เป็นเลิศ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). **รายงานผลการศึกษาคณะพัฒนามาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: 21 เซนจูรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). **ข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเชิงระบบ**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน**
มาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555).
แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตาม**
หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุภัทร ชูประดิษฐ์. (2550). **วิจัยกร 5 ชั้นตอนของกระบวนการ A-I-C**. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน
2566, จาก <http://gotoknow.org/blog/communityblog/216630>
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2543). **ความสำคัญของการพัฒนาครู**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการครู.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2549). **การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน** (พิมพ์ครั้งที่ 10) กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสน่ห์ แดงทอง. (2542). **ภาพอนาคตทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในทศวรรษหน้า :**
กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านคลองตัน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- AR Dictionary. (2008). **Model**. สืบค้นเมื่อ March 24, 2022, จาก
<http://ardictionary.com/Model/5908.Ardictionary>
- Asia Society. (2008). **Putting the World into World-Class Education: State Innovations and**
Opportunities. n.p.: Council of Chief State School Officers.
- Bardo, J. W. and Hartman, J. J. (1982). **Urban Society: A Systemic Introduction**. New York:
Peacock.
- Burris, C. C. (2007). World-Class Curriculum for All. **Educational Leadership**, 64(7), 53–56.
- Carrie, A. P. (2008). **Comparing Similar School: The Effects of the Mathematics**
Achievement. Retrieved May 5, 2015, from ProQuest <http://search.proquest.com/docview>
- Choi, M., Glassman, M. and Cristol, D. (2017). What it Means to be a Citizen in the Internet Age:
Development of a reliable and Valid Digital Citizenship Scale. **Computers & Education**,
107, 100–112.

- Edgar, F. (1972). **Learning to be the World of Education Today and Tomorrow**. Paris: Unesco.
- Eisner, E. W. (1976). Education Connoisseurship and Criticism: Their Form and Functions in Educational Evaluation. **Journal of Aesthetic Education**, 39(2), 192–193.
- Good, C. V. (2005). **Dictionary of Education**. New York: McGraw–Hill
- Henri, F. (1964). **General and Industrial Management**. London: Pittman and Sons.
- Hertling, E. (2000). Implementing Whole–School Reform. **Teacher Librarian**, 27(3), 26.
- Hoy, W. K. and Miskel, C. G. (2008). **Education and Administration theory, Research, and Practice** (6th ed.). New York: McGraw Hill.
- Jean, C. (2013). Principals' Perceptions of "Quality " in Mauritian Schools Using the Baldrige Framework. **Journal of Educational Administration**, 51(5), 680–704.
- Katz, D. and Kahn, R. L. (1978). **The Social Psychology of Organization** (2nd ed.). New York: John Willy & Sons.
- Keeves, J. P. (1988). **Models and Model Building, Educational Research, Methodology, and Measurement**. Oxford, United Kingdom: Pergamon.
- Kustulasari, A. (2009). **The International Standard School Project in Indonesia: A Policy Document Analysis**. Master Thesis, M.A., Ohio State University, USA.
- Lunenburg , F. C. and Ornstein, A. C. (2004). **Educational Administration: Concepts and Practices** (4th ed.). California: Thomson Higher Education.
- Procter, P. (1978). **Longman Dictionary of Contemporary English**. London: Longman.
- Ruhl, M. L. (1985). The Development of a Survey of School Effectiveness Climate, Principal Leadership. **Dissertation Abstracts International**, 46(1), 3216–A.
- Schleicher, A. and Stewart, V. (2008). Learning from World–Class School. **Educational Leadership**, 66(2), 44–51.
- Stanford Encyclopedia of Philosophy. (2006). **The Stanford Encyclopedia of Philosophy is The Metaphysics Research Lab, Department of Philosophy**. Stanford: Stanford University
- Steers, R. M. (1977). Antecedents and Outcomes of Organizational Commitment. **Administrative Science Quarterly**, 22, 46–56.

Susan, B. (2010). **Global Education Integrated Within HSIE Syllabuses K–12**. New York: Professional Teachers' Council NSW (PTC).

Thinkaxis. (2008). **The Leadership Challenge : How to Get Extraorinar Thing Done in Organnization**. San Francisco: Jossey.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสังเคราะห์เอกสาร
การศึกษาองค์ประกอบของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

แบบสังเคราะห์เอกสารองค์ประกอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 ของการวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ประเด็นการสังเคราะห์เอกสาร	ผลการสังเคราะห์เอกสาร
องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า	
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	
1.2 ครู	
1.3 หลักสูตร	
1.4 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ	
2.1 กระบวนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา	
2.2 กระบวนการพัฒนาครู	
2.3 กระบวนการบริหารหลักสูตร	
2.4 กระบวนการบริหารสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	
องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์	
3.1 คุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
3.2 คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ	
องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ	

แบบสัมภาษณ์

การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

1. แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 ของการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล
2. ในการแปรผลการวิจัยจะแปรผลในภาพรวมและ ไม่มีผลกระทบต่อท่าน และสถานศึกษาของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

ภูกิจ กุละपालานนท์

นักศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

.....

2. ตำแหน่ง

.....

3. สถานที่ทำงาน

.....

4. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เริ่มสัมภาษณ์ เวลา.....น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์ เวลา.....น.

ประเด็นการสัมภาษณ์

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า

ข้อ 1. ในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาที่มุ่งสู่มาตรฐานคุณภาพระดับสากล ท่านมีความเห็นว่าปัจจัยนำเข้าที่สำคัญดังต่อไปนี้ควรเป็นอย่างไร

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีคุณลักษณะอย่างไร

.....

.....

1.2 ครู ควรมีคุณลักษณะอย่างไร

.....

.....

1.3 หลักสูตร ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

1.4 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ควรประกอบด้วยอะไรบ้างอย่างไร

.....

.....

1.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ

ข้อ 2 ในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาที่มุ่งสู่มาตรฐานคุณภาพระดับสากล ท่านมีความเห็นว่ากระบวนการบริหารปัจจัยนำเข้าตามข้อ 1 ควรประกอบด้วยขั้นตอนอะไรบ้างอย่างไร

2.1 กระบวนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ตามขั้นตอนต่อไปนี้ควรดำเนินการอย่างไร
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผนควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

2.2 กระบวนการพัฒนาครู ตามขั้นตอนต่อไปนี้ควรดำเนินการอย่างไร

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผนควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

2.3 กระบวนการบริหารหลักสูตร ตามขั้นตอนต่อไปนี้ควรดำเนินการอย่างไร

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผนควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

2.4 กระบวนการบริหารสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ตามขั้นตอนต่อไปนี้ควรดำเนินการอย่างไร

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผนควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

2.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ) ตามขั้นตอนต่อไปนี้ควรดำเนินการอย่างไร

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผนควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์

ข้อ 3.1. ผลลัพธ์ที่แสดงถึงคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยอะไรบ้างอย่างไร

.....

.....

ข้อ 3.2 ผลลัพธ์คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ ประกอบด้วยประกอบด้วยอะไรบ้างอย่างไร

.....

.....

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ

ข้อ 4 ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา
ที่มุ่งสู่มาตรฐานคุณภาพระดับสากล ประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

แบบบันทึก

การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

คำชี้แจง

1. แบบบันทึกการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 ของการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัด
2. แบบบันทึกการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล เป็นการขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาว่ารูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากลว่าส่วนประกอบของรูปแบบส่วนใดมีความเหมาะสม และส่วนใดควรปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้รูปแบบมีความเหมาะสม

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภูกิจ กุละपालานนท์

นักศึกษาลัทธิสุตรการศึกษาศุภบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

ร่างรูปแบบการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐาน ระดับสากล	ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม (เหมาะสม)	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา		
1.2 ครู		
1.3 หลักสูตร		
1.4 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้		
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ		
2.1 กระบวนการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษา		
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน		
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ		
ขั้นตอนที่ 3 การติดตาม ตรวจสอบ		
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง พัฒนา		
2.2 กระบวนการพัฒนาครู		
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน		
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ		
ขั้นตอนที่ 3 การติดตาม ตรวจสอบ		
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง พัฒนา		
2.3 กระบวนการบริหารหลักสูตร		
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน		
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ		
ขั้นตอนที่ 3 การติดตาม ตรวจสอบ		

ร่างรูปแบบการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐาน ระดับสากล	ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม (เหมาะสม)	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง พัฒนา		
2.4 กระบวนการบริหาร สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้		
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน		
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ		
ขั้นตอนที่ 3 การติดตาม ตรวจสอบ		
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง พัฒนา		
2.5 กระบวนการวัดและประเมินผล		
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน		
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ		
ขั้นตอนที่ 3 การติดตาม ตรวจสอบ		
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง พัฒนา		
ประเด็นที่ 3 ผลลัพธ์		
3.1 คุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน		
3.1.1 คุณภาพนักเรียน ประกอบด้วย มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่ดี และมี คุณลักษณะอันพึงประสงค์		

ร่างรูปแบบการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐาน ระดับสากล	ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม (เหมาะสม)	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
3.1.2 กระบวนการบริหาร และการจัดการ มีประสิทธิภาพ และมีระบบประกันคุณภาพ		
3.1.3 กระบวนการจัดการ เรียนการสอนที่ทันสมัยและเน้น นักเรียนเป็นสำคัญ		
3.2 คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนนานาชาติ		
3.2.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง		
3.2.2 นักเรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์		
3.3.3 กระบวนการจัดการ เรียนรู้มีประสิทธิภาพ		
3.3.4 การบริหารและ การจัดการมีประสิทธิภาพ		
องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จ		
4.1 นโยบายและกฎหมายในการ ส่งเสริมการจัดการศึกษาและ การสนับสนุนจากภาครัฐ		
4.2. การสื่อสารความสำเร็จ ในการจัดการศึกษาแก่ สาธารณชน		
4.3. การสร้างภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาในทุกมิติ		
4.4. วัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้น ความเป็นเลิศ		

แบบสอบถาม

การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 ของการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยให้ท่านพิจารณาว่ารูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับใด โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง รูปแบบที่มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ขอเสนอแนะเพิ่มเติม

ความหมายของระดับความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพ มาตรฐานระดับสากล

3 ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ขอความกรุณาท่านตอบตามความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน ในการแปรผลการวิจัยจะแปรผลในภาพรวมและ ไม่มีผลกระทบต่อท่าน

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภูกิจ กุละपालานนท์

นักศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ถามความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล

รูปแบบการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพ มาตรฐานระดับสากล	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า										
1.1. ผู้บริหารสถานศึกษา										
1.2. ครู										
1.3. หลักสูตร										
1.4. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้										
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ										
2.1 กระบวนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา										
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน										
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ										
ขั้นตอนที่ 3 การติดตามตรวจสอบ										
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา										
2.2 กระบวนการพัฒนาครู										
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน										
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ										
ขั้นตอนที่ 3 การติดตามตรวจสอบ										
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา										
2.3 กระบวนการบริหารหลักสูตร										
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน										
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ										
ขั้นตอนที่ 3 การติดตามตรวจสอบ										
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา										

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามีโปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ภูกิจ กุละपालานนท์
วัน เดือน ปี เกิด	7 มกราคม 2536
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงใหม่
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2560 ศศ.ม. (การจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรม), มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา
ที่อยู่ปัจจุบัน	279/25 หมู่ 24 ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	ภูกิจ กุละपालานนท์. (2566). องค์ประกอบและแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล. วารสารเสถียรวิทย์ปริทัศน์, 3(3), 217-232. ภูกิจ กุละपालานนท์. (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์). รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล. วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒน์, 6(3).

